

Computer

PANORÁMA

XIV. ÉVFOLYAM 7. SZÁM • 1295 Ft/5,35 €*

ajándék
33 ezer
forint értékben

3 CD!

WebThumb 1.4.1

Internetes fotóalbum-készítő
(teljes verzió)

Ashampoo SnapYa!

Képernyőfotózó
(teljes verzió)

SF eFlash 5.8

e-bolt készítő
és menedzser (teljes verzió)

Kukori és Kotkoda (4-6.)

Magyar rajzfilmsorozat

OpenOffice.org 1.1 beta2

(teljes, béta verzió)

100 DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP EZER FT ALATT

- **Windows turbó** 42. o.
- **Médialejátszók: egy fillérjébe sem kerül!** 46. o.
- **Mi jön az MP3 után?** 48. o.

Tesztek

- **11 szkenner otthonra** 80. o.
- **10 DV kamera** 70. o.
- **14 videodigitálizáló** 88. o.

Gyakorlat

- **Windows XP: ütemezzük feladatainkat!** 136. o.
- **Animációkészítés PowerPointtal** 126. o.
- **Digit fotó trükkök** 132. o.
- **Készítsünk mail-szerveret!** 128. o.

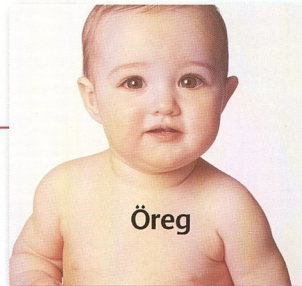
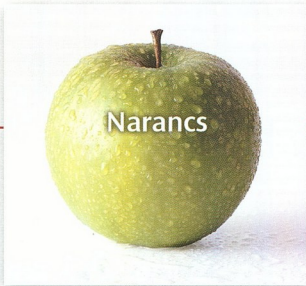
Internet

- **A jövő áruháza** 125. o.
- **Antikvárium a hálón** 124. o.
- **Tűzfalak: a leghatásosabb védekezés** 120. o.

**Otthontervező szoftverek • Pocket C64 • G3 szolgáltatások
Telefonálás határok nélkül • CorelDRAW 11 magyarul**

Fénymásoló?

Canon-megoldások – mások, mint aminek látszanak

A Canon többfunkciós termékei nem azok, aminek látszanak! Ránézésre fénymásolóknak tűnnek, de ennél sokkal többet tudnak nyújtani az Ön vállalkozásának. És természetesen, ahogy az a Canontól elvárható, mindig pontos, professzionális tökéletességgel kidolgozott dokumentumokat, nyomtatásokat és másolatokat állítanak elő.

Összetett feladatok ellátására is képesek – ám használatuk rendkívül egyszerű. Az iRi termékcsalád tagjaival például e-mail postafiókba is küldhet információt, és egyetlen utasítással szkennelhet és továbbíthat a megadott címlistára feljegyzéseket vagy grafikonokat. A dokumentumokat akár közvetlenül is elküldheti a számítógépes mappákba vagy dokumentumkezelő programokba, a biztonságról és a hozzáférés ellenőrzéséről pedig jelszavas védelemmel gondoskodhat.

Tehetnek még többet a többfunkciós termékek az Ön vállalkozásának sikeréért?

Bármit elképzelt, a Canonnal megteheti!

www.canon.hu

you can
Canon

Felkavarjuk az állóvizet...

Több olyan téma is létezik, ami időről-időre felbukkan a sajtóban és a médiában, felkavarja az „állóvizet”, érdekes gondolatokat és még érdekesebb vitákat, majd indulatok generál, végül elcsitul. Kis idő múlva azonban megint felbukkan, és kezdődik minden előlőről – amíg csak világ a világ. Az egyik ilyen (ha nem a „legilyenebb” ©) téma a magyarországi hackerek (nem csak külföldi hackerek vannak ám!), és a hazánkon nem igazán létező”, a valószínűleg azonban nagy is virágzó warez (azaz illegális szoftverterjesztés/-másolás) tevékenység. Bizonyára mindenki emlékszik több-kevesebb esetre, amikor a hackerek/crackerek és a számítógépes biztonság hírtelen a figyelem középpontjába kerültek: gondoljunk csak az Elender híres-hírhedt „feltörésére”, a pécsi „warez” letartóztatásokra, a BRFK honlapjának megmátására vagy akár a napjainkban zajló levélváltásra egy hacker és a Symantec Rt. között. Ezek az esetek azután idővel elfelejtődnek, a céges és a magán-szféra hálózati biztonsága pedig marad olyan, amilyen: többnyire kritikán aluli (tisztelen persze a kivételnek).

A sajtónak rengeteg dolga és még több kötelessége van: a legfontosabb azonban a tájékoztatás. Ezt a bizonyos legfontosabb tevékenységet akkor is ütnünk kell, ha kényes kérdésekről van szó, és ingatag talajon dolgozunk. Nos, a számítástechnika legkényesebb témája a hackerek/crackerek és a warez-világ, természetesen nem általános és külföldi perspektívából, hanem itthonról, magyar szereplőkkel, magyar hackerekkel és hazai „károsultakkal”. Mondhatni testközelből. Bármilyen nehéz is elfogadni ugyanis, nálunk is működik és létezik a „számítógépes alvilág”, csak éppen nem beszélünk róla. Azaz nem beszélünk róla, egészen mostanáig...

A fenti gondolatok jegyében ajánlunk olvasóink figyelmébe újságunk 52. oldalának levélváltásait, s az 53. oldalon bemutatott legújabb könyvünket, egy megdöbbentő és tanulságos riportregényt, amelyben magyarországi hackerek, crackerek, illegális szoftverek terjesztői és másolói nyilatkoznak, őszintén mesélnek a munkájukról és az életükről, bemutatják milyen könnyű is feltörni az itthoni „nagy cégek” szervereit, és persze azt is megmutatják, hogyan lehetne elkerülni mindezt, ha... Ha végre a magyar IT szektor felsővezetése is tudomásul venné a tényt: attól, hogy a magyar hackerek nem rombolnak és pusztítanak ész nélkül, még léteznek és dolgoznak; és csak idő kérdése, hogy mikor jelenik meg egy igazi „gonosz” hacker kishazánkban is. És akkor talán már késő lesz védekezni.

Kazári Csaba

CP Online felelős szerkesztő

DIGIT FOTÓ különszám

- ▶ Digitális fényképezőgépek tesztje
- ▶ A digitális fényképezés alapjai
- ▶ Hogyan vásároljunk digitális fényképezőgépet?
- ▶ Adobe Photoshop Album
- ▶ Fotokioszk – önkiszolgáló digitális labor
- ▶ Egy csodálatos festőecset
- ▶ Digitális utómunkák

MOBIL VILÁG különszám

- ▶ 88 mobiltelefon adatai
- ▶ Belföldi tarifák
- ▶ Roaming tarifák
- ▶ Mozgásban a játék
- ▶ Üzenet a jövőből
- ▶ Mobil + internet = mobil internet?
- ▶ Zsebtvé

NYOMTATÓK különszám

- ▶ 65 nyomtató tesztje
- ▶ Jó tanácsok printer-vásárláshoz
- ▶ Papírok a nyomtatókhoz
- ▶ Nyomtassunk mobilról!
- ▶ Töltsük vagy eldobjuk a patronrt?
- ▶ Régi-új nyomtatótechnológiák

• MÁR AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

A következő DVD-n!

Rendelje meg

a Computer Panoráma
augusztusi, DVD-melléklettel
megjelenő számát
mindössze

2390 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu/akciok
Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Úllói út 25.

MENNI VAGY MEGHALNI
(MARCH OR DIE)
Színes amerikai kalandfilm

Marco Segrain (Terence Hill) profi kasszafőr, akinek már a nyakába illeg a rendőrség. A légóban talál mendedéket, ahol Foster őrnagy (Gene Hackman), a szigorú, ám mégsem igazságtalan parancsnok keze alá kerül. És máris itany Marokkó, ahol a légionáriusoknak egy pazar kincset rejlt sírlettársában kell segédkezniük. Francois Mameau (Max Von Sydow) régész-csapata mellett. A bonyodalmakat csak fokozza a gyönyörű Simone (Catherine Deneuve), aki eltűnt apja nyomát kutatja. Az expedíciót bajlós eljtek és sötét árnyak kísérik...

A film asztali DVD-lejátszóval is megtekinthető.

Az ajánlat a készlet erejéig érvényes!

*Az ár a postaköltséget is tartalmazza!

CD/DVD

- Shareware kollekció 2003/7 8
- Shop Factory Pro 5.8 –
Online áruház néhány kattintással 10
- Ashampoo Illuminator –
Képnézegető és médiamenedzser 12
- Ashampoo SnapYa! – Képernyőképek profiknak 14

HÍREK

- Hardver 18
- Szoftver 20
- Hálózat 24
- Multimédia 26

JOG

- Adatvédelmi politika –
Testre szabott adatvédelem 30

FÓKUSZ

- Szállások a neten – Foglaljunk helyet! 32
- Menetrendek a világhálón –
Úton, vízen, levegőben 36

KARRIER

- Pályakezdők esélyei –
Az első lépések 38
- High-tech minden szinten –
Vezeték nélküli plüssmacik 40

TOPTÉMA

- Windows turbó (1.) – Ötödik sebességben 42
- Médiálejátszók – ingyen – A (le)játszás öröme 46
- AAC, Ogg Vorbis és a többiek –
Mi jön az MP3 után? 48

AKTUÁLIS

- Hacker-üzenet – Nyílt levélváltás 52
- Roaming tarifák – Telefonálás határokon kívül 54

HARDVER

- TESZT 100 digitális fényképezőgép –
Hurrá, nyaralunk... és fotózunk 60
- TESZT High-end digitális kamerák – Fenn a csúcson 68
- TESZT DV-kamerák – Képek az örökkévalóságnak 70
- Nagyteszt: DV-kamerák – Így tesztelt a CP 78
- TESZT Szkennerek – Tesztolvasás 80

HARDVER

- Nagyteszt: Szkennerek – Így tesztelt a CP 87
- TESZT Videodigitalizáló – Píxelekbe zárt világ 88
- Nagyteszt: Videodigitalizáló – Így tesztelt a CP 95
- Teszt/billentyűzet – BTC Smart Office 96
- Teszt/digitális fényképezőgép –
Mercury Deluxe Classic Cam 3.1 96
- Teszt/MP3-lejátszó – Live 3 in 1 96
- Kék lézer – A megváltó fény? 98
- Pocket C64 – Tenyérbeli Commodore 100
- Forma 1 a számítógépen – Kormányvizsgálat 101

SZOFTVER

- CorelDRAW Graphics Suite 11 –
A magyar királylány 102
- Home Design (2.) – Építész a családban 104
- Shareware/SoundEdit Pro v1.3 108
- Shareware/Recover My Files v2.14 108
- Shareware/AutoReply v2.1 108
- Freeware/Crystal Player 1.2 109
- Freeware/Subtitle Workshop 2.01 109
- Freeware/Starter v5.6 109
- Játék/Hírek/Northland 110
- Játék/Hírek/Call of Duty 110

ÁLLANDÓ ROVATOK

- CP-info 3
- Tartalom 4
- CD-/DVD-melléklet 6
- Olvasók fóruma 28
- Adatbank 158
- Itt keresse! 158
- CP-szerviz 159
- Impresszum 159
- Előzetes 160
- Interjú 162

SZOFTVER

- Játék/Hírek/Rebels: Prison Escape 110
- Játék/Ismeretők/Vietcong 111
- Játék/Ismeretők/MetalGear Solid2 111
- Játék/Ismeretők/Grand Theft Auto: Vice City 111

INTERNET

- Interjú Jónás Tamással – Csak egy kattintás a szerelem 112
- Net-teszt: Egészséges életmód – Az egészségre kattikkva 116
- Tűzfalak otthon és a világban (1.) – Jogos önvédelem 120
- Felmérés az MMS-használatról – A képzelet a sláger 123
- Egy internetes antikvárium – Múlt és jövő 124
- Rádiófrekvenciás azonosítási technológia – A jövő áruháza 125

GYAKORLAT

- PowerPoint iskola (2.) – Animált világ 126
- Windows XP szerverként (3.) – Levelezünk! 128
- A vakuzás és a vörösszem effektus – Digitális fényképezés (7.) 132
- Windows XP: feladatütemező – Windows-manók az XP-ben 136

BOLTKOSTOLÓ

- Napfény Kft. – Engedd be a napfényt!... 140
- LANport – Folyamatosan dolgozunk a tetőn 142
- Szoftvervásárlás – Milliók a merevlemezen 144

GP BUSINESS

- Szélessávú mobilok – A harmadik generáció 146
- Cégvilág 151

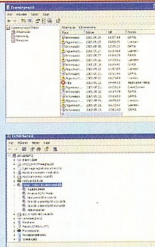
DVD

- DVD-tár 152

ÖTÖDIK SEBESSÉGBEN

Windows turbó 42

Nem olyan gyors a Windowsunk, mint korábban? Megörjítenek a hibáüzenetek? Megmutatjuk, hogyan találhatjuk meg a rendszer fékjeit és a konfigurációs hibákat, s miként kapcsolhatunk „ötödik sebességre”. Persze mielőtt még a rendszer mélyére hatolnánk és részletek után kezdenénk kutatni, foglalkozunk a nyilvánvaló rendszerfejekkel: a töredezett merevlemezekkel és a teljesen felesleges háttérprogramokkal.

MÉDIALEJÁTSZÓK INGYEN

A (le)játszás öröme 46

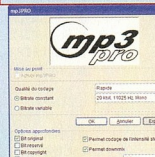
A zene és a videó lassan kiszorítják a szövegszerkesztést és a táblázatkezelést a leggyakoribb felhasználási módok közül. A modern médialejátszók a legkülönbözőbb médiaformátumokat egyesítik egyetlen, egységes felületen. Kiírják a szám címét és az előadóművészt, darabokat konvertálnak és írnak CD-re.

MI JÖN AZ MP3 UTÁN?

AAC, Ogg Vorbis és a többiek 48

Az internetes keresők beviteli maszkjában alig akad olyan fogalom, amelyet gyakrabban adnának meg az MP3-nál. A keresés célját pedig rendszerint a népszerűségi listák vezető zeneszámai alkotják.

Jelen lapszámunk 34 330 példányban készült. A MATESZ 2003. I. negyedévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 32 536 darab, az átlagos remittenda 2176 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median weboldalt, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírleveleinket előfizetők száma pedig meghaladta a 4000-et.

Computer Panoráma le

Grafika

- ACE Mega CoDecS Pack 5.01.0231
- Blaze Media Pro
- Cantasia Studio 1.1
- CoSoft Stream Down 1.9
- Cute DVD Ripper PRO 2003
- DVD Region-Free 2.1
- EDGE Diagrammer 4.15
- InstaCAD 1.0
- Joiner
- Print Pilot 1.31
- Rainy Screen Saver 2.0
- Silver Pilot 1.12
- Spectralitronscope 1.0.2003
- Thumbnailer and Converter
- Virtual Cover Creator 1.0
- WinMPEG Video Convert 2.9
- ZoomPlayer 3.0 Pro

Hálózat

- Antenna Web Design Studio
- Easy Free Web Cam 1.0
- Emoticons Mail 1.15
- Flashation Menu Builder
- HotWhois
- IE Accelerator 2.01
- Internet Neighborhood Pro 4.50
- MyProxy 6.03
- Opera 7.11 with Java
- PocoMail 2.64
- Search Sites 3.0
- Site Snitch 1.1
- SuperFileBase 1.10
- Titan FTP Server 2.1
- XMLShell 1.2

Zene

- aGuitar Pro 1.0
- CD Czar
- Guitar Sidekick 3.60
- Harping! 2.2
- InfoTag Magic 1.0
- iPilot 1.01
- JetAudio 5.1
- Keyboard Music 2.2
- Medica 1.0.0.33
- mp3Tag 3.6
- Transposer 2.01
- Winamp 3.0 Full

Felhasználói

- Actual Handy Windows 1.1
- Back2Life 2.2
- Clipmate 6.1
- Daemon Tools 3.29
- EasyBoot 3.55
- FAST Defrag 2.02
- File Compare Utility 1.4
- Ghost Installer Studio 3.6
- Nero 5.5.10.28
- PDF2HTML 1.3
- PowerStrip 3.4
- xLCE 2.34

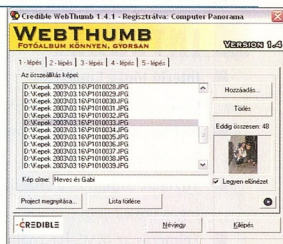
CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@cpanorama.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserелеmezt a terjesztes@cpanorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

WebThumb 1.4.1

Teljes verzió Az internetes képkatalógusok, családlábi albumok készítése bizony nem kis feladat, ha az ember nekül egy webszerkesztővel. Esetenként több száz kép nézőképeit elkészíteni, csoportosítani, feliratozni és nagyíthatóvá tenni akár több órás művelet is lehet. A *WebThumb* segítségével mindez percek alatt megoldható, ráadásul programozási tudás nélkül. A testre szabható oldalak készítéséhez számos háttérkép közül választhatunk. A program regisztrációs kódja a *VFULLWebThumb 1.4.1* könyvtárban található.

A *WebThumb 1.4.1* segítségével egyszerűen készíthetjük a webalbum készítését

APC Power Chute PE

Teljes verzió A szünetmentes tápegységek tulajdonosai egy egyszerű menedzselő programot kapnak az APC-től. Az *APC PowerChute Personal Edition (v1.0)* könnyen használható, biztonsági szoftvermegoldás áramszünet esetére. Rendkívül kifinomult teljesítménymenedzselési funkcióknak köszönhetően ideális választás olyan egyéni felhasználók számára, akiknek otthon vagy az irodában egyetlen APC szünetmentes tápjuk van. Ellentétben más egyszerűbb tápellátás menedzselő szoftvercsomagokkal, a *PowerChute Personal Edition*-t kifejezetten az otthoni felhasználók igényeire szabták.

OpenOffice.org 1.1 beta 2

Teljes, béta verzió Az *OpenOffice.org* vitathatatlanul a legnépszerűbb ingyenes irodai programcsomag. Legújabb változata ugyan még csak béta állapotban (angol nyelven) érhető el, de számos olyan újítást tartalmaz, amelyek miatt érdemes lehet telepíteni azoknak, akik naprakészek szeretnének lenni. A Flash, az XHTML és a PDF export, a Pocket Word és a Pocket Excel formátumok használata, teljes billentyűzetes navigáció és munka csak töredéke az újításokból, a teljes lista az interneten, a készítő honlapján olvasható.

Az *OpenOffice* készülő 1.1-es változata számos újdonságot kínál

mezmelléklet 2003/7

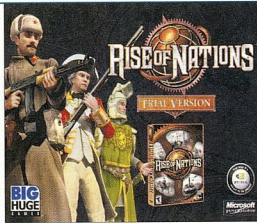
Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

sát, a lemezeink *MEGRENDELŐ* könyvtárában található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszhatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

Rise of Nations

Játszható demó A Microsoft nagysikerű *Age of Kings* játékanak alapjaira épülő új stratégiai játék valószínűleg sok átvirrasztott éjszakát jelent majd a stílus kedvelőinek. A több korszakot átölelő stratégiában tucatnyi népet vezethetünk győzelemre, miközben sorra építgetjük városainkat. Bár nem tartozik a divatos 3D-s csodák közé, a kicsit poros AOK motort kiegészítve, szép grafikával ruházták fel a programot. Az viszont biztos, hogy nem fogunk mellette unatkozni. A demóban négy nép közül választhatunk.

A Rise of Nationsben próbára tehetjük hadvezéri képességeinket

Clipartok és fotók

Szokásos 1000 clipartunkhoz ezúttal 200 válogatott fotó is „csatlakozott”, hogy így is bővítsük az otthoni gyűjteményeket. Segtségükkel érdekesebbé tehetjük prezentációinkat és dokumentumainkat.

Draft: 2000 év (dal MP3-formátumban)

dal MP3-formátumban Jelenleg az együttes tagjai (*warez!*, *Richie*, *Dóri*) *warez!* kiskörűsi stúdiójában dolgoznak a legújabb, 2000 év című kislemezükön, ami a három különböző 2000 év című dalon kívül a *Zendung Café* című dal két verzióját is tartalmazza majd.

Steal (dal MP3-formátumban)

dal MP3-formátumban Egy fiatal és dinamikus együttes bemutatkozásának lehetünk szem- és fültanúi. A *Csütörtök este* című dal természetesen a hét bármely napján lejátszható, napszaktól függetlenül, MP3-formátumban.

A Steal együttes MP3-formátumú dala

Cory és csapata

Videók és dalok

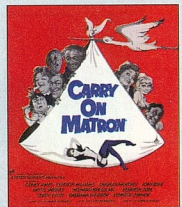
Amint azt ígértük, Cory ezúttal egy exkluzív anyaggal jelentkezik nálunk.

Hogy milyen az élet? Nos, Cory szerint minden bizonyos „laza”. Ez a szemlélet azonban nem egyenlő a lustálkodással. Mindig pörögni, mindig új dolgokat kitárlálni, minden megerőtetés nélkül. Ez az igazi lazasság.

Cory legújabb videoklipjét nálunk láthatják először (MPEG-1), s a kiegészítő videók alapján a klip készítőit – többek között annak vágóját – is megismerhetik. Az *Ilyen az élet* mixelt változatait pedig MP3-formátumban is átnyújtjuk, sőt a DVD-s változatot megvásároló olvasóink MPEG-2 formátumban is megtekinthetik a dal videoklipjét.

DVD-vel is!

A Computer Panoráma júliusi száma vagy 3 CD-vel, vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-

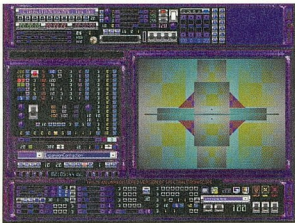

mellékletken is szereplő programokon és rajzfilmen kívül, a *Folytassa főnővér* című, nagysikerű színes angol filmvígjátékot is megkapják.

„Sid, Cyril és Ernie úgy döntenek, gyógyszerrel lopnak a közeli kórházból. Cyril-t beöltöztetik nőnek, ráadásul nővérek, hogy menjen be és kémlelje ki a lehetőségeket. Az igazi kalandok persze akkor kezdődnek, amikor a kórház orvosai összetévesztik az áruhás Cyrilt az új főnővérel ...”

Spectraltronicse 1.0.2003

Grafika Amilyen nehezen kimondható a program neve, olyan érdekes képi hatásokat állíthatunk elő vele. A kaleidoszkóp rengeteg variánsához hasonló mennyiségű hangeffekt is jár, így nem csoda, hogy a beállítások garmadája áll a rendelkezésünkre. A program egyetlen hátránya az egyéni képfelbontás. Különlegessége okán inkább érdekesség, mint igazán hasznos program.

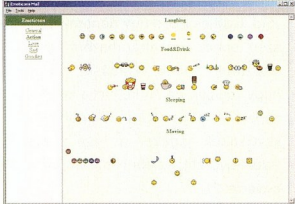
WinMPG Video Convert 2.9

Grafika Talán ez az első program, amely igazán korrektül elvégzi a különféle videoformátumok közötti konverziót. A WMA és MOV támogatáshoz a szabványos lejátszóprogramok szükségesei, tehát a Quicktime for Windowst, és a Windows Media 7.1-et is a számítógépünkre kell telepíteni, ha viszont megelégszünk az MPG-AVI konverzióval, akkor ez a csomag önmagában elég.

Emoticons Mail 1.15

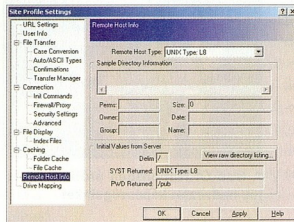
Hálózat Tálcára ülő kis program, amely közkedvelt smiley-kat tartalmaz. A kis képeket, animációkat kimásolhatjuk,

és tetszőleges levélbe illeszthetjük. Mivel az automata funkció nem teljesen működik, ezért használjuk a másol/beilleszt kombinációt, így legalább akármilyen szövegszerkesztőhöz használhatjuk.

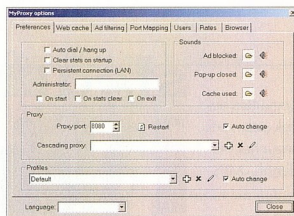
Internet Neighborhood Pro 4.50

Hálózat A régi Network Neighborhood nyomdokain haladva ez a változat már FTP-n keresztül csatlakoztatott meghajtókat és jobb könyvtárszinkronizálást ajánl, mint az elődei. A lényege, hogy egy távoli gép könyvtárait hálózati meghajtóként tudja csatlakoztatni. Így az FTP kliensek nem vagy csak ritkán található funkciók – például összehasonlítás – is használhatók.

MyProxy 6.03

Hálózat Nagyon egyszerű és hatékony proxy szerver az internet helyi hálózatos megosztására. A menüpontok önmagukért beszélnek, a telepítés még egy átlagos felhasználónak is menni fog. Külön kiemeljük a program nagyszerű hirdetésüzresét, valamint a felhasználói szintű kvótázást.

JetAudio 5.1

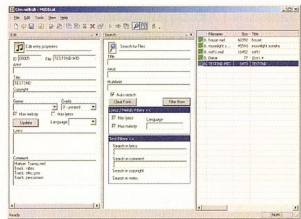
Zene Az internet valamennyi audioformátumát támogató zenelejátszó nem csak a külseje miatt népszerű:

mindenre jó. És ez igaz, hiszen jóval többet nyújt még a WinAmpnál is. Az MP3 összes tevékenységét (talán az ID3 teljes körű kezelését kivéve) felöleli, és még CD-t is tud írni.

Midicat 1.0.0.33

Zene Szép és hasznos MIDI katalogizáló program. Mindent tud, amit kell. Nincs felesleges sallang, ez zavaró gombok. A katalogus felismeri a MIDI fájlokot még akkor is, ha azoknak más a kiterjesztésük. Mivel megvizsgálja a zenének, információt ad arról is, melyik hibás.

Havi top 10 – hazai

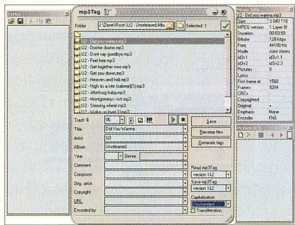
- (1) Total Commander 5.51
- (2) Norton Antivirus frissítés
- (3) Winamp 3.0
- (4) Getright 5.0
- (5) FlashGet 1.4
- (6) MSIE 5.5 Magyar
- (7) DivX Bundle 5.05
- (8) QuickTime Player 6.0
- (9) ICO Pro 2003a
- (10) WinZip 8.1 SR-1

Forrás: www.letoltes.com

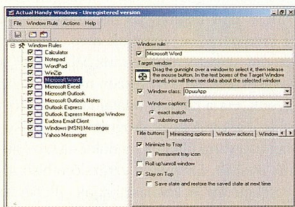
mp3Tag 3.6

Zene Minden igényt kielégítő, drínyertes ID3 Tagger, amely ismeri az MP3 és OGG fájlok kiterjesztését. Rendezes használata előtt másoljunk egy könyvtárba MP3 fájlokat, és azokon kísérletezzünk! A program többet tud annál, mint ami látszik rajta.

Actual Handy Windows 1.1

Felhasználói Teljesen korrekt, sok funkcióval rendelkező ablakkezelő program, amely az ablakok jobb felső sarkába helyez el néhány új gombot, ezekkel pedig rögzíthetjük az ablakot az asztal tetején, vagy éppen a tálcá jobb oldalára kicsinyíthetjük. Talán csak a beállításál kell elbábelődnünk egy picit.

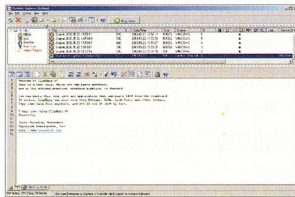
Havi top 10 – külföldi

1. (1) KaZaA Media Desktop
2. (2) ICQ Lite
3. (5) WinZIP
4. (4) IrfanView 3.80
5. (3) iMesh
6. (6) AOL Instant Messenger
7. (7) ICQ Pro 2003a
8. (-) Morpheus
9. (8) Ad-Aware
10. (-) WS-FTP LE

Forrás: CNet (www.shareware.com),
Tucows (tucows.euroweb.hu)

Clipmate 6.1

Felhasználói Minden igényt kielégítő vágólapkezelő program, amelyre tényleg egy rossz szavunk sem lehet. Intelligensen felismeri, hogy képet vagy szöveget másoltunk a lapra, és nem bosszant kis ablakkal (segédrel meg pláne nem), helyette sorban megmutatja a régebben kimásolt adatokat.

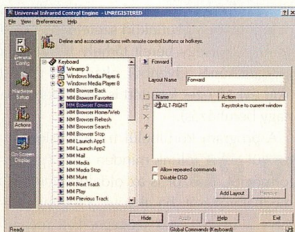

EasyBoot 3.55

Felhasználói Sok helyen probléma az igényes rendszerintöltő CD-lemez létrehozása. Ez a program elvégzi a feladatot, tehát csak az ISO állományát kell lemezre írni egy arra alkalmas programmal (például a mellékletünkön is megtalálható Neróval).

UICE 2.34

Felhasználói A program a *Universal Infrared Control Engine* névre hallgat, de korántsem egy motor, amelyet saját rutinokkal kell meghívniunk, hanem egy jól felszerelt infravörös távirányítót kezelő program. A segítségével még a tuner-kártyákra kapcsolódó vevőket is használhatjuk akár az egérkurzor vezérlésére vagy éppen programok indítására. Nagy előnye, hogy bármilyen program menüpontjait kezelhetjük vele, csupán be kell tanítani a programot. Kategóriájában a legjobb!

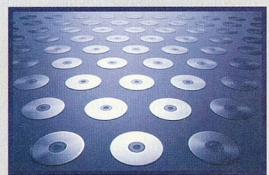
A szerkesztő választása

Camtasia Studio 1.1

Grafika Nagyon igényes prezentációkészítő program, amelynek a fájjai bármelyik böngészőben megnyithatók és megtekinthetők. A program több modulból áll, ezek segítségével rögzíthetünk, szerkeszthetünk és publikálhatunk bemutatókat. Éppúgy is érdekes!

MC+CD
Care4Data
Solutions

**CD, CD-ROM, DVD,
HANGKAZETTA
SOKSZOROSÍTÁS**

MC+CD
Adathordozó Sokszorosító Kft.

H-2040 Budaörs, Baross u. 77.
Tel.: +36-23-445-929, Fax: +36-23-445-930
E-mail: mccd@mccd.hu, www.mccd.hu

Online áruház néhány kattintással

Az internet terjedésének köszönhetően immár magyar nyelven, forintért is egyre több online áruházban vásárolhatunk a legkülönbözőbb termékekből. De mi van akkor, ha mi magunk is szeretnénk az internetre vinni kis sarki közértünket?

ShopFactory 5.8 eFlash, a teljes verzió

Mellékletünkön ez alkalommal két változatot találunk olvasóink. A *ShopFactory 5 Professional* próbaverzióját, illetve a *ShopFactory 5 eFlash* teljes verzióját. Utóbbi a Professional kiadás kistérvé, néhány olyan korlátozással, amelyeknek köszönhetően első-sorban kisvállalkozások számára nyújt megoldást egy internetes bolt elkészítéséhez. A program működésében gyakorlatilag ugyanazt nyújtja, mint nagyobb társa, vagyis varázslók segítségével készíthetünk működő online áruházat, magyarul is. Azonban csak 10 termék, 3 kategória, 3 oldal és kétféle fizetési lehetőség adható meg. Ezzel már nem nagyon nyithatunk online közérteket, ám egy kisebb szoftvercégnek például ezek a határok is abszolút megfelelőek. A program tartalmazza a *Language Link* kiegészítőt egyszerűsített változatát is, amelynek a segítségével akár két nyelven (például angolul és magyarul) is elkészíthetjük az oldalunkat. A nyelvek közül a főoldalon választhatnak a látogatók. A programot első indításakor regisztrálni kell az interneten keresztül, különben csak 30 napig működik. Ez a regisztráció a Computer Panoráma olvasóinak természetesen ingyenes.

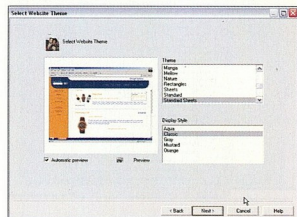
A regisztrációhoz szükséges kulcs: 2123101.

Azt gondolnánk, hogy egy ilyen oldal elkészítése hatalmas programozói tudást és teljes körű internet ismeretet igényel. Ez természetesen így is van, de ha nem ismerjük az ASP vagy az XML programozás csínját-bínját, sőt a HTML kódokból is csak annyit értünk, mint a hieroglifákból, van egy program, amelynek a segítségével pillanatok alatt létrehozhatjuk e-boltunkat. A *ShopFactory* immár az 5-ös verziójánál tart, és mint az ilyen esetekben lenni szokott, a tudása folyamatosan bővül. Varázslókon keresztül hívhatjuk életre komplett e-boltunkat anélkül, hogy akár egyetlen szövegi kódolásra is szükség lenne. Amint az a program nevéből is kitűnik, azért gondoltak a profikra is, így az elkészült oldalba lehetőségünk van ködszinten is belenyúlni, ha mégis úgy tartjuk jónak.

Üzletközpont tervezése

Építőanyagra és komoly tervrajzokra itt nem lesz szükség, mindössze egy Pentium 133-as és 32 Mbájtnyi RAM kell, és persze ha az elkészült anyagot az interneten és nem a számítógépünkön szeretnénk nézegetni, akkor egy bérelt tárhely valamelyik szolgáltatónál (ilyenből akad 100 Mbájt akár évi 10 ezer forintért is, tehát nem lesz nagy beruházás).

A program körülbelül tíz varázslón keresztül bekér tőlünk minden szükséges információt. Először is az oldalunk címét és meghatározását, ha akarjuk a logónkat, illetve a beköszöntő szöveget kell megad-

Számos téma közül választhatunk, amelyeket később részletesebben testre szabhatunk

nunk. Ezután kiválaszthatjuk oldalunk stílusát és színösszeállítását. Hatalmas a választék, szinte biztosan megtaláljuk az ízlésünknek megfelelő az előre definiált oldalak között is.

Nem persze mégis szükségét érezzük, készíthetünk alapot saját grafikai elemekkel is. Ezután cégünk adatait kell megadnunk cím, e-mail, telefon, fax stb., majd azokat a szempontokat adhatjuk meg, amelyek szerint szeretnénk, ha ránk találnának a keresőkben. Az első részen már túl is vagyunk. Ha a cégünk adatainál Magyarországot jelöltük be, a program automatikusan magyarra állítja a menük és az üzenetek nyelvét. Ezt még a varázsló utolsó lépésében mi is kiválaszthatjuk, illetve itt adhatjuk hozzá az oldalhoz saját kódreszleteinket (például hirdetési bannerek stb.).

A következő lépésben további varázslókon keresztül érdemes meghatározni a lehetséges fizetési módokat, hitelkártya, csekik kérése stb. Itt még meg kell adnunk, hogy milyen módszerrel akarjuk lebonyolítani a fizetést. Saját szerverünkön, IS4 támogatással vagy anélkül, esetleg külső szolgáltatóval, illetve ingyenes SSL vagy PGP szervereken.

Alapértelmezetten az ingyenesen használható *3d3.com Serveren* keresztül történik a feldolgozás, és a megrendeléseket e-mail-ben kapjuk meg mi és a megrendelő egyaránt.

Poľcelföltés

Ha a boltunk már elkészült, nincs más hátra, mint feltölteni árukészlettel a virtuális polcokat. Az áruk különböző kategóriákba sorolhatjuk, az egyszerűbb áttekinthetőség érdekében. Ezek a kategóriák külön menüként jelennek meg az oldalunkon, s amikor a vásárló rájuk kattint, értelemszerűen a kategórián belül található termékek közül válogathat. Megadhatjuk az áru nevét, rövid leírását, egy rövid ismertetőt és akár a termék képét is. Meg kell határoznunk még az árat és a súlyt is. Ezután meg kell adnunk a különböző adó-vonatokat, például az áfa százalékos értékét, illetve azt, hogy a termék ára tartalmazza-e az adót vagy a program automatikusan adja még hozzá, és külön is tüntesse fel a megrendelés árkalkulációjánál.

Nyitás

Ezzel tulajdonképpen már el is készült működőképes online áruházunk. Termé-

szetesen lehetőségünk van további „finitósokra is” akár a program vezérlőin és kódszerkesztőjén keresztül, akár külső webszerkesztőkkel. A vezérlők segítségével még megadhatjuk, hogy milyen felárat jelent – különböző szempontok szerint – a csomagzállítás a megrendelőnek, illetve megszabhatunk árengedményeket is. Sőt, megadhatunk keresési kulcsokat is, így bárki gyorsan megtalálja a keresett terméket katalógusunkban. Ehhez egyébként kapunk egy keresőmotort is az oldalunkra. Nagyon hasznos megoldás a *beépített valutaváltó* is, amely segíti látogatóinkat a különböző pénznemek közötti váltásban, mivel árainkat akár több valutában is megadhatjuk (mondjuk forint és euró). Mint azt már említettük, a ShopFactory magyarul is képes létrehozni a webáruházat, de ezen kívül még közel 32 nyelv közül választhatunk.

Ha már kész grafikai elemekkel és felépített lappal rendelkezünk, beilleszthetjük azt a program saját mintáimlómányai közé, és bármikor felhasználhatjuk őket.

Shop Factory Language Link

Bár a ShopFactory alapvetően 32 nyelven képes előállítani e-boltunkat, ezek közül egyszerre csak egyet választhatunk ki. A *Language Link* kiegészítés segítségével viszont gond nélkül megoldható, hogy többnyelvű oldalakat hozzunk létre, ahol akár három-négy nyelv közül is választhatnak a látogatóink.

Mindent módosíthatjuk akár utólag is, így ha valamiben a fejlesztés elején még nem vagyunk biztosak, nyugodtan kísérletezhetünk.

A kész oldalt egyetlen kattintással feltehetjük a tárhelyünkre. A tárhely szempontjából különleges követelmény, hiszen a megrendelést akár külsős SSL szerveren keresztül is bonyolíthatjuk, mégpedig ingyen.

Nákovics László

laszlo.nakovics@cp panorama.hu

Párosan szép az élet

nyomatási sebesség: 14 lap/perc • 600x1200 dpi • DOS/Windows/PCL • 4-36 MB RAM
papíradagoló: 250-850 A4 lap • borítékadagoló • párhuzamos, USB, hálózati kártya (opcionál) • havi terhelhetőség: 15.000 lap/hó
→ az akció a készlet erejéig tart

okipage 14ex
+ajándék asztali DVD lejátszó

akció

89.999 Ft +Áfa

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. • 051 Budapest, Bolyai utca 12. • Telefon: 327 4070 Fax: 327 4076 • E-mail: oki@okisystems.com www.oki.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VISZONTLADÓK • BUDAPEST: AI Com Multimedia Kft. 451-1449 • Dabai Komar Trade Kft. 203-9302 • Fokart Kft. 452-1070 • Granálina Team Kft. 315-1292

Humansoft Kft. 270-7614 • Keveta Kft. 269-5262 • Minor Rendszerház Rt. 436-3029 • Műszertechnika Rendszerház Kft. 460-6277 • Poli Computer PC Kft. 30/935-7177 • PrintBox Rt. 222-2919

Processing Software Rt. Kft. 267-4768 • Professional Kft. 216-3300 • PUB Kft. 351-8409 • Sensor Kft. 347-5003 • Shiva Computer Kft. 343-3158 • Sprint Computer Kft. 237-5024 • DEBRECCEN: Tera-D Kft. 522/500-444

EGER Anyks Kft. 36/537-20 • GYŐR: Mikálócipocentrum Kft. 96/313-008 • HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Delta Computer Informaticai Rt. 82/248-610 • KECSKEMÉT: Bestcom Kft. 76/485-119 • Genius Group Rendszerház Kft. 76/505-950

MÁTÉSZÁLKA: Nemzet Informaticai Kft. 44/502-890 • PÉCS: Hírpost Informaticai Kft. 72/513-183 • SZÉKESFEHÉRVÁR: TV Alacsony Kft. 32/500-17 • SZALGÓTÁRJÁN: Canal Kft. 32/31-7777 • SOPRON: Telecomp Kft. 99/338-455

SZOLNOK: Kín lejárati nr. 56/431-086 • SZÉGEDE: Adagoló Kft. 62/440-027 • SZÉKESFEHÉRVÁR: TV Alacsony Kft. 32/500-17 • SZOMBATHELY: Piasz Számítástechnika Kft. 36/104-880 • ZALAJEGERESZEG V. Group Kft. 92/350-977

BUDAPEST: OKI Systems (Magyarország) Kft. 051 Budapest, Bolyai utca 12. • Telefon: 327 4070 Fax: 327 4076 • E-mail: oki@okisystems.com www.oki.hu

Végre vége a dupla, hibásan elmentett és rendezetlen JPG-knek, TIF-eknek, BMP-knek és egyéb grafikai fájloknak a merevlemezen. Az Ashampoo Illuminator gondoskodik a rendről és az áttekinthetőségről.

Képnézegető és médiamenedzser

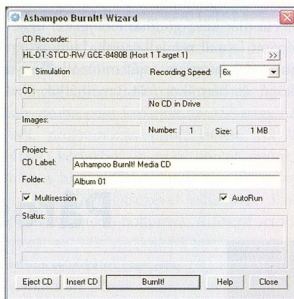
Képnézegetőből lassan Dunát lehet rekeszteni: kedvünkre válogathatunk közülük. Az Ashampoo cég Illuminator névre keresztelt médiamenedzsere gyakorlatilag egy igencsak felturbózott képnézegető. Ha szeretnénk elkápráztatni barátainkat és rokonainkat nyaralásunk képeinek diavetítésével, esetleg meggyőzni ügyfeleinket termékfotóink rövid bemutatásával, vagy egyszerűen csak egy saját képernyőkímélőre vágyunk, e programmal nagyon egyszerűen elérhetjük mindezt. Ráadásul az Illuminator – többek között – magyarul is tud, így gond nélkül beilleszkedik a hazai szoftvervilágba.

A felület

A telepítés után megjelenő kis kék ikonra kattintva egy jól átgondolt felületen találjuk magunkat. Az ablak bal oldalán géptícnépszerű mappái és állományai láthatók, kis nézőképek formájában. Ha itt egy képre kattintunk, azonnal láthatjuk azt nagyban, az ablak alsó felében, kettős kattintással pedig eredeti méretében nyithatjuk meg, egy külön ablakban. A jobb oldali gombbal kattintva a nézőképeken, a Windows aktuális

Próbáljuk ki!

A program kipróbálható verziója megtalálható lemezünk DEMOILLUMINATOR könyvtárban.

Egy mozdulat és már égethetjük is CD-re kedvenc képeinket

gyorsmenüje jelenik meg. Ha a *Műveletek* gombra kattintunk, különböző eszközök segítségével módosíthatjuk, javíthatjuk a megnyitott képet. Élességet, fényerőt, méretet állíthatunk, vagy éppen „olajfestménnyé alakíthatjuk” a képünket. Ugyancsak ebből a menüből nyomtathatjuk vagy másolhatjuk is a képet (másik könyvtárba vagy akár a vágólapra is). Sőt, egyetlen kattintással el-küldhetjük akár e-mailben is.

A programablak bal szélén négy fülecskét találunk. A *Mappa* fültre kattintva a már említett fastruktúrában találjuk magunkat. A *Diavetítés* fület választva, slideshow-t készíthetünk egy varázsló segítségével, kedvenc képeinkből. Az *Információ* fültre kattintva megtudhatjuk a fontosabb adatokat a kiválasztott képről, míg a *Folyamat* fülecskével egy gyorsmenühöz jutunk, amelyben a program indítása óta használt könyvtárak között navigálhatunk.

Az Illuminator jól áttekinthető felület jellemzi

Varázslók mindenütt

A program külön *Varázslók* menüt is tartalmaz, amelyben ennek megfelelően közel tíz különböző feladatra találunk igazán egyszerű megoldást, egy-egy varázsló formájában. Az *Illuminator Wizard* például összegyűjthetjük számítógépünkön a különböző szempontoknak megfelelő médiaállományokat, míg a *Print Wizard* képeinket egyszerű, akár feliratozott papírra kerülésében segít. A *BurnIt! Wizard* segítségével egyetlen gombnyomásra CD-re égethetjük a kiválasztott képeket, a *Conversion Wizard* pedig másodpercek alatt konvertálhatunk egységes formátumra több képet. A *ScreenSaver Wizard* segítségével képernyőkímélőt generálhatunk képeinkből, a *SeeYa! Wizard* neve pedig minden bizonnyal ismerősen cseng hűségese olvasóinknak, hiszen a *SeeYa* modul már vendége volt mellékletünknek, teljes verzióban. Segítségével multimédiás üzenetet küldhetünk e-mailben, képeinkből. Szintén ismerős lesz a *SnapYa! Wizard*, amelynek külön használható változata éppen most került fel lemezünkre teljes verzióként. Ez a modul a képernyőképek elkészítésében segít, mégpedig számos jól használható effekttel „megspekelve”.

Mindent egybevetve, az Illuminator jóval több mint egy egyszerű képnézegető. A használatával kényelmesebbé tehetjük a nagymennyiségű képpel folytatott munkát, varázslói segítségével pedig számos látványos megoldásra nyílik lehetőségünk.

Nákovics László
laszlo.nakovics@cpanorama.hu

OPTIKAI TÁROLÓK

World No.1

AZ LG OPTIKAI MEGHAJTÓK NEMZETKÖZI DÍJAI

LG Electronics Magyar Kft.
www.lge.co.hu

A PrintScreen gomb a legegyszerűbb megoldás a képernyőképek készítésére, ám vannak hátrányai. A SnapYa a második legegyszerűbb megoldás, és kizárólag előnyei vannak.

Ha szoftvereket fejlesztünk, számítástechnikai honlapokat, szoftvertesztet készítünk, vagy csak egyszerűen el szeretnénk küldeni egy képet ismerőseinknek egy nekünk tetsző programról, valószínűleg keresve sem találunk jobb megoldást, mint az *Ashampoo SnapYa*, amely e hónapban teljes verzióban található meg mellékletünkön.

Kicsi, egyszerű és ügyes

Miután a SnapYa felülete magyar nyelvű, a használata sem okoz gondot. Amúgy sem tartozik a túlbonyolított szoftverek közé. A megjelenő kis ablakban gyakorlatilag egyszerű beállíthatunk minden fontos ténylezőt. A *Képbéállítások* részben kiválaszthatjuk, hogy mi kívánjuk-e megadni a képernyő lefotózandó részét, vagy a program maga jelölje ki az éppen aktuális ablakot, mint „fotóalanyt”. Utóbbi esetben egy piros keret jelzi a kiválasztott részt. Ha a keretet a megfelelő ablakra mozgattuk, egy *Ctrl + egérgattintás* mozdulattal elkészíthetjük a képet. Ám ne szaladjunk ennyire előre! Ugyan-

Képernyőképek profiknak

rész, amelyben meghatározhatjuk, hogy milyen mértékben szeretnénk nagyítani vagy éppen kicsinyíteni a készülő képet. A 100% természetesen az eredeti méretet jelenti. S ha már minden beállítással készen vagyunk, nem marad más hátra, mint az *Exponálás!* gombra kattintani.

Az elkészült kép mentése

Az *Exponálás* gombra kattintás után a beállításoknak megfelelően kiválaszthatjuk a fényképezésre kerülő ablakot vagy képernyőrészletet. Ha lefotóztuk a választott területet, visszatérünk a SnapYa-ba, ahol egy kis nézőképen láthatjuk elkészült remekünket, s a nézőképen kétszer kattintva akár nagyban is megtekinthetjük azt. Itt lehetőségünk van az elkészült kép vágólapra másolására vagy éppen elmentésére JPG, BMP vagy GIF formátumba. Sőt, egyetlen kattintással elküldhetjük a képet egy e-mail csatolmányaként is. A *Beállítások* menüpontra kattintva visszatérhetünk a program elsőként látott ablakára, módosíthatjuk a képernyőkép jellemzőit, és újra exponálhatunk.

Végezetül

A SnapYa gyakorlatilag mindenre képes, ami egy képernyőfotózó programtól elvárható, sőt még többre is. A használatával meggyorsíthatjuk és leegyszerűsíthetjük például egy program képes dokumentációjának az elkészítését, hiszen a fontos mozzanatokot (kattintás egy ikonra vagy gombra stb.) is egyszerűen jelölhetjük a képeken. Ha valaki ilyen területen dolgozik, feltétlenül ajánljuk a programot.

Nákovics László

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

Íme egy „rojtzott” fotó az Internet Explorer-ről, SnapYa! módra

csak ezen a részen állíthatjuk be, hogy milyen formát szeretnénk adni készülő képünknek. Ez lehet a hagyományos négyzetog vagy éppen lekerekített saruk négyzetog. Különleges hatást érhetünk el, ha a képernyő egy ellipszis alakú részét fotózzuk, de a legérdekesebb lehetőség a jobb vagy bal oldalon rojtos kép készítése. Innenkor a program automatikusan belevagdos az elkészült kép adott oldalába. Az *Úsztatás-hatások* pontban megadhatjuk például, hogy az imént említett rojtosság szelét elmossa a program. Ebben a részben az utolsó beállítási lehetőség az árnyék használata, vagyis az elkészülő kép alatt egy elmosott árnyékot is fogunk látni, amely tovább fokozza a hatást.

A *Kurzor-beállítások* részben megadhatjuk, hogy kívánjuk-e látni az egérgurzort a készülő képen. Ilyet egészen sok hasonló program kínál, ám azt már csak kevesen, hogy a kurzoron is különböző hatásokat érvényesíthetünk. Például jelezhetjük, hogy éppen egy dupla kattintás látható a képen, de kiemelhetjük egérgurzorunkat fehér vagy vörös villanófénygel is. Természetesen lehetőségünk van árnyékot adni a kurzornak is.

Végül maradt még a *Nagyítás-opciók*

Regisztráció

A program internetes regisztrációja a CP felhasználóknak ingyenes. A telepítés utolsó ablakában jelöljük be a *Get full version key (removes shareware restriction!)* opciót, majd a megjelenő internetes oldalon töltjük ki a regisztrációs ívet. Ha már regisztráltunk előzőleg Ashampoo termékeket (például előző mellékleteinken szereplő programokat), akkor egy táblázatot kapunk, amelyben megtalálható lesz a SnapYa! regisztrációjához szükséges kód is.

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

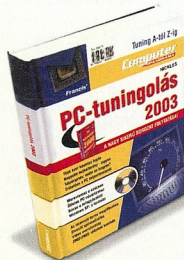
Igen, utánvétellel megrendelem az alábbi könyveket:

ÚJ!

Hacker, cracker, warez (4 990 Ft)
Megjelenik július elején.

PC-doktor (3 990 Ft)

PC-tuningolás 2003 (4 990 Ft)

CD-írás A-tól Z-ig (3 490 Ft)

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév:

Ir.sz.: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév:

Ir.sz.: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

Mobilszám: 06

Aláírás

Átfutási idő kb. 2 hét!

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatai felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

199.900 FT

GERICOM

mobile world

GERICOM WEBSHOX

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 2000MHz processzor
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- SIS650 grafikus chip max: 64MB DDR RAM + TVOUT
- CD író + DVD Combo Drive
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit, FireWire beépítve
- Infra Port, 2x USB port
- 318mm x 258mm x 38mm, 3kg

239.900 FT

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Pentium4 2400MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- Samsonte hardtáska ajándékba!

289.900 FT

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Pentium4 2600MHz processzor
- 1024MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- Samsonte hardtáska ajándékba!

MAGYAR PC MAGAZIN TESZTGYŐJTÉS
2003/01

MOBIL Pentium4-es űtés és cseppálló Notebook!

299.900 FT

GERICOM X5

- 14.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel MOBIL Pentium4 1800MHz processzor
- 384MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- Geforce4 Go 420, 32MB DDR RAM + TV- OUT
- CD író + DVD Combo Drive
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 3x USB v2.0 port
- 312mm x 256mm x 30mm, 2.2kg
- Windows XP Home ajándékba!
- Samsonte hardtáska ajándékba!
- Lexmark Z25 nyomtató ajándékba!

339.900 FT

GERICOM X5 Pro

- 14.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel MOBIL Pentium4 2000MHz processzor
- 640MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- Geforce4 Go 440, 64MB DDR RAM + TV-OUT
- Compact flash és microdrive olvasó
- CD író + DVD Combo Drive
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 3x USB v2.0 port
- 312mm x 256mm x 30mm, 2.2kg
- Samsonte hardtáska ajándékba!
- Lexmark Z25 nyomtató ajándékba!

399.900 FT

GERICOM 5in1 SERVER

- 16.1" TFT UXGA (1600*1200) kijelző
- Intel Celeron 2000MHz processzor
- 40GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM
- DVD- író TOSHIBA DVD-RW combo
- DVD meghajtó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- TV TUNER + Multifunkciós távirányító
- ATI RADEON 9000 VGA kártya 64MB DDR RAM
- S- Video be- és kimenet
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit
- FireWire IEEE 1394
- Infra Port, 4x USB v2.0
- 2x Type II PCMCIA csatlakozó
- Windows 102 gombos teljes billentyűzet
- Soros, párhuzamos, PS/2, monitor csatlakozó
- Memory Stick kártya olvasó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 360 x 299 x 56mm, 4.8kg, grafit fekete színben
- GERICOM hardtáska ajándékba!

289.900 FT

GERICOM SILVER SERAPH

- 14.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel MOBIL Pentium4 1800MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- Geforce4 Go 420, 32MB DDR RAM + TV- OUT
- Smart kártya olvasó
- CD író + DVD Combo Drive
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 2x PCMCIA, 3x USB v2.0 port
- 325mm x 275mm x 41mm, 3.2kg
- Gericom hardtáska

489.900 FT

- Intel Pentium4 2660MHz processzor
- 80GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM

389.900 FT

GERICOM HOLLYWOOD

- 15.2" TFT WXGA (1280x854) kijelző
- Intel MOBIL Pentium4 2000MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- Geforce4 Go 440, 64MB DDR RAM + TV- OUT
- CD író + DVD Combo Drive
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 1x PCMCIA, 2x USB v2.0 port
- 350mm x 260mm x 33mm, 3.5kg
- Samsonte hardtáska ajándékba!

15:10 WIDESCREEN

GERICOM CO. KFT. 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Budapest, Dómsódi utca 1/b.
Tel.: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrusk@cedrusk.hu

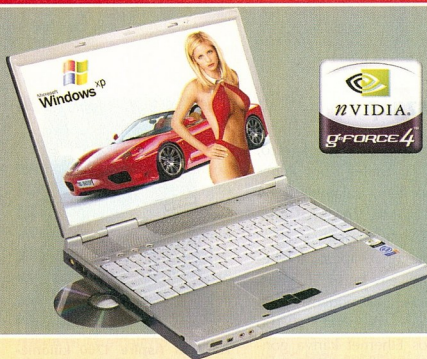
B & T Irodatechnika Kft. 7600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.
Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

ACOMP PEST 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648 acomp@acomp.hu

ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092 acomp@acomp.hu

EURÓPA VEZETŐ NOTEBOOK Gyártójától

259.900 FT

GERICOM WEBGINE FORCE

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 2000MHz processzor
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- CD- író + DVD Combo meghajtó
- 1.44MB Floppy Disk meghajtó
- GeForce4 GO 420, 32MB DDR RAM + TV-OUT
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 2x USB port
- 1x PCMCIA csatlakozó
- 325mm x 281mm x 41mm, 3.4kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

289.900 FT

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Pentium4 2400MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez

319.900 FT

- 15.1" TFT (1400x1050) kijelző
- Intel Pentium4 2400MHz
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez

379.900 FT

GERICOM BLOCKBUSTER

- 15.1" TFT (1400x1050) kijelző
- Intel Mobil Pentium4 2200 processzor
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9000 64MB DDR + TV-OUT
- 2x DVD író + 16x CD- író + DVD Combo
- Beépített MP3 lejátszó, DJ Funkció
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 2x USB 2.0
- 1x PCMCIA csatlakozó
- 325mm x 285mm x 39mm, 3.3kg
- Windows XP Home ajándékba!
- Samsonite hordtáska ajándékba!

279.900 FT

GERICOM MASTERPIECE

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 2000MHz processzor
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- ATI Radeon 9000 64MB DDR + TV-OUT
- CD író + DVD Combo Drive
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 4x USB 2.0
- 1x PCMCIA csatlakozó
- 332 x 275 x 42mm, 3.7kg
- Samsonite hordtáska!

329.900 FT

- 15.1" TFT (1400x1050) kijelző
- Intel Pentium4 2400MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez

389.900 FT

- 15.1" TFT (1400x1050) kijelző
- Intel Pentium4 2600MHz processzor
- 512MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- 2x DVD író + 16x CD- író + DVD Combo Drive

3D Mark 2000 v1.1: 9409
3D Mark 2001 v330: 6881

ACOMP ASZTALI PC KONFIGURÁCIÓK

129.900 FT

ACOMP ZENITH

- Intel Pentium4 processzor, 2400MHz
- ASUS P45533X alaplap, SIS 645DX chipset
- 512MB DDR-333 RAM
- 80GB 7200rpm merevlemez
- 48x LG CD író + DVD Combo Drive
- GeForce FX 5200 grafikus kártya 128MB DDR RAM + TV- OUT
- AC97 On-Board hangkártya
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

74.900 FT

ACOMP XPLORER

- Intel Celeron processzor, 2000MHz
- 256MB DDR-333 RAM
- 40GB merevlemez
- 16x sebességű SONY DVD meghajtó
- GeForce4 MX440 grafikus kártya 64MB + TVOUT
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- Fax/Modem 56 kbps beépítve
- AC97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

59.900 FT

ACOMP BASE

- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 256MB DDR-333 RAM
- 40GB merevlemez
- 52x sebességű SONY / LG CDROM
- S3 Sava800 grafikus chip alaplapon (AGP foglalat van a gépben)
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- AC97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős egér
- 6in1 multimédia kártya olvasó (CFash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

189.900 FT

ACOMP ZENITH Pro

- Intel Pentium4 processzor, 2600MHz
- 120GB 7200rpm merevlemez
- TOSHIBA DVD-5002 DVD-RW (DVD- író) újraíró
- GeForce FX 5600 grafikus kártya 256MB DDR RAM + TV- OUT

94.900 FT

ACOMP XPLORER Pro

- Intel Celeron processzor, 2300MHz
- 60GB merevlemez
- 52x sebességű SONY / LG CD- író
- GeForce FX 2400 VGA kártya 128MB DDR RAM+TV- OUT

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00, Szombat- Vasárnap: ZÁRVA, PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST:
PÓLUS CENTER:

1134 Budapest, Robert Károly krt. 68.
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 233-5647, 339-5648
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Faxbank: 2-333-666/1477##

ACOMP

Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

■ Jön a Novell NetWare 6.5 – A *Novell Magyarország* bemutatta a Novell NetWare legújabb, 6.5-ös verzióját, amely fejlett üzleti szolgáltatásokkal egészíti ki az iparág vezető platformját. A *NetWare 6.5* nyílt forráskódú komponenseket és webes szolgáltatásokat is tartalmaz, amelyek támogatják a kulcsfontosságú üzleti alkalmazások integrálását. A várhatóan idén nyáron megjelenő *NetWare 6.5* olyan üzleti szolgáltatásokat nyújt, amelyek minden hálózattípussal, tárolórendszerrel és ügyfél számítógéppel együtt tudnak működni, emellett az értékes adatok védelmével csökkentik a felügyelet költségeit.

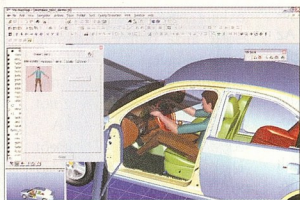
Info: www.novell.hu

UniMECH NX szakmai nap

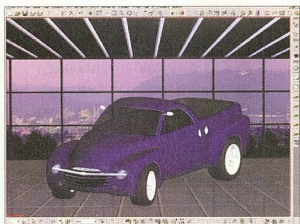
A *graphIT Kft.* – a hazai piac meghatározó CAD/CAM/PLM megoldásszállítója – 2003. május 21-én rendezte meg az általa képviselt *EDS PLM Solutions* csúskategóriás CAD/CAM/PLM megoldásainak újdonságait bemutató *UniMECH NX* szakmai rendezvényét.

Az idei *UniMECH*-et az új *NX* technológia jegyében tartották. Ez az új technológia egyesíti magában az összes olyan funkciót és lehetőséget, amelyre a mérnöki tervezés, gyártás, illetve a termék életciklusa során szükség lehet.

A szakmai nap résztvevői megismerték az *EDS* teljes termék-életciklus át-

Ford Mondeo ergonomiai vizsgálata a Teamcenter Visualization eszközeivel

Chevrolet SSR tervezése a Unigraphics NX formatervezési lehetőségeivel

fogó megoldásait (*Unigraphics NX*, *I-deas NX Series* és *Teamcenter*). A *UniMECH NX* rendezvényen ugyanakkor számos kedvezményes, a magyar ipar és a magyar autóiipari beszállítói kör támogatását célzó akciós szoftvercsomagot jelentett be a *graphIT Kft.* és az *EDS*.

A rendezvényt egyébként az *EDS*, a *Ford Hungary* és a *Jaguar Hungary* támogatta. A látogatók körében osztatlan sikert arattak az *NX* technológia felhasználásával tervezett és a rendezvényen kiállított Ford és Jaguar autók.

Info: www.graphit.hu

www.notebookworld.hu

Megújult erővel

További 10.000 Ft kedvezmény minden új ASUS gépből! ha ezt a hirdetést elhozza nekünk!

1 géphez csak egy kupon használható fel

ACER TravelMate 233
2 GHz processzor
256 MB RAM
20 GB HDD
WinXP
209.000,-*áfa

ami nem változott:

- használt gépek 0 % áfával
- használt notebook beszámitás
- a legszélesebb választék
- udvarias kiszolgálás
- a legjobb tanácsok
- kiegészítők forgalmazása
- megbízható szervizháló
- weblap frissítés óránként
- VERHETETLEN ÁRAK!

notebook WORLD

ASUS notebook bemutatóterem

+ 36 30 399 3333

1092 Budapest Ráday utca 49. + 36 1 217 3333

Ellenőrizze árainkat. Meg fog lepődni!

■ Frissített MetaFrame

A heterogén számítástechnikai környezetek központjában gyakran találunk nagy teljesítményű, Unix-alapú kiszolgálókat. Ezek erőforrásait többféleképpen is igénybe vehetjük egy munkaállomásról. A lehetőségek sorába tartozik a Citrix MetaFrame technológiája is. A május meghozta az alkalmazásokhoz való távhozzáférés kezelésének eszközéből a legújabb verziót, a MetaFrame Presentation Server 1.2 for UNIX-ot.

A MetaFrame Presentation Server a Citrix MetaFrame Access Suite-nak, a MetaFrame technológián alapuló alkalmazáséletrést szolgáló eszközkészletnek a része. A segítségével biztonságosan érhető el a Unix operációs rendszerekkel szerelt szervereken mind a Unixon, mind a Javán futó alkalmazások, és ez a hozzáférés voltaképpen bár-

mely hálózati eszközön és kapcsolaton keresztül megvalósítható. A Citrix MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix a szerver oldalán támogatja a nagy rendszerek legújabb Unixait is: a Sun Microsystems Solaris SPARC 9-ét, a Hewlett-Packard HP-UX 11i-jét, illetve az IBM által fejlesztett AIX 5.1-et és 5.2-t. Munkaállomás oldalán pedig akár Windows-zal is csatlakozhatunk, ha úgy adódik, tehát akár kényelmi szempontok alapján is választhatunk munkaállomást. De kombinálható a MetaFrame XP Presentation Server for Windows-zal is, és ebben az esetben bármely netes, illetve windows alkalmazást, például Oracle-t, SAP-t, PeopleSoftot stb. ugyanarról az eszköztől vehetjük igénybe.

Info: www.citrix.com

■ Tudásalapú programozás

A Knowledge Base tudásbázis központi felületet kínál a csoportos programozás támogatására

A programozók által kidolgozott megoldások újrafelhasználása meglehetősen sok energiát emészt fel, a csapatmunka és a nagyobb rendszer esetében pedig a redundanciák, csökkentik a futási sebességet, és növelik a hibaforrások számát. Összetett program fejlesztéskor ezért különösen nagy szerepe lehet a „közös kalapnak”, amelyen például a shareware-ként le-

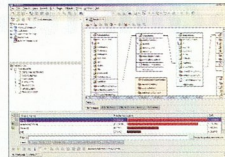
tölthető és használható Knowledge Base. A szoftvernek nemrégiben jelent meg a legújabb, 1.15-ös verziója.

Az OzmoSys Australia programja amolyan igazi „programozók a programozókért” projektként indult, a Borland Delphi környezetével dolgozók támogatására. A Knowledge Base új verziója a szükséges javításokon kívül a nyelvi támogatások korének bővítésében tér el az elődjétől. A teljes csomag 40-nél több programnyelvet tesz koordináltan és szintaxis-kiemeléssel (syntax highlighting) használhatóvá, amelyek között az említett Delphin és a C#-on kívül a C++ Builder, a CSS, a HTML, a Java, a VisualBasic és az SQL is megtalálható.

Info: www.ozmosys.net.au

■ Frissült a Borland JBuilder

A Borland bejelentette a JBuilder 9-es verzióját. A szoftvercsomag újdonságai közül több a kódolásban, az alkalmazások előállításában jelent segítséget. Új DTE és varázsló segíti például a J2E-alapú EJB fejlesztéseket. De új a Smart Code konfigurálhatósága is, ami gyorsabb sablon-alapú kódolást tesz lehetővé. És új a Javadoc Insights is, amely a programozással párhuzamos dokumentáció-készítést hivatott támogatni, illetve a Javadoc elemek kódolásánál a hibalehetőségeket csökkenteni. A Sync Edit a többszörszörösen előforduló elemek párhuzamos szerkesztését csökkenti jelentősen a fejlesztési időt. A JBuilder csúcskategóriás, de még egyedi dobozban megvásárolható Enterprise változata akár

A nagy rendszerekre készülő alkalmazásoknál különösen sokat segíthet az EJB Designer

a nagyhálózatos, XML-lal összeépített rendszerek kialakítását is támogatja. Az egyedi vállalati alkalmazások számára ez alatti változat a Developer, illetve továbbra is elérhető a Personal változat. A speciális csomagok közül a 9-esből is elérhető a BEA Weblogic Platformjára optimalizált változat.

Info: www.borland.com/jbuilder

■ MagyarOffice 1.1 Standard

A Multiráció Kft. megjelentette a MagyarOffice irodai csomag Standard 1.1 termékverzióját. A termékcsalád 1.1 verziójú tagjai jelentős fejlesztéseket tartalmaznak több olyan területen is, amelyek a felhasználók minél kényelmesebb együttműködését szolgálják. A MagyarOffice 1.1 Standard változat tartalmaz szöveg- és weblapszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutató-készítőt és rajzolóprogramot, Mozilla böngészőt, levelezőt és nap-tárgyprogramot, valamint az ingyenes MinimalLinux operációs rendszert. A frissített magyar nyelvű helyesírás-ellenőrző, továbbfejlesztett magyar sablonok és fájlzsűrők, valamint a kezelőfelület néhány fordítási javítása mellett az új változat tartalmazza valamennyi eddig készített frissítést.

Info: www.magyaroffice.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP az Alagútnál

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - Sony Minolta - Pentax - Kodak

digitális fényképezőgépek óriási választéka

Fuji FinePix 5602 F410 300 303 203
Nikon CoolPix 5700 4500 4300 3100 2100
Canon PowerShot G3 S5045 A7080 IXUS
Olympus C-E20 8050 4000 740 50 mpj 300
Casio QV 5700 R4/R3 Extillim 23/S3
Sony DSC F717 V1 P10 PB P92 P72 P52
Minolta DiMage Z7H 71-414 F300 F200 Xi X
Pentax Optio 650 450 S 33L

Fuji FinePix 8020

Nikon CoolPix 3100/2100

Canon PowerShot A70 Olympus Camera 740 LZ
CF 32 - 1024MB xD 32 - 256 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 1024 MB
MMC 32 - 128MB SD 32 - 512MB
Nikon dia/filmcskennerek
Olympus digitális hangrögzítők

Canon minidv kamerák

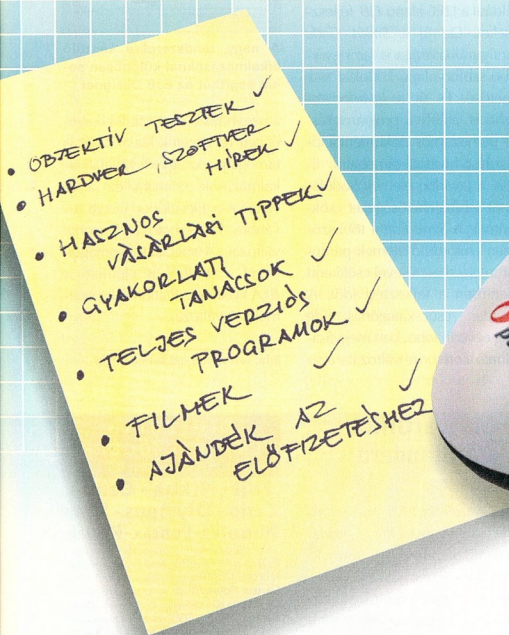
MV650i 22x opt. zoom, fénykép rögzítés

20 GB MindStor (FireWire) mobil háttértár fényképekhez

CREDIGEN áruhitel

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Szo: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Computer Panoráma - Magyarország piacvezető számítástechnikai magazinja

Ne késlekedjen, rendelje meg most!

- Rendszeresen vásárolja a Computer Panorámát?
- Szeretne megtakarítani 7 550 forintot?
- Szeretne egy AJÁNDÉK Genius optikai egeret?
- IGEN? Akkor ennél kedvezőbb ajánlatot aligha talál!
- **RENDELJE MEG MÉG MA!**

Telefon: 06-1-456-6964

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes

AJÁNDÉK: OPTIKAI EGÉR! FIZESSEN ELŐ MOST!

- 12 Computer Panoráma
- 36 CD-nyi számítástechnikai program
- házhoz jön minden hónapban
- AJÁNDÉK: Genius optikai egér

11 990 Ft

A fenti ár CD-melléletes Computer Panoráma előfizetésre vonatkozik.

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Minden, ami Canon!

Tűzfal távdolgozóknak

A NetScreen-5GT tűzfalal védett hozzáférést kínál a vállalat távdolgozóinak számára

A Telindus Hungary Kft. bejelentette, hogy a Magyarországon általa képviselt amerikai NetScreen Technologies, Inc. új taggal, a NetScreen-5GT-vel, egy alsó piaci szegmensbe tartozó készülékkel bővítette egyedi gyártású integrált tűzfal- és virtuális magánhálózati (VPN) biztonsági megoldáskínálatát.

A NetScreen-5GT azt a tűzfalat, VPN-t, szolgáltatás megtagadása általi védelmet, teljesítményt és rugalmasságot kínálja, amellyel a vállalkozások hatékonyan biztosíthatják távoli telephelyeik és távdolgozóik munkáját. A jövőbeli biztonsági igények kiszolgálá-

sa érdekében bővült a memória és a CPU teljesítképessége, s a termék kiegészült a behatolás-érzékeléssel és megakadályozással (IDP), valamint a Trend Micro hálózati víruskeresővel.

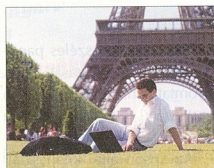
A NetScreen-5GT készülék 75 Mbps tűzfal átérésztöképességet és 20 Mbps 3DES VPN teljesítményt kínál. Legfeljebb 10 IPsec VPN csatornát és 2000 programfolyamatot támogat. A NetScreen-5GT platformot öt 10/100 automatikus érzékelő, automatikus javító porttal, egy kezelőpulttal és egy modem porttal is ellátták.

Info: www.telindus.hu

Hotspotok a metróban

A Cisco Systems és a Naxos – az RATP (Független Párizsi Közlekedési Hatóság) egyik távközlési leányvállalata – kísérleti vezeték nélküli internetes rendszer kiépítésén dolgozik Párizs több metróállomásán. A WIXOS (Wi-Fi eXtensible aux Opérateurs de Services) nevű projekt a nagyvárosi hálózatok potenciális előfutára, amelyek vezeték nélküli internet-hozzáférést kínálnak a francia fővárosban anélkül, hogy ez a városképre bármiféle hatást gyakorolna.

Párizsban található a világ egyik legsűrűbb, 400 állomásból álló metróhálózata, amelyek állomásai átlagosan 550 méterre fekszenek egymástól. A közlekedési hatóság a vezeték nélküli hálózat háttérét a Cisco Metro Ethernet kapcsolási ar-

A Wi-Fi hálózatot a föld felett is elérhetjük

chitektúrával biztosítja, amely 40 ezer kilométernyi optikai szálon fut. Az infrastruktúrát fogják felhasználni az egész városra kiterjedő Wi-Fi (Wireless Fidelity) vezeték nélküli hálózat kiépítéséhez, amelynek a segítségével a francia internet-szolgáltatók ügyfeleik számára bárhol elérhető web- és email-hozzáférést nyújthatnak.

Info: www.cisco.com

Sikágyas multifunkciós

Tintasugaras nyomtató

FIGYELEM! Akciós Termékek! FIGYELEM!

Szkenner

Fax

Digitális fényképezőgép

Lézernyomtató

you can **Canon**

PROCOMP
Hungary Kft.

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

1107 Budapest, Szállás u. 21.
Tel.: [+36.1] 43.29.340
Fax: [+36.1] 264.3655, 260.6318
e-Mail: sales@procomp.hu
<http://www.procomp.hu>

■ **Samsung 52x combo** – A Samsung Electronics nemrég mutatott be egy 52-szeres sebességű CD-RW meghajtót, nem sokkal utána pedig kirukkolt a világ első 52-szeres sebességű RW-DVD kombinált egységével (SW-352-es modell).

A négy funkció – 16x DVD-ROM, 52x CD-R, 24x CD-RW és 52x CD-ROM – valamennyi optikai adathordozó lejátszását lehetővé teszi az SW-352 meghajtón, amelynek csupán három percére van szüksége egy 650 Mbájts kapacitású CD megírásához. Egy CD-RW lemez formázásához korábban 7-12 perc volt szükség, ez most 1-2 perc alatt is elvégezhető. Az egység vízszintesen és függőlegesen is felszerelhető, a működési állapotot az eszköz automatikusan figyeli.

Info: www.samsungelectronics.com

■ **2 megapixeles kamera kezdőknek** – A digitális fotóipar egyik új színfoltja a *Magpix M2100*-as digitális fényképezőgép, amely teljes mértékben megegyezik a *Casio QV 2100*-as gépével, valamint a *Polaroid* cég *PDC 2150*-es digitális kamerájával. A fix, 41 mm-es objektívvel, 16 Mbájts belső memóriával és 2x digitális zoommal felszerelt géppel a 2 millió pixeles (effektív) CCD-nek köszönhetően jó minőségű 1600x1200-as felbontású képeket készíthetünk. Főbb jellemzők: makro mód, manuális expozíciókorrekció, négyféle féhéregyensúly beállítás, optikai kereső, 1,5" TFT LCD, video out, vaku. A készülék tudásához mérten igen kedvező áron, nettó 31600 forintért vásárolható meg a *Magpix M2100*. Magyarországi forgalmazójától, az *ATCOMP Kft.*-től.

Info: www.atcomp.hu

■ AOSTA digitális fényképezőgépek

A rendkívül széles termékpalettával büszkélkedő AOSTA cég digitális fényképezőgépei közül három modell forgalmazását kezdte meg az AOSTA kizárólagos magyarországi forgalmazója, az *ATCOMP Multimédia Kft.*

A legfeljebb 3 megapixel felbontásra képes, kisméretű, fix fókuszos, 4x-es digitális zoommal felszerelt *AOSTA VQ-2200* modellbe számos olyan funkciót épített a gyártó, amelyek ritkaságnak számítanak a hasonló árkékvű fényképezőgépekben. Ezek közül talán a legfontosabb jellemző, hogy az *AOSTA VQ-2200* nemcsak rögzíteni képes a hangot, hanem a beépített jó minőségű hangszórójának kö-

AOSTA AX 330C: fényképezőgép, majdnem profiknak

szönhetően a felvett hang- vagy videoanyag rögtön visszahallgatható, illetve visszanezhető az 1,5"-os színes TFT LCD segítségével. A készülék nettó ára 29 600 forint.

Az *AOSTA AX 330C* egy nagy tudású, ám rendkívül kedvező árú masina, amely a 3,3 MP CCD segítségével maximum 5,5 megapixeles képeket képes rögzíteni. Az igényes kidolgozású fémházas rengeteg technikai újdonságot rejt magában, amelyeket még magasabb árkategóriába tartozó készülékekkel sem mindig találunk meg. A kamera USB 2.0-n keresztül kommunikál a számítógéppel. A beépített 3x optikai zoomot szükség esetén 4x digitális zoommal egészíthetjük ki. A készülék lítium akkumulátorral üzemel, nettó ára 61 800 forint.

Az egyedi formatervezésű, minőségi fémházas *AOSTA AK 300* nemcsak külsejével, hanem egyedülálló szolgáltatásaival is felhívja magára a figyelmet. A 2x optikai és 2x digitális zoommal felszerelt AK

AOSTA VQ-2200: felvétel és lejátszó hangot, képet

AOSTA AK 300: kuriózumok minden mennyiségben

300 legszembetűnőbb tulajdonsága az egyedülállóan tiszta és éles képet adó LTPS technológiával készült 1,6" TFT LCD, amely valódi kuriózumnak számít. Az új technológiának köszönhetően a TFT sokkal kevesebb energiát fogyaszt társainál, így a géphez adott lítium-ionos akkumulátor egy feltöltéssel rengeteg kép elkészítésére alkalmas. A kamera ára nettó 63 800 Ft.

Info: www.atcomp.hu

■ Epson fotónyomtató

Az A4-es formátumban is nyomtatni képes *Epson Stylus Photo 900* modell az amatőrök és a hobbielhasználók számára kínál ideális megoldást. Az új nyomtatóval – az *Epson CD-Print* szoftver segítségével – fényképminőségben nyomtathatunk közvetlenül a CD-re vagy DVD-re is. A hat különböző szint tartalmazó tintarendszer és a maximum 5760 optimalizált dpi felbontás kiváló nyomtatási eredményt nyújt.

A szegélymentes „Edge-to-Edge” nyomtatási mód gondoskodik arról, hogy a kinyomtatott kép úgy nézzen ki, mint a szakszerűen előhívott fénykép, azaz ne legyen rajta zavaró fehér perem. A papírhengertartó lehetővé teszi a

100 és 210 mm széles papírhengerek alkalmazását is. A nyomtatók maximum 2,5 mm vastagságú hordozóanyagra történhet.

Az Epson által kifejlesztett változó méretű csepptechnológia (*Variable Sized Droplet Technology*) a lehető legnagyobb pontosságot, gyorsaságot és még a legapróbb részleteknek is precíz megjelenítést biztosít. A tintapatronokat a tintamennyiségre vonatkozó adatok pontos tárolására, valamint a tintafogyasztás szabályozására alkalmas *Epson „Intelligence Chip”* rendszerrel látták el. A digitális felvételek valóságához nyomtatása érdekében kompatibilis az *Epson P.I.M. II*-vel (*Print Image*

Az Epson Stylus Photo 900 fotónyomtatóval CD- és DVD-lemezeket is feliratozhatjuk

Matching) és az *Exif Printtel*. A készülék ára az *Epson PhotoQuicker* szoftvert is tartalmazza, amely megkönnyíti a képek tervezését és utólagos feldolgozását. Az ugyancsak a készülékkel együtt adott *Print Image Framer* elnevezésű szoftver a trefás képek nyomtatásához kínál eszközöket és tartalmakat.

Info: www.epson.de

DIGIT FOTÓ *különszám*

**Digitális fényképezés,
képfeldolgozás**

**Computer
PANORÁMA**

Computer Panoráma
XIV. évfolyam 8. különszám, 2003. június
Ára: 695 Ft

DIGIT FOTÓ

Digitális fényképezés, képfeldolgozás

**Digitális fényképezőgépek
20-200 ezer Ft között**

Megapixel, zoom, memória
Vásárlási tanácsok

Fotótanfolyam A-tól Z-ig
A digitális fényképezés alapjai

Önkiszolgáló fotólabor
Fotokioszk

Digitális trükkök
Eye Candy és társai

DVD másolás - 7 kattintással
DaVideo VCD

Digitális fotós hol-mi
Tipppek az interneten

CorelDRAW Graphics Suite 11
Honosított e-grafikus

Rendszerezzük képeinket!
Adobe Photoshop Album

A digitális fényképezés és képfeldolgozás ábécéje

CD-melléklettel

A CD tartalmából:
Paint Shop Pro 8
(prezervált)
Adobe Photoshop Elements 2.0
(prezervált)
Freeware és shareware
válogatás

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!

(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Ára: 695 Ft

Ha melegszik...

Van egy Chaintech gyártmányú Geforce 3 Ti200-as videokártyám 64 Mb-át RAM, TV-out. A BIOS verziója 3.20.0028. A konfiguráció: Abit KT7A alaplap (a BIOS a legfrissebb), 1400-es Thunderbird proci, 256 Mb-át SD RAM-mal, Quantum Fireball PL AS40.0 winchester. Hiába próbálgatok bármilyen drájt a videokártyához, a komolyabb teljesítményt igénylő alkalmazásból (pl: 3D Mark, játékok) egyszerűen kilép, rosszabb esetben újraindít a gép. Gyári drájt (CD-n) csak a Windows 98 alá van és az is régi (21.85). A Windows 98 alatt a gyári drájtval betonstabil, de a felét sem tudom kihozni a videokártya teljesítményének. XP alá nincs gyári meghajtó, kénytelen vagyok az operációs rendszer által feltelepítetre hagyatkozni. Vannak WHQL jelzésű drájtval, amelyek állítólag átestek a Microsoft kompatibilitási teszten, de azok sem jók. Nemrég kezdtem az ismerkedést a számítástechnikával, ezért ez a probléma kifogott rajtam. Még valami: a processzor Titan D5TB hűtővel terhelés nélkül 52-54 fokon megy (26 fokos szoba-

hőmérsékleten). Jól van összerakva, és paszta is van a hűtő alatt. Sokan azt mondják, hogy a gyártmány nem valami tökéletes, ezért melegszik ennyire. Igaz ez???

Először is a www.wiatech.com oldalról letölthető VIA 4in1 meghajtóprogramot kell feltenni, majd a gép újraindítása után a legújabb Detonator szoftvert. Ha továbbra is instabil, akkor a BIOS-t alap helyzetbe kell állítani a Load BIOS Defaults menüponttal, majd próbálkozni kell, mi váltja ki a hibát. Ha ez sem jön be, akkor valószínű, hogy a kártya túlmelegszik, mert mondjuk laza rajta a hűtőborda. Az is lehet – hogy éppen ezért – valaki már „megsütötte” a kártyát, ezért ez a sebesség. A Chaintech-re nem jellemző, de a kifejezetten olcsó kártyák egy részénél talákoztunk már hasonló tünettel. A csere előtti utolsó teendő lehet a GPU órajelének megváltoztatása, a PowerStrip programmal (ld. CD-/DVD-melléklet Shareware rovat). Ez az Athlon ezzel a hűtővel nem lesz hidegebb, az állítás igaz.

Windows XP

ME a rendszerem (magyar), és most már kezd elegendő lenni belőle. Rendelkezésemre áll a magyar Windows XP Professional.

Két kérdésem lenne ezzel kapcsolatban: Ajánlod-e ezt? Sokat szeretek játszani, és azt hallottam, hogy az XP Professional nem erre tervezték, ezért a játékok el sem indulnak rajta, vagy csak nagyon lassan futnak. Igaz-e ez? Nem lesznek internetcsatlakozási hibák? Honnan tudom letölteni az XP-s hibák kijávitását?

2. Hogy kell telepíteni a rendszert for-

mázás után? Azt hallottam, hogy nem úgy, mint a többi Windowst. Kell telepítőlemez formázás után?

1. Igen. 2. A Windows XP-t úgy fejlesztették, hogy egyesítse a Windows 9x „felhasználóbarátságát” a Windows 2000 stabilitásával, ezért nagyszerűen lehet játszani rajta. A megjelenése óta nálam csak a kezdetekkor fagyott le, amikor egy BorgTV nevű tuner-kártya-kezelő programot telepíttem. Minden más esetben jól

Tévékimenet

Van egy Riva TNT2 Model 64-es, tévékimenetes videokártyám. Az eszközök kijelzésén csak az analóg kijelző van bekapcsolva, mást nem lehet állítani. Ön szerint mi lehet az oka?

A videokártyák csak akkor engedélyezik a tévékimenetüket, ha ahhoz egy televízió vagy egy video (bármilyen szabványos eszköz) csatlakozik a számítógép bekapcsolásának a pillanatában.

A Regedit zsonglőr

A problémám nem kimondottan hardverjellegű. Adott egy program, s a számomra optimális beállításához bele kell nyúlni a Registry-be, igen ám, de nekem 50-100 gépen kellene elvégeznem ugyanazt a beállítást. Lehet-e valahogy írni egy batch fájlt, ami elvégzi ezt helyettem? Konkrétan: plusz bejegyzéseket kellene csinálnom: `regedit add "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\AKARMI\bejegy zes dword: 000000" Létezik ilyen?`

Aktuális

Egy kis nyelvészkedés

Bizonyára nehéz a dolguk a nyelvújítóknak, hiszen a számítástechnika kínálja ma a legtöbb jövővényszavunkat. A műszaki tudományok régebben olyan érdekességekkel leptek meg minket, mint a collstok vagy a subler, ma viszont olyan gyors a fejlődés, hogy szinte ideje sincs meghonosodni a magyar változatnak. A „börözhető” szóról kétségtelenül nem mindenkinek ugrik be, hogy skin (a program felülete cserélhető), és valjukk be, a Helyesírási szótárban megjelent „flopi” is idegenül hangzik azok után, hogy már 5-6 éve szinte mindenki floppy-nak írja. A nyelv nem az útmutatás, hanem a szokás alapján fejlődik, ezért igazán kíváncsi lennék, hogy ki, mit, hogyan fejez ki a számítástechnikában. Ezért várom címemre az ötletes szavakat, amelyekből a legtalálóbbakat, legviccesebbeket közzé is tesszük e hasábkoron egy-két hónapon belül. Csak úgy, a tájékozottság és a játék kedvéért.

működött. Eddig új hardverek és új shareware-ek sem tudták „megfektetni” a rendszert. 2. Nem kell formázni, a Windows XP CD-lemeze bootolható, és felajánlja a partíciók törlését és létrehozatalát. Ha már van egy C: partíciónk is a D: mellett, akkor ne töröljük, hanem csak formázzuk (erre is van lehetőség), ugyanis a Windows másodjára csak kiterjesztett partíciót hajlandó létrehozni, utólagos konverzióra, rendszerlemez lévén, pedig nem lesz lehetőségünk.

Igen, létezik ilyen, a Registry megjelenésekor már volt ilyen funkció. Ha az adatbázis egy ágát kijelöljük, és a Fájll/Exportálás-t választjuk, akkor az ág tartalmát egy REG kiterjesztésű fájlba menthetjük, amely éppen ilyen bejegyzéseket tartalmaz.

Bármelyik másik, azonos operációs rendszert használó számítógépen a fájlra kettőt kattintva a rendszer beimportálja annak tartalmát.

Néhány probléma

Gépemre a Millenium operációs rendszert telepítettem. Amikor a Scandisk-et szerettem volna futtatni, egy pont után mindig megakadt, és azt az üzenetet kaptam, hogy elveszett fájlteredékeket keres. Mivel még egy óra múlva is ugyanott szöszmötölt, ezért leállítottam. Ezek után csökkentett módban indítottam el a Scandisk-et, ekkor nem kerestél elveszett fájlokat, de vagy 4 órát vett igénybe a futtatása (20 GB-ajos winchester van a gépemben). Normál üzemmódban miért nem futott rendben végig a Scandisk? Lehet-e helyettesíteni a Windows beépített karbantartó programjait a Norton System Works 2001-gyel? Próbáltam, a lemezfelület ellenőrzése negyedannyi időt sem vett igénybe, mint amire a Scandisk-nek szüksége volt. Vajon ez az ellenőrzés is megfelelő?

Honnan lehet azt tudni, hogy a Windows-nak melyik rezidens programja van

szüksége, és melyik az, ami csak az erőforrásokat foglalja és a bootolást lassítja. Van-e olyan lista, ami alapján biztonsággal ki tudnám löni őket?

Letöltöttem a legújabb DivX codec reklámozós változatát. Nagyon profi, nagyon jó képminőséget lehet vele elérni, azonban az utóbbi időben több helyen is olvastam a Gator modulról, ami bele van építve. Nem tudom mi az igazság ezzel kapcsolatban, van ahol azt írták, hogy csak reklámküldésre használják, de van ahol az volt, hogy veszélyes. Te mit tudsz erről? Az AdAware rendszeresen megtalálja, de ha tényleg nem veszélyes akkor inkább megtartanám. Ti is tesztelték a lemezeiteken lévő programokat ilyen szempontból?

A Scandisk nem tökéletes, de lassú ☺. Csökkentett módban azért volt lassú, mert nem töltődött be a Smartdrive lemezgyor-

sító. A Norton SpeedDisk nemcsak gyorsabb, hanem olyan hibákat is javít, amelyekbe a Scandisk nem.

Az MSCONFIG program indításával be lehet állítani, hogy mely programok induljanak el. Tiszta rendszeren látszanak a szükséges programok, ettől újabb csak a pluszként telepített programok miatt kerül a rendszerre. A Gator is ilyen, és a DivX többlétszolgáltatásairól gondoskodik, amellett, hogy reklámokat kezel. A veszély csak annyi, hogy általunk nem engedett adatokat küld el az üzemeltetőnek, rólunk (a szerződésben ez ugyan benne van, viszont egy jól irányzott gombnyomással mindig átsiklunk felette).

Mivel ez a „szolgáltatás” a programok része, és kárt otthoni felhasználók esetén nem okoz, ezért nem cenzúrázzuk a programokat. A vírusok természetesen a legfrissebb keresőszoftverekkel ellenőrzük, de a Gator nem vírus.

Közvetlen fájlcsere a neten

Hogy tud két számítógép közvetlen kapcsolatot létesíteni az interneten keresztül? Milyen programok szükségesek ehhez? Hogyan tudhatom meg a saját gépem IP-címét? Lehetséges-e a két gép között közvetlen adatszere?

Az internetes fájlmásolásra FTP (File Transfer Protocol) rendszert lehet használni. A felépítés kliens-szerver, a szerver könyvtárainak tartalma osztható meg, és a kliens ide tölthet fel adatokat. Az egyik gépen a szervert kell elindítani (legutóbbi

program: 2003/02 Titan FTP Server 2.0), a kliens pedig akár egy Windows Commanderral, a hálózat/FTP kapcsolódás pontjával kapcsolódhat hozzá. Az IP-cím a szerver címe, Windows 9x alatt a WINPCFG programmal lehet megnézni a gépen, a Windows XP-ben pedig a Helyi kapcsolat/állapot/támogatás alatt jelenik meg a cím.

A két gép között egyébként az ICQ és a mIRC csevegőprogramok is támogatják az adatszerét, ezek használata egyszerűbb. Végül pedig meg kell említeni a P2P

fájlcserélő rendszereket (pl. KaZaA, WinMX), amelyek szerver közbeiktatása nélkül másolják egyik gépről a másikra a fájlokat, de lehet, hogy mi is, és a barátunk is be van jelentkezve, a hálózat mégsem találja meg. Ezek a hálózatok éppen ezért olyan megfoghatatlanok.

Továbbra is várjuk leveleiteket, észrevételeiteket az olvasoirovat@cp panorama.hu címre.

Köhler Zsolt (zsol@)

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./F.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./F.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.dit.hu foto@dit.hu
afa nélküli árak

Kodak EasyShare

digitális fényképezőgépek

ÚJDONSÁGOK!

CX4300
3 megapixel felbontású fényképezőgépek 59.992 forinttól

DX6340
A kreatív fotográfusoknak!
3,1 MP, 4x3,5 zoom,
PAS expozíciós módok,
gyors, precíziós autofókusz

DX4330
3 MP, 3x3,3 zoom

LS443
83.992 Ft új, szenzációs áron

Nyomatódokkoló
119.992 Ft

Nyomatás PC nélkül vagy PC-ről, 10x15 cm

Akkutöltés és kényelmes kép áttöltés

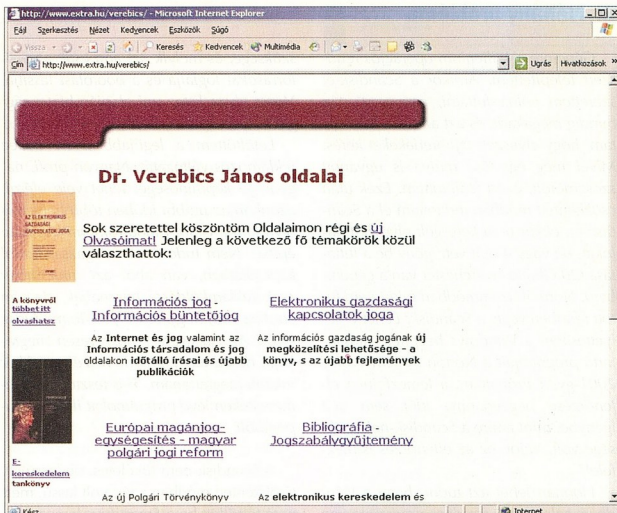

51.992 Ft

Kodak
COLOR SENSE INSIDE

Az internet igénybe vételével megvalósuló termék- és szolgáltatásnyújtás nem csak a polgári jog, a fogyasztóvédelmi jog és a versenyjog körében vethet fel sajátos kérdéseket: akár az alkotmányos alapjogokat s az e jogok tiszteletben tartására vonatkozó feltétlen kötelezettségeket is érintheti. Jogi szakértőnk ezúttal e jogok gyakorlati alkalmazhatóságát vizsgálja.

A szerző oldalain érdekes publikációkat találunk az elektronikus gazdaságról

Az adatvédelemmel, a magánszféra védelmével kapcsolatos szabályozás a magyar jogban szinte teljes körűnek mondható, a jogszabályok internetre való alkalmazhatósága azonban a gyakorlatban számos értelmezési problémát vetett fel.

A személyes adatok védelmének jogát az alkotmány – a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez és a magánítok védelméhez fűződő jogokhoz hasonlóan – a Magyar Köztársaságban mindenkit megillető alapjogként nevesíti (59. §). A jogterület szabályozását a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) határozza meg, szerzteázó joganyaga azonban más törvények rendelkezéseit is magában foglalja.

Mindez az internet vonatkozásában különös jelentőséggel bír. A hálózaton keresztül információkötés mindig kétoldalú: ha például felkeresünk egy weboldalt, nem csak információhoz jutunk, de – akár felkérésre, akár anélkül – magunk is információt szolgáltatunk. Ez megvalósulhat önkéntes alapon (adatlap kitöltésével) vagy „láthatatlanul” (például a számítógépünk egyedi azonosítására alkalmas IP-kód révén). A számítógépek közötti „láthatatlan kommunikációhoz” tartozó adat-

Testre szabott adatvédelem

átvitelről a felhasználónak legtöbbször nincsenek pontos ismeretei, arra azonban lehetősége van, hogy böngészőprogramja vagy elektronikus magánszféráját védő tűzfal segítségével behatárolja, korlátozza a szolgáltatott információ körét. Ha valamilyen hálózati szolgáltatást kívánunk igénybe venni, sok esetben elektronikus postacímünk vagy más, személyes adataink megadását, „regisztrációt” is kérhetnek tőlünk.

A világhálóra kapcsolódott felhasználók részéről jogos igényként merül fel, hogy elektronikus személyi adataik, magánszférájuk bizalmasságát megőrizzék. A felhasználó számára tehát nem mellékes körülmény, hogy a weben való bolyongás közben hol, milyen információit „hagy maga után”, s hogy a meglátogatott oldal fenntartói mit kezdenek majd ezzel az információval.

Ha a weben keresztül kívánunk terméket vásárolni vagy valamilyen szolgáltatást igénybe venni, a megadandó személyes adatok köre kitágul: az elektronikus kereskedők, tartalomszolgáltatók nevűnkön, címűnkön, telefon- és/vagy fax-elérhetőségűnkön kívül gyakran életkorunkra, érdeklődési körűnkre, munkahelyűnkre vagy munkakörűnkre is kíváncsiak. Ha a szolgáltatásért, termékért hitelkártyával fizetünk, úgy természetesen kártyaadatainkat is kérdezik.

Az adatvédelmi jog szerint mindezek személyes adatoknak minősülnek, kezelésükre, felhasználásuk korlátaira a hatályos jog irányadó – az internet környezetében is. A személyes adatokat gyűjteni, kezelni kívánó internetes üzleti szolgáltatásnyújtónak ügyfele felé törvényi alapú tájékoztatási kötelezettsége van, amelynek elmulasztása az adatgyűjtést, adatte-

zelést jogszerűtlené teszi. A szolgáltatásnyújtónak ugyanakkor ügyfelei, leendő ügyfelei számára saját üzleti érdekében is tisztességes, átfogó tájékoztatást kell nyújtania adatgyűjtési, kezelési gyakorlatáról.

Meg kell győznie a felhasználót arról, hogy mint szolgáltató, a részére megadott ügyféladatokat jogszerűen kezeli, ügyfele azokat biztonságban tudhatja; nem kell visszaélésektől tartania. E bizalom hiánya sok reménybeli vevőt, olvasót tarthat vissza attól, hogy árut vagy szolgáltatást rendeljen, s főként egy ellenértéküket hitelkártyája terhére, kártyaszáma megadásával egyenlítsé ki.

Az adatvédelmi tájékoztató vagy az amerikai gyakorlat szerinti adatvédelmi politika mindkét célt szolgálja: egyrészt tartalmazza a kötelező tájékoztatási elemeket, másrészt – azzal, hogy kifejezi: a szolgáltató ismeri és tiszteli az ügyfél jogait, sőt maga hívja fel a figyelmet azokra – bizalmat épít.

A jó adatvédelmi politika ugyanakkor a *public relations* eszköze is: nem „szabályzat”, az ügyfelet bármire is kötelezni kívánó „norma”, hanem „fogyasztóval folytatott párbeszéd”, a meggyőző dialógus egyik formája. Lényeges, hogy az ügyfél számára a véleménynyilvánítás, a visszajelzés lehetőséget, az ügyfélkontroll eszközeit biztosítani kell: nem elég elnyerni a vevő bizalmát, de az üzleti kap-

csolat egész időtartama alatt meg is kell őrizni azt.

Hogy az adatvédelmi politika pontosan mit tartalmaz, nagyrészt attól függ, mi az adatgyűjtés célja, köre, s milyen célokra kívánja felhasználni a szolgáltató az ügyfél által megadott adatokat. Más, „biztonsági szintet” kell elérni, ha „csak” az ügyfél neve, elektronikus postacíme kerül (például egy ingyenes hírlevélre való feliratkozáskor) rögzítésre, s más, ha az adatfelvétellel valamely megrendelés teljesítése vagy szolgáltatásnyújtás elősegítése céljából kerül sor. A jó adatvédelmi politika mindig „testre” (az adott szolgáltatásra) szabott, annak sajátosságait veszi figyelembe.

Vannak azonban „kötelező elemei”: ezek a törvényi alapú tájékoztatási, titánítási kötelezettségekkel kapcsolatosak, s logikai rendben is a törvény szerkezetét követik.

A szolgáltató törvényben megfogalmazott tájékoztatási kötelezettségét pusztán azzal, hogy weboldalán elérhetővé teszi az adatvédelmi politikát, még nem teljesítette: ezzel csak a lehetőséget teremti meg arra, hogy az ügyfél tájékozódjon. Célserű tehát olyan megoldást alkalmazni, hogy az adatvédelmi politika a regisztrációs/adatfelvételi oldalon kapjon helyet, vagy az új felhasználó erre az oldalra csak az adatvédelmi politika oldalán ke-

resztül vezető hiperhivatkozással juthasson el.

A megrendelés-felvétel vagy a regisztráció során kért adatok körét pontosan kell feljelölni, de arra is utalni kell, hogy ezekre a megrendelés teljesítése vagy valamely adatbázishoz való hozzáférés (például online önéletrajzi adatbank, példánycikk-eladás, a felhasználó valamely szolgáltatásának felkínálása stb.) okából van szüksége a szolgáltatónak. Külön kell választani azokat az adatokat, amelyek hiányában a regisztráció nem lehet sikeres, s azokat, melyek nélkül igen.

Az adatkezelés célhoz kötöttsége és az engedély nélküli adatmegosztás tilalma az adatkezelés két lényeges törvényi korlátja. A bizalomépítés egyik eszköze, ha a szolgáltató hangsúlyozza: ismeri és tisztelgetben tartja e korlátokat.

Abban az esetben, ha a szolgáltató a gyűjtött és kezelt adatokat harmadik személyekkel kívánja megosztani, az érintett hozzájárulása (vagy a jogszabályi felhatalmazottság) nem mellőzhető. A lehetőségre, a szolgáltató szándékára – csakúgy, mint az ügyfél nemleges választási lehetőségére – fel kell hívni a figyelmet.

Az adatvédelmi politika az interneten lát napvilágot, a szövegbe tehát „belinkelhetők” a hivatkozott – s az adatvédelmi biztos hivatalának honlapján keresztül elérhető – jogszabályok, panaszforumok.

A személyes adat kezelhetőségéhez az érintett kifejezett (különleges adat esetén írásban kifejezett) hozzájárulása szükséges: lényeges tehát, hogy az adatvédelmi politikában foglaltak tudomásul vétele visszaigazolásra kerüljön. E hozzájárulást ráutaló magatartással (a megfelelő ikonra való ráklikkelés) is megadhatja. Ha az ügyfél a megismert adatvédelmi politikát megsemmisítve a maga számára elfogadhatónak, s inkább úgy dönt, hogy nem veszi igénybe a szolgáltatást – ilyenkor a megfelelően megválasztott bűtüsszóval inkább már inkább csak az üzleti jó modor követelményeinek tudunk eleget tenni.

Cikkünk „bővített változata” PowerPoint prezentáció formájában e havi CD-mellékletünkön is hozzáférhető. A bemutatott *Az Internettel összefüggő adatkezelések egyes kérdéseiről szóló* adatvédelmi biztosi ajánlásban (2001. február 1.) foglaltakra is figyelemmel kínál útmutatót a „testre szabható” adatvédelmi politika felépítéséhez.

dr.Jóri András oldalai

Üdvözlöm.

Ezekén az oldalakon dr. Jóri András adatvédelmi, a Communications Decency Act-ot és Linux-szal foglalkozó írásait olvashatja.
Dr. Jóri András ügyvéd, az ISZT II tagja. Az oldalakon közzét írtak és fordítások szerzői jogi védelem alatt állnak.

E-mail: jori@mail.datanet.hu PGP kulcs

Adatvédelem, kriptográfia

- Online adatvédelem Németországban
- Online adatvédelem Magyarországon

→ Az Adatvédelem és adatbiztonság az Interneten c. előadás anyaga
Az adatvédelem jogi – előadásrészlet az ELTE TTK-n. Tematika
Előadások: 1 2 3 4

Tartalomszabályozás, hálózati szabadság

- Az illetenség fogalma az amerikai jogban és a CDA
- A CDA alkotmányellenességét kimondó elsőfokú döntéshez Dalzell bíró által adott indoklásból A Supreme Court döntése
- A CDA-ról, a PICS-ről és a német tartalomszabályozási kísérletekről: "A cyberberz paociflása"

Dr. Jóri András oldala bővelkedik az adatvédelemmel kapcsolatos információkban

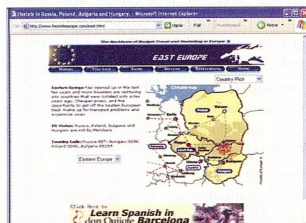
Verébics János

Foglaljunk helyet!

Az utazás előkészítésének talán legnehezebb része, hogy végre elhatározzuk magunkat, azaz pénzt, szabadságot és munkát nem kímélve megkezdjük a szervezést. A célpont általában adott, lelki alkat és pénztárca függvénye, ám szállást keresni bizony már nem annyira egyszerű.

Szállás vonatkozásában természetesen próbálkozhatunk utazási irodákon keresztül is, ám ha mi magunk szeretnénk csemegézni a kempingek, panziók, szállodák közül, vagy éppen különleges igényeink vannak, akkor bizony nem térhetünk ki a feladat elől. Ahogy ez már lenni szokott: a világhálóra most is számíthatunk, hiszen akár idehaza, akár külföldön pihenünk, jól kereshető adatbázisokból válogathatunk.

A lehetőségek bemutatását kezdjük talán az egyik legnagyobb ilyen rendszerrel, a www.travelport.hu oldalon található *Travelport.hu*-val. Az oldal elődje, a Magyar Idegenforgalmi Weboldal, vagis hajdanán nevén a MIWO 1997-ben indult el,

www.hostelseurope.com

ám 2000-ben a továbblépés érdekében a lapot fejlesztő ROMbrandt Multimedia Kft. a Matáv csoport tagja lett. Tőkeerős partner segítségével az oldal, immár Travelport.hu néven dinamikus fejlődésnek indult, ekkor alakult ki a ma is látható arculat, szerkezet, valamint a site szolgáltatásainak többsége.

A Travelport.hu mögött álló munkát jól érzékelteti, hogy az online katalógusban ott járunkkor 2443 szálloda, panzió, ifjú-

www.hitelport.hu

sági szállás és kemping között kutakodhatunk, a választást pedig több mint 6 ezer kép könnyítette meg. Örvedetes, hogy mind többen lépnek túl a digitális prospektus jellegű tartalmakon, hiszen 294 szálláshely kínál online foglalási lehetőséget, azaz otthonról, gépünkön keresztül nem csak megnézhetjük, de akár le is foglalhatjuk a kiszemelt helyeket.

Az oldal keresője jól strukturált, így az óriási kínálatból könnyen kiszűrhetjük azokat, amelyek biztosan nem felelnek meg a kívánalmainknak. Beállíthatjuk például, hogy hány csillagos szállodát szeretnénk, hogy milyen panziók érdekelnek bennünket, de ha kevesebb pénzűtől gazdálkodunk, a turistaházak, ifjúsági szállók és üdülőlházak kínálatából is válogathatunk. Hogy tovább szűkítsük a kört, megadhatjuk azt is, ha az egyes kategóriákon belül a kastélyszállók, netán a gyógyfürdők érdekelnek bennünket, ezt követően pedig már indulhat is a keresés.

Ha valaki nem elégszik meg az előbbiekkel, választhatja az Összetett keresés funkciót is, ahol nem csak régió – Budapest kerület –, kategória, illetve szállodalánc szerint kutakodhatunk, de kiélhet-

jük leggonoszabb szőrösöz hajlamainkat is. Mindjárt kiderül, hogy mire gondolok! Kiköthetjük például, hogy legyen saját parkoló, hogy szerepeljen vegetáriánus étel az étlapon, hogy legyen a szállodában cukrászda, éjszakai bár, kaszinó, diszkó, játéktér, pénzváltás, hogy a szobák legyenek légkondicionáltak, hogy álljon az ágy mellett minibár, hogy beviessük kutyánkat és macskákat, hogy legyen internetes csatlakozási lehetőség, hogy horgászhasunk, tekezhessünk stb. Folytathatnánk még a sort, ám az igényeinkkel azért bánjunk csínján, mert ha túl sokat maradtunk, akkor könnyen szállás nélkül maradhatunk. Érdekes viszont, hogy amikor egyetlen kikötésként a számítógép csatlakozási lehetőséget adtuk meg, akkor a 2443 szálláshelyből mindössze 26 találatot kaptunk. Azért ez lesújtó!

A www.vendegvaro.hu címen elérhető Vendégváro idegenforgalmi oldal nem egyszerű online katalógus, hanem egy jól felépített portál, ahol az utazással kapcsolatos információkat egy helyen találjuk meg. De maradjunk még a szállásoknál, hiszen úgy tűnik, ebből ezen az oldalon is több mint 2 ezret találhatunk. Szerencsére az adatbázisra egy nagyon jól strukturált keresőt építettek, így kutakodhatunk régió, megye, tájegység és településnév szerint egyaránt, sőt ha ismerősüinktől halottunk egy jó helyről, ám a névén kívül másra nem emlékszünk, akár ezt is bepyöghetjük. A szálláshelyek listájából azután könnyedén kiválaszthatjuk a szimpatikusabbakat, a linkekre kattikelve pedig elolvashatjuk a legfontosabb paramétereket, szolgáltatásokat. Sajnos árakkal nem találkozunk, ám a legtöbb esetben lehetőséget

www.vendegvaro.hu

van online ajánlatkérésre, esetleg szobafoglalásra.

Praktikus szolgáltatás, hogy a szálláshelyek listája fölött mindig megjelenik egy Magyarország térkép, amelyen a kiválasztott várostól számított 20-25 km sugarú körben lévő települések listáját találjuk. Így, ha az adott településen nincs már hely, vagy van, ám túl drága, a környéken még szerencsét próbálhatunk.

Kicsit váltunk témát, hiszen az előbbi két portál több mint 3 ezres kínálatból aligha akad olyan utazó, aki nem tudna választani. De ha már van szállásunk, talán érdemes a környék nevezetességeit, programjait, műemlékeit, éttermeit is feltérképeznünk, főként hogy ehhez sem kell feláll-

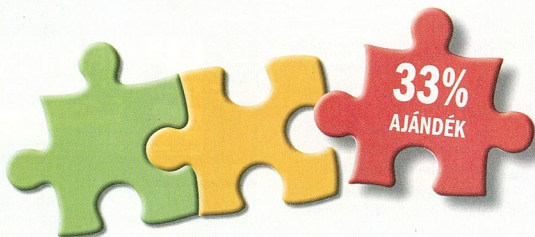

www.zimmerfrei.co.hu/szallas.htm

nunk számítógépünk előtt. Amikor fogytán a készpénzünk, és olyan helyen vagyunk, ahol nem fogadják el a bankkártyánkat, ott bizony megindul a kutatás a bankjegykiadó automaták után, ami – aki járt már vidéken, biztosan tudja – nem is olyan egyszerű feladat. De legalább ilyen bosszantó, hogy mikor megéhezünk, néha órákig kell koslatnunk egy normális étterem után, ráadásul ha találunk is egyet, az mindenképpen zsákbamacska. Ha egy kis időt szánunk rá, itt ezt a problémát is megoldhatjuk, hiszen a Vendégváró oldalain több mint ezer étterem közül válogathatunk, kicsit úgy, mint a szálláshelyeknél. Kereshetünk például aszerint is, hogy éppen a hagyományos magyar, netán az olasz ízekre vagyunk kiéhezve, de megnézhetjük a helyi specialitásokat is. Az ATM automatákkal ugyanez a helyzet, hiszen elég megadnunk, hogy merre járunk, és máris megkapjuk a „pénzlelőhelyek” címeit.

Amennyiben a magyarországi szálláshelyeken túl a németországi kínálatra is kíváncsiak vagyunk, akkor a www.alfanethotel.com oldalon érdemes szétnéznünk, ahol nem csak konkrét ajánlatokat kérhetünk, de pár gombnyomással azonnal le-

Összeállt a kedvező ajánlat!

Microsoft Office XP Small Business Egyedi Ajánlat most **33% kedvezmény**nel!

A Microsoft Office Standard árához képest a Microsoft Office XP Small Business Egyedi Ajánlata most 33%-kal csökkentett áron! Mivel a kedvező ár mellett a legalitás is biztosított, Ön nyugodtan nyaralhat vagy kedvenc időtöltésének hódolhat!

A Small Business Egyedi Ajánlatban vásárolt szoftverek felhasználóhoz kötöttek (nem a PC-hez), **így mindenkori új gépére legálisan telepítheti.**

...hogyan nyugodtan nyaraljon!

<http://office.microsoft.com/hun>

<http://microsoft.com/hun/office>

Microsoft Ügyfélszolgálat: 2MSINFO [267-4636]

Microsoft Forródrót: 2MSSUGO [267-7846]

Az ajánlat a készletek erejéig érvényes.

A részletekről érdeklődjön viszonteladóinknál és ügyfélszolgálatunkon!

Microsoft
Office xp

Microsoft

Időjárési adatok

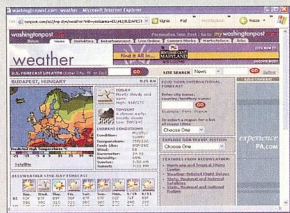
Az utazás, főképp a nyaralás kétségtelesen lútri, hiszen egy hidegfront vagy egy komolyabb csapadéköz – ahogy ezt hivatalosan mondani szokás –, és máris kidobott pénz volt a naptej, a napzeműveg. Egyszóval az időjárás- és a vízhőmérséklet alapvető fontosságuk az átlagos nyaraló számára.

A Horvátországba leruccanóknak indulás előtt a www.tel.hr/dhmsz/vrijeme_n.html oldalra érdemes ellátogatniuk, ahol megnézhetik néhány jelentős horvátországi üdülőhely vízhőmérsékletét, mégpedig óras bontásban.

Ha más felé vesszük az irányt, és szeretnénk tudni, hogy mire is számíthatunk, a www.tradevisa.net/hu címet pótyögjük be, ahol több mint száz ország – köztük olyan isten háta mögötti helyek is akadnak, mint Trinidad vagy éppen Bahrein – több száz városának aktuális

www.cnn.com/WEATHER/index.html

www.washingtonpost.com/wp-srv/weather/

www.portal.hu/idojaras/

időjárását – hőmérséklet, szél, páratartalom, látási viszonyok – nézhetjük meg.

Mintegy 10 ezer város öt napos időjárás-előrejelzését találjuk a www.cnn.com/weather/index.html címen, ám mivel a CNN amerikai hírtelevízió szolgáltatásáról van szó, talán nem meglepő, hogy elsősorban az USA-ra koncentrált, így erről az országról találhatunk műholdas fényképeket és pollenképeket.

Mintegy 3600 város, valamint a legfontosabb tengerparti üdülőhelyek hőmérsékleti adatait, valamint várható időjárását közli a *Washington Post* híroldala, amelyet a www.washingtonpost.com/wp-srv/weather/ címen érhetünk el.

Ne feledkezzünk meg azokról sem, akik Magyarországon szeretnének kapcsolódni, már csak azért sem, mert időségi oldalakból itt sincs hiány. Kezdjük a sort mindjárt a www.portal.hu/idojaras/ címen elérhető szolgáltatással, ahol három napra előre olvashatunk a várható időjárásról, a pollenhelyzetről és a fronthatásokról. Ezen felül a nagyobb magyarországi tavak, valamint a jelentősebb európai városok hőmérsékleti adatait is megtalálhatjuk itt.

Mindenképp meg kell említenünk a *MeteoLand* oldalt – címe www.szolgalat.hu/meteoland/elorej13.htm – is, ahol az időjárás-előrejelzésen túl akár aktuális műholdas felvételekben és radarképekben is gyönyörködhetünk.

zött vadászhatunk. Az ország megadása után megkapjuk Magyarországi térképét, amelyen a nagyobb településeket közvetlenül is elérhetjük, ám ha valamit itt nem találunk, azt a településlistában még érdemes megnézünk. Figyeljünk rá, hogy ha a képernyő bal felső részén a *Környék* mellé nem nullát írunk, akkor nem csak az adott városban, hanem a megadott kilométer sugarú körben található összes szállodát kiadja a program.

A www.zimmerfrei.co.hu/szallas.htm címet látva valószínűleg már mindenki tudja, hogy itt bizony egy Balatonra szakosodott szálláskezős oldallal van dolgunk. Az online katalógusok sikerét mutatja, hogy a készítőik közlése szerint tavaly csaknem 20 ezer látogatójuk volt, és minden tíz hirdető szálláshelyből kilenc fogadott vendéget a rendszeren keresztül. Az oldal egyszerű, átlátható felépítésű, hiszen egy Balaton térképen kiválaszthatjuk a számunkra érdekes településeket, míg a baloldali menüben kategóriák szerint kereshetünk. Amennyiben valamelyik ajánlat elnyerte a tetszésünket, a megadott módon – telefonon, faxon vagy e-mailben – vehetjük fel a kapcsolatot a szállásadóval, míg a másik oldalon ezek egyike sem adott, a rendszert működtető cég központi e-mail címére is küldhetünk levelet.

A www.hotelport.hu oldal így ajánlja magát, mint Magyarország online foglalási rendszere, ami akár igaz is lehet, hiszen a magyaron kívül még angolul és németül elérhető szolgáltatás több száz szálláshelyre kínál foglalási lehetőséget. A foglalási rendszer nagyon kulturált, hiszen a szükséges papírmunkával pár perc alatt végezhetünk, a szálloda pedig 24 órán belül egy válaszlevélben értesít bennünket arról, hogy az adott időpontra vannak-e megfelelő szabad szobák. Amennyiben nincs megfelelő hely, akkor a rendszer egy másik, hasonló szolgáltatásokat nyújtó szállodát ajánl majd figyelmünkbe.

A külföldi, hűtészakos turistáknak a www.hostelseurope.com/ oldalra érdemes ellátogatniuk, ahol az európai, amerikai és ausztrál ifjúsági szállók gamradajából csemegezhetnek. A szállások címét, telefonszámát, illetve a szobák és ágyak árát is megkapjuk, sőt akár online foglalásra is lehetőségekünk van. Legalábbis elvileg, ugyanis ahány foglalással próbálkoztunk, annyiszor kaptuk azt az elkéserítő választ, hogy az adott napra már nincs szabad hely. **F.N.**

norbort.fulop@cpanorama.hu

is foglaltathatjuk a számunkra szimpatikus szobákat.

Az *ABCMarket.com* oldal (www.abcmarket.com) egy számos területet átfogó online katalógus, ahol az állatorvosok, gyógyszerárak és éttermek mellett rengeteg szálláslehetőséget is találunk. A kínálat elvileg nemzetközi, hiszen a magyaron kívül francia, német és osztrák szálláshelyek

között válogathatunk, ám például Ausztrián belül csak Bécsot találtuk, ott pedig egyetlen szálloda árválkodott. Ami Franciaországot illeti, itt már némileg nagyobb volt a választék – pontosan hat szálloda –, míg Németország mindössze egy hamburgi szállóval képviseltette magát.

Ami a hazai kínálatot illeti, ez lényegesen gazdagabb, hiszen több száz cím kö-

A Computer Panoráma 2002-es évfolyamának lapszámai akciós áron!

Amennyiben hiányzik valamelyik Computer Panoráma a gyűjteményéből, rendelje meg most!

Igen, utánvéttel megrendelem a Computer Panoráma alábbi számait:

2002

02/1	☐	Mp3 Mánia	295 Ft	02/12	☐	CAD/CAM	295 Ft
02/2	☐	Nyomtatók	295 Ft	02/13	☐	Adatbiztonság	295 Ft
02/4	☐	Internet	295 Ft	02/15	☐	Mobil Világ	295 Ft
02/5	☐	CAD/CAM	295 Ft	02/16	☐	Arany Válogatás III.	495 Ft
02/6	☐	Monitorok	295 Ft	02/17	☐	Monitorok	295 Ft
02/7	☐	Mobil Világ	295 Ft	02/18	☐	Tesztek	295 Ft
02/9	☐	Notebook	295 Ft	02/19	☐	Hálózatok	295 Ft
02/10	☐	Arany Válogatás II.	495 Ft	02/20	☐	Távközlés	295 Ft

Amennyiben valamelyik kiadvány elfogyott az általam rendelt lapok közül, kérem megrendelésemet tekintsek tárgyalannak.

Ne késlekedjen, rendeljen még most!

Számlázási cím:

Postacím:

Cégnév: _____

Kapcsolattartó neve/ beosztása: _____

Cím: [ ] [ ] [ ] [ ] _____

Név: _____

Cím: [ ] [ ] [ ] [ ] _____

út / utca / tér _____

hsz.

ú / utca / tér _____

hsz.

Telefon, Fax: _____

Telefon (napközben): _____

E-mail: _____

Mobilszám: _____

Akciónk a készlet erejéig érvényes.

Ugye ismerős a situáció: utazni szeretnénk, így jó lenne megtudni, hogy mikor, honnan indul busz vagy vonat. Felütjük a telefonkönyvet, esetleg felhívjuk a tudakozót, ám sorozatban érnek bennünket a családások: az első foglalt jelzésen még meg sem lepődünk, ám órák múltán már a gutaütés kerülget. Szerencsére azonban ott a világháló...

Utazhatunk vonattal, busszal, hajóval vagy repülővel, az első, amire szükségünk van, egy megbízható és naprakész menetrend. A világháló segítségével könnyen és gyorsan tájékozódhatunk, és nemcsak a belföldi menetrendekről, hanem a külföldiekről is.

Vár a MÁV!

A MÁV már jó ideje megalkotta a maga internetes menetrendjét, amely az információs telefonszámok elérhetetlensége miatt a szó szoros értelmében hiánypótló eszköz. A rendszer valóban jól sikerült, végre nem egy beszkennelt proszira vagy egy félresikeredett Excel-táblára bukkantunk, hanem egy „pofás”, jól használható keresőre, ahol pillanatok alatt megtudhatunk mindent, amire az utazásunkhoz szükségünk lehet.

Az *Elvira* (www.elvira.hu) főoldalán rögtön beírhatjuk, hogy honnan hová, illetve mikor szeretnénk indulni, sőt azt is megadhatjuk, hogy lehetőség szerint átszállás és pót díj nélkül utazzunk. Ugyanitt az esetleges kedvezmények – katona, diák stb. – is beállíthatjuk, így a felkínált járatok mellett a menetjegy árát is azonnal megkapjuk.

De tegyünk egy próbát! Én a Budapestről Szegedre induló járatokra voltam kíváncsi. Miután beírtam a települések neveit, és ráböktem az OK gombra, pár pillanatnyi hezitálás után megjelent egy tömör lista az az-

Úton, vízen, levegőben

www.mahartpassnave.hu

napi vonatokról. Ezek közül kiválasztottam a legszimpatikusabbat, és máris megtudtam, hogy mikor indul, illetve érkezik meg a vonatom, valamint hogy a menetjegy pontosan mennyit is kóstál. Szerencsére nekem nem kell átszállnom, ám ha mégsem lenne közvetlen járat, a csatlakozásokat szintén megjelenítené a program. Praktikus, hogy a menetrend alatt ott találjuk a *Visszaut* gombot, így egyetlen klikkeléssel lekérdezhetjük a visszafelé tartó járatokat is.

Ha már itt vagyunk, akár az erdei vasutak menetrendjét is megnézhetjük, igaz, ez nem kereshető, és kicsit nehéz is rajta eligazodni, ám a célnak azért megfelel.

Amennyiben az öreg kontinensen szeretnénk vonatozni, akkor a német államvasutak, a *Die Bahn* (DB) német, angol, francia és orosz nyelvű menetrendjével érdemes próbálkoznunk. Ide az Elviráról, illetve közvetlenül a <http://reiseauskunft.bahn.de/bin/query.exe/en> címet beírva egyaránt eljuthatunk. Ez a rendszer annyival okosabb, hogy a regisztrációt követően nem csak a járatokat nézhetjük meg, de rögtön helyet is foglalhatunk azokra, sőt Németországon belül még online jegyvásárlásra is mód van.

Utazás busszal

Ha valaki nem küzd folyamatos mozgáskényszerrel, és nem szereti a magyar vonatok többségét jellemző zsbvásári hangulatot és izzasztó mezeget, busszal is útnak indulhat. A *Volán* társaságok hiva-

talos menetrendjét a www.volan.hu oldalról érhetjük el. Nincs más teendőnk, mint megadni, hogy honnan hová utazunk, illetve hogy mikor szándékozunk útra kelni, és máris megkapjuk a lehetséges találatokat. Jó pont, hogy az eredményt egy gombnyomással nyomtatható formába tehetjük át, így a kiprintelt lapról utazás közben is puskázhatunk. A Volán társaságok online menetrendjéről többet aligha mondhatnánk, ám a főoldalon azért akad még számos további hasznos információ is. Mivel a program az Elvirától eltérően nem számolja ki az adott útra vonatkozó menetdíjat, azt itt egy díjtáblázatból kereshetjük ki. A lapon megtaláljuk az összes magyarországi buszpályaudvar telefonszámát és címét, ami néha kifejezetten jól jöhet. Talán mondanom sem kell, hogy ezt szintén egy mozdulattal kinyomathatjuk.

www.volan.hu

Természetesen ha buszról van szó, nem csak belföldi, de külföldi célállomást is választhatunk magunknak, hiszen a Volán ebben is otthon van. Ehhez mindössze egy kicsit lejjebb kell gördülőnünk a főoldalon. A korábbiakban bemutatott keresőt itt sajnos nem találtuk meg, csak a buszvonalak listáját, ám ezekre klikkelve eljuthatunk a tipikus Volán formátumú menetrendekhez.

Hajózni kell!

Ha valaki hajóra kíván szállni, és éppen az interneten lóg, akkor először biztosan a

www.elvira.hu

www.mahart.hu oldalon próbál szerencsét. Ám hiába, mert így a *Mahart Szabadkikötő* lapjára jutunk, ahol sok minden akad, de menetrend egy fia sem. Egy kis keresgélés után azért kiderül, hogy nincs minden veszve, hiszen a *Mahart Passnave Személyhajózási Rt.* honlapján (**www.mahartpassnave.hu**) ráakadtunk a kiránduló- és sétahajók, valamint a Bécs-Budapest szárnyashajók menetrendjére. Különleges színfolt, hogy a társaság rendszeresen indít úgynevezett kölyök- és koncerthajókat, az előbbieken gyerekprogramok, míg az utóbbiakon a fellépő zenekarok gondoskodnak a hangulatról, persze teszik mindezt hajókázás közben.

A nyári rekkenő hőségben sokunk az – egyébként mind melegebb – Balatonban keres frissülést, így talán nem árt a balatoni hajók menetrendjének is utána nézünk. Ehhez a **www.balaton.hu/balatonihajozas** oldal tökéletes megoldásnak ígérkezik. Igaz, ott jártunkkor a keresővel alaposan meggyúlt a bajunk, mert bármilyen településnévvel is próbálkoztunk, mindig „a hajók nem üzemelnek!” választ kaptuk. Szerencsére a kereső alatt megtaláltuk a menetrend klasszikus, Excel-tábla kivételű változatát is, ami legyen bármily csúnya és kibogozhatatlan is, legalább működik. Szó, ami szó, a menetrend nincs túl bonyolítva, így a viteldíjat is mi magunknak kell kiszámítani, igaz, ez a tarifatáblázat segítségével igazán nem ördögösség. Lévéh hogy a Balaton sajnálatosan meglehetősen hosszanti tó, ezért hiába látunk át az egyik parttól a másikra, autóval bizony nagyot kell kerülnünk. Nyáron persze kicsit könnyít a dologon a Szántód és Tihany között menetrend szerint járó komp, ennek indulási időpontjait szintén megtalálhatjuk ugyanitt.

Utazzunk szárnyakon!

A repülni vágyók első világhálós állomása akár a *Malév* légitársaság **www.malev**.

hu címen elérhető oldala is lehet. A lap meglehetősen jóra sikeredett, a következő pár órában érkező és induló járatok például a képernyő közepén szinte kiszűrjük az ember szemét. Ami igen hasznos szolgáltatás, ha éppen ismerősünket várjuk, akit csak azután szeretnénk felhívni, hogy gépe már landolt, ám egy jó kis online menetrend azért mégiscsak hasznosabb. Szerencsére ebből sincs hiány, így a Budapestről induló, illetve az ide érkező járatok között egy jól használható, egyszerű keresőprogram segítségével kurkászhatunk. A kereső alatt lévő aprócska szöveg azt ígéri, hogy akár e-mailben is lefoglalhatjuk jegyünket, ám ez utólag csalóknak bizonyult, mert mindössze az ügyfélszolgálatnak írhatjuk meg a kérdéseinket, észrevételeinket, jegyrendelésről szó sincs.

Persze repülhetünk külföldi légitársaságok gépeivel is, vagy éppen kíváncsiak lehetünk egy ilyen járat érkezési vagy indulási idejére is. Ebben az esetben próbálkozhatsz a *Magyar Televízió* teletext oldalán, amelyet a **www.teletext.hu/uj** címen érthetünk el. Az oldal az ősi, már-már feledésre ítélt teletext és az internet sajátos ötvözeté, hiszen egy számológépeszerű masinába írhatjuk be a kívánt oldalk számát, amelyek a televíziónál megszokottól eltérően azonnal meg is jelennek. A *Közlekedés*, majd a *Reptéri járatinformációk* menüpontokban a Feriegység 2B termináljá-

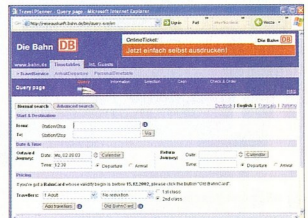
www.balatonihajozas.hu

ra érkező, illetve az innen induló gépek adatait találjuk, de lapzártánk utánra – június 1-re – ígérik a 2A terminál gépeinek menetrendjét is.

Amennyiben a külföldi légitársaságok hosszabb távú menetrendjére vagyunk kíváncsiak, az adott cégek honlapjain érdemes szétnézünk. Ám repülőjegy általában inkább utazási irodán keresztül vesszünk, hiszen itt egy központi rendszerből válogathatunk az ajánlatok közül, így ezeket most nem mutatjuk be.

Bérelt autóval

Ha az előbbi csoportos lehetőségek valamit nem szimpatikusak, esetleg nincs saját autók, vagy céges kocscikkal nem utazhatunk külföldre, még mindig bérelhetünk magunknak járgányt. Próbálkozhatsz például a világ egyik legnagyobb kölcsönző cégénél, a *Budgetnél*, amelynek természetesen Magyarországon is van irodája. Lévéh szó az egyik legnagyobb ilyen vállalkozásról, a **www.budget.hu** oldalon elérhető szolgáltatások között szinte minden megtalálunk, amit ma egy kölcsönző nyújtani tud.

reiseauskunft.bahn.de/bin/query.exe/en

Az online foglalási rendszeren keresztül akár azonnal, számítógéppünkön keresztül is megrendelhetjük autónkat. A dolog nagyon egyszerű, mindössze legfontosabb adatainkat és bankkártya számunkat kell megadnunk, és ha kiválasztottuk a típust, illetve hogy hány napra kívánjuk kibérelni a kocsit, még egy körülbelül árat is kalkulál a gép.

Autónkkal természetesen külföldi útra is indulhatunk, arra azonban ügyeljünk, hogy néhány ország, valószínűleg az autótulajok kedvelt célpontjai, tiltólistán vannak.

Előfordul, hogy csak az oda- vagy visszautra kell utazni, ám az sem jelenthet problémát, de arra készüljünk fel, hogy ez országokent eltérő összegű pluszköltséget jelent. Amennyiben külföldön szeretnénk kocsit bérelni, annak sincs akadálya, sőt az ehhez szükséges papírmunkát már idehaza elintézhetjük, ráadásul fizetnünk is utólag ithon, forintban kell majd.

Ami az árakat illeti, pontos számokkal aligha szolgálhatunk, hiszen a számla végösszege olyan sok mindentől függ, hogy csak ajánlatkérés után kaphatjuk meg a pontos összeget.

F.N.

norbert.fulop@panorama.hu

Az első lépések

Az állás megőrzésének egyik módja ©

Hiába a diploma, a munkaerőpiac és a képzési rendszer csak többé-kevésbé dolgozik egymás keze alá, így előfordul, hogy a diplomába fektetett időt és energiát csak bajosnan tudjuk munkára, azaz pénzre váltani. A pályakezdő sors persze soha nem volt könnyű, hiszen a képzési rendszer csak lassan reagál egy-egy terület, szakma felértékelődésére, illetve lecsengésére.

Ilyen volt például, amikor az informatikai ipar pár évvel ezelőtti robbanásszerű fejlődése egy pillanat alatt óriási munkaerőhiányt eredményezett, így a hazai tehetőségek a világ legfejlettebb országaiban találhattak állást, mégpedig a magyar bérek sokszorosáért. Az iskolák hiába reagáltak viszonylag gyorsan, hoztak létre újabb karokat, illetve indítottak el újabb szakokat, kellett pár év, míg ez a munkaerőpiacra is érezhető változásokat hozott. Az első hullámból érkezők természetesen mindig előnyben vannak, így őket pillanatok alatt szétkapkodták.

Ma már más a helyzet, hiszen az internetes lufi kidurrnását egy világméretű, szinte minden ágazatot érintő dekonjunkcióra, néhol recesszió követte, illetve követi, ami ugyancsak megviselte az informatikai-telekommunikációs szektort. A profitjuk egy részét sirató, vagy éppen a csőd

Az iskolapadból nézve az egész olyan egyszerűnek tűnik!

Középiskolai évek, felvételi, majd ha ez sikerült, 4-5 év vizsgadömping, államvizsga, diploma a kézben, majd jön a munka, hiszen az egésznek végső soron ez ad értelmet. Ám a dolog ma már egyáltalán nem ilyen egyszerű!

elkerülésével küszködő vállalatok persze létszámleépítésekre, jobb esetben létszámstoppra kényszerültek, így amikor az iskolák éppen teljes gőzzel „termeltek”, már a vártnál kevesebb végzősre volt szükségük. Ezért a fejadások szerint ma már inkább keresleti piacról beszélhetünk, azaz nem elegendő, hogy jó szakemberek legyünk, hiszen a jelöltek közül a cégek a számukra legmegfelelőbbet igyekeznek kiválasztani.

Ma már alapkövetelmény a jó kommunikációs készség, a közösségi szemlélet, a jó nyelvismeret, de egyre több szakmai életrajzban olvashatunk külföldi ösztöndíjakról is, ami az elbírálásnál szintén előnyt jelent. A pályakezdekők lehetőségeit persze alapvetően befolyásolja az is, hogy melyik intézmény padjaiból kerültek ki. A nagy favorit természetesen a mai napig a BME, de az ELTE, illetve a *Szegedi Tudományegyetem* és a *Debreceni Egyetem* végzősei is jó eséllyel indulnak. Ez utóbbiak erőssége – legalábbis ami az informatikai vonalat illeti – a nagyon erős programozó matematikusképzés. *Bichker Ákos*, a *HR-COM Szervezetfejlesztési és Vezetői Tanácsadó Kft.* tanácsadója szerint a gyakorlatias képzésnek köszönhetően a *Budapesti Műszaki Főiskola Kandó Kálmán Villamosmérnöki Főiskolai Kar* végzősei is könnyen találhatnak maguknak megfelelő állást.

Azonban nemcsak az iskolák reagálnak viszonylag lassan az új kihívásokra, hanem maguk a diákok is, hiszen például a közgazra még mindig lényegesen nagyobb a túljelentkezés, mint a gépész

vagy informatikus képzésekre, pedig ez utóbbiakra jelenleg itthon és külföldön is nagyobb a kereslet.

Tetézi a pályakezdekők problémáit, hogy a munkaerőpiac stagnál, sőt a jelenlegi munkavállalók már akkor is boldogok, ha nem esnek áldozatul egy-egy leépítési hullámnak. *Fröhlich Péter*, a *P&Bert* ügyvezető igazgatója szerint növelheti az elhelyezkedési esélyeket, ha a diákok már az iskolai éveik alatt munkát vállalnak, akár ingyen, fizetés nélkül is. Ez később még aranyat, pontosabban időt érhet, hiszen a frissdiplomások, főként gyakorlat híján, néha csak hónapok múltán találhatnak állást. Gyakorlatot azonban nem csak így szerezhethünk, hiszen a korábban említett iskolák jó kapcsolatokat ápolnak a piacon működő cégekkel, amelyek sokszor eszközökkel is támogatják a képzést. Ezt persze nem önzetlenül teszik, hiszen a diákok így a cég által fejlesztett szoftvereken, számítógépeken, hálózati eszközökön tanulhatnak, azaz ezeken szereznek gyakorlatot. Így pár év múlva a végzősök egy része már járatos lesz az adott eszköz használatában, és mivel mindenki azon dolgozik legszívesebben, amit már ismer, a beszerzésüknek pedig a szakemberek szava is számít, az eladásokban ez később még visszahozhatja a befektetett összegeket.

Az iskolák és a cégek együttműködésében mind gyakoribb az úgynevezett projektismerlet, amikor a diákok egy-egy konkrét feladat megoldásán dolgoznak, mintegy kihelyezett kutató-fejlesztő bázisként, s így elhelyezkedési esélyük is lényegesen javul.

F. N.

norbert.fulop@cpnorama.hu

A KIMSOFT júliusi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)	
ACDsee 5.0 for Win32 (Jún. 30-ig)	13 400,-
Adobe Design Collection 6.0 CE	299 900,-
Borland Delphi 6 Prof. Special	146 900,-
CorelDRAW 11 Spec. Ujgr.	112 900,-/23 400,-
MS Office XP Standard (magyar)	69 900,-
MS Visual Studio .NET Pro (Lic. + CD)	164 900,-
Norton SystemWorks 2003 Spec.	20 900,-
Recognita Ömripage Pro 12 + PaperPort Pro Office 9 Ed. (együtt)	49 900,-
Ulead Photo Express 4.0	8 600,-
Szofver díjszavaink	
Akadémiai MoBiMouse Plus (német is)	15 000,-
AutoCAD LT 2004/Ujgr.	224 900,-/79 900,-
Easy CD & DVD Creator 6.0	21 400,-
Hymen 5.0 Standard	46 800,-
PaintShop Pro 8.0 /Ujgr.	33 400,-/24 400,-
SUSE Linux 8.2 magyar	17 900,-
Ulead Cool 3D Studio	28 400,-
Ulead DVD PictureShow 2 DC Suite	11 600,-
Ulead DVD MovieFactory 2	11 600,-
Ulead MediaStudio Pro 7	107 900,-
Ultra Edit 10.0	14 800,-
Visual FoxPro 8.0 Prof. (license+CD)	112 900,-
VMWare Workstation 4.0 for Win.	94 900,-
Multimédia CD-ROM-ok	
Angol-magyar Ország nagyszótár	15 170,-
Német-magyar Halász-nagyszótár	15 170,-
Encyclopaedia Britannica 2003 DVD	26 777,-
Lopva Angolul Part (3 CD együtt)	3 563,-
Magyarország nemzeti parkjai II.	3 563,-
Profi Törté - Az ósok/Az ókor	3 563,-/3 563,-
Világatlász (Cartographia)	7 946,-
Adobe Acrobat 5.0 /Ujgr.	72 400,-/29 900,-
Adobe Photoshop 7.0 /Ujgr.	191 600,-/49 600,-
Big Box of Art (ClipArt gyűjtemény)	23 800,-
Borland Delphi 7.0 Prof. Spec.	146 900,-
Borland Delphi 7 Pro. Upgrade	114 900,-
Crytal Reports 9 Developer	188 400,-
Drive Image 2002 v6.0 /Up.	13 900,-/8 900,-
FileMaker Prof. 6.0 fot Win & Mac	96 400,-
Hemera Photo Objects I/II.	22 400,-/22 400,-
Install Shield Developer 8.0	321 400,-
Kulcs-Soft Készlet és Számla	64 900,-
Macromedia Dreamweaver MX	119 900,-
Macromedia Flash MX /Ujgr.	146 400,-
MagyarOffice v1.0 Professional	29 000,-
MathCAD 11 Prof. Win.	269 900,-
MoBiCAD 3.0 Prof. (240 000 szó)	15 000,-
MS Office XP Prof. Hun.	124 900,-
MS Office XP Developer	199 900,-
MS Project 2002 /Ujgr.	149 900,-/89 200,-
MS Visual BASIC .NET Standard	27 000,-
MS Visual C++ .NET Standard	27 000,-
Nero 5.5 (CD-író program)	16 400,-
Norton Internet Security 2002	22 400,-
Norton pcANYWHERE 10.5 Win32	64 900,-
Norton SystemWorks 2003 Ujgr.	16 400,-
PL/SQL Developer v5.1	41 900,-
QuarkXPress 5.0 for Win. Eng.	394 900,-
Total Commander (Win. Com) v5.1	10 900,-
Ulead DVD Workshop 1.x	61 900,-
Ulead Photo Impact 8.0	27 900,-
Visio 2002 Std. /Upgrade	49 900,-/25 100,-
Windows XP Home/Prof OEM	22 400,-/35 200,-
WinFax Pro 10 for Win /Up.	24 400,-/14 600,-
WinZip 8.1 for Win32	10 800,-

A közötti árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Kimsoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.

1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.

Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg

Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

ATCOMP Multimédia Kft.

AX 330C

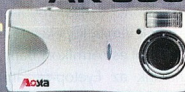
- 5.5 MP felbontás max.
- 1,6 TFT LCD
- 3x optikai zoom
- fém ház
- lithium akku

61 800

+ áfa

AK 300

63 800

+ áfa

- 6.0 MP max.
- 2x optikai zoom
- 1,5 TFT LCD
- TV kimenet
- fém ház
- lithium akku

AIPEK

Slim 3000

24 200 + áfa

- 3,1 MP max.
- 1,5 TFT LCD
- 4x digit. zoom
- TV out
- 16 MB flash
- 16 MB sdram

AIPEK

35 600 + áfa

DV 3100

- 3 MP max. felbontás
- 1,5 TFT LCD
- TV kimenet
- 32 MB memória
- videó rögzítés
- diktafon funkció
- Compact Flash

1107 Ceglédi út 1-3 www.atcomp.hu Tel.: 43-13-415

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET.

User's Team Kft. 1092 Budapest, Ferenc krt. 36.

Havi ajánlatunk:

hp photosmart 720 digital camera

12x össz. zoom(3x optikai / 4x digitális) automatikus lencsevédő kezelői felület: központi LCD, elrendezett gombok 16 MB belső memória & SD kártya foglalat videoklipp & hang képesség opcionálisan rendelhető; hp photosmart 8881 digitális kamera dokk hp instant share technológia ("list") hp közvetlen nyomtatás technológia új hp foto imaging szoftver (cue és memories disc)

ASUS TV FM Card

PHILIPS TV FM (PAL) tuner module build-in
Uses the advanced video/audio decoder - PHILIPS SAA7134HL PCI revision 2.2-compliant Analog video is sampled by ADCs, decoded by - multi-line adaptive comb-filter

Valamint Genius , Altec Lansing és Jazz hangfalak nagy választékban akciós áron !

További akció keretében TV Tuner ok óriási választékban .

Monitorok , alaplapok és egyéb termékek nagy választékban a legjobb napi áron!

users@users.hu

www.users.hu

Tel.:217-15-08

LCD napszemüveg

Az Eyetop fantáziánévvű szemüveg az első olyan divatcikk a világon, amelybe nagyjelbontású képernyőt is integráltak. Nézzünk filmet, képeket, tévét vagy játékokat bárhol és bármikor! Bámit rácsatlakoztathatunk az Eyetop-ra, aminek standard

videokimenete van. Csak egy kábelre van szükségünk, és mindenféle extra technikai beállítás nélkül megjelenik napszemüvegünk belsejében a kép. Emellett persze egy „kicsit” még ki is látunk rajta, a baleseteket elkerülendő – ezt a furcsa látásmódot azért szokni kell. A legnagyobb móka a laptop (vagy PDA) rácsatlakoztatása, de azért a tévzés sem mindennapi élmény ebben a szemüvegben. A képet a beépített LCD képernyő produkálja, meglepően jó minőségben – gyakorlatilag olyan tiszta a kép, mint egy normál monitoron. A fényviszonyok sem rontják a minőséget – töksötétben ugyanolyan élvezhető a kép, mint amikor a verőfényes udvaron, a nyugágyból nézzük a DVD-filmeket napszemüvegünkön „keresztül”, illetve napszemüvegünkben. A fonsorozott *monocular* üveg abszolút diszkréciót biztosít, tehát akár szex-filmet is nézhetünk, nem fogunk lebukni. Sajnos dioptriás változata nincsen, de hát ne legyünk telhetetlenek, ez a találmány így is szuper, talán csak egy kicsit drága.

Gyártó: *Ingeneo*
Weboldal: www.eyetop.net
Ára: 699,99 dollár

2 Gbájtos kulcstartó

Majdnem mindenki ismeri már a mostanában divatos (illetve mostanában divatba jövő) USB-s csatlakozással felruházott kulcstartókat, tollakat és egyéb kutyúket, gyűjtőnévükön a Microdrive-okat. Ezek az eszközök általában pázezer (pár tízezer...) forintos 16, 32 esetleg 128 Mbájtos, könnyen hordozható és könnyen csatlakoztatható háttértárolók. Nagyon hasznosak abban az esetben, ha nem akarunk külön kártyaolvasó szervenéit, illetve nem óhajtunk CD-t írni pár Mbájts kedvéért. Eddig

Ebben a hónapban is elég „színes” lett rovatunk – ennek az oka talán az, hogy a számítástechnika (legalábbis a high-end kategóriában) egyre inkább kezd elszakadni a PC-ktől és a munkaszalaktól, miközben lassan átszivárog a mindennapi életbe – a divattól és plüssállatoktól kezdve, a zenetanuláson keresztül egészen a kulcstartókig. Természetesen aktuális ajánlatunkból most sem maradnak ki a kedvencek, azaz a „gadget” karórak – jelen esetben egy karórába épített mobiltelefonról lesz szó.

Vezeték nélküli plüssmacik

ebben nincs is semmi izgalmas, viszont a *Kanguru* nevű cég (a *Kanguru* valószínűleg a fiúkengeturjt jelenti ausztrálul) egyik ilyen „kulcstartója” igen figyelemre méltó, lévén, hogy egész pontosan 2 Gbájtot tárolhatnak rajta. Az óriási tárolókapacitáson felül nincs is benne semmi érdekes, egyszerű USB-n keresztül csatlakozik a PC-be, és máris másolhatunk – nincs szükségünk kábelre, sőt még külön áramforrásra sem. Egyes típusokat MP3-lejátszásra is alkalmas verzióban árul a *Kanguru*, hiába no, fő a kényelem! A 2 Gbájtos típus sajnos nagyon drága, a 32 vagy 64 Mbájtos variációk azonban már megfizethetők.

Gyártó: *Kanguru*
Weboldal: www.kanguru.com
Ára: 1299,95 dollár

Öntanító elektromos gitár

Aki megpróbálkozott már a zenéléssel, az tudja, hogy a legnehezebb hangszer a gitár. A zongora elé ugyanis leülünk,

nyomkodjuk a billentyűket – erre valami hangot ad. A dobok mögé ülve elkezdjük püfölöni, és máris dobolunk! A szintetizátorokkal (szájharmonikával és egyebekkel) pedig még egy gyerek is tud zenét „csinálni”. De a gitár! Nos, ha valaki először veszi a kezébe egy gitárt, akkor maximum annyit tehet, hogy rácsodálkozik a hasán csüngő hangszerre, majd megkérdezi: „és most hogyan tovább?” Hát ennek az áldatlan állapotnak ezennel vége! Mégpedig a *Yamaha* (ezek olyan japán fickók, akik motorokat gyártanak, szabadidejükben viszont hangszereket is csinálnak) jóvoltából, elkészült ugyanis a világ első „öntanító” elektromos gitárja, a *Yamaha EZ-EG*. Ennek a gitárnak nincsenek húrjai, legalábbis hiába keresnénk a klasszikus értelemben vett húrokat. A hangszer képes játszani (saját hangszóróján) egy számot, miközben fényekkel mutatja a nyakon, hogy hol kellene fogunk az akkord-

kat. Ha akarjuk, úgy gyakorolhatunk, hogy csak pengetünk, és a gitár saját maga fogja az akkordokat, vagy fordítva: gyakoroljuk a helyes fogásokat, miközben a gitár „penget” helyettünk. Persze játszhatunk teljesen önállóan is, ha már nagyon belejöttünk. Néhány gyakorló zeneszámmal és akkordbontással érkezik a hangszer, de a Yamaha weboldaláról bármilyen számot letölthetünk a gitárra, zeneszámonként öt dollárért. Persze ha már megtanultuk az alapokat, akkor eldobhatjuk az EZ-EG-t, mivel nincsenek igazi húrjai, nem tudunk hangokat nyújtani (amúgy „blues-osan”), és egyéb Santánát idéző effekteket sem tudunk kicsiholni a digitális hűrokból – arra viszont tökéletes, hogy a zenetanulást élvezetessé és könnyűvé tegye. Ha pedig már jól játszunk, akkor vehetünk egy igazi gitárt... Viszont készüljünk fel arra, hogy egy rendes gitár legalább tízszer annyiba fog kerülni, mint a Yamaha digitális ketyeréje.

Gyártó: Yamaha
Weboldal: www.yamaha.com
Ára: 399,95 dollár

Wabi, a mobil plüssmaci

Mark Bradlee és Denis Squerinem mindennapi emberek – figyelnek a gyerekek fejlődésére. A Teddy Ruxpin-nél (Teddy macsó...) dolgozó tervezők koncepciója: a gyerekek olyan világba születnek, ahol szinte mindennek van valamilyen kommunikációs vagy egyéb funkciója – itt az ideje tehát, hogy már nagyon kicsi korukban megbarátkozzanak a számítógépekkel, mobiltelefonokkal és egyéb kommunikációs eszközökkel. Mark és Denis nem is haboztak sokáig, és megszületett a Wabi. Wabi kapható jegesmáci, barnamaci és pandamackó verzióban is, ráadásul pihe-puha, aranyos és megfelelően nagy ahhoz, hogy tökéletes játszó- és alvópajta legyen a csemetének. Az alapvető különbség a hagyományos Teddy macskához képest az, hogy a Wabi egy vezeték nélküli telefon is tartalmaz – mit széptitsunk, tulajdonképpen egy csökkentett funkciójú, lebutított „gyerektelefont”. A szülőök így üzenet hagyhatnak (esetleg esti mesét rögzíthetnek) a macskában, aki ezután figyelmezteti az apróságot arra, hogy üzenet érkezett. („Hahó! Mondani akarok valamit! Fogd meg a jobb pamacsomat! – valahogy így...) Wabi megfelelő testrés-

ének nyomkodása után máris elindul az üzenet, és a trónörökös hallgathatja az esti mesét, esetleg anyu intelmeit, nagyobb korban pedig a bevásárlólistát és egyebet. A Wabi név amúgy a *While Away, Be In-Touch* mozaikszókból származik, ezzel is célzóva a maci áldásos hatására: bár a szülő nincs otthon, de mégis kapcsolatban maradhat a csemetével.

Gyártó: Wabi
Weboldal: www.wabi.com
Ára: 70 dollár

Karóratelefon

S ha már a telefonoknál tartottunk... Gyerekeknek Wabi, felnőtteknek pedig *Wristomo* dukál. Ha esetleg valaki abban a tévhitben élt eleddig, hogy a mobiltelefon az „menő” dolog, nos nagytól tévedett. A mobiltelefon (legyen bármilyen új típusú és dizájnos) egyáltalán nem menő... a *karóramobil*, az már igen! Legáltalában a japánoknál. A *Wristomo* népszerűségéről csak annyit, hogy május 9-én, délelőtt 10 órakor kezdtek árulni, és húsz percel később már eladták az első ezer darabot: egész pontosan azt az ezer darabot, amennyit legyártottak... Az *NTT DoCoMo* nevű cég persze nem jött zavarba: gyártottak még ezret, és azóta sem hagyták abba. Nem is nyugszanak addig, amíg minden japán

karján ilyen sem lesz... A karóratelefon semmiben sem marad el a hagyományos („nem menő”) telefonoktól: a beszélgetés felül természetesen internetezni is lehet vele, háttérnaplója és címjegyzéke pedig szinkronizálható a Microsoft Outlookkal. Az akkumulátor 200 óra készletléti időt és 120 percnyi beszélgetést garantál. A szerkentyű 110 gramm súlyú

és 17x4x1,75 centiméteres. Ja, és persze mutatja a pontos időt. Egy ideig úgy tűnt, a japánok nem tudják túlszárnyalni az előző számban bemutatott USB-s fogkefét, most azonban a *Wristomóval*, úgy tűnik, sikerült.

Gyártó: DoCoMo
Weboldal: www.nttdocomo.co.jp
Ára: 37 000 jen

Billentő nélküli billentyűzet

A *TouchStream LP* egy olyan bevitteli eszköz, amely helyettesíti az egeret és a billentyűzetet is – ezen felül nem is kicsit ronda. (Persze ez ízlés dolga). A találmány mindenesetre egészen újszerű és érdekes... Az eljárás előnye, hogy nem kell áthelyeznünk kezünket a billentyűzetről az egerre – magán a billentyűzeten tudunk „egérparancsokat” kiadni. Persze ezt azért szokni kell, de hamar bele lehet tanulni.

A két kezünk alatt heverő „párnácskák” tökéletes kényelmet biztosítanak, ráadásul ez a billentyűzet is összehajtható, ami manapság, úgy tűnik, ez már alapkövetelmény.

A *TouchStream*en a hagyományos billentyűk helyett inkább amolyan kitérő-kedések vannak. Ezeknek az előnye hogy nem porosodnak, ugyanolyan méretűek, mint a hagyományos billentyűk, illetve érintkezési hibáktól sem kell tartanunk.

Az eger mozgását és egyéb speciális parancsokat viszont elég nehéz megtanulni, főleg akkor, ha a több éves használat alatt már ösztönössé vált az eger használata – erre a tényre a gyártó is figyelmeztet.

Gyártó: FingerWorks
Weboldal: www.fingerworks.com
Ára: 339,90 dollár

Henryke
csaba.kazari@cpanorama.hu

Windows tuningolás

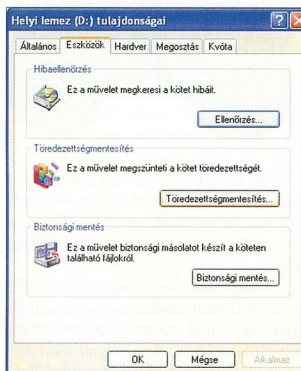
A cikkben szereplő freeware programok CD-/DVD-mellékletünk Cikkünk/Windows turbo könyvtárában is megtalálhatók.

Ötödik sebességben

Mielőtt a rendszer mélyére hatolnánk és részletek után kezdenénk kutatni, foglalkozunk a nyilvánvaló rendszerfélékkel: a töredezett merevlemezekkel és a teljesen felesleges háttérprogramokkal.

Ha sok fájlt hozunk létre, törölünk és szerkesztünk, akkor néha ellenőrizzük a meghajtott töredezettségét. Sajnos az idő múlásával a fájlok már nem egy darabban, hanem kis csomagokban, elszórva helyezkednek el a teljes lemezterületen. Ez lelassítja az olvasást és az írást, amikor valamelyik fájlhoz fordulunk.

A Windows Intézőben vagy a *Sajátgép*en (*Start/ Sajátgép* az XP esetében), kattintsunk a meghajtott betűjelére az egér jobb oldali gombjával, és válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságokat*. Nyissuk meg az *Eszközök* regiszterlapot, majd kattintsunk a *Töredezettségmentesítés* kapcsolóra.

Az „Eszközök” regiszterlapon érthetjük el a töredezettségmentesítést

Célszerű előbb meghatározni a töredezettségmentesítés szintjét. Ehhez jelöljük ki a *Töredezettségmentesítő* rendszerprogram meghajtott listájában a kérdéses meghajtott, majd kattintsunk az *Elemzésre*. Az eszköz tudja, hogy mennyire avagy sem töredezettségmentesíteni. Ehhez tarthatjuk is magunkat. A részleteket a *Jelentés megtekintése* kapcsolóval jeleníthetjük meg.

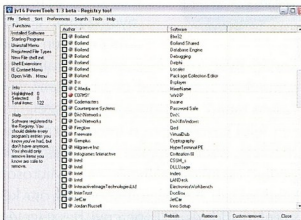
Nem olyan gyors a Windowsunk, mint korábban? Megőrjítenek a hibaüzenetek? Szorultunkban megmutatjuk, hogyan találhatjuk meg a rendszer fékjeit és a konfigurációs hibákat, s miként kapcsolhatunk „ötödik sebességbe”.

Az adatsomagok újrendezése a merevlemezen a PC és a merevlemezen lévő rendtelenség függvényében akár egy fél órát vagy tovább is eltarthat. Ilyenkor a töredezettségmentesítő nem szortírozza az összes fájlt, így többszörös meghívásának is lehet értelme.

Minél több program aktív, annál lassabb lesz a PC. S ha az operatív tár tele van, akkor a Windows a merevlemezre teszi ki az adatokat. Ennek a háttérfájlnak az elérése természetesen lassabb, mint az operatív táré, ezért csak azok a programok fússanak, amelyekre tényleg szükségünk van.

Az automatikusan induló programok

Egy előzetes figyelmeztetés: gyakran nem lehet könnyen megállapítani, hogy hasznos-e vagy sem egy-egy automatikusan induló program. Ezért mielőtt valamit törölnénk, készítsünk mindig backup-ot. Ha később üzem közben problémák jelentkeznek, akkor könnyen vissza tudjuk állítani az eredeti állapotot. Sajnos a Windows számos lehetőséget kínál a programok automatikus indításra. A *Start* menü *Indítópultját* kézzel meg egyszerű ellenőrizni, a *Registry*-ben azonban legalább egy tucatnyi hely van. Ezt a felada-

A jv16-tal rendbe tehetjük a Registry-t

tot átvállalja tőlünk a *jv16 Power Tools* nevű freeware, amely letölthető a www.jv16.org címről, illetve CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható.

Az egyszerű felület alatt egy sereg önálló segédprogramot találhatunk. A leg-átöbb egy *Registry-editor*. Az editor nem az összes kulcsot és értéket jeleníti meg, hanem csak bizonyos csoportokat, például a *Shell-Extension* vagy az autostart bejegyzéseket. Az autostart bejegyzéseket egyetlen kattintással el lehet távolítani.

El az adware-rel is!

Az automatikusan induló programok különösen bosszantó kategóriája az *adware*. Az adware programok rendszerint az önmagukban hasznos freeware programokkal együtt települnek fel. A háttérben működnek, és például reklámszövegeket másolnak a merevlemezre vagy felhasználói adatokat gyűjtenek, például a felkeresett honlapok címeit. Az adware felkutatása meglehetősen nehézkes – a svéd *adaware 6 Personal* viszont segítséget kínál ehhez. A program magancélú felhasználásra ingyenes. Víruskereső módjára böngészni végig az operatív tárat, a merevlemez és a Registry-t, gyakran nyomok után kutatva. Ezeket a nyomokat kívánságra törli, de előbb egy backup-ot készít. (A program letölthető a www.lavasoft.de címről, illetve CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható.)

A Registry megtisztítása

A Registry, a rendszer- és programinformációk központi adatbázisa, idővel egyre terjedelmesebbé válik, hiszen számos program eltávolítását követően megmaradnak benne a bejegyzések. Az ilyen be-

mutatja. A *Részletek* kapcsolóval megjeleníthetjük az illesztőprogramhoz tartozó valamennyi program listáját. A lista ugyan nem mond sokat, de egy régebbi illesztőprogrammal történő összehasonlításban a segítségünkre lehet. Az itt kapott dátummal és verziószámmal ugyanis ellenőrizhetjük a gyártó honlapján, hogy van-e már modernebb változat.

A Windows XP update funkciójának az illesztőprogramok esetében nincs sok értelme. Hiszen a Microsoft adatbázisa csak a hitelesített illesztőprogramokat ismeri, és számos gyártó megtakarítja magának a regisztrációs költségeket.

A PCI hardver meghatározása

Néha gondot jelenthet egy PCI kártya típusának a meghatározása. A kártyán a felirat nehezen olvasható, esetleg hiányzik is. Ilyenkor a *PCI Sniffer 1.0* nevű program segíthet. Ez a kis freeware tool (amely megtalálható CD-/DVD-mellékletünkön, illetve letölthető a www.miray.de/de/home/index.html címről) a Windows-t mellőzve működik, saját indítólémez használ.

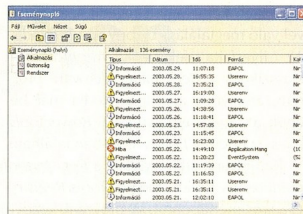
de/de/home/index.html címről) a Windows-t mellőzve működik, saját indítólémez használ.

Így közvetlenül képes elérni a hardvert, és nem kell a Windows rendszer-funkcióira támaszkodnia. A programhoz egy rövid, PDF formátumú német nyelvű leírás is tartozik, a telepítéskor egy indítólémez készül. A *PCI Sniffer* az indítást követően kilistázza a PCI buszhoz csatlakozó eszközöket. A számos műszaki részleten kívül a gyártót és a készülék nevét is megadja.

A hibák felfedése

Ha még mindig fogalmunk sincs arról, hogy mi nincs rendben a Windows XP-n, akkor érdemes egy pillantást vetni az *Eseménynaplóba*. Ez a Windows XP által feljegyzett összes lényegesebb eseményt (pl. programlefégyások vagy túl kevés memóriamezely) tartalmazó lista.

Nyissuk meg a Start menüben a *Vezérlőpultot*, majd a *Felügyeleti eszközök* modult. Ha kétszer rákattintunk az *Esemény-*

Az Eseménynaplóban nyomozhatunk a hibák után

naplóra, három lista jelenik meg. Az *Alkalmazás* a Windowson kívüli programok hibáit sorolja fel. A *Biztonság* a sikertelen bejelentkezési kísérleteket listázza ki. A legérdekesebb a *Rendszer*, ahol a Windows XP, többek között, az illesztőprogramok rendszerindításkor fellépő hibáit taglalja.

Cikkünk következő részeiben részletesen kitérjünk, hogyan turbózhadjuk fel a Windowst, az egyes részegységek ügyes tuningolásával.

(Folytatjuk)

WINDOWS XP

A Windows XP és a termékaktiválás
A Windows XP telepítése
Illesztőprogramok telepítése
Szépségfarmon az XP
Windows Media Player
A játékok és a Windows XP
Segédeszközök az XP-hez
Eszközök és szolgáltatások
Gyakorlati tanácsok

A CD-lemezen:
Windows XP SP1
(magyar és angol szerververzió)
Microsoft Movie Maker 2 (beta)
Ashampoo PowerUp XP (próbaverzió)
Windows XP PowerToys

Ára: 595 Ft

Megrendelhető: Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, E-mail: terjesztes@panorama.hu

NYOMTATÓK

Computer Panorama
Külsőszerkesztés

XIV. évfolyam 8. számunkban, 2003. május
Ár: 695 Ft

NYOMTATÓK KÜLÖNSZÁM

65 nyomtató tesztje
Inkjetes nyomtatók,
lézernyomtatók, kézzelvezéreltek

CD-melléklettel

Válasszuk nyomtatót
itt azonos vásárlással?

Öreg papíron nem vén papíron...
Inkjetes, lézernyomtató

Papírtörzs
Inkjetes nyomtató

Suprabájtással
Inkjetes lézernyomtató

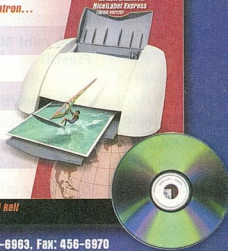
Csopaban a printer
Szervezők és mások

Telentezőri papírra
Inkjetes lézernyomtató

Variációs nyomtatóra
Inkjetes lézernyomtató

Régi masinák
Inkjetes lézernyomtató

Amit a nyomtatásról tudni kell!

A CD tartalmában:
- Fontos tények a
- CD-vel
- Inkjetes lézernyomtató
- Inkjetes lézernyomtató

Telefon: 456-6963. Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt újságokat utánvét nélkül küldjük, annak a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Ár: 695 Ft

Hardvercomp Kft.

Számítástechnikai és Irodatechnikai
Nagykereskedés

1117 Bp., Budafoki út 64., tel.: 481-9590, fax: 481-9592,
E-mail: info@hardvercomp.hu, www.hardvercomp.hu

A VEHETŐ LEGJOBB...

- Alaplapok
- Processzorok
- Winchesterek
- CD-Rom-ok
- Videókártyák
- Hangkártyák
- Monitorok
- Nyomtatók
- Notebook
- Feszékpátron
- Egyéb kiegészítők

Újdonság!

Nyomtató kellékszavak egy választékban!

Érdeklődni: 481-9515

Típus: Bluewin Winmax és Bluewin notebook

A szó elszáll, a mosoly megmarad

Trust 730S LCD PowerC@m Zoom

- 3.3 megapixel felbontású digitális fényképezőgép
- A számítógéphez csatlakoztatva (USB port) webkameraként is használható.
- Alapesetben 80 kép vagy közel 4 percnyi video készítésre alkalmas, melyet a 16 MB kapacitású CF memóriakártyán tárol. A memória kiterjeszhető 512 MB / 1 GB kapacitású CF memóriakártyával.
- Video kimenete segítségével pedig közvetlenül televízió készüléken is élvezhetők a fényképezőgépen tárolt képek.

A termék megtalálható az alábbi áruházakban:

Trust

LIFE IS MORE! TRUST US

TRUST.COM

A (le)játsszás öröme

A zene és a videó lassan kiszorítják a szövegszerkesztést és a táblázatkezelést a leggyakoribb felhasználási módok közül. A modern médialejátsszók a legkülönbözőbb médiaformátumokat egyesítik egyetlen, egységes felületen. Kiírják a szám címét és az előadóművészt, darabokat konvertálnak és írnak CD-re.

Több mint 50 zenei és filmformátum létezik, s a felhasználó elvárja, hogy a lejátsszók felismerjék és megszólaltassák, megjelenítsék azokat, még akkor is, ha a legtöbbször életükben nem látnak többet ennél az egyetlen fájlnál. Ahhoz, hogy a médialejátsszó le tudjon játszani egy formátumot, lennie kell egy hozzá való *codec*-nek, amelyek értelmezi az adatokat.

A *codec*-ek licencelése gyakran pénzbe kerül, ezért a szoftvergyártók többnyire csak néhányat adnak közülük, illetve van, hogy egyet sem, hanem a számítógépen már megtalálhatókat használják.

Ezzel a stratégiával persze a szolgáltatók járnak jól, mert a legelterjedtebb lejátsszóformátumokat a fejlesztők – a piaci részesedésért folyó harcban – *ingyen adják*. Videoterületen az Apple a *Quicktime*-mal, a Microsoft a *Media Player*rel és a Real Network a *RealOne Player*rel saját technológiai fejlesztéseiket kínálják. Audioterületen a Microsoft egy feljavított WMA-formátummal próbálja megvetni a lábát ott, ahol pillanatnyilag nem lehet kikerülni a *Fraunhofer Intézet* által fejlesztett MP3-formátumot, amelyet egy lejátsszónak ma feltétlenül támogatnia kell.

Édes hármasban

Telepítjük a Windows Media Player 9-et, a Quicktime Playert és a RealOne Playert a számítógépünkre, még akkor is, ha később egy másik lejátsszó fogunk használni, mert az is támogatni fogja ennek a háromnak a *codec*-jeit.

Egyes lejátsszók egyszerűen csak programoznak egy vagány felületet (skin) a Media Player vagy a RealOne Player engineje elé. Vannak lejátsszók, amelyekhez százával vannak ingyenesen letölthető skinnek az interneten, ráadásul egyes skinnek *plugin*-ek segítségével még bővítik is a lejátsszó funkciót, és könnyebben kezelhetővé teszik azt.

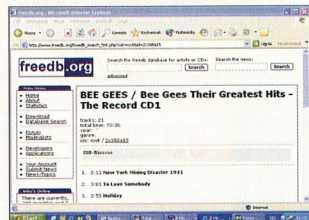
Skinnek és lejátsszólisták

Az internetről éppúgy lehet digitális rádióműsorokat elcsípní, mint lekérdezni a meghajtóba tett CD információit. Vannak olyan weboldalak is, ahol próbaképpen meg lehet hallgatni egyes dalokat a legnépszerűbb CD-kről. CD-ről darabokat lehet rippelni, sajátokat lehet felvenni, és más zenei formátumokba, például MP3-ba lehet konvertálni őket.

A modern CD-k (1997-től) közvetlenül az audiofájlokban tárolják a darabokhoz tartozó információkat (CD-cím, a dalok előadói és címei). Ezek az információk a hifi-készülékekben is megjelennek. A régebbi CD-khez rendszerint az internetről lehet lekérdezni ezeket az adatokat. A legtöbb lejátsszó gyártója a *Gracenote* által összeállított *CDDB* (www.cddb.com) adatbázist licenceli.

Másik lehetőségként ott van a *FreeDB* (www.freedb.org), időközben több mint 800 ezer számmal, bár még csak kevés program támogatja ezt az adatbázist.

A *FreeDB* egyik előnye a *CDDB*-vel szemben, hogy az adatbázis letölthető, és így helyben rendelkezésre áll a merevlemezben.

Több mint 800 ezer zeneszám címét őrzi a FreeDB

A *FreeDB*-re épül a *YADB*, amelyet azonban csak a Media Jukebox olvas. Az adatrögzítést átváljalja a felhasználók, akik a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják az adataikat. A legtöbb lejátsszó egy párbeszédablakot nyit ehhez.

A nagy különbségek a playerek lejátsszólistáiban és ezek szerkesztésében vannak. Egyes lejátsszónál mappák lehet kiválasztani, s azonnal, korrigálva jelenik meg a listán a módosított vagy kiegészített tartalom. Ez a médiaarchívum kezelésénél lehet előnyös.

Persze a statikus lejátsszólistáknak is megvan a létjogosultsága. Össze lehet állítani az odaillő zenei kínálatot egy-egy bulira, hogy azután több szabadidőnk maradjon a vendégekre, és ne kelljen folyton CD-cserélgéssel tölteni az időt.

Tesztünk során minden lejátsszót ugyanarra a számítógépre telepítettünk, majd megnéztük, hogy milyen formátumokat tudnak lejátsszani. A legtöbb bemutatott lejátsszóhoz kiegészítő *plugin*-eket is kinnak, például MP3-*encoder*t, *író*funkciót vagy formátumokat. Ezeket a funkciókat persze a fizetés Plus verziók is tudják, ám az áruk, az itt felsorolt *ingyenes alapverziókkal* szemben 20 és 40 euró között van.

Ashampoo Media Player +

Az *Ashampoo Media Player +* az audio, video és streaming formátumok lejátsszója, a ripper, az MP3- és WMA-*encoder* hiányoznak belőle. A program önmagában is támogatja a legelterjedtebb formátumokat, *plugin*-ekkel pedig még sok további formátumot lehet integrálni. A lejátsszólistaformátumok közül a WinAmp-szabvány M3U-val és a saját P4U-formátumával képes megbirkózni. A merevlemezben nem lehet keresni darabokat, cserébe viszont a lejátsszólista teljes mappákat vesz át egyszerűen, és aktualizálja a listát, ha új

számokkal bővül a mappa. A listákba online mappákat, így FTP-mappákat és webfájlokat is lehet integrálni.

A tulajdonképpeni lejátszó igen kicsi, s az internetről lehet letölteni skineket hozzá. A program kezelése a jobb egérgomb helyi menüjéből történik, amely gyorsan elvezet a keresett beállítáblakokhoz. A CD-író interfész használatához az *Ashampoo BurnIt!* add-on szükséges (39,99 euró).

JetAudio Basic 5.01

Az angol nyelvű program már az alapverzióban is magas felhasználói elvárásoknak tesz eleget. Nagyon sok formátumot (köztük valamennyi közkedvelt) lejátszik, és rádióműsorokat is vesz. Le lehet

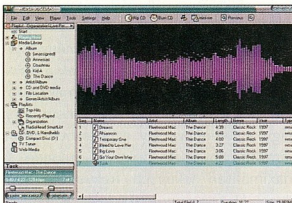

játszani a zenei CD-eket, rippelni is lehet, és az öt formátum: RealMedia, WAV, WMA, OGG és APE valamelyikére lehet konvertálni. A CD-író csatlófelület is aktív. A program egyetlen gyanget pontja a fájlkeresés. A *JetAudio 5.01 Plus* (29 dollárért) teljes MP3- és MP3Pro-felvévő funkcióval bővíti az alapverziót.

Media Jukebox V8.0.394

Az angol nyelvű Media Jukebox majdnem mindent tud. A lejátszó olvassa, rippeli és kódolja az audio-CD-eket. A képi megjelenítő és az equalizer csak két példa a sok kiegészítő eszközre. Célzott keresés a darabokra és a film- és zenei fájlok letlára könnyítik meg a zenék kezelését.

A Plus verzió (24,98 dollárért) támogatja

az MP3-encodingot, (320 Kb/s-ig) és a gyorsabb CD-írást. Lejátszólistákat csak a Plus funkció alatt lehet írni. A Plus funkciók 30 napig a Basic verzióban is rendelkezésre állnak.

MusicMatch Jukebox 7.5

A *MusicMatch Jukebox 7.5* nagyon kényelmesen veszi a rádióműsorokat. A programhoz equalizer és képi megjelenítő, valamint a CD-címkék készítéséhez bevetethető nyomtatástudó is tartozik. A lejátszó figyeli a kiválasztott mappákat, és ha módosulnak, aktualizálja a lejátszólistát (M3U).

Lejátszza, rippeli, és választhatóan MP3-, MP3Pro-, MP3 VBR- és MP3Pro VBR-formátumra konvertálja a zenei CD-eket, ráadásul a CD-írást is támogatja. A Plus verzió (29,99 dollárért) gyorsabb írófunkciót kínál.

PlayR Jukebox 3.65

A *Magix* programja klasszikus lejátszó. Sok formátumot olvas, emellett CD-eket és internetrádiókat is lejátszik. A *PlayR Jukebox*ot hamarosan leváltja a *Magix Media Manager Silver*, de a *Player* is elérhető marad, szabadon letölthető verzióként. Alapképesség a zenék, videók és képek fájljainak kezelése. Slideshow és Studio

tartoznak a programhoz. A *Magix Media Manager Platinum*ra történő upgrade-elés (29,99 euróért) kiegészítő CD-író funkció, equalizert és további effekteket nyújt a felhasználónak.

Quicktime 6

A *Quicktime 6* sok video-, audio-, VR- és grafikai fájl tud lejátszani. Ehhez előzőleg a *Quicktime* saját formátumára konvertálja az adatokat. A lejátszó központi funkciója a filmek lejátszása, elsősorban saját QT-formátumában, de MP2-t, MP3-t és MPEG4-et éppúgy lejátszik, mint WAV-ot. WMA-t viszont nem, s ugyancsak hiányzik a fájlkeresés.

A 35 eurós profiverzió (www.apple.com/de/quicktime/products/qt/specifications.html) további formátumokat támogat, valamint export és tömörítési funkciói is vannak.

RealOne Free Player 2.0

A *RealOne Free Player 2.0* a saját RMP-formátumában írja a lejátszólistákat. Az internetrádiók vétele és kezelése, valamint a filmek lejátszása sem okoz neki gondot. Audio-CD-eket rippel és konvertál a saját RA-formátumára, s még a CD-író interfész is támogatja.

A Plus verzió 42,99 euróért több mint 50 fájlípust támogat, köztük a WM-t, a QT-t, az MPEG-4-et és a DVD-t. A program kibővíti a CD-író funkciókat és MP3-encodert is kínál.

WinAmp 3.0

A *WinAmp 3.0* minden lényeges formátumot támogat, és pluginekkel tetszés szerint bővíthető. Skineket, equalizer és vizuális megjelenítés teszik teljessé a képet. A kódolás és a CD-író csatlófelület azonban hiányoznak. Különböző lejátszólistákat tud olvasni, írni M3U, PLS és B4S formátumokban. Egyes felhasználók az előző, 2.8-as verzióra esküsznek, mert a *WinAmp 3* működése szerintük túl nehézkes. Az MP3-fájloknál például szükséges van egy pillanatra, míg el tudja kezdeni a lejátszást. Ezért az *MpEx* honlapjáról még a *WinAmp 2.8* verziója is letölthető.

Windows Media Player 9

A *Media Player 9*-cel a Microsoft egy valóban átfogó képességekkel rendelkező programmal állt elő. A súlypontot a WMA, az MP3 és a DVD formátumokra helyezi. A player lejátsza az audio-CD-eket, kirrja az album nevét, az előadót és a szám címet. Rippel és – a *Windows Media Encoder*-rel – a *Windows Media Formátumokra* is tud fájlokat konvertálni. Kiegészítő skineket és plugineket is le lehet hozni a letöltési audio-effektekhöz, MP3-konvertáláshoz. Equalizer, képi megjelenítő és a sample-listák hangerejét kiegyenlítő funkció tartoznak még a programhoz, ráadásul közvetlenül ír CD-t.

Az MP3-mal és társaival tömörített nagyobb fájlok még kellő zenei élvezetet nyújtanak. Cikkünkben bemutatjuk mire képesek az aktuális codec-ek, és felvázoljuk, hogy mire számíthatunk a jövőben.

Mi jön az MP3 után?

lönösebben meglepő, hogy az MP3 mellett további szabványok is kifejlesztettek, amelyek szeretnének ugyanígy szabvány-nyá, vagy legalábbis alternatívává válni.

pszicho-akusztikai modellel kis bitráta mellett sem lehet tömörítési elváltozásokat észlelni, és a zene továbbra is természetesen cseng.

Jobb hangzás = tömörítés?

Persze ahhoz, hogy egy új szabvány sikeres lehessen és felválthassa az MP3-at, kisebb bitsebesség mellett jobb hangzást kell kínálnia. A gond pedig éppen itt kezdődik. Vesztéses nélküli tömörítési formátumokat nem lehet használni. S hiába felel meg a minőség az eredetinek, a 2:1-es tömörítési arány nem érdekel senkit, amennyiben továbbra is az interneten akarjuk cserélni a zeneszámokat. Így tehát csak *vesztéses tömörítési eljárást* lehet alkalmazni. Az ilyen eljárások kifejlesztése viszont roppant összetett folyamat. A cél, hogy minél kisebb bitráta mellett minél jobban meg lehessen közelíteni az eredeti hangzást. Az ideális eset az, amikor a hallgató nem tud különbséget tenni az eredeti és a tömörített zene között. Ennek az eléréséhez az összes codec-gyártó igyekszik kiaknázni az emberi fül gyengéjét és jellemzőit. Ez elvileg egészen egyszerű.

Az adatáramlás alacsony szinten tartásához a kódolóknak azokat az információkat kell eltávolítani, amelyeket amúgy sem érzékel az ember. Példák az ilyen felesleges információra a halk zenerészek, amelyeket a hangos részletek elnyomnak, vagy mondjuk, hogy egy különálló nagyon hangos hang miatt a fül bizonyos időre nem képes befogadni újabb információt. Tehát az ilyen nagy hangerejű hang után nyugodtan ki lehet hagyni információt. A felesleges információ meghatározására szolgáló eljárások azonban nagyon összetettek, a meghatározásukhoz átfogó hallásvizsgálatokat és tesztekkel kell végezni, és úgynevezett *pszichoakusztikai modelleket* kell alkotni. Az új modell minőségét a tömörített zenén lehet megállapítani. Egy jó

Az MP3

Az MP3 encoder (ISO-MPEG Audio Layer III) ma már több mint 10 éves, de az öregedés jelei mindmáig elkerültek. Az integrált áramkörökkel foglalkozó *Fraunhofer intézet* (Fraunhofer Institut für Integrierte Schaltungen – IIS-A), amely tekintélyes szerepet játszott a kódoló kifejlesztésében, egy átdolgozott verzióval egészítette ki az eredeti kódolót. Az aktuális programok rendszerint mindkét verziót használják. Az MP3 fájlok létrehozásához általában a *MusicMatch 7.5-öt* hívtuk segítségül.

Több mint 28 millió találatot jelez a Google, ha beírjuk az MP3 szót

segül. A MusicMatch a Fraunhofer kódoló mindkét verzióját tartalmazza, és számos beállítási lehetőséget kínál. A bitráta 8 és 320 kbit/s között szabadon választható. Kedvező, hogy a változó bitrátát (VBR) is támogatja.

Aztszórán meggyőző eredményre jutottunk. A 128 kbit/s-os felvételek a tesztmezőny legjobbjai közé tartoznak. Csúppán néhány apró részletnél nem elég nagy a felbontás, így az összbzenomás nem annyira tiszta, mint az eredetie. A maximálisan leképzett frekvencia 16,5 kHz. A Fraunhofer-kódoló valamivel

Az internetes keresők beviteli maszkjában alig akad olyan fogalom, amelyet gyakrabban adnának meg az MP3-nál. A keresés célját rendszerint a népszerűségi listák vezető zeneszámai alkotják, vagy olyanok, amelyeket már rég nem lehet megkapni bakelit vagy CD-lemezen, avagy egyszerűen csak néhány olyan szám, ami még hiányzik az otthoni gyűjteményből. Az MP3-formátum minden szempontból praktikus: 10:1-es tömörítési tényezőjével a tömörített zenéhez képest és szinte azonos hangzási minőség mellett nemcsak az otthoni archíváláshál vált be, hanem a hordozható lejátszó eszközök szabványává is vált. Mindig és mindenütt hallgathatjuk a kedved dalainkat – az ipar mindig kínál ehhez valami alkalmas megoldást. Legyen az kockás vagy autózvezetés közben, netán a vonaton, minden felhasználási helynek megvan a maga alkalmas eszköze. Így nem kü-

Új zenei formátumok

A mai kétsatornás sztereóval szembeni öt vagy hétsatornás új zenei formátumok már a küszöbön toporognak. A ma szokványos 44,1 kHz-es letapogatási frekvenciát és a 16 bites felbontást rövidesen felváltja a 96 kHz-es letapogatási frekvencia és a 21 bites felbontás. Tömörítetlenül ehhez több mint 10 Mbit/s-os átvitelre, illetve tárhelyre lenne szükség. Könnyen belátható, hogy az ilyen formátumok csak a szuperhatékony kódolási eljárásokkal, mint amilyen az MPEG-4 AAC is, kezelhetők gazdaságosan, mert ezekkel közel a húszszorosára csökken az adatmennyiség.

erőszakosabban jár el a zenei állományokkal, ha ezeket 64 Kbit/s vagy ennél is kisebb mintavételezési frekvenciával digitalizálták.

Az MP3pro

Az MP3pro nem különálló kódoló, hanem a Fraunhofer-MP3 kódoló kiegészítése. Ezt a bővítményt a *Coding Technologies* készítette a *Thomson* cég megbízásából. A zenei adatok MP3pro formátumra történő átalakításakor egy MP3 fájl ket-

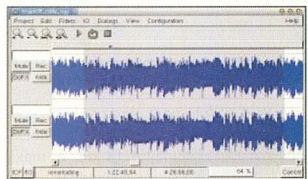
is képesek megszoalaltatni. A hangélmény ennek megfelelően jó. Nem egészen olyan jó, mint a 128 Kbit/s-os MP3 esetében, de erősen megközelíti azt a szintet. Csupán egyes finom részletek felbontása vagy némi kívánnivalót maga után. A 96 Kbit/s-os fájlak esetében ennek az eljárásnak szinte semmilyen előnye sincs. A dekódolásnál hozzáadott kiegészítő magas frekvenciarezletek kissé természetellenesen, erőszakoltan csengenek.

Az Ogg Vorbis

Az *Ogg Vorbis* a *Xiphophorus Foundation* fejlesztése. Ez a nyílt forráskódú termék 1993 óta létezik, és számos médialejátszó támogatja. Ezek közé tartozik például a *WinAmp*, a *FreeAmp* és a *Sonique*. A *WinAmp 2.80* verziójától kezdődően már plugin-re sincs szükség, a codec-et ugyanis már tartalmazza.

A saját házi kódoló egy egyszerű program, a drag and drop funkció segítségével alakítja át Ogg formátumra a Wav fájlakat. Az összes beállítást egy, az egér jobb oldali gombjával meghívható helyi menüben történik.

A kódolót alapvetően a változó bitráta-khoz fejlesztették, de természetesen konstans bitráta-khoz is használható. A

Készül az Ogg Vorbis fájl

Nem öregszik

Az MP3-at ma mindenütt használják a világon, és továbbra is kiválóan látja el a feladatát. Az MP3 magas minőségben, körülbelül 8-10-es tényezővel képes tömöríteni a zenei fájlakat, ami számos alkalmazás számára bőven megfelel. Nincs még egy olyan eljárás, amelyet ennyire különböző készüléktípusokra, a legkülönbözőbb gyártóktól származó PC-kre, CD-/DVD-/MP3-lejátszókra, autórádiókra, hifi-berendezésekre implementáltak volna. Gyakorlatilag az összes operációs rendszerre telepítették. Az MP3-nál megmutatózik a nyílt ISO-szabvány előnye. A tízéves MP3-fájlok továbbra is le lehet játszani az összes modern MP3-lejátszóval. Az alatt a tíz év alatt, miatt az MP3 alkalmazásban van, egyetlen lejátszót sem kellett update-elni. Harminc vagy több év múlva is le lehet majd az egyszer elkészített MP3-fájlok játszani, az MP3 tökéletesen specifikált és nyílt. Így mindig lesz mód dekódoló készítésére. És ezt egyetlen konkurens formátum sem képes kínálni ma még. Ha ugyanis a gyártó egy adott platform támogatását megszünteti vagy formátumot vált, úgy a régi fájl tartalmat tovább már nem lehet elérni.

Az MP3pro az MP3 kódoló kiegészítése

kezik, kiegészítő információkkal. Ezeket a dekódoló értelmezi, és gondoskodik arról, hogy ismét hozzáadójának a speciális frekvenciahiányok. Az eljárásnak köszönhetően az MP3pro fájlak valamennyi MP3-lejátszóval kompatibilisek, és ezeken lejátszhatók. Ilyenkor persze nem érvényesülnek az MP3pro hangzásbeli előnyei. Ha viszont egy MP3pro fájl erre alkalmas lejátszón játszunk le, akkor az eredmény döbbenetes. A csupán 64 Kbit/s-mal készített fájlak 17 kHz-es frekvenciahiányokat

teszt során megmutatkozott, hogy ez a termék valóban a legmodernebb ismeretek alapján készült. A 64 Kbit/s-os bitráta-kkal készült felvételek 16 kHz-es frekvenciahiányot is képesek megszoalaltatni, 128 Kbit/s esetén ez 21 kHz-re emelkedik. A megnövelt frekvencia tartomány a teszt so-

Az audio codec-ek összehasonlítása

	MP3	MP+	MP3pro	Ogg Vorbis	Real Audio	WMA
Felhasznált program	MusicMatch Jukebox 7.5					
Web						
Ár	freeware	freeware	freeware	freeware	freeware	freeware
Opciók						
Támogatott bitráta-k	8-320 Kbit	8-320 Kbit	18-96 Kbit/s	45-500 Kbit/s	5-532 Kbit/s	4-320 Kbit/s
Változó bitrate	igen	igen	igen	igen	igen	Igen
Kétlépéses kódolás	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Copyright funkció	Copyright Bit	Copyright Bit	Copyright Bit	Copyright Bit	Copyright Bit	DRM
Mérési adatok/teszteredmények						
64 kbit/s-os kódolási sebesség *	6,1 mp	19,5 mp	14,1 mp	23,3 mp	13,9 mp	16,9 mp
128 kbit/s-os kódolási sebesség *	7,7 mp	25,1 mp	15,6 mp	31,9 mp	19,6 mp	19,1 mp
64 kbit/s-os minőség	elégéses	elégéses	kielégítő	kielégítő	elégéses	kielégítő
128 kbit/s-os minőség	jó	kielégítő	jó	jó	kielégítő	jó

* 4 percnyi zenei állomány átalakítása egy Athlon 1.2 GHz-es és 256 Mbájti RAM-os PC-vel

Hol tart a fejlesztés?

Az MP3 a jövőben is jelen lesz, annak ellenére, hogy az AAC, az ISO MPEG-4 audioidekódoló, már bevezetés alatt áll. Az AAC az MP3-mal szemben hatékonyabban kódol és több funkciót kínál. Míg az AAC jelenleg kevéssé terjedt el a PC-ken, addig számos különböző hardveres AAC megoldás született. Ennek oka többek között az, hogy az AAC-t már egy sereg rendszerre specifikálták vagy bevezették.

Említést érdemelnek például a japán rádió/televíziórendszerek, illetve a műholdas rádiórendszerek, mint például az amerikai XM-rádió rendszer és a harmadik generációs mobilrádió alkalmazások (3GPP, 3GPP2). Egyes szervezetek, így az *Internet Streaming Media Alliance* (ISMA, www.isma.tv) az AAC-t választották hangkódolóként, hogy mind a PC, mind a hardvermegoldások számára egy komplett, nyitott MPEG-4 alapú szabványt hozzanak létre, amely a hang és a kép szempontjából is az MP3-hoz hasonló jövőállóságot nyújt. További konzorciumok, mint például a *DVB*, az AAC alkalmazási lehetőségét mérlegelik pilanatnyilag is.

Az elmúlt években az audiojelek transzparens kódolását illetően gyakorlatilag semmilyen előrelépés nem történt. Az AAC a 128 Kbit/s-mal egy sztereójel esetében ma a legkorszerűbb eljárás. Viszont viharos fejlődést tapasztalhattunk nemrég a 48-64 Kbit/s-os területen. Itt az eredeti hanganyaghoz viszonyítva kismértékű eltérés érzékelhető, de csak a közvetlen összehasonlítás esetében. 2003 márciusától az MPEG-4 szabványt egy javított AAC bővíti ki, amely már 40-48 Kbit/s mellett is remek hangminőséget képes elérni, olyat, amilyenre egyik konkurens termék sem képes ennél a bitrátánál.

Az AAC 192 Kbit/s-ig támogat letapogatási frekvenciákat, és körülbelül 30 bit/letapogatási értéknek megfelelő felbontású dinamikatartományt kínál. Egy diszkrét AAC-vonal 48 audio-csatornát képes leképzezni. Az MPEG-4 rendszerrel (elméletileg) 65000 ilyen vonalat lehetne szinkronizálni – ezzel az AAC-t valamennyi jelenlegi és tervezett audioformátumra felkészítették.

rán is érzékelhetővé vált. A zene alacsonyabb bitráta mellett is természetesebben cseng, mint az MP3-as anyagok. A várható tömörítési torzítások szinte teljesen elmaradtak.

A Real Audio

A *Real Audio* egy egyéni zenei formátum, és többnyire *audio streaming*hez alkalmazzzák. A lejátszáshoz a *Real Player*-re van szükség. A Real a 9-es verzióval a *surround alkalmazságot* is bevezette, míg az eddigi verziók csak a sztereó hangzást támogatták. Megjéni azért nem kell: a 9-es verzióval készített felvételek a régebbi lejátszókkal is meghallgathatók. Persze ilyenkor csak a két sztereó hangcsatorna szólal meg, a kiegészítő surround csatornák, amelyeket a Dolby Pro Logic mátrix-eljárással kever be, figyelmen kívül maradnak.

Sajnos a Real kódoló még nem használja ki a zenekódolás valamennyi lehetőségét

A Real kódoló nem aknázza ki a zenekódolás modern lehetőségeit. A 64 Kbit/s-mal készített zenei fájlok 14 kHz-es maximális frekvenciánál megvágódnak, és a teszt során határozott tömörítési torzításokat észlelhetünk. Az eredmény 132 Kbit/s esetén már jobb. A frekvenciatartomány 17,5 kHz-ig terjed, de nem éri el az MP3 és Ogg Vorbis fájlok hangzását.

Windows Media Audio 9

A Microsoft Audiocodex legújabb terméke a *Windows Media Audio 9-es* verziója, amelyet a *Windows Media Player 9-be* és a *Windows Media Encoder-be* is beépítettek.

Az eredmény, amelyet a Microsoft az integrált kódolóval elér, valóban meggyőző. A teszt során a 128 Kbit/s-os audiofájl simán felvette a versenyt az azonos bitrátás *Fraunhofer MP3-enkóderrel*, a finom részletek pedig olyankor még részlete-

sebben képes megszólaltatni. A Microsoft célkitűzése, miszerint CD-minőséget akar elérni 64 Kbit/s-mal, azonban nem sikerült megvalósítania. A 64 Kbit/s-mal kódolt fájl a frekvenciatartományt már 13 kHz-nél behatárolja, és a teszt is bebizonyította, hogy szó sem lehet CD-minőségről. Határozottan lehet érezni a tömörítési effektusokat, a halk részletek természetellenesen csengtek.

Mi a helyzet az AAC-vel?

Az MP3 utódja, legalábbis a *Fraunhofer Intézet* szerint az *MPEG-4 AAC (Advanced Audio Coding)*, amellyel kisebb adatsebesség mellett javuló hangminőségre számíthatunk. Sajnos ez a codec eddig még nem tudott kilépni az MP3 árnyékából. Ennek egyik oka a támogatás hiánya lehet. Egyelőre ugyanis nincsen olyan szabad program, amely független AAC audiofájlokat hozna létre, illetve képes lenne ismét lejátszani azokat.

Az Apple-féle *QuickTime 6 Pro* ugyan már egy megvásárolható eszköz, de ezzel is csak MPEG-4 AAC zencsatornát tartalmazó MPEG-4 fájlok készülnek. Az MPEG 4 AAC diadalmenete, ennek ellenére feltartóztatatlannak tűnik. Az ISO-konform MP4 fájlok szabványa ugyanis hangformátumként az MPEG-4-AAC-t tartalmazza, ráadásul az MPEG-4 a videótömörítés területén legalább olyan sikeres, mint az MP3 volt annak idején a zene területén.

Összegzés

Az MP3 az elmúlt években szabvánnyá nőtte ki magát, és várhatóan a következő években is ez lesz tömörítési eljárása, legalábbis a sztereó zenei állományoknál. Ma még kevés alternatíva létezik. A hangminőség vonatkozásában csak az Ogg Vorbis és a Microsoft WMA-ja képes megközelítőleg szintet tartani, sőt néhány részletben talán még jobb is. Ez azonban csak a közvetlen összehasonlítás során derül ki. Az egyes kódolók közvetlen összehasonlításától eltekintve az MP3, a WMA és az Ogg Vorbis 128 Kbit/s mellett egyaránt jó hangzást kínálnak. A kisebb, 64 Kbit/s-os bitrátánál viszont jelenleg csak *MP3pro* rúg labdába. A végső döntést egy codec mellett vagy ellene a szabad programok és az alkalmas lejátszóhardver fogja kimonodani. És az MP3 éppen ebben verhetetlen ma még.

Fedezze fel a mozizás új élményét!

Minden, amit a házimoziról tudni kell

*A képmegjelenítési technológiáktól a műsorforrásokon,
valamint az asztali és számítógépes lejátzókon át a hangrendszerekig.*

Mit érdemes vásárolni?

Hogyan helyezzük el rendszerünket a szobában?

**A kötet 20 százalékos
kedvezményel
megvásárolható vagy
megrendelhető:**

Ára: 1990 Ft

Kossuth Kiadó Vevőszolgálat, 1051 Budapest, Szent István tér 4., Tel./fax: 328-0616, 328-0618
E-mail: kossuthvevoszolg@axelero.hu

A könyvről további információ megtekinthető: www.kossuth.hu
Az ár az ÁFA-t tartalmazza. Megrendelés esetén a postaköltség a megrendelőt terheli.

1. Részletek a hacker nyílt levélből

...Sok cég vállalkozik arra, hogy egy szerveren keresztül ossza meg az internetet a belső gépekkel. Kevesen tudják azonban, hogy egy rossz konfigurált szerver elérhetővé teszi számunkra a belső gépek adatait. A levelezés és a jelszavak így könnyen a kezünkbe kerülnek. A vállalatok többsége a mi malmunkra hajítja a vizet. A tájékozatlanság vagy a pénzhiány az oka? A lényeg, hogy nem fordítanak elég figyelmet a biztonságra.

... Alig akad olyan hálózat, amelynek a védelmére tűzfalat használnak. Pedig a Linux alá készült tűzfalak általában ingyenesek és meglehetősen jók. Ehhez persze egy gyakorlott rendszergazdára lenne szükség. Ahol viszont használják ezt a védekezési módot, ott sem fordítanak elég figyelmet a tűzfal finomhangolására és karbantartására.

.... Szóval a mai társaságok „nekünk” dolgoznak. Nem forradalmasítanak, csupán a régi szoftvereket foltogtatják. Úgy gondolom, Magyarországon van még jó néhány „szép” évünk. A hazai cégek inkább vállalják a kockázatot, mintsem hogy fizessenek a biztonságért.

2. Részletek a Symantec válaszleveléből

...A botrányos informatikai helyzetért épp a hackerek a felelősek! Igaz, vannak olyan cégek, akik elhanyagolják a biztonsági kérdéseket, de azért nem ez az általános tendencia. A nagyvállalatok többsége már igenis tisztában van a veszéllyel, és megfelelő szakembereket alkalmaz a biztonság felügyeletére. Egyértelmű, hogy a biztonságos pénzt követel, a ráfordítás mennyisége pedig attól függ, hogy milyen adatokat védünk.

...Sajnos igaz, hogy Magyarországon a tűzfalhasználat mértéke és szintje még nem igazán megfelelő. Abban is igazat kell adnunk a hackernek, hogy a tűzfal beállítása a lelke a védelemnek. Sőt, manapság már nem elég a tűzfal, hanem olyan integrált megoldások használata javasolt, melyek behatolás-érzékelést (IDS) is tartalmaznak.

...A Symantecre nem igazán jellemző a foltogtatás, igyekeznünk minden területen a „rosszfiúk” előtt járni, és a munkájukat a lehető leginkább megnehezíteni. Azoknál

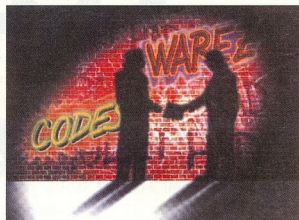
Megszólt az egyik magyarországi hacker. Nyílt levélre válaszolt a Symantec cég, s a választ újabb levélváltás követte. Minthogy kiadónk

éppen most jelentet meg egy

valóban egyedülálló könyvet, amelyben szóra bírjuk

a hazai hackereket, úgy véltük, igazán aktuális közreadni

néhány részt a nem mindennapi levelezésből.

Nyílt levélváltás

a nagyvállalatoknál, ahol a biztonság a legmagasabb prioritást élvezzi, érdemes megfontolni a biztonság outsourcingját, hiszen akkor képzett és auditált szakemberek állnak a vállalatok rendelkezésére.

3. Egy újabb levél

...A hacker célja nem a támadás - legálábbis Magyarországon nem az. Mi a tudásunk birtokában nem teszünk kárt egy rendszerben sem, nem törünk, nem gátolunk semmit.

...A biztonsági védetség minden cégnél kötelező. Az, hogy a hacker kívülről ne tudjon a belső hálózaton kutakodni, nagyon kevés beállítást igényel, amit egy jó rendszergazda már meg tud csinálni. Ahol ez a lehetőség adott, ott nincs jó rendszergazda. Egy minimális tűzfalbeállítás és pár futó alkalmazás konfigurálása már elég ahhoz, hogy senki se tudjon belépni kintről.

...Az lenne a fontos, hogy a pénzt hasznosan fordítsák a védelemre, már ahol egyáltalán költenek. Nem elég egy csillogó-villogó csomagolású szoftvert venni - megajegyzem az ingyenesen letölthető magasan verik azokat, gondolok itt opensziszterekre, tűzfalakra, kiszolgálókra, mert a lényeg a nyílt forráskód, és a finomhangolás.

... A rosszfiúk előtt nem lehet járni! Honnan tudja egy biztonsági cég vezetője/alkalmazottja, hogy a hackerek milyen

biztonsági rést fognak holnap felfedezni, és milyen hiba lesz annak az oka, hogy kikerül megint egy internetszolgáltató shadow file-ja visszafeltve a webre? Sehonnan. A hackerek mutatják meg, hogy milyen hibák léteznek, és erre reagálva a cégek kifejlesztenek egy védelmet, vagy javítják a hibát.

4 És ismét egy válasz

...Ha a hacker arra használná fel a tudását, hogy a vállalatokat értesítse a sérülékenységeikről - természetesen előzetes felhatalmazás birtokában -, vagy akár segítsen azok megszüntetésében, akkor nem is lenne kifogásunk a tevékenységük ellen.

...Egy minimális tűzfalbeállítás, és pár futó alkalmazás konfigurálása nem elegendő ahhoz, hogy senki se tudjon belépni kintről. Elfogadott tény, hogy csak tűzfal-alkalmazás nem elég a védelemhez, a használt applikációk minden részét még a legjobb szakemberek sem ismerhetik, mivel ezeket is emberek készítették, ezért sérülékenyek, s a sérülékenységeket ki lehet használni.

...Nemcsak hackerek fedeznek fel hibát, sérülékenységet, hanem több független szakértői csoport is foglalkozik ezzel. Az igaz, hogy nem mindig sikerül a rosszfiúk előtt járniuk, de nem mindegy az sem, hogy ott vagyunk a sarkukban vagy csak utánuk kullogunk.

Telefonálás határok nélkül

A külföldi utazás, nyaralás előtt mindenképpen érdemes utána nézni, hogyan óvhatjuk meg magunkat a magas mobilszámlából adódó kellemetlenségektől.

A nemzetközi roaming díjai

Általában érvényes a szabály, hogy *külföldről hazatelefonálni mobiltelefonról költségesebb, mintha bennünket hívónak itthonról*. Ezért érdemes a külföldi szolgáltató díjszabásait utazás előtt áttanulmányozni.

Az egyes szolgáltatók különböző módon számlázzák a hívások hosszát. Leggyakrabban percekben, másodpercekben, esetleg impulzusokban. Néhol a percdíjkon túl *híváskapcsolási díjat* is kell fizetni. Ezért érdemes tájékozódni a táblázás módjáról, és az esetleg ingyenes hívások lehetőségéről is.

Összehasonlítva táblázatunkban szereplő díjzónák nem teljesen fedik egymást a három szolgáltatónál. Elképzelhető, hogy egy adott ország a különböző szolgáltatóknál más díjzónába kerül. Még nagyobb az eltérés a Matávnál, itt összesen 11 zóna létezik, táblázatukban ebből négyet találhatnak. A *Neophone*-nak nincsenek feltüntetett díjzónái, min-

den országnál külön ár szerepel. Táblázatunk segítséget nyújt a nemzetközi telefonálások díjainak összehasonlításában, de ha konkrétan tudjuk honnan hová akunk telefonálni, nem árt megnézni a konkrét árakat, például interneten.

Magyarországról külföldre telefonálni a legtöbb ország esetében a *Neophone* kártyával a legolcsóbb. Vannak azonban kivételek, ezért érdemes az árak után nézni, mert nagy különbségek lehetnek: *Amerikát 36 Ft/perc* díjjal is, és *159 Ft/perc* díjjal is hívhatjuk!

Mit nyújt a nemzetközi roaming szolgáltatás?

A lényege, hogy a GSM nemzetközi szabványának köszönhetően az egyes országok egymás között összekapcsolhatók építik ki a hálózatukat. Így lehetőség van arra, hogy az egyik ország előfizetője, ha külföldre utazik, bekapcsolódjon az illető ország hálózatába és használja azt. A *nemzetközi roaming segítségével saját SIM-kártyánkat, saját hívószámunkat és a megfelelő frekvencián működő mobiltelefon-készülékünket mindazon külföldi hálózatokban használhatjuk, melyekkel a mobilszolgáltatónk nemzetközi roaming megállapodást kötött*. A külföldi hálózatokban bonyolított hívások és egyéb igénybe vett szolgáltatások díját utólag itthon, forintban kell kifizetnünk.

A Westel ügyfelei *5 kontinens, 111 országának 250 hálózatán* vehetik igénybe a roaming szolgáltatást. A *Pannon GSM 92 ország közel 230 szolgáltatójával* kötött ilyen jellegű megállapodást. A *Vodafone* roaming szolgáltatás jelenleg *5 kontinens 87 ország 191 hálózatában* vehető igénybe.

Mielőtt külföldre utazunk, érdeklődjünk, hogy az adott országban van-e GSM rendszer. Információt kaphatunk arról is, hogy ha egy országban több GSM szolgáltató is van, melyik kedvezőbb, illetve mely szolgáltató hálózatából hívhatjuk in-

Néhány éve még kígyózó sorok álltak a híresebb külföldi nyaralóhelyek nyilvános telefonjai előtt, ma már viszont a legtöbb turista a mobilját használja, hogy **tartsa a kapcsolatot az otthoniakkal. Itt a nyár, s ha kímélni szeretnénk a pénztárcánkat, érdemes utánanéznünk a nemzetközi hívások tarifáinak.**

A szolgáltatás előnye

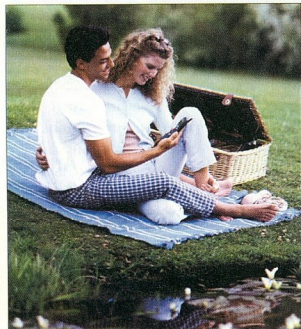
- Elérhetőségünk ugyanolyan, mintha itthon lennénk: ismerőseinknek, ügyfeleinknek csak a normál mobiltelefonszámunkat kell tárcsáznunk.
- Ha szeretnénk telefonálni, de nem tudjuk, hogy az adott országból, hogyan lehet külföldet hívni: telefonunk a „+” előhívó segítségével automatikusan megkeresi a nemzetközi előhívószámot.
- Kötetlenül utazhatunk: tartózkodási helyünk nem kell közölni a partnereinkkel.
- Telefonszámlánkat itthon, forintban fizethetjük.

Itthonról külföldre – külföldről haza

Magyarországról külföldre a következő előhívó számokkal telefonálhatunk: +, 00, +0 (interneten keresztül). A külföldről haza, vagy más országba irányuló hívást nemzetközileg *roaming* szolgáltatásnak nevezik.

! Tipp!

A SIM kártyán létrehozhatjuk a „preferált hálózatok listáját”, amely meghatározza a készülék hálózatkereső sorrendjét az automatikus keresés során. Nem minden típusú készülék alkalmas a lista létrehozására.

formációs vonalunkat, és hangpostánkat a rövid hívózámon. Ezeknek a számoknak a hívása külföldről kezdeményezett nemzetközi hívásnak minősül!

Belépés a GSM hálózatba külföldön

Amíg Magyarországon tartózkodunk, a készülékünk automatikusan a saját hálózatához kapcsolódik. Külföldön a lehetséges szolgáltatók egyikét automatikusan vagy manuálisan is kiválaszthatjuk. Azután annak neve vagy kódszáma megjelenik a telefon kijelzőjén.

Automatikus hálózatkeresés

Amennyiben automatikus hálózatkeresésre állítjuk be a készülékünket, akkor az a legjobb vételi lehetőséget biztosító hálózatot választja ki. Így nem kell mást tenni, csak bekapcsolni a telefont, és a készülék automatikusan elkezd keresni az elérhető hálózatokat.

Az előnye, hogy nem kell a szolgáltató kiválasztásával törődni, ha egyik ország-

Mi a különbség az internet telefon és az IP-alapú távközlési szolgáltatás között?

Az adatok (így a csomagokká alakult beszéd is) az interneten a pillanatnyi terheltségtől függő változó útvonalon haladnak és ezért a késleltetés is változó, az útvonalaktól függően. A NeoPhone forgalma olyan menedzselte bérelt vonala-

kon halad, melyek sávszélességben, átviteli képességben és a rendelkezésre állás tekintetében is messze meghaladják az átlagos Internet vonalakat, így az internet telefon hátrányai, az IP alapú távközlés esetében megszűnnek.

ból a másikba utazunk. A hátránya viszont, hogy előfordulhat, mobiltelefonunk nem a legolcsóbb hálózatot választja, hanem egy drágább hálózathoz kapcsolódik.

Manuális hálózatkeresés

Készülékünket mi is utasíthatjuk hálózatkeresésre, ha az automatikusan kiválasztott hálózat nem felel meg.

Előnye, hogy a kedvezőbb tarifát kínáló hálózatot választhatjuk.

Hátránya, hogy amint elhagyjuk a kiválasztott szolgáltató területét, új hálózatot kell keresnünk.

Híváskezdémenyezés külföldről

Minden ország rendelkezik egy nemzetközi forgalomválasztó előhívóval. A legtöbb ország esetében ez a „00”. Amennyiben nem ismerjük az adott ország nemzetközi forgalom választóját, készülékünkön billentyűzzük be a „+” jelet, majd az ország előhívóját, a körzetszámot és a hívni kívánt telefonszámot. Amennyiben nem a megfelelő kóddal indítunk nemzetközi hívást, a hívás eredménytelen lesz.

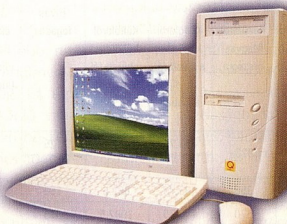
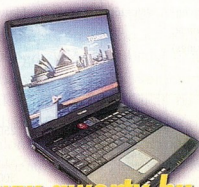
Hálózatválasztás külföldön

Az európai roaming partnerek zöme országos/teljes szintű lefedettséggel rendelkezik, egyeb – főleg távol-keleti, egyesült államokbeli – szolgáltatók lefedettsége nem terjed ki az egész országra, csupán a főbb városokra, kikötőkre, illetve útvonalakra. Utazás előtt érdemes megnézni a külföldi szolgáltató lefedettség-térképét.

Az európai szolgáltatók nagy része 900 vagy 1800 MHz-en működik. Létez-

Számítógépek akár 180.000,- Ft adókedvezménnyel, készpénzért, bérletbe és részletre is!

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

www.qwerty.hu
minden, ami számítástechnika
Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mamma! Üzletbázis - Duna Plaza

Sulinet expressz

Ne maradj le rólat

www.sulinet.hu

Qwerty Computer: 466-9377, EPSON: 466-5419
Mamma!: 345-8255, Duna Plaza: 270-6655

Westel-World Class tarifák				
Hannan Hava	Partnerországok kiemelt hálózataiból*	Partnerországok egyéb hálózataiból**	Egyéb kiemelt partner-országokból***	Nem kiemelt országokból****
Belföldre	300 Ft	400 Ft	400 Ft	hagyományos roaming tarifa
Magyarországra	300 Ft	400 Ft	400 Ft	
Partnerországokba	300 Ft	400 Ft	400 Ft	
Egyéb országba	hagyományos roaming tarifa			

nek úgynevezett kétsávú (dual band) hálózatok is, amelyek 900 és 1800 MHz-en is szolgálnak. Az USA és Kanada esetében (1900 MHz) háromsávú mobilkészülékre van szükség. A Westel Mobil Rt. forgalmaz háromsávú készülékeket vagy bérelhetünk is megfelelő telefont, akár külföldön is. Erről részletes információ található az amerikai szolgáltatók roaming tájékoztatóiban.

Egyes szolgáltatók esetében az SMS szolgálat is még tesztfázisban van. Ebben az időszakban az SMS küldés többnyire ingyenes. Az SMS fogadás díjmentes.

A nemzetközi zöldszámok (0800) felhívása vezetékes telefonról díjmentes, mobiltelefonról viszont nem minden esetben! Amennyiben mobil hálózatról indítunk hívást egy nemzetközi zöldszámra, a díjazást az a mobilszolgáltató határozza meg, amelynek hálózatában barangolunk.

zást az a mobilszolgáltató határozza meg, amelynek hálózatában barangolunk.

Hangostára történő feltétel nélküli hívásátírányítás esetén a hozzánk érkező összes hívás a hangpostához kerül, a hívó fél üzenetet tud hagyni részünkre. Az átírányításért, azaz a hangpostához így érkező hívásokért nem kell fizetni.

Kártyás Roaming

Lehetősége van arra, hogy a roaming korlát eléréséről SMS-ben kérjünk tájékoztatást, így azonnal értesülhetünk arról, ha fél kell töltenie forintszámlánkat.

A roaming lehetőségét külön aktiválni kell, ha külföldre utazunk. Ez vonatkozik a hívásindításra, a hívásfogadásra és az SMS küldésre is. Az SMS fogadás a roaming szolgáltatás aktiválása nélkül is a belföldön megszokott módon működik.

SMS küldés külföldről

A szolgáltatás a roaming bekapcsolásával automatikusan indul, annak kikapcsolásakor pedig megszűnik.

Az SMS küldés módja megegyezik a belföldi gyakorlattal, azonban ügyelni

kell a nemzetközi formátum használatára (+ország+hívószám-körzetszám-hívószám).

SMS fogadás külföldön

Az SMS fogadásának módja megegyezik a belföldi gyakorlattal. A szolgáltatás díjmentesen vehető igénybe, és akkor is működik, ha elérjük a roaming limitet.

Hívásindítás kártyáról

Domino kártyával külföldről a következő kódsor beütésével és elküldésével kezdeményezhetünk hívást, ha aktiváltuk a roaming szolgáltatást:

*101*telefonszám#

A kódsor elküldése a hívásindító gombbal történik. A kódsorban megadott telefonszám a felhívni kívánt hívószám nemzetközi formátumban (+ország+hívószám - körzetszám - hívószám)

Az elküldés után a Westel központja felhív bennünket, és a másik felet, ezek után pedig létrejön az összeköttetés.

A Pannon GSM kártyás ügyfelei is egy kódsorral tudnak külföldön telefonálni: a *127* telefonszám# kód megadásával lehet hívást kezdeményezni.

A Vodafone kártyás ügyfeleinek nem kell

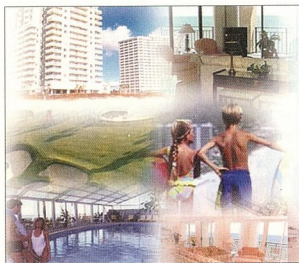

Roaming tarifák																								
Bruttó árak (Ft/perc)	Westel					Pannon																		
	Díjzónák	Magyarországról külföldre irányuló hívások díja (+, 00, +0, illetve 1700 előhívószámmal)	Domino Roaming			Hívás fogadás	World Class – előfizetői Roaming díjsomag (ingyenes)	Magyarországról külföldre irányuló hívások díja		Praktikum és Bee Roaming			Plusz nulla (+)											
Külföldről Magyarországra			Külföldről külföldre: a hívott fél 1. díjzónában	Külföldről külföldre: a hívott fél 6. díjzóna	előfizetői			kártyás	Külföldről Magyarországra	Külföldről külföldre: a hívott fél 1.–3. díjzónában	Külföldről külföldre: a hívott fél 6. díjzónában	Hívás fogadás	előfizetői	kártyás										
1.	74	320	463.75	832.5	125	300/400	79	89	250	400	790	125	84	95										
2.	120						129	139																
3.	144						350	493.75							862.5	150	149	159						
4.	175						570	713.75							1082.5	375	179	199	500	650	1005	350	264	297
5.	249						620	763.75							1132.5	425	259	289	545	700	1125	415	334	375
6.	499						720	863.75							1232.5	525	519	569	645	800	1150	500	404	453
SMS	50/38	100	100	100	0	100	43.75	43.75	100	100	100	0	-	-										

Roaming tarifák

Árútitó árak (Ft/perc)	Vodafone										Matáv barangoló						
	Magyar országról külföldre irányuló hívások díja	Vitamax Roaming			Roaming hívás fogadás			Eurocall (2000Ft aktiválás, első alkalom- mal ingyenes +500 Ft/hó)	Eurocall Platinum előfizetői (3125 Ft/hó)	Hang a hálón (+0)		Magyarországról külföldre irányuló hívások díja		Nemzetközi 1.-ből		Nemzetközi 4.-ből	
		Európai Vodafone hálózatok	Egyéb európai hálózatok	Európán kívüli hálózatok	Európai Vodafone hálózatok	Egyéb európai hálózatok	Európán kívüli hálózatok			előfizetői	kártyás	Normál hálózaton	IP hálózaton	Normál hálózaton	IP hálózaton	Normál hálózaton	IP hálózaton
1.	121.3									89	90	125	80	250	205	625	475
2.	147.5											175	90	300	215	675	525
3.	151.3											400	250	525	375	900	750
4.	350											500	350	625	475	1000	850
5.	406.3									312	312						
6.	481.3	295	340	810	110	150	500	Arany hálózat: 199	Platinum hálózat: 199								
								195	Arany hálózat: 195								
								Ezüst hálózat: 330	Ezüst hálózat: 243,75								
								fogadott hívás: 78	Ezüst hálózat 412,5 fogadott hívás 97,5								
Észak- Amerika										79	84		70				
SMS	110	110	110	220	0	0	0	110	110	-	-						

plusz kódsort használnia, az előfizetői roaminghoz hasonlóan telefonálhatnak külföldre. Amennyiben a hívás üzenetregisztrőre futna, a kapcsolatot hagyományosan létrejön.

Az általános segélyhívó szám (112) SIM kártya nélkül, külföldről is díjmentesen hívható.

Westel-World Class – Roaming díjcsomag

A World Class roaming díjcsomagot előfizetéssel rendelkező westel ügyfelek vehetik igénybe, külön havidíj fizetése nélkül. Bármely belföldi díjcsomag mellé választható, módosításra havonta egyszer van lehetőség. Azon előfizetők roaming hívásai, akik nem veszik igénybe a World

Class roaming díjcsomagot, a hagyományos roaming tarifák szerint kapnak számlát. A percdíjak csak a külföldön indított beszédhívásokra vonatkoznak, fogadott hívásokra, SMS-re, adat- és faxhívásokra, valamint speciális hívószámokra a hagyományos roaming tarifa érvényes.

A NeoPhone-ról

A NeoPhone nemzetközi IP-alapú (internetes) hangátviteli- és faxszolgáltatás, ugyanúgy hangot vagy faxot juttat el a hívó féltől a hívott félhez, mint a hagyományos telefon, a különbség csak a technikai megvalósításban van. Az internetes technológiák piacán sokkal élesebb a verseny, mint a hagyományos távközlésben, ezért az árak itt alacsonyabbak. Az IP-alapú csomagoknál átviteltechnika jobb határfokú, ezért kisebb az adott adatmennyiségre jutó továbbítási költség. Ez úgy lehetséges, hogy a kommunikáció csak akkor terheli a vonalakat, ha van beszéd. A beszéd közti szünetekben nincs adatforgalom, míg a vonalkapcsolt hagyományos hálózatoknál a foglalt sávszélesség mindig maximális. A határfokot tovább növeli az is, hogy az IP-alapú telefon a hang IP csomagokká való átalakítása közben adattómórtítést is végez, kisebb sávszélességet

foglal, mintha hagyományos módon juttatnánk el a hangot egyik helyről a másikra.

Hogyan működik az IP-alapú telefonálás?

Az internet térhódításával az internetezéshez is használt nagy sávszélességű csomagkapcsolt hálózatok mára behálózák az egész világot. Ezeknek a vonalnak a közös jellemzője, hogy a rajtuk keresztül adattovábbításhoz az Internet Protokoll technológiát használják. Ez azt jelenti, hogy a beszédhangot megfelelő berendezések internetes csomagokká alakítják, és azt az előbb említett hálózat segítségével juttatják el a célszországba. Itt a csomagokat visszaalakítják beszédhanggá, és a hívott készülékhez a hívás már az adott ország telefonhálózatának segítségével érkezik meg. A NeoPhone ezzel a technológiával biztosítja a magas minőségű és rendkívül gazdaságos kommunikációt egy nagy biztonságú, garantált minőségű hálózaton keresztül. Az IP alapú telefonálás, tehát egyesíti a vonalkapcsolt és csomagkapcsolt hálózatok előnyeit. A feltöltött egyenleg teljes összege lebeszélhető, nincs sem előfizetési, sem belépési díj.

Vajda R. Péter
vajdapeter@freemail.hu

Hurrá, nyaralunk... és fotózunk

Ha végre nyaralunk, akkor bizony érdemes fényképezőgépet is vinnünk magunkkal.

A mai digitális korban pedig ez nem lehet más, mint valamelyik digitális kamera!

Cikkünkben – a választást segítő – nem kevesebb, mint 100 digitális fényképezőgép paramétereit gyűjtöttük csokorba, olyanokét, amelyek nettó ára nem haladja meg a 100 ezer forintot.

Az új digitális technológia számtalan előnyt kínál a hagyományos, filmalapú fényképezéssel szemben. Gondoljunk csak bele: nem kell többé filmtekerécsket venni, az elkészült képeket azonnal megtekinthetjük (a rosszabbakat törölhetjük!), és az internet segítségével ismerőseinknek is azonnal megmutathatjuk.

Ennek ellenére a legtöbben, bár tisztában vannak az előnyökkel, mégsem az új technikára voksolnak. Az ok nyilvánvaló volt (legalábbis eddig): a kamerák meglehetősen borsos ára. Amintez már a múlté! Az elmúlt időben ugyanis ezek a berendezések is átlépték – lefelé – a 100 ezer forintos álomhatárt, és itt nem csak a „gagyí”-ről van szó, neves gyártók készülékei is megtaláljuk ebben a szegmensben.

Éppen ezért úgy döntöttünk, hogy segítsünk a választásban: összegyűjtöttünk 100 darab, Magyarországon is kapható, 100 ezer forint alatti digitális fényképezőgépet.

Tanácsok a vásárláshoz

A jövő digitális művészeinek érdemes figyelembe venniük, hogy miközben meredeknek esnek az árak, a digitális technika azért még nem érte el a hagyományos eljárás költségeit. Ez annyit jelent, hogy a komolyabb lencsék és CCD érzékelők bizony nem „kétféle” alkatrészek, tehát a jobb minőségű képekért bizony érdemes a szegmens felső harmadában kutakodni. A márkás, hagyományos gépeikről vagy

drágább digitális kamerákról ismert gyártók berendezései általában több funkcióval és igényesebb képalkotó eszközökkel kényeztetik el vásárlóikat, némi árbeli prémiumért cserébe. Ha komolyabban szándékaink vannak, mindenképpen CCD-vel és optikai zoommal rendelkező kamerát válasszunk – a CMOS technológia nem képes komolyabb képminőség elérésére (cserébe viszont olcsó), a digitális zoom pedig nem kifejezetten hasznos (mivel nincs olyan plusz információ, amit visszaadna), inkább csak ront a képen. Mivel pedig a fényképezőgépben elvégezhető digitális „trükkök” mindegyike egy hagyományos asztali PC-n is megvalósítható (gyakran még jobb minőségben is), így ha lehet, ne ezek alapján vásároljunk.

Érdemes azt is figyelembe venni, hogy milyen tárolóeszközt használ a kiválasztott kamera. Ha nincs semmilyen bővíthető lehetőségünk, akkor bizony csak annyi képet „lőhetünk” el, amennyi a belső memóriába elfér, legálábbis addig, amíg nem kerülünk megfelelő számítógép közelébe – és bizony a digitális kamerákkal sokkal könnyebben nyomjuk meg az elcsütő gombot!

A cserélhető háttértárak tekintetében egyelőre nem beszélhetünk egységes szabványról, jelenleg a legelterjedtebb megoldásnak a CompactFlash kártyák számítanak, ám találkozhatunk SmartMedia, MMC, SD, xD és Memory Stick tárolókkal is. A használható méretek a 8 Mbajtól egészen a 3 Gbájtig terjednek (ez utóbbi a merevlemez MicroDrive). A 2-3 megapixeles felvételek tárolására a legalkalmasabb méret a 32-64 Mbájtos tartomány (ez még megfizethető, de elegendő képet raktározhatunk): egy 500 Kbájtos, 3 megapixeles fotóból az előbbi kártyára 64 darab fér.

Amennyiben lényegesen több képet szeretnénk készíteni, érdemes valamilyen külső merevlemez tárolót vásárolnunk. A számítástechnikai eszközök piacán több olyan eszköz is található, amely például egy 40 Gbájtos merevlemezre képes menteni a beépített kártyaolvasójába helyezett memória adatait.

Digitális Pajtás

Talán több olvasónk is emlékszik a Pajtás fényképezőgépre. Olcsó és egyszerű volt, és ugyan nem ez készítette a világ legjobb minőségű képeit, de mint „első fényképezőgépem”, kiválóan megfelelt a célnak.

Amennyiben szeretnénk valami hasonlóra – ám követve modern korunk elvárásait: digitális formátumban – szert tenni, érdemes táblázatunk első harmadából válogatni. Az itt található fényképezőgépek természetesen nem olyan minőségű igények kielégítésére szolgálnak, mint a tízszeres áron kapható nagyobb modellek, ám remek eszközök arra, hogy a fiatalabb korosztály megismerkedhessen a digitális fotózás alapjaival. És ami külön előny: néhány ilyen gép a fotózás mellett MP3-as walkmanként és webkameraként is funkcionálhat, növelve a használati értékét.

Rosta Gábor – Nagy Lajos
gabor.rosta@cpanorama.hu

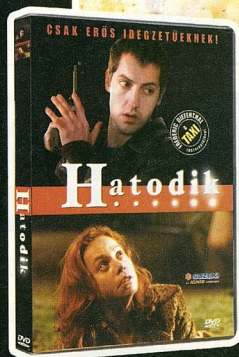
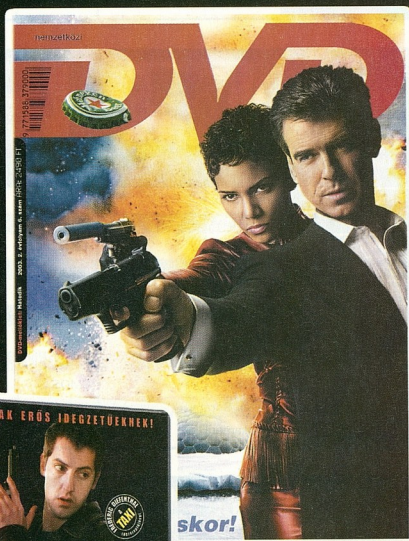
A DVD magazin legújabb száma már kapható

DVD-melléklet:

Hatodik

A teljes film magyar szinkronnal és felirattal, felújított verzióban

- ➔ James Bond-akták
- ➔ Halj meg mások!
- ➔ Animátrix
- ➔ Blue
- ➔ Zenei DVD-k

Ára: **2490 Ft**

Keress az újságárusoknál!

Típus	Polaroid PDC 330	Mustek Gsmart Mini	Trust 300 Powere@m	BenQ DC300 mini	Fujifilm IX-1
Bruttó ár	10 999 Ft	12 250 Ft	12 625 Ft	13 500 Ft	13 750 Ft
Gyártó	Polaroid	Mustek	Trust	BenQ	Fuji
Érzékelő felbontása	N/A	N/A	640x480	640x480	640x480
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Fókusz	N/A	N/A	fix	fix	fix
Zársebesség	N/A	1/15-1/4000	N/A	1/15-1/800	N/A
Rekesz	N/A	N/A	F2.0	F2.8-F6.2	F3.0
Érzékelő típusa	CMOS	CMOS	CMOS	CMOS	CMOS
Memória	4 Mb belső flash	8 Mb beépített SDRAM	8 MB	8 Mb beépített SDRAM	8Mb beépített
Extrák	webkamera	webkamera,	webkamera	webkamera	webkamera

Típus	Mustek GSmart mini 2	BenQ DC1300	Aiptek Pocket Cam SMC 2.1 Megapixel	Trust 350FS	Cool-iCam Movi PowerC@m Flash
Bruttó ár	19,000 Ft	20,025 Ft	20,856 Ft	21,990 Ft	22,235 Ft
Gyártó	Mustek	BenQ	Aiptek	Trust	Cool-i Cam
Érzékelő felbontása	1,3 Mp	1,3 Mp	2,1 Mp	1,3 Mp	800x600
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális zoom	nincs	nincs	N/A	N/A	N/A
Fókusz	auto	manuális, macro	N/A	fix, macro	auto
Zársebesség	1/15-1/4000	N/A	N/A	N/A	N/A
Rekesz	N/A	F2.8	N/A	F2.4-F8.0	N/A
Érzékelő típusa	CMOS	CMOS	N/A	CMOS	N/A
Memória	16 Mb SDRAM	16 Mb beépített Flash	4 Mb belső, Smartmedia	8 Mb beépített Flash	Smartmedia
Extrák	webkamera		webkamera	webkamera	webkamera, diktafon

Típus	Aiptek Pocket Cam 1,3 Megapixel	Magpix B 350	Ezonics MegaCam	Mustek gSmart LCD3	BenQ DC1500
Bruttó ár	28,374 Ft	28,500 Ft	30,000 Ft	30,875 Ft	32,000 Ft
Gyártó	Aiptek	Magpix	Ezonics	Mustek	BenQ
Érzékelő felbontása	1,3 Mp	N/A	2,1 Mp	2,1 Mp	1,3 Mp
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális zoom	nincs	5x	2x	nincs	N/A
Fókusz	N/A	N/A	auto	N/A	auto, macro
Zársebesség	N/A	automatikus (max.1/8000)	N/A	N/A	N/A
Rekesz	F3.0	F4.0	F2.8	N/A	F2.8
Érzékelő típusa	N/A	CMOS	N/A	CMOS	N/A
Memória	16 Mb beépített, Smartmedia	8 Mb beépített SDRAM	8 Mb beépített, Smartmedia	16 Mb beépített	8 Mb beépített Flash, S
Extrák	webkamera				

Sypix StyleCam Blink	Aiptek Mini PenCam 1.3 Megapixel	Aiptek Mini PenCam Plus 1.3 Megapixel	Trust SpyC@m100Plus	Cool-iCam G3
16 125 Ft	16 500 Ft	16 625 Ft	16 990 Ft	18 499 Ft
Sypix	Aiptek	Aiptek	Trust	Cool-i Cam
1 Mp	1,3 Mp	1,3 Mp	0,3 Mp	1,3 Mp
nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
nincs	nincs	N/A	N/A	2x
N/A	manuális	manuális	N/A	auto
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
F3.0	N/A	N/A	N/A	N/A
CMOS	CMOS	N/A	CMOS	CMOS
8 Mb beépített SDRAM webkamera	16 Mb SDRAM webkamera	16 Mb SDRAM webkamera	8 Mb beépített webkamera	8 Mb beépített SDRAM, CF webkamera

Mustek GSmart mini 3	Logitech Pocket Digital	Mustek MVVR-100	Mustek gSmart LCD2	Mustek MDC-800
23,000 Ft	23,750 Ft	24,475 Ft	24,863 Ft	28,250 Ft
Mustek	Logitech	Mustek	Mustek	Mustek
2,1 Mp	N/A	N/A	1,3 Mp	850k
nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
nincs	nincs	nincs	nincs	2x
N/A	N/A	N/A	auto	auto
1/15-1/4000	N/A	N/A	1/15-1/4000	1/10-1/10000
F2.8	N/A	F2.8	N/A	N/A
CMOS	CMOS	CMOS	CMOS	CCD
16 Mb beépített SDRAM webkamera	16 Mb beépített	16 Mb beépített webkamera, diktáfon	16 Mb beépített Flash webkamera	4 Mb beépített, CF

Hewlett-Packard PhotoSmart 120	Trust 510FX FAMILYC@M	Polaroid PDC 1050	Ezonics USA	Magpix M 2100
32,124 Ft	32,990 Ft	33,249 Ft	33,299 Ft	34,289 Ft
HP	Trust	Polaroid	Ezonics	Magpix
1 Mp	3,3 Mp	1 Mp	N/A	2,1 Mp
nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
2x	nincs	2x	2x	2x
fix	fix	auto	auto, macro	auto, macro
1/15-1/1000	N/A	N/A	1/30-1/1000	1/4-1/800
F2.8	N/A	N/A	F2.8-F9.9	F3.3-F6.2
N/A	CMOS	N/A	N/A	CCD
4 Mb beépített flash, CF	Smartmedia	8 Mb beépített flash, CF webkamera	CF webkamera	SD webkamera

Typus	Aiptek Pocket Cam 3.1	SPYPEN MEMO	BenQ DC-2110	Ezonics VistaCam Echo 3.1Megapixel 4 in 1	Aiptek Pocket DV 3100
Bruttó ár	38 500 Ft	39 868 Ft	40 250 Ft	41 250 Ft	42 499 Ft
Gyártó	Aiptek	Spypen	BenQ	Ezonics	Aiptek
Érzékelő felbontása	3,1 Mp	1,3 Mp	2,1 Mp	3,1 Mp	3,1 Mp
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális zoom	4x	nincs	2x	4X	2x
Fókusz	auto	auto	auto	auto, macro	N/A
Zársebesség	1/10-1/1000	N/A	1/4-1/1000	1/30-1/1000	N/A
Rekesz	F3.0	F2.6	N/A	F2.8-F8.5	N/A
Érzékelő típusa	N/A	N/A	CCD	CMOS	CMOS
Memória	CF	16 Mb beépített Sdram	Smartmedia	8 Mb beépített Flash, SD	CF
Extrák	webkamera	webkamera, diktafon			webkamera

Typus	Fujifilm FinePix A202	Samsung Digimax 201	Fuji FinePix A101	Daisy Multimedia Photoclip PHC6032	Trust 715 LCD Power C@m Zoom
Bruttó ár	49 750 Ft	49 963 Ft	51 250 Ft	52 375 Ft	52 990 Ft
Gyártó	Fuji	Samsung	Fuji	Daisy Multimedia	Trust
Érzékelő felbontása	2 Mp	2 Mp	1,2 Mp	1,3 Mp	2 Mp
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális zoom	2.5X	2x	2x	nincs	2x
Fókusz	fix	fix+macro	fix	fix	fix
Zársebesség	-1/1000	1/4-1/1000	1/2-1/1000	1/5-1/2000	N/A
Rekesz	F4.6-F9.5	F2.8-F8.0	N/A	N/A	N/A
Érzékelő típusa	CCD	CCD	CCD	N/A	N/A
Memória	XD	8 Mb beépített flash, SD, MMC	Smartmedia	32 Mb beépített, CF	8 Mb beépített, Smart
Extrák				webkamera, MP3 player	

Typus	Daisy Technology PhotoClip DM2364	Trust 632AV LCD	Kodak EasyShare LS420 POWER VIDEO	Kodak Easy-	Trust 820 LCD Power C@m hars CX4300
Bruttó ár	59 988 Ft	59 990 Ft	61 250 Ft	64 875 Ft	64 990 Ft
Gyártó	Daisy Multimedia	Trust	Kodak	Kodak	Trust
Érzékelő felbontása	2,0 Mp	3,3 Mp	2,3 Mp	3,3 Mp	4,0 MP
Optikai zoom	nincs	nincs	nincs	nincs	Nincs
Digitális zoom	2x	nincs	3x	2x	4x
Fókusz	auto+fix macro	N/A	fix	auto+macro	fix+macro
Zársebesség	1/5-1/2000	N/A	1/2-1/1200	1/8-1/1000	N/A
Rekesz	N/A	N/A	F3.9	F3.5-F8	N/A
Érzékelő típusa	CCD	CMOS	CCD	CCD	CMOS
Memória	64 Mb + CF Type I	8 Mb beépített, CF	8 Mb + SD/MMC	16 Mb + SD/MMC	16 Mb + SD/MMC
Extrák	diktafon, MP3-lejátszó	webkamera, diktafon			webkamera

				
Mustek MDC-3500	Trust 610 LCD POWERC@M ZOOM	Kodak EasyShare CX4200	BenQ DC2300	Hewlett-Packard PhotoSmart 320
44 488 Ft	44 990 Ft	45 250 Ft	46 000 Ft	46 846 Ft
Mustek	Trust	Kodak	BenQ	HP
2,1 Mp	2 Mp	2,1 Mp	1,9 Mp	2,1 Mp
nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
felbontástól függő 2x/4x	2x	2x	4x	4x
	fix	auto	auto	auto
1/15-1/2500	N/A	1/8-1/1000	1/4-1/1000	1/1.5-1/1000
F4.0	N/A	F4.5	F3.5-F8.0	F4.5
CCD	CMOS	CCD	CCD	CCD
8 Mb beépített flash, SD, MMC	8 Mb beépített, Smartmedia webkamera	16 Mb beépített, SD, MMC	8 Mb beépített flash, SD, MMC	8 Mb beépített, SD

				
Mustek MDC-4000	Trust 620 LCD POWERC@M ZOOM	Trust 730S LCD PowerC@m Zoom	Daisy Multimedia Photoclip PHC7232	Trust 750 LCD PowerC@m Zoom
53 625 Ft	55 600 Ft	55 990 Ft	58 625 Ft	59 900 Ft
Mustek	Trust	Trust	Daisy Multimedia	Trust
3,1 Mp	2 Mp	2 Mp	1,3 Mp	2,0 Mp
nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
4x	2x	4x	N/A	4x
N/A	fix	fix	fix	fix+macro
1/30-1/4000	N/A	N/A	1/15-1/2000	N/A
F5.6	N/A	N/A	N/A	N/A
CCD	N/A	CMOS	N/A	CMOS
16 Mb beépített SDRAM, SD	8 Mb beépített, CF	CF	32 Mb + CF Type I MP3-lejátszó, PC kamera	16 Mb + SD/MMC webkamera

				
Fujifilm Finepix A204 Zoom	Sony Cyber Shot DSC-U10	Hewlett-Packard PhotoSmart 620	Canon PowerShot A200	Kodak CX4230
65 000 Ft	65 375 Ft	65 625 Ft	67 125 Ft	68 125 Ft
Fuji	Sony	HP	Canon	Kodak
2,1 Mp	1,3 Mp	2,1 Mp	2,1 Mp	2,1 Mp
3x	Nincs	2,8x	nincs	3x
2.5x	Nincs	4x	4x	2x
auto+macro	auto	auto+macro	auto+macro	auto
1/2-1/1000	1/30-1/1000	1/3-1/1000	1/1/2000	1/8-1/1700
3,5/8,7	F2.8 / F8.0	F2.8, F5.6 / F4.4, F8.0	F2.8	F2.7 - F5.2
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
xD kártya	Memory Stick	8 Mb + SD	CF	SD

Típus	Kodak DX3900	Nikon Coolpix 2000	Canon PowerShot A30	Canon PowerShot A300	Kodak DX3700
Bruttó ár	70 000 Ft	70 750 Ft	72 250 Ft	72 500 Ft	72 500 Ft
Gyártó	Kodak	Nikon	Canon	Canon	Kodak
Érzékelő felbontása	3,3 Mp	2,1 Mp	1,3 Mp	3,2 Mp	3,3 Mp
Optikai zoom	2x	3x	3x	nincs	nincs
Digitális zoom	3x	2,5x	2x	5,1x	3x
Fókusz	auto+macro	auto	auto+macro	auto+macro	auto+macro
Zársebesség	16-1/2000	1-1/1000	15-1/1500	1-1/2000	1/4-1/1000
Rekesz	N/A	F2,8-F4,9	F2,8/F4,9	F3,6	F3,3
Érzékelő típusa	CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
Memória	CF	CF	CF	CF	SD/MMC
Extrák					

Típus	Hewlett-Packard PhotoSmart 318	Sony DSC-P51	Aosta AX330C	Ezonics VistaCam Discovery 3.0 Megapixel	Trust 770Z PowerCam Optical Zoom
Bruttó ár	75 469 Ft	76 875 Ft	77 250 Ft	77 500 Ft	79 990 Ft
Gyártó	HP	Aosny	Aosta	Ezonics	Trust
Érzékelő felbontása	2,3 Mp	2,1 Mp	3,2 Mp	2,0 Mp	2,1 Mp
Optikai zoom	nincs	2x	3x	3x	3x
Digitális zoom	2x	3x	4x	3x	3x
Fókusz	auto+macro	auto+manual+macro	auto, macro	auto	auto
Zársebesség	1/300-1/700	2-1/1000	N/A	1-1/500	N/A
Rekesz	F2,8/F8	F3,8-F8	F2,8-F4,8	F2,8/F8	N/A
Érzékelő típusa	CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
Memória	8 Mb + CF	Memory Stick	16 Mb beépített flash, SD, MMC	SD/MMC	16 Mb + SD/MMC
Extrák					

Típus	Casio Exilim EX-S1	Sony Cybershot DSC-U20	JVC GC-X1	Epson Photo PC800	Kodak EasyShare DX
Bruttó ár	86 250 Ft	86 625 Ft	87 375 Ft	89 875 Ft	89 875 Ft
Gyártó	Casio	Sony	JVC	Epson	Kodak
Érzékelő felbontása	1,31 Mp	2,0 Mp	3,3 Mp	2,14 Mp	3,3 Mp
Optikai zoom	nincs	N/A	2,3x	nincs	3x
Digitális zoom	4x	N/A	3,2x	2x	3,3x
Fókusz	fix+macro	auto+manual	auto+manual	auto	auto+macro
Zársebesség	1/4-1/8000	1/30-1/2000	30-1/2000	1/2-1/750	1/2-1/1700
Rekesz	F2,5	F2,8	F2,8-F11	F2,8 / F8	F2,8/F5,1
Érzékelő típusa	CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
Memória	14 Mb + SD	Memory Stick	SM	CF	16 Mb + SD/MMC
Extrák					

Hewlett-Packard PhotoSmart 720	Nikon Coolpix 2100	Olympus C-220 Zoom	Fujifilm FinePix A203	Minolta Dimage E201
72 875 Ft	73 750 Ft	73 750 Ft	74 875 Ft	74 875 Ft
HP	Nikon	Olympus	Fuji	Minolta
3,34 Mp	2,11 Mp	2,1 Mp	2,11 Mp	2,3 MP
3x	3x	3x	3x	nincs
4x	4x	2,5x	2,5x	2x
auto	auto+macro	auto+macro	auto+macro	auto+macro
2-1/1000	4-1/3000	2-1/2000	1/2-1/2000	2-1/500
F2,6-F8	F2,6-F4,7	F2,8-F4,9	F2,8-F4,8/F7-F11,6	F3-F13
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
16 + SD	CF	SM	xD kártya	CF

JVC GC-X3E	Nikon Coolpix 2500	Hewlett-Packard PhotoSmart 735	Canon PowerShot A40	Canon PowerShot A60
81 125 Ft	81 250 Ft	84 875 Ft	85 000 Ft	86 250 Ft
JVC	Nikon	HP	Canon	Canon
3,3 Mp	2,11 Mp	3,34 Mp	2,1 Mp	2,11 Mp
2,3x	3x	3x	3x	3x
N/A	4x	5x	2,5x	2,5x
auto+manual	auto+macro	auto	auto+macro	auto+manual+macro
N/A	2-1/3000	15-1/2000	15-1/1500	15-1/2000
N/A	F2.7 - F4.8 / F4.8 - F8.0	F2.5 - F5.0	F2,8/F4,8	F2,8 / F4,8
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
SM	CF	16 MB + SD	CF	CF

Canon Digital Ixus V	Casio Exilim EX-S2	Fujifilm FinePix A303	Casio GV-10	Agfa ePhoto CL-34
90 000 Ft	90 000 Ft	90 000 Ft	90 500 Ft	93 000 Ft
Canon	Casio	Fuji	Casio	Agfa
2,11 Mp	2,11 Mp	3,34 Mp	1,3 Mp	1,3 Mp
2x	nincs	3x	nincs	nincs
3x	3,2x	3,2x	2x	2x
auto+macro	fix	auto+macro	fix+macro	fix+macro
1-1/1500	1/4-1/6400	1/2-1/2000	1-1/1500	N/A
F2,8-F4	F4	F2,8-F4,8/F7-F11,6	F2,8/F9,7	N/A
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
CF	12 Mb + SD/MMC	xD	CF	2 Mb + CF Webcam

Típus	Sony DSC-P71	Casio Exilim EX-M2	Olympus C-300 Zoom	Olympus C-350Zoom	Minolta DiIMAGE X
Bruttó ár	93 750 Ft	94 500 Ft	94 775 Ft	95 000 Ft	96 000 Ft
Gyártó	Sony	Casio	Olympus	Olympus	Minolta
Érzékelő felbontása	3,34 Mp	2,11 Mp	3,34 Mp	3,3 Mp	2,1 Mp
Optikai zoom	3x	nincs	2,8x	3x	3x
Digitális zoom	2x	4x	3,6x	3,3x	2x
Fókusz	auto+manual+macro	fix	auto+macro	auto+macro	auto
Zársebesség	2-1/2000	1/4-1/6400	2-1/1000	2-1/1000	2-1/1000
Rekesz	F2.8 / F5.3 - F8.0	F4	F2.9 - F5.6 / F4.4 - F8.6	F3,1/F5,2	F2.8 - F3.6
Érzékelő típusa	CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
Memória	Memory Stick	12 Mb + SD/MMC	SM	xD	SD/MMC
Extrák		diktafon, MP3-lejátszó			

Vásároljon személyesen ügyfélszolgálatunkon!

Computer PANORÁMA

Hiányzik valamelyik 2002-es, vagy 2003-as Computer Panoráma a gyűjteményéből? Netán valamelyik különszám, könyv, vagy CD-Enciklopédia? Lemaradt valamelyik DVD-filmről? Szeretne előfizetni? Esetleg szeretné áttekinteni a Computer Panoráma teljes kínálatát, hogy kiválaszthassa kiadványaink közül azt, amelyek igényeinek a legjobban megfelel?

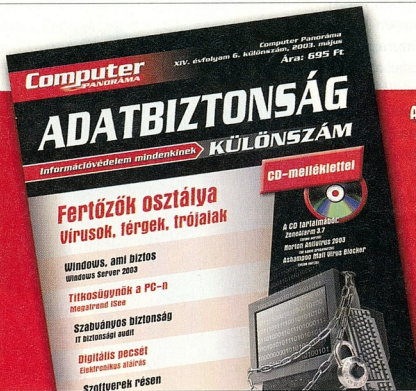
Várjuk Önt ügyfélszolgálatunkon! Markusovszky Computer Panoráma Kiadói Kft.
 1091 Budapest, Üllői út 25.
 Telefon: 456 69 64, fax: 456 6970
 E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
 Internet: www.computerpanorama.hu

Kálvin tér
 M3
 ÜLLŐI
 FERENC KRT. M 3
 UT
 FERENC

Olympus C-300 Zoom	Fujifilm FinePix A310 Zoom	Panasonic DMC-F7	Panasonic DMC-LC20	Nikon Coolpix 3100
97 625 Ft	98 750 Ft	98 875 Ft	100 000 Ft	100 250 Ft
Olympus	Fuji	PaN/Asonic	PaN/Asonic	Nikon
3,34 Mp	3,14 Mp	2,1 Mp	2,1 Mp	3,34 Mp
2,8x	3x	3x	3x	3x
3,6x	van	2,5x	2x	4x
auto+macro	auto+macro	auto+macro	auto+macro	auto+macro
2-1/1000	2-1/2000	1-1/2000	1-1/1000	4-1/3000
F2.9-F5.6/F4.4-F8.6	F2.8-F4.8/F7-F11.6	F2.8-F4.0	F2.8 - F4.6	F2.8 - F4.9
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
SM	xD	SD/MMC	SD/MMC	CF

ADATBIZTONSÁG

A CD tartalmából:

ZoneAlarm 3.7

(teljes verzió)

Norton AntiVirus 2003

(30 napos próbaverzió)

Ashampoo Mail Virus Blocker

(teljes verzió)

Vírusok, férgek, trójajalak

Szabványos biztonság

Digitális pecsét

Megbízható mobilok

Szerverfarmok

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postal díjszabás szerint számoljuk.)

Ára: 695 Ft

DOWNLOAD különszám

Programok
Filmek
Zene

letöltése

66 tipp és trükk letöltéshez

Illegális webhelyek

Titkos tartalmak a neten

Shareware és freeware bányák

Warez oldalak

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük! A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postal díjszabás szerint számoljuk.)

Ára: 695 Ft

Ha jön a nyár, akkor bizony szükség lehet digitális fényképezőgépre. Azok számára, akik csak most ismerkednek ezzel az új technikával, magazinunk „100-as táblázatát” ajánljuk. Ám a félprofi felhasználók komolyabb gépre vágnak – az ő kedvükért vizsgáltunk meg két olyan kamerát, amelyek már képesek a profi fotósok igényeinek a kielégítésére is.

Akét high-end digitális fényképezőgép: a *Canon EOS-10D* és a *Nikon D100*. Közös jellemzőjük, hogy valódi tükrereflexes felépítésűek, cserélhető lencséjük (sőt, az alapgép nem is tartalmaz lencsét, azt külön kell megvenni), és így az „analog” fényképezőgéphez használt régi objektívektől sem kell megszabadulnunk – már ha kompatibilisek az új kamerával.

Canon EOS-10D

Alig egy évvel a *D60*-as félférfi professzionális modell megjelenése után a Canon újított, s megjelent az *EOS-10D*. Az utód – legalábbis külsőleg – nem sokban különbözik a régebbi modelltől, ám ez csak a látszat.

Talán a legérdekesebb tulajdonsága, hogy nem a megszokott CCD, hanem CMOS szenzort használt, abból is egy 6,5 Mpixeles, 22,7x15,1 mm-es példányt. Az érzékelő így nem sokkal kisebb, mint egy 35 mm-es filmkocka, az érzékenysége pedig, a különféle új elektronikus alkatrészek és a javított gyártási folyamatnak köszönhetően, ISO 100-tól egészen ISO 3200-ig terjedhet.

A gép „agya” az a *DIGIC (Digital Imaging Integrated Circuit)* processzor, ame-

Fenn a csúcson

lyet a Canon a G3 és S45-ös kamerába is beépített. A cég állítása szerint ennek köszönhetően a 10D kilenc fotót képes egy sorozatban elkészíteni (szemben az eddigi nyolccal), sokkal „okosabb” algoritmusokat használhatunk a képfeldolgozásban, valamint az akku élettartama is 30 százalékkal hosszabb. Még egy járulékos előny: mivel az új processzor ismeri a FAT32-öt, így lehetőségünk nyílik 2 Gbájtosnál nagyobb CompactFlash kártyák (és Micro-Drive-ok) használatára.

Következő újítás a hétpontos autofókusz – a hét pontot az optikai keresőben is láthatjuk. Ezek közül természetesen kiválaszthatjuk, melyik is legyen az, amelyre az autofókusz koncentrálni (persze akár az összeset is kiválaszthatjuk). A rendszer azt is figyelembe veszi, hogy a gépet vízszintesen vagy függőlegesen tartjuk-e.

Amikor a téma mozogni kezd, a 10D-n működni kezd az *AI Servo AF üzemmód*. A Canon rendszerre képes arra, hogy egy 8 méter távolságra lévő 50 km/h sebességgel haladó tárgyat „élesben” tartson. Tapasztalataink szerint az AF rendszer kiválóan működik, és még alacsony fényviszonyok mellett is pontos. Ha azonban mégis túl sötét lenne, a vaku segítségével „villant” párat – a vörösszem effektust pedig a vaku mellett balra, az EOS 10D felírat alatt található lámpa csökkenti. A manuális fókusz egy ilyen fényképezőgépen már magától értetődik.

Érdekes funkció az úgynevezett *A-Dep*, amikor a kamera úgy változtatja a rekesznyílást, hogy maximális mélységélességet érjen el a legközelebbi és a legtávolabbi fókuszpont között.

A gép természetesen többféle üzemmódban is képes dolgozni, és az *AUTO* vagy a *BASIC ZONE* csoportba tartozó üzemmódok esetében a vaku automatikusan működésbe is lép sötétebb fényviszonyok esetén. A beépített villanó ISO 100-as érzékenység esetén 1-4 méter között használható, de természetesen lehetőség van külső vaku csatlakoztatására is. Ha még a kép elkészülte előtt szeretnénk

meggyőződni a vaku „hatásosságáról”, használhatjuk az úgynevezett *FE-Lock (Flash Exposure Lock)* üzemmódot, amikor is a gép fotó készítése nélkül villant – és közben elvégzi a fénymérést.

A 3072x2048-as effektív felbontású érzékelőről kapott képet háromféle felbontásban menthetjük el, két JPG tömörítéssel. Amint az egy ilyen kategóriájú fényképezőgéptől elvárható, RAW fájlokat is menthetünk. Külön extra, hogy a gép ezekben „belemenni” ugyanezt a képet, választható JPG felbontásban is.

A nagyméretű fotókat a számítógép felé USB 1.1-es csatlón keresztül továbbíthatjuk – ez megfelelően gyors, bár jó volna látni az USB 2.0-t is.

Mivel a kamera a szabványos Canon EF lencsékkel képes fogadni, érdemes odafigyelniük, hogy a fókuszávót 1,6-dal szorozni kell (az érzékelő mérete kisebb, mint egy 35 mm-es filmkockáé). Ez annyit jelent, hogy a 35-105-ös átfogású lencse 56-168-ásá válik (ez nagylátószög esetében elég nagy hátrány lehet).

A kamera keresőjében a már említett fókuszpontok mellett egy sor információ is láthatunk, amelyek a kép alatt jelennek meg – így például az záradó, a rekesz, az

Műszaki adatok			
Kamera		Canon EOS-10D	Nikon D100
Érzékelő	mérete	22.7x15.1 mm	23.7x15.6 mm
	felbontása	6,5 Mpixel	6,31 Mpixel
	típus	CMOS	RGB CCD
Lencse-csatlakozó		Canon EF	AF Nikkor, D Nikkor, AI-P Nikkor
Kép	mérete	3072x2048, 2048x1360, 1536x1024	3008x2000, 2240x1488, 1504x1000
	formátuma	kétféle: JPG, RAW	háromféle: JPG, RAW, TIFF
ISO érzékenység		ISO 100, 200, 400, 800, 1600, 3200	ISO 200 - ISO 1600 + ISO 3200, ISO 6400
Üzemző módok		Auto, Program, Zársebesség és Rekesz prioritás, Manuális, Automata mélységélesség, Portré, Tájékp, Közeli, Sport, Éjszakai	Manuális, Apertúra és Zársebesség-prioritás, Program Auto
Fehéregyensúly		Auto, 6 előre beállított, Manuális, valamint K fokokban megadott	Auto, 6 előre beállított, Manuális
AF üzemmódok		Manuális, Auto, Folyamatos	Manuális, Auto, Folyamatos
Megvilágítás-mérési üzemmódok		Középre, középre súlyozott, mátrix	Közép, középre súlyozott, mátrix
Zársebesség			30 - 1/4000, B
Forgalmazó		Canon Hungária	Nikon Magyarország
Bruttó ár (csak kamera)		630 000 Ft	650 000 Ft

expozíció (alul és túl) és így tovább. A többi adat, valamint a különféle üzemmódok jellemzői a felső LCD panelon olvashatók.

Nikon D100

Hasonlóan a Canon gépéhez, ez a kamera is 6 Mpixeles (6,1 MP, hogy pontosan legyünk), ám CCD érzékelővel szerelt. Ennek megfelelően 3008x2000 pixeles képeket készíthetünk, amelyeket három képméretben menthetünk el. A JPG tömörítés mértékét 3 fokozatban állíthatjuk, de lehetőségünk van TIFF és RAW formátum használatára is (az utóbbi esetben egyébként 3026x2018-as felbontású képet kapunk). Az érzékelő mérete 23,4x15,6 mm, amely nagyjából megfelel az APS formátumnak, ám kisebb, mint a 35 mm-es filmé.

A képeket itt is CF kártyákon tárolhatjuk – Type I és Type II használatára egyaránt van lehetőségünk, valamint az IBM MicroDrive-ot is képes fogadni a Nikon. A képek továbbítására egy USB 1.1-es port szolgál – ismét csak szeretnénk látni egy USB 2.0 csatlakozót, a 40-szeres sebességnövekedés igen hasznos lenne, főleg a 9 Mbájtos RAW és 17 megás tömörítetlen TIFF fájlok esetén.

A gép érzékenysége ISO 200 és ISO 1600 között állítható, valamint létezik két „extra” állás is, HI-1 és HI-2 néven – ezek nagyjából az ISO 3200 és ISO 6400-nak felelnek meg.

A kamera kompatibilis az F-csatlakozós Nikon lencsékkel, ám azok fókuszátját 1,5-del kell szorozni – ez ugyanolyan elő-

nyöket és hátrányokat jelent, mint a Canon esetében.

Az AF rendszer három üzemmódot kínál: manuális, AF, valamint folyamatos AF – ez utóbbi esetben a lencse „állandóan élesre áll”, amíg az elsőt gombot félig benyomva tartjuk. Sötétebb fényviszonyok esetén a kamera egy segédlámpával segít.

A beépített vaku kézzel patintható fel. A vörösszem effektus csökkentése érdekében ez a fényképezőgép a vakut használja.

A különféle üzemmódok és beállítások között főként két tekerőgomb segítségével mozoghatunk – a „fő” állító a markolat hátsó részén, a művelyjünk magasságában található, míg az „al” állító elől, az elsőtű gomb alatt.

A kamera hátlapján, az LCD képernyő melletti négyállású billenőgombbal egyrészt a beállítási menüben mozoghatunk, másfelől a megfelelő fókuszpontot választhatjuk ki. Annak érdekében viszont, hogy ne nyomjuk meg akaratlanul (elállítva ezzel a fókusz), akár le is tilthatjuk a működését.

A D100 érdekessége egy átlású műanyag „védősapka”, amely óvja a képernyőt. Bár ezen keresztül nem éppen ideális a felvett képek látványa (visszajátszás üzemmódban), de nem árt, ha a helyén hagyjuk az általanos használat alatt.

A többi kamerához képest látszólag kevés üzemmód közül választhatunk: ezek a teljes manuális, a rekesz prioritású, a zársebesség prioritású, valamint a programozott automata üzemmód. Ez utóbbi az automata üzemmódnak felel meg, azaz ha nem nyúlunk semmihez, a gép elvégzi

az összes beállítást. Ezen azonban változtathatunk: például a fő állítógomb tekerésével olyan rekesz/zársebesség kombinációknak mehetünk végig, amelyek ugyanolyan expozíciót eredményeznek. Különféle beállításokat (mint például fehéregyensúlyt vagy zársebességet) két külön „rekeszben” vagy angolul bankban tárolhatunk.

A kamera képes többféle szintériben is dolgozni – kétféle sRGB és Adobe RGB, s az utóbbi kifejezetten hasznos lehet professzionális felhasználás esetén. A két sRGB közül az első a hagyományos tartományt jelenti, míg a második (amely a gép menüjében a Color Mode III nevet kapta) a természetben történő fotózás esetében lehet hasznos.

Rosta Gábor
gabor.rosta@cpanorama.hu

Képek az örökkévalóságnak

A számítástechnika határai mind jobban kitolódnak.

Valójában a digitális technika térhódítása ez, amely már

most átszövi a világot, s a különböző területek

előbb-utóbb összeolvadnak. Így van ez a számítástechnikával és a videotechnikával is.

Értékelés

A mezőny egyes típusai értelemszerűen nem reprezentálják a gyártók termékskáláját, illetve annak minőségét, ezért ne vonjunk le általános következtetéseket az eredményekből. Szinte biztos, hogy egy konkrét típusnál talá-lunk többet tudó és olcsóbb készülé-keket is.

Mi azonban hirdetőnk eredményt: a mezőny legjobb készüléke a *Canon MVX2i* lett. A legjobb vétel díját a *Panasonic NV-GS40* nyerte el, és különdíj-jal jutalmazzuk a *Samsung SCD5000* készülékét. Néhányan úgy vesznek ka-merát, hogy azok éjjeli felvétele a lehe-tő legjobb legyen. Nos, erre a *Sony DCR-TRV250E* a legmegfelelőbb, de a technológia miatt a Sony többi készü-lékében is található megfelelő tár-sat.

A digitális eszközök minden újabb generációja többet tud, mint az elődei. A felhasználók is egyre többet igényelnek, még akkor is, ha nem is használnak ki minden funkciót. A digitális fényképezés a számítástechnika határterülete, és egyre inkább úgy tűnik, hogy a digitális videó is az. Amíg a fényképezőgéppel készített képeinket a számítógépen kell megnéznünk addig, amíg ki nem nyomtatjuk őket, addig a digitális videó a másik oldalról közelít: ezekkel a kamerákkal mind-azt megtehetjük, mint amit az elődeikkel, a többletet akkor kapjuk, ha számítógépet is használunk.

Ez persze nem is olyan meglepő, hiszen a DV szabványt tíz cég konzorciuma készítette (*Panasonic, Sony, JVC, Philips, Sanyo, Hitachi, Sharp, Thomson, Mitsubishi Electric, Toshiba*), ezért főként a szórakoztatóelektronika területe volt a meghatározó. Ma már több mint hatvan cég tagja ennek a konzorciumnak, így biztosak le-

Véleményem

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

Jól eső érzéssel veszek a kezembe egy digitális videokamerát, mert az átlagos felhasználó szemével nézve mindig az jut az eszembe, hogy mennyi mindent tud és milyen jól néz ki. No meg

az, hogy milyen jó lesz vele megörökíteni a család fontos eseményeit (is). A számítástechnikában mozgó tesztelő szemével viszont csak az tud lennézgetni, hogy végre megnyitlak a kapuk a minőségi mozgókép és a számítástechnika között. A digitális rögzítésen kívül végül is nem tudnak semmi olyan extrát, amelyet már régóta ne lehetett volna megvalósítani. Gyorsan cserélődnek a termékek, de a fejlődés mégsem olyan látványos. Sok funkciót igénylünk, azután pedig csak a töredékét használjuk. A videózás élménye viszont mindenért kárpótol, és nyugodtak lehetünk abban, hogy a CD-re vagy a DVD-re archivált filmjeink évekkel később sem faldulnak ki úgy, mint régen.

hetünk abban, hogy nem kell ismét olyan kompromisszumokat kötnünk, mint a VHS videó megjelenésekor.

A DV azért érdekes, mert a digitális táro-

Malaca van...

...hiszen a **KRONet Üzleti 384 ADSL internet díjcsomag** most havi nettó **12 900 forintért** előfizethető!

Hogy mi ebben a **Mazsola?**

Hát a **384/64 kbps** sávszélesség, az **50 MB** webtárhely, a **5 e-mail cím**,
a 3 darab ajándék Korlátlan modemes internet elérés,
és ami a legszebb: NINCS KIÉPÍTÉSI DÍJ!

Canon MV-630i

A ma kapható videokamerák alakja igen változatos, hiszen a különböző földrészek szokásai mások. Gyakran előfordul, hogy a gyártó azonos technikai paraméterekkel más kinézetű készülékeket is gyárt. A fekvő sorozat tagja kényelmesen fogható, a fő kezelőszervek kézre is esnek, ám a különle-

ges effektek eléréséhez nemcsak az LCD kijelzőt kell kihajtanunk, hanem a bal kezünket is használnunk kell. Ez csaknem az összes ilyen kialakítású kamerára igaz. A szalag szabad helyének a keresése, a fókusz és az EV korrekció állítása a kijelző felnyitása nélkül is megoldható. A gép aljában elhelyezett memóriakártyára állóképeket készíthetünk, vagy a már eredetileg is rajta lévő képeket rákeverhetjük a felvételre. Fényképezőgépként a kamera úgy működik, mint egy olcsóbb Canon digitális készülék. Érdekes, hogy a kamera egyes funkcióknak figyelemre méltó dallamát három lehetséges (néha vicces, pl. kakukkos óra) hangzás közül választhatjuk ki.

lásnak köszönhetően a felvett filmek minősége nem romlik, és nagyon könnyű vele dolgozni. Az áttörést végül is az IEEE-1394 (a Mac világban FireWire, a videós világban iLink) interfész hozta meg: a filmet közvetlenül átmásolhatjuk a számítógépre, ahol azután vághatjuk, majd tömöríthetjük, és CD- vagy DVD-lemezre menthetjük az eredményt.

Egy digitális videokamera persze nem csak ennyivel nyújt többet hagyományos, analog társainál. A nagyobb felbontású CCD érzékelők ma már lehetővé teszik állóképek rögzítését szalagra vagy cserélhető memóriakártyára, tehát sokban hasonlítanak egy digitális fényképezőgépre. A CCD mérete, a tévékészülékeken használt PAL felbontás miatt nem száll az egéig, ezért az ilyen kamerákkal készített képek általában csak elektronikus nézegetésre megfelelőek. Mivel a felhasználók szeretik a kombikészülékeket, a CCD mérete csupán a fényképezés miatt nő. A nagyobb képméret jobb digitális remegésmentesítést tesz lehetővé, a teljesen digitális adatkezelés pedig eddig nem látott hatásokat hozott magával.

A digitális kamerák legszembetűnőbb ismertetőjegye a kihajtható LCD panel, amely nemcsak a felvett képet, hanem az igen terjedelmes menüt is meg tudja jeleníteni. A DV legjellemzőbb médiaformátuma a MiniDV, amely kis mérete ellenére akár 180 perc filmet is tárolhat (LP módban). A videokamerák evolúcióját figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy a méret a lényeg, ezért az állóképek tárolására szinte mindegyik eszköz az SD-t (Secure

Digital), illetve az MMC-t (MultiMedia Card) használja. Néhány egyéb változat is van, és valószínűleg nem is lepődünk meg nagyon azon, hogy a Sony a zászlóvivő a „különcök” között.

2003 Információk

Gyártó, típus: Canon MV-630i
Forgalmazó: Canon Hungária
Ár (bruttó): 270 000 Ft
Internet: www.canon.hu

Képmínőség	19	30
Hangmínőség	17	20
Használhatóság	24	30
Szolgáltatások	10	20

pont **70** **Értékelés:**
középkategória

- PLUSZ:**
- ötletes szolgáltatások
  - alapfunkciók egyszerű használata
- MINUSZ:**
- lassú fókusz
  - alacsony CCD-érzékenységgel

Az viszont roppant érdekes, hogy a DV kamerák gyártói mind-mind másképp képzelik el azt, milyen egy ideális DV kamera. No persze addig jó nekünk, amíg van mi-ből válogatni!

CAD/CAM

Computer Panoráma
 Vt. utca 11. szomszédos épület
 Ár: 695 Ft

CAD/CAM
 GÉPEZÉS, ÁLLÍTÁS, TÁRTOZMATA **KÜLÖNSZAM**

CAD-es munkaadások **CD-melléklettel**
Erdemutató

Digitális vezérlés
 Papírtól való mentés

Canon nyomtatók
 (Direct connect)

Spacelab 5000
 tervező szoftver

Autocad 2000
 3D-es modell

Solid Edge Layout
 tervező szoftver

Geometria
 3D-mentés

Elektronikai tervezés
 közzététel az interneten

Állománykezelő szoftver
 (3D-es modell)

Telefon: 456-6663, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságokat utóműveléssel köldjük,
 érlelni a postahálózatot nem tartalmazzák!
 (A postahálózati díj érdeves postal díjazásból szertart számoljuk.)

Ár: 695 Ft

HCS
Hungary

PLANET
Networking & Communication

2.0 USB Hub
9200 Ft + ÁFA

480Mbps/12Mbps/1.5Mbps
adatátviteli sebesség

1142 Budapest, Tengerszem u. 2./A.
 Tel: 467-0706
 Mobil: 30/402-0285, 30/921-0258
 Email: info@hcs.hu
 Web: www.hcs.hu

Műszaki adatok

DV kamerák főbb jellemzői	Canon MV-630i	Canon MV-650i	Canon MVX2i	JVC GR-D30
Videorendszer	MiniDV	MiniDV	MiniDV	MiniDV
Képezékelő	1/6" CCD	1/6" CCD	1/4" CCD	1/6" CCD
Pixelek száma (effektív)	800k (400k)	800k (400k)	1,33M (1,23M)	680k
Minimális fényerő	1,6 lux	1,6 lux	0 lux	n. a.
Zoom (optikai/digitális)	20x / 20x	22x / 20x	10x / 20x	16x / 700x
Fókuszátváltás	2,8-56mm	2,8-61,6mm	4,1-41mm	2,7-43,2mm
Maximum apertúra/fókuszátváltás	F1,6-3,2	F1,6-3,6	F1,8 / 10mm	F1,6
Zársebesség	1/2 - 1/2000	1/2 - 1/2000	1/2 - 1/8000	1/60 - 1/500
Szűrőtag átmérője	30,5mm	30,5mm	34mm	37mm
Képstabilizátor	Digitális	Digitális	Optikai	Digitális
LCD képméret, képpontok száma	2,5", 112k	2,5", 112k	2,5", 200k	2,5"
Kereső képméret, képpontok száma	0,33", 113k	0,33", 113k	0,5", 113k	n. a.
Hangrendszer	PCM Digital Stereo 16bit-48kHz 2 csatornával, 12bit-32kHz 4 csatornával			
Mozgóképek				
LP mód	I	I	I	I
ELP mód	N	N	N	N
Éjszakai mód	I	I	I	I
Szuper éjszakai mód	N	I (segédfény)	I (segédfény)	N
Háttérfény kompenzálás	I	I	I	I
Programozott módok	8	8	9	10
Effektek	Art, Sepia, Monotone, Mosaic, Colors, Mirror, Ball, Cube, Wave			Wipe: Corner, Window, Slide,
Átúsztatás (fade)	Auto, Wipe, Flip, Corners, Tide, Puzzle, Beam, Zigzag, Jump			White, Black, BW
Állókép				
Képméret	1024X768	1024X768	1280 x 960	1024x768
Sorozatkép	N	N	I	-
Bracketing	N	N	I	-
Beépített vaku	N	N	N	-
Önkioldó	I	I	I	-
Hangrögzítés a képhez	I	I	I	-
Memóriakártya	SD, MMC	SD, MMC	SD, MMC	-
Kiegészítők, egyebek				
USB streaming - webkamera opció	I	I	I	N
Közvetlen nyomtatás	BJ nyomtatóra	BJ nyomtatóra	BJ nyomtatóra	N
Kizárólag hangsáv átvétele	I	I	I	I
Csatlakozók	Fejhallgató, mikrofon, USB, DV, Analóg be, S-Video, vakupapucs	Fejhallgató, mikrofon, USB, DV, Analóg be, S-Video, vakupapucs	Mikrofon, USB, DV, Analóg be, S-Video, LANC	AV, Edit, S-Video, DV
Szoftverek	Digital Video Solutions, DV Network Solutions	Digital Video Solutions, DV Network Solutions	Digital Video Solutions, DV Network Solutions	Presto! Mr. Photo v.3.2 and Presto! Imagefolio v.4.2
Egyéb tartozékok	Töltő, tápkábel, gombelem, elemek, távirányító, sztereo video kábel, vállpánt, 8 Mb SD kártya	Töltő, tápkábel, gombelem, elemek, távirányító, sztereo video kábel, vállpánt, nagy-látószögű előtétlencse, USB kábel, 8 Mb SD kártya	Töltő, tápkábel, gombelem, elemek, távirányító, sztereo video kábel, vállpánt, USB kábel, 8 Mb SD kártya	Vállpánt, szerkesztő kábel, távirányító, SCART konverter
Akkumulátor	Li-ion BP-508 (BP-535)	Li-ion BP-512 (BP-535)	Li-ion BP-512 (BP-535)	BN-V408U
Méretetek	103x58x147 mm	103x58x147 mm	60x119x118 mm	94x68,5x143 mm
Tömeg	520 g	525 g	535 g	520 g

JVC GR-D70	JVC GR-DX75E	Panasonic NV-GS10	Panasonic NV-GS40	Samsung SCD5000	Sony DCR-TRV250E
MiniDV	MiniDV	MiniDV	MiniDV	MiniDV	Digital8
1/6" CCD	1/6" CCD	3x1/6" CCD	3x1/6" CCD	n. a.	1/6" CCD
680k	680k	3x640k	3x640k	680k / 4,13M	540k (350k)
n. a.	n. a.	10 lux	10 lux	n. a.	4 lux (0 lux)
16x / 700x	16x / 700x	10x	10x	10x / 80x - 3x	20x / 35x
2,7-43,2mm	2,7-43,2mm	n. a.	n. a.	2,7-27mm	2,5-50mm
F1,6	F1,6	F1,8	F1,8	F1,4	F1,6-2,4
1/60 - 1/500	1/60 - 1/500	n. a.	n. a.	n. a.	1/60 - 1/4000
37mm	30,5mm	43mm	43mm	30mm	37mm
Digitális	Digitális	Digitális	Digitális	Digitális	Steady Shot
2,5"	2,5", 110k	3,5"	3,5"	2", 211k	2,5", 123k
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	113k
I	I	I	I	I	I
N	N	N	N	N	N
I	I	I	I	I	I
N	N	N	I	I (Infra)	I (Infra, segédfény)
I	I	I	I	I	I
10	7	N	N	N	N
Door, Scroll, Shutter; Fehéregyensúly		Negative, Sepia, BW, Solarize		BW, Sepia, Sunset	Negative Art, Sepia, BW, Solarize, Slim, Stretch, Pastel, Mosaic, egyedi szövegek
		Multi, PinP, Wipe, Mix, Strobe, GainUp, Trail, Mosaic, Mirror		Black	Black
1024x768	1024x768, 640x480	-	640x480	2272 x 1704, 1600x1200,	640x480
N		-	I	I	-
N	N	-	N	I	-
N	I	-	N	I	-
N	N	-	I	I	-
N	N	-	I	I	-
SD, MMC	SD, MMC	-	SD, MMC	MemoryStick	-
I	I	N	I	I	I
N	N	N	N	N	N
I	I	I	I	n. a.	N
AV, Edit, S-Video, DV, USB	S-Video, AV, DV, USB	Fejhallgató, mikrofon, DV ki, S-Video ki, AV ki, freestyle	Fejhallgató, mikrofon, USB, DV ki, S-Video ki, AV ki, freestyle	Fejhallgató, mikrofon, USB, DV, S-Video ki, AV ki	USB, DV, AV ki, S-Video ki
Prestol Mr. Photo v.3.2 and Prestol Imagefolio v.4.2	Digital PhotoNavigator 1.0, Imagemixer VCD 1.1, Title converter, G726 Decoder	-	ArcSoft Software Suite, DV Studio 3, G726 Decoder, SD Viewer	-	-
Vállpánt, szerkesztő kábel, USB kábel, távirányító, SCART konverter, 8 Mb MMC kártya	Vállpánt, szerkesztő kábel, USB kábel, távirányító, SCART konverter, 8 Mb MMC kártya	Töltő, töltő-kamera adapter, tápkábel, gombelem, távirányító, freestyle, sztereo video kábel, vállpánt	Mint NV-GS10 + 8 Mb SD kártya, USB kábel	Töltő, tápkábel, SCART konverter, sztereo video kábel, állvány adapter, vállpánt, távirányító, 16 Mb MemoryStick kártya	Töltő, tápkábel, USB kábel, vállpánt, távirányító
BN-V408U	BN-V107US	n. a.	n. a.	SB-L70G és SB-L110G	InfoLithium M NP-FM30 (NP-QM91D)
94x68,5x143 mm	102x55x96 mm	76x52x101 mm	75x91x179 mm	94x82x137 mm	89x101x199 mm
520 g	450 g	890 g	890 g	680 g	810 g

Canon MV-650i

Formáját tekintve szinte semmiben, belső tartalmában viszont nagyon sokban eltér ez a DV kamera kisebbik testvérétől. Természetesen megmaradt a közvetlen képnymutatás lehetősége (Bubblelet nyomtatóra), és a hozzáadott programok is azonosak. Külsőre nem is látszik, hogy ez

a kamera a korábbi 20x-os optikai zoom helyett 22x-est kapott, a memóriakártyára pedig akár MJPEG filmet is rögzíthet. A Canon volt az első olyan cég, amelyik tisztán memóriakártyára rögzítő kamerával lépett a piacra. Az egyik legkeresettebb szolgáltatás a közvetlen fényviszonyok melletti kép- és filmkészítés lehetősége, ennél a kameránál a kistestvér nagy érzékenyséű éjszakai módja mellett egy „szuperéjszakai” is a rendelkezésünkre áll. Nincs újdonság látvány nélkül: a kijelző feletti keresőgombok üzemmodtól függően más-más színekben világítanak, rögtön tudjuk, hogy kazettára, memóriakártyára veszünk fel, vagy épp játszunk le azokról.

Canon MVX2i

A Canon felső kategóriás készüléke társainál szerényebb zoom optikával rendelkezik, viszont azt mindenképpen tudnunk kell róla, hogy a képstabilizátora optikai. Éppen ezért nem csökken jelentősen az 1,33 millió pixeles CCD hasznos felülete, ami 1 col átmérőjével a jobb képminőségű

érzékelők közé tartozik. Az LCD kijelző képpontjainak száma is nagyobb, a visszaadott kép minősége is jobb. Érdekes opció, hogy 0 lux fényerő mellett úgy készíthetünk éjszakai felvételt, hogy a kijelzőt a cél felé fordítjuk, és annak a fénye világítja meg a környezetet. Ha állóképet készítünk, azt akár 1280x960-as felbontásban is tehetjük, és még a bracketing funkciót is bevehetjük. Meglepetésként érhet, hogy gyenge megvilágítás esetén a vaku automatikusan kipattan a fedélből – csak egy kicsit sokáig tart az előkészület.

A kamera ergonómiaja nagyon jó, a kézpánt két állásban is használható, így egy kézzel is biztos tartás érhető el.

JVC GR-D30

Igazi belépőszintű DV kamera, amit a kezünkbe kaphatunk, mégis azt kell mondanunk, hogy belépőszint és csúcskategória között nagyon is kicsi a különbség. A hagyományos kialakítás átgondolt tervezés eredménye, minden kezelőszerv ott található, ahol lennie kell. Ha az

üzemmodváltatót kapcsolót automata üzemmódba helyezük, akkor csak a start/stop és zoom gombokat kell kezelnünk, mást ugyanis nem lehet. Más kérdés, hogy nagyon sok helyzetben nincs is rá szükség. Ha egy kis állítgatásra vagyunk, akkor a menüben bőven találunk áttűnési és egyéb effektet. A menü áttekinthető, és – végre – ha kimegyünk fölül, akkor alul tűnik fel a kurzor. Apróság ugyan, de sokat számít. Az elektronikus kereső nemcsak felfelé billenthető, hanem kijebb is húzhatjuk. Kézi fókuszt, ellenfény-kompenzációt és éjszakai üzemmódot állíthatunk, ám ez utóbbi sajnos csak a zárelességet csökkenti le.

2003 Információk

Gyártó, típus: Canon MV-650i
Forgalmazó: Canon Hungária
Ár (bruttó): 300 000 Ft
Internet: www.canon.hu

Képminőség	20	30
Hangminőség	18	20
Használhatóság	24	30
Szolgáltatások	16	20

78 Értékelés: közép kategória

- PLUSZ:**
- tartozék Wide adapter
  - nagy optikai zoom
- MÍNUSZ:**
- saját meghajtóprogram

2003 Információk

Gyártó, típus: Canon MVX2i
Forgalmazó: Canon Hungária
Ár (bruttó): 460 000 Ft
Internet: www.canon.hu

Képminőség	27	30
Hangminőség	15	20
Használhatóság	28	30
Szolgáltatások	20	20

90 Értékelés: csúcs kategória

- PLUSZ:**
- kényelmes fogás
  - optikai képstabilizátor
- MÍNUSZ:**
- a menüválasztó kapcsoló nem túl strapabíró

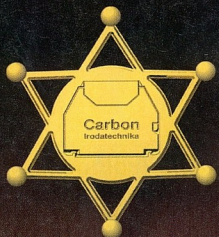
2003 Információk

Gyártó, típus: JVC GR-D30
Forgalmazó: JVC Magyarország
Ár (bruttó): 179 990 Ft
Internet: www.jvc.hu

Képminőség	21	30
Hangminőség	17	20
Használhatóság	21	30
Szolgáltatások	12	20

71 Értékelés: közép kategória

- PLUSZ:**
- egyszerűen kezelhető
  - sok effekt
- MÍNUSZ:**
- alacsony éjszakai érzékenység

KÖRÖZÉS

Veszélyes, környezetet nem kímélő
irodai hulladékanyagokat keresünk!

Kizárólag
viszonteladókknak

**MAGAS
JUTALOM!**

HP LaserJet 2100, 2200
kódnev: C4096A

Díj: 2300.-

HP LaserJet 1100
kódnev: C4092A

Díj: 800.-

Lexmark 733
kódnev: 10N0016, 10N0026

Díj: 750.-

Apollo 2100, 2200
kódnev: C6614A

Díj: 800.-

HP LaserJet 1000, 1200
kódnev: C7115A, X

Díj: 2500.-

HP LaserJet 4000, 4050
kódnev: C4127X

Díj: 1500.-

Canon BJC 250
kódnev: BC02

Díj: 400.-

HP DeskJet 840, 920
kódnev: C6615D

Díj: 800.-

**A fent felsorolt veszélyes elemeket
és bűntársaikat átvesszük:**

Carbon Kft. Márkablót, Budapest II. ker.,
Lövőház u. 33. · Tel.: 1/336-0944 · Fax: 1/212-5278

Carbon Kft. Központ Szombathely,
Lovas u. 23. · Tel.: 94/500-620 · Fax: 94/316-578

Érvényes 2003. jún. 19-től!

Kérje további veszélyes elemek listáját!

JVC GR-D70

Mezőnyünkben találtunk már példát arra, hogy ha egy egyszerű DV kamera kapható, akkor biztosan léteznie kell egy memóriakártyás, kibővített funkciójú testvérenek is. Így van ez a *GR-D70* esetében is, hiszen a *GR-D30*-tól csupán a beépített MMC és SD kártyaolvasóval és a fénykép-

készítési lehetőséggel nyújt többet. A CCD felbontása nem túl nagy, ám a kamera 1024x768-ra számolja át a képet, ez csak egy picivel nagyobb a natív felbontásnál. A film és állókép közötti váltásra az LCD panel mögötti kapcsoló szolgál – ilyen megoldást már láttunk egy-két kameránál. A menü kezelése mindenesetre egy pontosan kézre álló jog tekergetésével és nyomogatásával lehetséges. Az USB kábel csatlakoztatásával webkamerát vagy memóriakártya-olvasót készíthetünk a DV kamerából, ám az előbbihez megfelelő programot is kell találnunk, mivel a CD-n mellékelt programok elsősorban a fényképek kezelésére hivatottak (Presto! sorozat).

JVC GR-DX75

Minden cégnek a kínálatában kell, hogy legyen álló formátumú kamera is. A JVC még erre is rálicitált, hiszen az LCD kijelző nem előre, hanem fölfelé nyílik. Ezáltal a kép síkja nem esik egybe a kamera oldalával, lebegő, könnyed érzést kelteve (no meg a tekinteteket is csalogatja). A memó-

riakártya foglalatja is szem előtt, a kereső alatt van. Arra is kell figyelünk, ami megbújik tenyerünk alatt, ez pedig a néhány milliméter vastag akkumulátor. Ha nem helyezük fel, akkor egy azonos alakú fedőlap is kerülhet a helyére, de ez szerintünk teljesen felesleges. A zoom és felvevő gombokkal játszhatjuk vissza a felvételeket, de a stop gomb külön árválkodik a készülék alsó felén. A beépített vakuval igen jó felvételeket készíthetünk, köszönhetően a digitális képstabilizátornak, valamint a kényelmes fogást lehetővé tévő csuklópántnak. A kereső optikája kihúzható, hiszen csak így férhetünk hozzá a dioptriát állító karhoz.

Panasonic NV-GS10

Mezőnyünk egyik legkompaktabb készüléke a *Panasonic* kis DV kamerája. Külös megjelenésén is látszik, hogy a mérnökök elgondolkodtak azon, hogyan kell egy jó videokamerát használni. A kezünk hosszú használatkor sem csúszkál, mert az oldalfal egyedi kialakítású műanyag.

Ugyanakkor a legtöbb kezelőszerv kézre esik, bár a *menü* gombjával és a bekapcsoló gombbal, valamint az LCD kijelző alatti föliabilentyűzettel nem vagyunk teljesen kibékülve. A kötelező tartozék, a menüben való mozgásért és a fókusz beállításáért felelős *jog*, egyedi módon, mentes a fix állásoktól. A felvétel gyors elindítására is van lehetőség, de a gomb egy kicsit nehezen érhető el. A kereső a készülék szélén helyezkedik el, így a használata kényelmes. Szolgáltatásai közül a zoommal együtt mozgó mikrofont, a felvételi jelzőfény kikapcsolhatóságát, valamint az LCD kijelző átfordításakor választhatóan tükrözhető képet emelnék ki.

2003 Információk

Gyártó, típus: JVC GR-D70
Forgalmazó: JVC Magyarország
Ár (bruttó): 209 900 Ft
Internet: www.jvc.hu

Képmínőség	21	30
Hangmínőség	17	20
Használhatóság	21	30
Szolgáltatások	14	20

73 **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:
 • egyszerű kezelhetőség
 • sok funkció

MÍNUSZ:
 • alacsony éjszakai érzékenység

2003 Információk

Gyártó, típus: JVC GR-DX75
Forgalmazó: JVC Magyarország
Ár (bruttó): 279 900 Ft
Internet: www.jvc.hu

Képmínőség	22	30
Hangmínőség	17	20
Használhatóság	24	30
Szolgáltatások	18	20

81 **Értékelés:**
felsőkategória

PLUSZ:
 • reneteg szolgáltatás
 • kis méret

MÍNUSZ:
 • az éjszakai felvételen még lehet javítani

2003 Információk

Gyártó, típus: Panasonic NV-GS10
Forgalmazó: Panasonic Magyarország
Ár (bruttó): 199 800 Ft
Internet: www.panasonic.hu

Képmínőség	24	30
Hangmínőség	18	20
Használhatóság	30	30
Szolgáltatások	12	20

84 **Értékelés:**
felsőkategória

PLUSZ:
 • zoom mikrofon
 • szétaj szűrős
 • kényelmes alak

MÍNUSZ:
 • a menü gomb nem esik kézre

Panasonic NV-GS40

Mint ahogyan az egyik tojás hasonlít a másikra, úgy hasonlít az NV-GS40 az NV-GS10-re. A legnagyobb különbség az, hogy ez a készülék SD kártyás memóriát is kezel, tehát az állóképek nem csak a szalagra rögzíthetők. A fényképező rész mozgóképet és sorozatképet is rögzít, ám be-

épített vakut ne is keressünk. Van viszont lámpa az éjszakai felvétel megkönnyítésére, hiszen halovány, de a CCD-nek megfelelő, viszonylag egyenletes terítésű belső lámpa világítja meg az aműgy sötét részeket. A készülék használata egyszerű, minden kezelőszerv kézre esik, a lényegeseket a jobb kezünkkel bármikor elérhetjük. A felvételeink feldobásához ugyan kevesebb átútszási effekt áll a rendelkezésünkre, ám ezek többsége teljesen egyedi. Az animációs és a színnel manipuláló effekteket bizonyos esetekben együtt is használhatjuk. A kamerát egy vezetékes, mikrofont tartalmazó „freestyle”-lal is ellátták, ami nagyon kényelmesen használható.

Samsung SCD5000

Ezen a készüléken láthatjuk, hogyan is képzelel el a Samsung a digitális konvergenciát: nem köt kompromisszumokat az állóképek rögzítésénél, sőt! A kamera legjellemzőbb vonása a kettős optikai rendszer, ez a része pedig vagy a videokamera, vagy a 4,1 megapixeles fényképezőgép ol-

dalára fordítható. Az átlagosnál kisebb, de jó minőségű LCD kijelző mindig a megfelelő képet mutatja, a kereső képet viszont csak filmek felvételénél használhatjuk. A digitális kamera beépített vakuvál, kézi fókuszálással és könnyen kapcsolható éjszakai üzemmóddal is dicsekedhet. A videorezsel is készíthetünk állóképet, ám az alacsonyabb minőségben nem a MemoryStick kártyára, hanem a szalagra kerül. Éjszakai üzemmódban a CCD érzékenységi tartománya miatt infravörös sugárral világítja meg a témát. Hátránya viszont, hogy ezzel a foggással elvesz a színinformáció, de legalább nagyon jó minőségű fekete-fehér filmet tudunk felvenni.

Sony DCR-TRV250E

A Sony elsőként jelent meg MiniDV kazettás felvételű, mégis létrehozta a Digital8 rendszert, amely csak a hazetta formátumban tér el a többitől, azaz éppen megtartotta a kompatibilitást a Sony Hi8 analóg rendszerével. A komolyabb Digital8-as készülékeken lejárthatók az

analóg felvételek is, ám ez a készülék erre sajnos nem alkalmas. A kamera igazi nehéziű: masszív kialakítású, nem kell félnünk attól, hogy valamit letörünk róla. Az LCD panel gumiból készült ütközőjét a felirata miatt eleinte bőszen nyomkodtuk, de később kiderült: a felirat a jog-ra vonatkozik. Az átútsztatás, háttérfény és a fókusz gombjai jól elérhetők, a beépített éjszakai lámpát kézzel kapcsolhatjuk. Állóképek csak a videoszalagra rögzíthetők, de a készülék webkameraként is működik, a képet pedig USB csatlakozón közvetíti a számítógép felé.

Köhler Zolt
zolt.kohler@cpanorama.hu

2003 Információk

Gyártó, típus: Panasonic NV-GS40
Forgalmazó: Panasonic Magyarország
Ár (bruttó): 224 800 Ft
Internet: www.panasonic.hu

Képmínőség	24	30
Hangmínőség	18	20
Használhatóság	30	30
Szolgáltatások	16	20

88 Értékelés: felső kategória

PLUSZ:
● nagyon jó képmínőség

MÍNUSZ:
● viszonylag kevés funkció

2003 Információk

Gyártó, típus: Samsung SCD5000
Forgalmazó: Samsung Magyarország
Ár (bruttó): Bevezetés alatt
Internet: www.samsung.hu

Képmínőség	27	30
Hangmínőség	16	20
Használhatóság	27	30
Szolgáltatások	19	20

89 Értékelés: felső kategória

PLUSZ:
● nagyfelbontású fényképezőgép is egyben

MÍNUSZ:
● fényképezéskor a kereső monitora fehérek

2003 Információk

Gyártó, típus: Sony DCR-TRV250E
Forgalmazó: Sony Hungária
Ár (bruttó): 166 800 Ft
Internet: www.sony.hu

Képmínőség	26	30
Hangmínőség	20	20
Használhatóság	24	30
Szolgáltatások	16	20

86 Értékelés: felső kategória

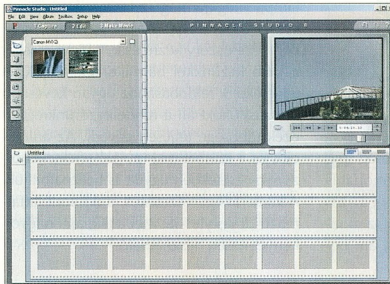
PLUSZ:
● effektus visszajátszáskor is

MÍNUSZ:
● nagy méret

● kiváló éjjeli rendszer

A DV kamerák újabb típusai olyan szédületes sebességgel követik egymást, és olyan gazdag a kínálat, mint amilyen még a videokártyák között sincsen. Tesztünkkel a számítástechnika határmezsgyéjének egyes szereplőit minősítjük, kiterve a digitális kamerák általános és speciális tulajdonságaira.

Így tesztelt a CP

Az értékeléshez a Pinnacle Studio 8 programot is segítségül hívtuk

Képmínőség (30 pont - 30 %)

Mint minden teszt, ez is tartalmaz méréseket. A DV kamerák szolgáltatási célja (televízió visszánézhető mozgókép felvétele) és mennyisége miatt a mérési rendszerünk szubjektív elemeket is tartalmazott, többet, mint a digitális fényképezőgépeknél.

Különböző környezetekben készítettünk felvételeket azért, hogy megismerjük a kamerák viselkedését. Kültéri napos, esti és éjszakai viszonyok között, valamint tipikus beltéri (jól megvilágított) és erősen árnyékos megvilágítás mellett. Megvizsgáltuk a zoom optikák működését, a fókuszáló rendszer pontosságát és a remegésmentesítő rendszer hatékonyságát. A felvett

anyagot egy FireWire kártya, valamint a Pinnacle Studio 8.1 segítségével digitalizáltuk (pontosabban átmásoltuk számítógépre, hiszen a digitalizálást a kamera végezte el felvétel közben), majd az eredményeket összehasonlítottuk egymással. Automata beállítás mellett azok a készülékek kaptak több pontot, amelyek stabilabb, élesebb, színhibb képet készítettek.

Hangminőség (20 pont - 20 %)

A digitalizálásnál használt rendszerek a szabványoknak megfelelnek, ám az analóg rész még tartogathat meglepetéseket. Különösen igaz ez a mikrofonokra, hiszen ezek minősége és az elhelyezésük is kritikus. Senki sem szereti, ha a filmre kerül a szuszogása, vagy oda nem illő megjegyzései, miközben a felvétel személye alig hallható. Bizonyos helyzetekben azonban szükség van a környezet hangjainak a rögzítésére, ezért okoz problémát a stereo mikrofon elhelyezése. Szerencsére vannak jó ötletek. Egy jó minőségű hangrendszerrel, 16 bites hangminőséggel elvégeztük a mikrofonok „térbeli” mérését: a kevésbé visszhangzó szoba közepén körbefordultunk, s így a hangforrás – hozzánk képtemegtett egy kört. A hangok összehasonlítása nem volt különösen nehéz, hiszen elég eltérő eredmények születtek. Több pontot természetesen a zajoktól mentesebb, szelb hangú mikrofonnal felszerelt készülék kapott. A hangminőség alvált erre ve-

sebbet a képminőségénél, mert a vágás során igen gyakran alánkészítő zene, esetleg utószinkron kerül a kész filmre az eredeti hang mellé.

Használhatóság (30 pont - 30 %)

A kamerát olykor egész nap hordozniuk kell, ezért is kritikus a kezelőszervek elhelyezkedése. A kis méretek miatt a vállas kamera már nem divat, vendégségben pedig az állvány lóbalása nem növeli a

népszerűségünket (kissé kirekesztjük magunkat a társaságból). Az LCD panel, a kereső kialakítása, a fogás mind-mind fontos tényezők, s a zoom és a felvételgombok, valamint a csatlakozók és a kazettedél elhelyezése is az. Szó, mi szó, azok a modellek kaptak több pontot, amelyeknél a gyakran használt kezelőszervei kézzel estek: hiszen nagyon fontos, hogy egy kézzel huzamosabb ideig használhatók legyenek, kényes használathoz pedig ne kelljen elfordítanunk a témáról a készüléket.

A filmek készítése nem merül ki a felvételben, ezért plusz pontot adtunk azért, ha egy kamera ötletes, a feladatunkat egyszerűsítő szoftvert is kínál. És természetesen ide soroltuk a távirányítókat is, a pontokat pedig kialakítás szerint adtuk.

Szolgáltatások (20 pont - 20 %)

Végül, de nem utolsósorban azt pontoztuk, hogy mennyi mindent tehetünk meg azzal, amit a készülék dobozában vásárlás után találunk. Ha a képstabilizátor optikai, a mikrofon zoomos, az LCD kijelző nagyobb, több effektet ismer, hosszabb az üzemidő és így tovább, több pontot kapott a készülék. A szolgáltatások közé soroltuk még a nem teljesen ide tartozó, ám a felvételkészítéshez nagyon fontos kábeleket, átalakítókat, akkumulátorokat.

K.ZS.

zsolt.kohler@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

A DV kamerákat négy szempont alapján értékeltük:

Képmínőség:	30 pont
Hangminőség:	20 pont
Használhatóság:	30 pont
Szolgáltatások:	20 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúskategória: .. .	90 pont és felette
Felsőkategória: .. .	80-89 pont
Középkategória: .. .	65-79 pont
Belépőszint: .. .	65 pont alatt

VA303

38 W R.M.S.

20Hz - 20kHz

2.1 csatornás rendszer

Fadobozos mélynyomó

2 fejhallgató kimenet

Mágneses védelem

OZAKI

Multimedia Speakers

Q3

185 W R.M.S.

20Hz - 20kHz

5.1 csatornás rendszer

2 sztereó bemeneti csatorna

Osztott hangfalak

Fadobozos mélynyomó

Mágneses védelem

Távírányító

120 W R.M.S.

20Hz - 20kHz

5.1 csatornás rendszer

4 sztereó bemeneti

csatorna

Fadobozos hangfalak

Mágneses védelem

Távírányító

B5

ECS ELITEGROUP

2 év teljeskörű garancia - Önálló jótállási jeggyel

Mobil PC-k minden igényre

236.000. Ft.-tól

296.000. Ft.-tól

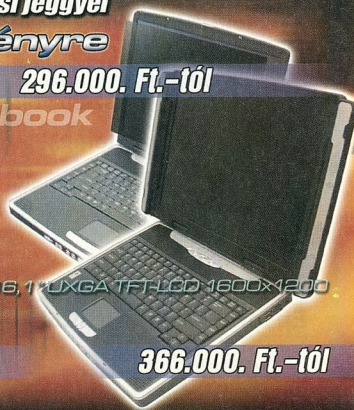
Notebook

143.000. Ft.

233.000. Ft.-tól

16,1" XGA TFT-LCD 1600x1200

366.000. Ft.-tól

ECS i-Buddie 907

Cyrix 1 GigaPro (533MHz)
256 MB PC133 SDRAM
20 GB HDD , 24x CD-ROM
14,1" XGA TFT-LCD 1024x768
Integrált AC'97 audio, Lan, Modem
IrDA Port

ECS Notebook G733

Intel® Celeron Pentium 4 1,7 GHz
256 MB PC2100 200pin DDR RAM
20 GB HDD , DVD-COMBO
15" XGA TFT-LCD 1024x768
Integrált AC'97 audio, PDMCIA
Integrált 10/100 Mbit LAN
S-Video csatlakozás, IrDA

ECS Notebook G732, G732 E

Intel® Pentium 4 2,0 GHz
256 MB PC2100 200pin DDR RAM
ATI Radeon Mobility 9000 64MB
15,1" XGA TFT-LCD 1024x768
30 GB HDD, DVD-Combo
Integrált AC'97 audio, Lan, FireWire
PDMCIA csatlakozás, S-Video csatlakozás

A DeskNote és Notebook termékek megvásárolhatók a Pulsar Hungary Kft.-nél.

Kiemelt kiskereskedők: IP-Land Kft. (Tel.: 06 1 410-7979)
Datacom Hungary Kft. (Tel.: 06 82 413-794)
ACOTEC Kft. (Tel.: 06 52 534-385) BlueFish Computer Kft. (06 1 214-4587)

A feltüntetett árak végfelhasználói árak, az ÁFÁ-t nem tartalmazzák.
Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.
A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségében különbözhet a képen láthatótól.

Hivatalos magyarországi forgalmazó.

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.

Ebben a hónapban elsősorban az otthoni felhasználók számára készült lapolvasókat invitáltuk meg tesztlaborunkba. A készülékekkel szemben támasztott feltétel rendkívül egyszerű volt: bruttó ötvenezer forint alatt legyen a végfelhasználói áruk.

Tesztolvasás

A mai szkennerek nagy része USB interfészen keresztül kapcsolódik a számítógéphez, e tekintetben az USB 2.0 plusznak tekinthető. Újabban már diafelvételt is adnak e kategória pár képviselője mellé, azonban vásárláskor ne döljünk be rögtön ennek, ugyanis néhány kivételtől eltekintve, inkább ügyes reklámfogásról van szó. A választásnál inkább a színmélységre érdemes odafigyelni, mivel a gyártók előszeretettel hirdetik, hogy 48 bites a termékük, azonban jobban szemügyre véve kiderül, hogy ezt csak szoftve-

resen, interpolálással érik el, és a készülék valójában „csak” 36 bitet tud. Amennyiben valóságnak bizonyult a 48 bit, úgy az újdonsült szkenner mellé érdemes egy komolyabb képszerkesztő szoftvert is beszerezni, amennyiben érdemben szeretnénk foglalkozni az képek szerkesztésével.

Rendszeres olvasóinknak ismerős lehet egy-két típus előző tesztjeinkből, azonban megpróbáltuk új megvilágításba helyezni őket. A tesztelést is másként végeztük, és azt próbáltuk elemezni, miként állják meg a helyüket ebben a kategóriában.

Epson Perfection 1260

Tesztünk első szereplőjét az Epson állította csatasorba. Legfeljebb A/4-es felületek szkennelésére van lehetőség, persze ez nem meglepő, hisz ennél nagyobb érték ebben a kategóriában olyan, mint a fehér holló. A tervezésekor elsősorban a felhasználó igényeit és kényelmét tartották szem

előtt, ezt szolgálják a gyorsindító gombok is. A Perfection 1260 a legáltalánosabb feladatokat ellátására is megfelel. Opcióként diafelvételt is felszerelhető, de ezt, sajnos, nem mellékeltek tesztalanyunkhoz. A készülék egyenesen lapolvasási technikával dolgozik, ami maximum 1200x2400 dpi felbontású képek beolvasására teszi alkalmassá. A nagyítása 50 és 200 százalék közötti értékeken mozog.

A munkába állítás folyamán semmilyen probléma nem merült fel, s a szoftverére jellemző, hogy Windows 98-tól felfelé minden operációs rendszert támogat. A képek megjelenítéséhez az Arcsoft szoftverrel használja.

2003
7

Információk

Gyártó, típus: Epson Perfection 1260
Forgalmazó: ASL Magyarország
Internet: www.epson.hu
Ár: 25 749 Ft

Képmínőség	32	40
Sebesség	21	30
Kezelhetőség	17	20
Szolgáltatások	7	10

pont

77

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

• felhasználóbarát

MÍNUSZ:

• lehetne kicsit gyorsabb

Genius Colorpage-HR6X Slim

A Genius neve már valamelyest garancia lehet arra, hogy jó minőségű hardverrel állunk szemben, s ezáltal sem kellett csalódnunk. Kívülről vizsgálódva minden szokványosnak tűnik, kivéve a fej reteszelését. Ezt mechanikus úton oldották meg, csak egy a megszokottól egy kissé eltérő mód.

Amennyiben vízszintesen helyezkedik el, akkor oldva van a fej, de a mellékelt függőleges tartóban a fejet lezárja. Mindezt egy gombbal érik el, amelyet a szkennert súlya hoz vagy nem hoz működésbe.

A kezelőfelület átgondolt, könnyen megszokható, s a szkennelés során háromféle minőségből választhatunk (normál, jó, szuper jó). A telepítéssel, egy apróságot leszámítva, nem volt gondunk. Windows 2000 alatt a dráivere egy fájl hiányolt a CD-ről, amit az internetről letöltött szoftverrel orvosoltunk. A telepítő keretprogramja magyar nyelvű, s ez is megkönnyíti a kezdő felhasználók dolgát. A készülékhez még diafelvételt is mellékeltek.

Genius Colorpage-HR7X Slim

A Genius „zászlóshajójának” a külleme, a színösszeállításon kívül, csak apróságokban tér a HR6X-étől. A gyorsindító gombokon többek között az e-mail, a szövegszerkesztés, a másolás és a képszerkesztés is elérhető. A „belsősegek” tekintetében viszont sokban túlszerezte magát. Főbb

technikai paramétereiként az 1200x2400-as optikai felbontását és 48 bites színmélységét emelnék ki.

A diafelvétel is az alapsomag része, s ebből következően segédprogramoknak sincs híján, amelyek a magyar nyelvű keretprogramból telepíthetők. Több, egymástól homlokegyenest eltérő funkció elvégzésére is alkalmas, ezért minden funkcióhoz külön szoftvert kínálnak, ezzel is segítve, hogy a lehető legtöbbet hozhassuk ki a szkennerből. A HR7X a Windows 98-tól kezdődően támogatja az operációs rendszereket. A diafelvételbe nemcsak diát, hanem fotónegatívokat is tehetünk, a számukra készített rekeszbe.

Mustek ScanExpress

A Mustek ScanExpress nem egy a hagyományos értelemben vett lapalvós, hanem egy névjegykártya szkennert. Elsősorban névjegyek számítógépre vitelére szolgál, ebből adódóan a mérete is vetekszik egy maroktelefonéval. Nincs nagy energiaigénye, megelégszik azzal amit az USB kábe-

len keresztül kap a számítógéptől. Az üzembe helyezése rendkívül egyszerű, amint összekapcsoljuk a PC-vel, az operációs rendszer felismeri. A mellékelt meghajtóprogram telepítése után, a rendszer újraindítása nélkül, használatba vehető. Először egy kalibráló kártyát kell végigküldeni rajta, ami a legoptimálisabb beállítások megtalálása miatt fontos. E műveletek végrehajtása után kezdehetjük rendszerreznii partnereink névjegyeit. Ebben és a nyilvántartásban is ugyanaz a szoftver segítkezik. A beolvasási sebesség kedvező, egy színes kártyát normál minőségben mindössze 10 másodperc alatt beszkennel.

2003 Információk

Gyártó, típus: Genius Colorpage-HR6X Slim
Forgalmazó: Fan It Kft.
Internet: www.genius.hu
Ár: 29 950 Ft

Képmínőség	32	40
Sebesség	20	30
Kezelhetőség	16	20
Szolgáltatások	7	10

pont **74** **Értékelés:**
középkategória

- PLUSZ:**
• ötletes megoldások
- MÍNUSZ:**
• problémás telepítő

2003 Információk

Gyártó, típus: Genius Colorpage-HR7X Slim
Forgalmazó: Fan It Kft.
Internet: www.genius.hu
Ár: 43 413 Ft

Képmínőség	34	40
Sebesség	23	30
Kezelhetőség	16	20
Szolgáltatások	7	10

pont **80** **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
• sokoldalú
- MÍNUSZ:**
• kicsit drága

2003 Információk

Gyártó, típus: Mustek ScanExpress
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 16 375 Ft

Képmínőség	21	40
Sebesség	26	30
Kezelhetőség	16	20
Szolgáltatások	4	10

pont **67** **Értékelés:**
középkategória

- PLUSZ:**
• praktikus
- MÍNUSZ:**
• a használhatósága nagyon beható

Mustek Bearpaw 1200f

A telepítés ennél a típusnál ment a leggyorsabban. Az öt gyorsindító gombbal valamennyi funkció elindítható, s a gombok, a készülék nevének megfelelően, mancs formában helyezkednek el. A keretprogram kezelőfelülete rendkívül egyszerű, mintha gyerekeknek készült volna. A

szkenneren kevés módosítást végezhetünk, de nincs is túl nagy szükség rájuk, mivel igazán jól eltalálták az optimális beállításokat. Az egyetlen problémát a operációs rendszerek támogatottsága jelentette, ami jelentősen szűkítheti a felhasználók táborát. Csak a Windows 98 és a Windows 2000 felhasználói tudják ugyanis kiaknázni e berendezés képességeit, XP alatt már a telepítés előtt jelzi ezt, és nem hajlandó folytatni a megkezdett munkát.

Akik ismerik a Mustek termékeit, azok számára talán egyáltalán nem meglepő, hogy a cég termékeinél jól bevált *Ulead PhotoExpress* szoftvert is a csomagban találják.

Mustek Bearpaw 2400cu Plus

A tesztlabor egyöntetű véleménye volt, hogy ami a külsőt illeti, a *Bearpaw 2400* viszi el a pálmát. Az egyik leghatásosabb megoldás a gombok elhelyezése – ezt stílusosan medvemancs alakban oldották meg. A *CIS technológiát* kamatoztató típusok közül itt volt a legnagyobb a felbon-

tás: 1200x2400 dpi-t. A készüléklet elsősorban helyhiánnyal küszködőnek ajánljuk, közülük is azoknak, akik nem akarnak vastkosabb könyveket beszkennelni, mert az alkalmazott technika egyik hátlátóje, hogy kicsi a mélységelesség, ezért a könyv közepén lévő szövegeket és ábrákat nem tudja jó minőségben beolvasni. Sebesség terén a *Bearpaw 2400cu* nem nyújt kiemelkedőt, a leginkább közepesként jellemezhetnénk. Szoftvere csak Windows 98 és Windows 2000 operációs rendszerekben hajlandó működni, ezért a vásárláskor erre érdemes odafigyelni, nehogy később kellemetlen meglepetésben legyen részünk.

Benq S2W 5000E

Szolid kinézete okán vajmi kevés pozitív/negatív előítélet alkotható a *Benq* szkennerről. Az viszont már a kicsomagolás után látható, hogy mellőzték mindenféle gyorsindító gombot, csak a fej rögzítése oldható mechanikusan. Minden egyebet szoftveresen vezérelhetünk.

Sajnos a telepítés ennél a készüléknel sem volt teljesen zökkenőmentes, mivel ezúttal is hiányzott egy fájl a meghajtóprogramból. Ezt azonban egy másik a *Benq* típus CD-jéről pótoltuk, és ettől kezdve már semmi sem akadályozta a zökkenőmentes használatot.

A kezelőfelületet a *Myrascan* nevű szoftverrel vezérelhető. Ez bizony kicsit kevés opcióit tartalmazott, azok viszont áttekinthetőek és könnyen használhatóak voltak. Amiért az *S2W 5000E* mellett tennénk le a voksunkat, az elsősorban az otthoni felhasználók számára kedvező ára és az teljesítmény, amit ilyen olcsón kapunk.

2003 Információk

Gyártó, típus: Mustek Bearpaw 1200f
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 18 625 Ft

Képmínőség	31	40
Sebesség	23	30
Kezelhetőség	15	20
Szolgáltatások	6	10

pont **75** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:
• egyszerű használat

MÍNUSZ:
• a kezelőprogram túl egyszerű

2003 Információk

Gyártó, típus: Mustek Bearpaw 2400cu Plus
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 17 750 Ft

Képmínőség	29	40
Sebesség	22	30
Kezelhetőség	15	20
Szolgáltatások	6	10

pont **72** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:
• nagyon jól néz ki

MÍNUSZ:
• nem támogatja a Windows XP-t

2003 Információk

Gyártó, típus: Benq S2W 5000E
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 16 500 Ft

Képmínőség	35	40
Sebesség	23	30
Kezelhetőség	16	20
Szolgáltatások	7	10

pont **81** **Értékelés:**
felsőkategória

PLUSZ:
• olcsó

MÍNUSZ:
• hiányoznak a gyorsindító gombok

Avision
termékek disztribútora és hivatalos márkaszervize
14 Lap/perces Fekete
fehér digitális másoló
120.000 Ft + Áfa

OKI
c5300

+

Avision
DS610CF

20 Lap/perces színes digitális másoló
420.000 Ft + Áfa

AKCIÓ

5,1 csatorna, DVD, SVCD, CVD,
VCD 2.0, VCD3.0, MP3, CD,
CD-R, CD-RW, DVCD lejátszás.
2100
Asztali DVD lejátszó

YAMAHA

20.000 Ft + Áfa

Canon **MINOLTA** **OKI**
QMS

Színes és fekete-fehér printerek...

...az OrigamiSystemstől

1107 Ceglédi út 1-3., tel.: 431-34-50

www.origamisystems.hu

Mert a különbség szemmel látható

- 4 000 óra izzó élettartam
- 2 000 : 1 kontrasztarány
- 2 100 ANSI Lumen fényerő
- 30 dB zajszint

Mitsubishi projektorok:
korszerű megoldások, széles termékínálat,
kitűnő bérleti lehetőségek.

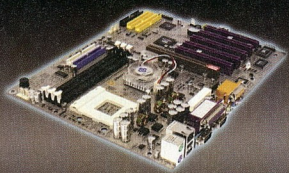
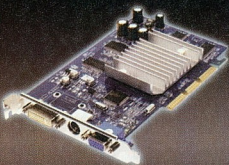

Mitsubishi Electric magyarországi képviselője: Pointer Multimédia Kft.
1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136
Fax: 392-0337, e-mail: info@pointerkft.hu, honlap: www.pointerkft.hu

XFX
A DIVISION OF PINE

WWW.XFX.HU

Tuningolj velük!

Alaplapok és videókártyák.

NARBA Hungaria Kft.
1034 Budapest Áldomás u 4
Tel: 06-1 4300-600 Fax: 06-1 4376-893
E-mail: info@narba.hu www.narba.hu

VIGYÁZZ KIVEL JÁTSZOL!

Benq 6400UT

Testünk nagyobb tudású és drágább szegmensének tagja a Benq 6400UT típusjelű szkennerek. Az adatok USB 2.0-s interfészen keresztül közlekednek a számítógép felé, ami még nem lenne szokatlan. Az azonban, hogy ebbe a kissé borsosnak tűnő árba egy USB kettes kártya is tartozik,

egyáltalán nem mindennapi. Van hozzá meghajtóprogram is, így azok is ki tudják majd használni a sebességét, akik nem rendelkeznek ilyen sebességű interfésszel.

Kedvező, hogy a filmszkenneléshez elengedhetetlen diafelvételt is az alapsomag része. Szoftverként a Benqnél már bevált Myrscan átírási változatát használhatjuk. A program kissé szegényesnek tűnik, de ez csak az állítási lehetőségek csoportosítása miatt érződik így.

1200x2400 dpi maximális felbontással képes dolgozni, 48 bites színmélység mellett. Amennyiben e típus mellett tesszük le a voksunkat, nem fog csalódás érni sem a minőség, sem a tudás terén.

Umax Astra Slim SE

A legszembetűnőbb tulajdonságaként talán a méretét emelhetnénk ki, hiszen szinte elveszik a társai mellett. Ezt a szinte hihetetlennek tűnő „vékonyságot” a CIS technológia alkalmazásával érték el. Ez nagyvonalakban annyit jelent, hogy nem alkalmaztak optikát, így csökkentve a vastagságot. Az

optika hiánya azonban a beolvasott képek minőségében is megmutatkozik. Jobban szemügyre véve az egyes színeket és határokat, láthatóvá válik a CIS és a CCD közötti különbség. Mindezek tudatában, minőségi szempontból, kellemesen csalódtunk a készülékben. A beolvasott képek legnagyobb hátránya a méretük. Közepes minőség alkalmazása mellett is képesek átlépní a száz Mbájtos határt, ami a többi típus ismeretének fényében nem szerencsés. Az említett technológia pozitívuma viszont a kis energiaigény, így a berendezés az USB kábelben keresztül kapja a feszültséget. Szoftverének tudását a készülék vastagságához lehetne hasonlítani.

Umax Astra 4700

Mostani tesztünkben a magasabb árkategória képviselőjében jelent meg a Umax Astra 4700. A készülék figyelemre méltó tulajdonságai közé tartozik a felbontása (maximum 1200x2400 dpi-re képes), és az, hogy a számítógép USB 2.0-s interfészének a sebességét is képes kihasználni. Az USB

2.0 csak tovább javítja az egyébként is imponáló sebességet. A telepítés szokványosnak mondható, nem okozott problémát. Negatívumként róható fel, hogy az első használat előtt meg kell adni az egyes műveletekhez az általunk favorizált programot, amellyel a későbbiekben használni kívánjuk. Így például színes képek vagy diák szkennelése előtt meg kell adni mondjuk az Adobe Photoshop elérési útvonalát. A kezelőfelület átgondolt, a használata nem okozott fejtörést. Az előnézetben nem lehet nagyítani, ami kijelöléskor kisebb pontatlanság forrása lehet. Extrakték a diafelvételt említhetnénk, amely jól kihasználható, és megfelelő minőséget nyújt.

2003
7

Információk

Gyártó, típus: Benq 6400UT
Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Internet: www.ramiris.hu
Ár: 49 875 Ft

Képmínőség	37	40
Sebesség	25	30
Kezelhetőség	17	20
Szolgáltatások	8	10

pont

88

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- szűles körben alkalmazható

MÍNUSZ:

- a minőséget feláldozták a sebesség miatt

2003
7

Információk

Gyártó, típus: Umax Astra Slim SE
Forgalmazó: Origami System's Kft.
Internet: www.origamisystems.hu
Ár: 13 750 Ft

Képmínőség	33	40
Sebesség	22	30
Kezelhetőség	13	20
Szolgáltatások	7	10

pont

75

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- helytakarékos

MÍNUSZ:

- lassú

2003
7

Információk

Gyártó, típus: Umax Astra 4700
Forgalmazó: Origami System's Kft.
Internet: www.origamisystems.hu
Ár: 37 250 Ft

Képmínőség	37	40
Sebesség	27	30
Kezelhetőség	18	20
Szolgáltatások	8	10

pont

90

Értékelés:
csjcskategória

PLUSZ:

- gyors

MÍNUSZ:

- a szoftveren lehetne finomítani

HP Scanjet4500

Mint minden területen, itt is a felhasználók könnyű kiigazodását tartották szem előtt a HP fejlesztői. Ezt most is sikerült elérniük, talán kicsit túl jól is sikerült nekik. Gondolunk itt arra, hogy miután összebarátróztunk a szkennerral, egy kicsit zava-

rónak tűnhet a lépésenkénti állítgatás, és az, hogy oly sok mindenre rákérdez. Ez a kezdetekben sok segítséget nyújt, hiszen mindent el is magyaráz amellelt, hogy a választás lehetőségét is felkínálja. A gyorsindító gombok száma kissé soknak tűnik, ám a funkciójukat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy nagy könnyebbséget jelenthetnek a szkennerek használatakor. A szokványos gombok mellett például a fényképalbumkészítő gomb is helyet kapott. A másolás is elvégezhető a szoftver használatánélkül, ugyancsak a szkenneren lévő gombokkal. A példányszám egy folyadékkristályos kijelzőről olvasható le).

HP Scanjet 3500c

Elsősorban a katalógzáló segédprogram emelénk ki a 3500c jellemzői közül. A segítségével albumba rendezhetjük a fényképeinket, s az albumot, néhány apró, elms kiegészítő segítségével, igazán egyedivé tehetjük. Így például zené mellékel-

hetünk az albumokhoz, így a visszánézések közben akár kedvenc zenéinket is hallgathatjuk. A beolvasandó képeket 10 és 2000 százalék között nagyíthatjuk, 1 százalékos lépésekkel. A bmp, a pdf és a html mellett 14 féle fájlformátum közül választhatunk. A színeket jól visszaadja, a határok és színátmenetek megjelenítése szintén megfelelő, s mindezeket 1200-as dpi felbontás és 48 bites színmélység mellett produkálja. A szoftverének használata nem okozott fejtörést és váratlan meglepetéseket, nyugodtan mondható, hogy kiforrott technikáról van szó.

Nagy Lajos

lajos.nagy@cpanorama.hu

2003 Információk

Gyártó, típus: HP Scanjet4500
Forgalmazó: HP Magyarország
Internet: www.hp.hu
Ár: 49 990 Ft

Képmínőség	37	40
Sebesség	27	30
Kezelhetőség	17	20
Szolgáltatások	8	10

89 pont Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- plusz gyorsindító gombok
- MÍNUSZ:**
- kissé szábarágós a szoftvere

2003 Információk

Gyártó, típus: HP Scanjet 3500c
Forgalmazó: HP Magyarország
Internet: www.hp.hu
Ár: 22 990 Ft

Képmínőség	35	40
Sebesség	22	30
Kezelhetőség	16	20
Szolgáltatások	7	10

80 pont Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- egyszerű használat
- MÍNUSZ:**
- kicsit nehéz

Excellent
Holland Bútor

ha már csak ez hiányzik az Ön irodájából...

Tekintse meg
kínálatunkat!

Válasszon
készletünkéből,
illetve
katalógusunk
alapján!

1134 Budapest,
Szabolcs u. 20.

tel./fax:
(1) 412-0990,

mobil:
(30) 358-9019

nyitva: H-P 9 - 18-ig,
Sz-V 9 - 16-ig

PC-HÁZIMOZI

Computer
PANDORAMA

Computer Panoráma
XIV. évfolyam 4. különszám, 2003. április
Ára: 1990 Ft

PC-HÁZIMOZI KÜLÖNSZÁM

Hollywood a PC-ben
Házimozi reklámáron

Búcsú a sztereótól
Térhangzás egyszerűen

DVD-lejátszók tesztje
Filmforgatás

5.1-es hangrendszerek
Hangpróba a tesztlaborban

DVD-lejátszó a tévéből
Pinnacle Studio 8

A tökéletes kép
Optimalizálás felsőfokon

Diashow a komputerben
A legjobb programok

Kábelek helyett
Infravörös és rádiófrekvenciás átvitel

Filmre fitt PC
Multimédia mindenkinek

Hardverek, szoftverek, ötletek a házimoziban

DVD-melléklettel

DENZEL WASHINGTON
A HAZÁÉRT ÉS A KIRÁLYNŐÉRT

A DVD-melléklettel:
Ultimate DVD Picture Show 2
Ultimate DVD Movie Factory 2
Power DVD XP 4.0
Windows Media Center 2.0
Windows Media Player 7.1
Windows Media Player 9
Aurora Media Player
FreeDVD

PC-HÁZIMOZI
Computer
PANDORAMA

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 1990 Ft

E havi, szkennereket vallató
 tesztünket egy jól bevált
 mérési módszere alapoztuk,
 amelyet természetesen
 kiegészítettünk egyéb
 mérésekkel is, hogy fel
 tudjuk állítani a rangsort

Így tesztelt a CP

A méréseket egy AMD XP 1900-as
 processzorral megerősített számítógé-
 pépen végeztük, amelyben természetesen
 USB 2.0 és FireWire kimenet is helyet
 kapott. A C: meghajtón 10 GB-át szabad
 hely volt a beolvasott képek és adatok
 számára.

A teszt során először telepítettük a
 szkennereket, s hogy ez mennyire ment
 könnyen vagy nehezen, azt szintén figye-
 lembe vettük a végső értékelésnél. Ez-
 után a mellékelt programokat vettük alapo-
 sabban szemügyre, és a használhatósá-
 guk mellett a képességeiket is vizsgáltuk.
 A következő lépésben elindítottuk a
 TWAIN programot, és több újságdalt, képet,
 illetve (ha valamelyik szkenner lehetőse-
 get kínál) diát olvastunk be, s pontoztuk
 ezek minőségét és elkészülésük sebességét.

Képmínőség (40 pont)

A képmínőségbeli rangsor felállítása ke-
 vésbé objektív, ezért próbáltunk meg kö-
 zös nevezőt találni. Ezt a problémát a
színhűség vizsgálatával sikerült megoldá-

ni. A nyomdatechnikában is alkalmazott
 chromalínról egy 3x3 képpontos terület
 átlagolásával kaptunk értékeket, melye-
 ket Excel táblázatba foglaltunk. A tábla-
 zatba beírt értékekből egyszerűen megha-
 tározható, hogy mennyi a kívánatos és a
 nemkívánatos színinformáció az alapszín-
 nekből vett mintákban (magyarán való-
 ban kék-e a kék). Ezek arányából számí-
 tható a szintizitás, amelyet arányszám-
 ként kaptunk meg a táblázatunkba beírt
 adatokból.

A táblázatos értékelést szubjektív véle-
 ményünkkel is kiegészítettük és ezek után
 alakult ki a végső képmínőségbeli sorrend
 alapján adott pontszám. Az objektív és a
 szubjektív rész aránya 8:1.

Sebesség (30 pont)

A képmínőség vizsgálata után a *sebes-
 ség* értéke a legfontosabb. Szerencsére ez
 könnyen mérhető. Először a bemelegedési
 időt és az előnézeti kép elkészültének az
 idejét mértük, alapértelmezett felbontás
 mellett.

A szkennerrel először három hagyomá-
 nyos mintát olvastunk be. Így egy A/4-es
 újságdalt, amelyet 300 dpi-vel és 256
 szürkeárnyalattal olvastunk be, mivel ez a
 formátum a legmegfelelőbb egy OCR
 programnak (a monochrom képekben eseten-
 ként túl sok a karakterfelismerési hiba).
 A WEB a tipikus honlapokra, e-
 mailekbe való szkennelést jelképezi, ahol
 az eredményt JPEG tömörítéssel tároljuk.
 Az *újság* névvel ellátott oldal pedig egy
 magazin oldalát jelöli, archiválási, nyom-
 tatási céllal, de tipikusan ebben a felbontás-
 ban érdemes dolgozni akkor is, ha 1:1
 arányban kell kinyomtatnunk a képet. A
fotó téma egy hagyományos fénykép,
 amelyet összehasonlítás céljából 1200
 dpi-vel olvastunk be, és amennyiben volt,
 akkor az automatikus színkorrekciót is en-
 gedélyeztük. Végül néhány tesztalany dia-
 felvétellel is rendelkezett, ezeket kétféleké-
 pen tettük próbára. Egy papírtokos dia és
 egy hagyományos pöndördő dia hat kép-
 kockájából két-két kockát olvastunk be,
 maximális optikai felbontásban, maximális
 színméllység mellett.

Kezelhetőség (20 pont)

Ide tartozik a szkennerek fizikai kezelhe-
 tősége és a szoftverük. A vizsgálatuk kissé
 szubjektív, hiszen azt néztük, hogy meny-
 nyire esnek kézre az egyes gombok, a fedél
 és egyéb kiegészítők, mennyire könnyű a
 használatuk. Mivel tesztünkre az olcsóbb
 árkategória képviselőit vartuk, ezért a
 TWAIN szoftver áttekinthetősége is sokat
 nyomott a latba.

Szolgáltatások (10 pont)

E pontszám meghatározásánál a mellékelt
 kiegészítőket és a készülékekhez adott szoftve-
 reket vettük számba. A szoftverek értékelésé-
 nél természetesen nem a dobozban, hanem
 a használhatóság volt a mérvadó. **N.L.**

lajos.nagy@cp panorama.hu

Így értékelt a CP

A szkennereket négy szempont alapján értékeltük:

Képmínőség	40 pont
Sebesség	30 pont
Kezelhetőség	20 pont
Szolgáltatások	10 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

- Csúscategória: ... 90 pont és felette
- Felső kategória: ... 80-89 pont
- Középkategória: ... 65-79 pont
- Belépő szint: ... 65 pont alatt

LinkPro
Power Your Network
www.linkpro.hu

Ethernet - Mikrohullámú adatátviteli megoldások.
 Internet Routerok, Tűzfalak, ADSL, Powerline,
 Hálózati kártyák, 32/64 bites PCI, PCMCIA,
 Optikai intelligens konverterek, transceiverek,
 USB, FireWire kártyák, switchek, hubok.
 Kis- és nagyteljesítményű switchek,
 230V-os hálózati adatátvitel,
 Printer szerverek.

Mindezekhez minősített háttérrel biztosítjuk:
 Professzionális UPS-ek, jövő orientált passzív eszközök,
 szerszámok, teszterek széles választéka...

Kérje ingyenes termékkatalógusunkat!

Megbízható fejlett technológiák,
 számítógépes hálózatokhoz.
 AGENDA-AGE KFT. Tel/Fax: (1) 313-1073
 1086 Bp, Erdélyi u. 15. <http://www.agendaage.hu>
 e-mail: info@agendaage.hu

Ha analóg felvételeinket szerkeszteni szeretnénk, vagy a későbbiekben PC-n kívánjuk tárolni, netán CD-re/DVD-re égetnénk, egy videodigitalizálóra lesz szükségünk. Tesztünkben bemutatjuk a videodigitalizálás néhány lehetséges eszközét és módját.

Irásunkkal ezúttal sokkal inkább kedvet szeretnénk teremteni, mintsem a piac valamennyi termékét bemutatni. Ennek több oka is van: a Computer Panoráma 2002/11 számában 20 videodigitalizálót teszteltünk, amelyek közül majdnem mindegyik kapható a mai napig is. Mivel nem szeretnénk ismételni magunkat, ezek a készülékek most kimaradtak, és csak az újdonságokra koncentrálnánk. A másik, ami miatt tesztünk nem lehet teljes, az az egyszerű tény, hogy digitalizálásra a leggyorsabb tévétuner vagy videobemenettel ellátott videovezérlő is alkalmas lehet. Tévé-tuner összehasonlító teszt 2003 májusában volt – és ismét csak arra hivatkozhatunk, hogy az ismétlésnek nem lett volna értelme. A videobemenettel el-

Pixelekbe zárt világ

látott monitorvezerlők esetében azért teszteltünk összesen két eszközt, mert az ATI GPU mellé az *ATI Rage Theater* chip, az nVidia GPU mellé pedig a *Philips SAA7114*-es lapkája jár minden esetben, így minőségbeli különbséget semmiképpen nem tapasztalhatunk volna.

A videodigitalizálók tekintetében egyébként is a szoftver sokkal fontosabb, mint a hardver, hiszen a tömörítés ma már minden esetben kiváló minőségben történik (függetlenül attól, hogy hardveres vagy szoftveres megoldáról van-e szó). A felvétel elkészítése után a szoftver a főszerep, ez határozza meg ugyanis azt, hogy a felvételeinket csak alap-, vagy minőségi megmunkálásnak vehetjük-e alá. A legtöbb termékél a *Ulead VideoStudio* vagy annak valamilyen változata került fel a CD-re, így a mezőny egyáltalán nem mondható színesnek.

Hogyan válasszunk videodigitalizálót?

Ahogy az elmondottakból is kiderült, a videodigitalizáláshoz használhatunk kimondottan videodigitalizáló esz-

köz, tévétunert vagy VIVO-s videokártyát is. Hogy ezek közül melyik a legjobb választás, nehéz eldönteni. Figyelni kell ugyanis az *árra* és a *teljesítményre* is. A videodigitalizálók hardveres tömörítésük miatt gyakorlatilag bármilyen konfigurációban megállják a helyüket, így minden esetben jó választásnak bizonyulhatnak. Cserébe viszont ezek a készülékek meglehetősen drágák. A tévétunerek és a VIVO-s VGA kártyák a másik végeletet képviselik: rendszerint erős gépet igényelnek, viszont csak keveset kell költenünk rájuk. A VGA kártyáknál mindehhez hozzájön még valami: csak akkor éri meg, ha nem túl gyakran cserélünk monitorvezerlőt!

Választásunkat tehát a otthoni konfiguráció erőssége is befolyásolhatja. Gépünk hardverének (főleg a processzor, a memória és a merevlemez) sebessége azonban még ezen kívül is meghatározó. Az utómunkálatokat minden esetben szoftveresen tehetjük meg. Nem árt azonban tudni, hogy a PII-es és P4-es processzorral rendelelt felvételek között minőségbeli különbség nincs! Legyünk tehát türelmesek és kitartók, s az eredmény biztosan nem marad el.

Belkin USB VideoBus II

Az egyik legegyszerűbb megoldást kínálja a *Belkin* márkanévű eszköz, amely tulajdonképpen csak egy analóg-digitális átalakító. A processzor számítási teljesítménye ennek megfelelően nem elhanyagolható (PIII-500 már elég a VHS minőség eléréséhez). Az *MGI VideoWave III SE*

egy érdekes program, nem tud túl sokat (az alapfunkciók ugyan megvannak, de csak kevés előre gyártott lehetőség közül választhatunk), ennek ellenére a VW III egyedül jellemzőkkel is dicsekedhet. Igazán érdekes a feliratok mozgatható lehetősége, amellyel akár a mozifilmek végén található stáblistához hasonlóan kiegészítést is kölcsönözhetünk felvételünknek. A telepitő CD-re felkerült még egy képszerkesztő alkalmazás és a *TeVeO* szoftver is. Egy valami viszont nagyon hiányzik: az elkészült felvételeket csak a merevlemezre menthetjük, így le kell mondanunk az asztali készüléken való visszajátszás lehetőségéről.

analóg

2003
7

Információk

Gyártó, típus: Belkin USB VideoBus II
 Forgalmazó: RCE
 Ár: 16 900 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internet: www.belkin.com, www.rce.hu

Hardver	19	25
Szoftver	24	50
Szolgáltatások	22	25

pont

75

Értékelés:
középkategória

PLUSZ

• nagyon olcsó

MÍNUSZ

• azért a nagykol nem versenyezhet

Dazzle Digital Video Creator 150

analóg

A DVC 150 az analóg jelek feldolgozásának mestere. A Dazzle valamennyi termékénél a kiváló minőségű hardveres feldolgozóegység és a saját tervezésű szoftverek jelentik a garanciát a kiváló minőségre. A gyors és egyszerű hardvertelepítés után három saját fejlesztésű program

közül választhatunk. A Dazzle MovieStar a felvétellekzésben és -szerkesztésében jeleskedik. Az alapműveleteken kívül néhány látványos átmeneti effektus és feliratozási lehetőség is a rendelkezésünkre áll, sőt az utóbbihoz saját készítésű betűtípust is választhatunk. A kimeneti formátum választások valamennyi szabványos MPEG formátum, így VCD, SVCD és DVD profilt is választhatunk. Ez azért is hasznos, mert a második program (a DVD Complete) segítségével olyan CD-ket/DVD-eket készíthetünk, amelyek később asztali készülékben is lejátszhatók. A kis program segítségével lementés is készíthetünk a DVD-lemezekhez.

2003 Információk

Gyártó, típus: Dazzle Digital Video Creator 150
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 44 400 Ft
Internet: www.dazzle.com, www.atcomp.hu

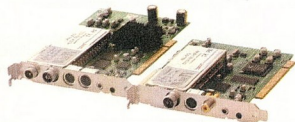
Hardver	22	25
Szoftver	37	50
Szolgáltatások	21	25

80 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ**
• kiváló minőség, jó ár-teljesítmény arány
- MÍNUSZ**
• külön tápegység tartozik hozzá

Hauppauge WinTV PVR 250/350

analóg

A videók áttétele PC-re analóg forrás esetén gyakorlatilag bármilyen tévétunerrel megoldható. A Hauppauge termékskálájában viszont olyan eszközöket is találhatunk, amelyek kimondottan erre a célra készültek. A PVR sorozat tagjain a Conexant hardveres MPEG-2 kódolategy-

sége kapott helyet, így egyik változat sem igényel extra konfigurációt. Az MPEG-1/2 formában előkészített felvételeket a Ulead MovieFactory alkalmazáscsomag segítségével szerkeszthetjük, és akár menüt is készíthetünk a házimozinak. Egy másik program azonban sok esetben hasznosabb lehet: a WinTV Editor az otthoni felhasználásra szánt programok egyik nagy hiányosságát hivatott kijavítani. Az alkalmazás segítségével mindenféle renderelés (újrátömörítés) nélkül vagdoshatjuk az MPEG-formátumú fájlokat, így biztosak lehetünk egyfelől az eredeti minőség megtartásában, másfelől pedig nem is kell órákat várni a felvétel elkészítésére.

2003 Információk

Gyártó, típus: Hauppauge WinTV PVR 250/350
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 40 600 / 48 300 Ft
Internet: www.hauppauge.com, www.ramiris.hu

Hardver	21/21	25
Szoftver	36/36	50
Szolgáltatások	21/22	25

78/79 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ**
• jó ár-teljesítmény arány
- MÍNUSZ**
• a SCART kimenethez átalakító kell

Leadtek WinFast A310TD

analóg

Ha nincs szükségünk tévétunerre (netán már van egy), viszont videokártyá szeretenék cserélni, akkor megfontolhatjuk egy VIVO-s (Video In Video Out) eszköz vásárlását is. A Leadtek A310TD egy GeForce FX 5600-as chip köré épül. A „digitálizálásról” a Philips SAA7114-es

lapka gondoskodik, tehát jelen esetben is csak jelátalakításról van szó, és szükséges a processzor aktív közreműködése (a DVD-minőség eléréséhez P4-es processzor ajánlott). A videodigitálizálók tekintetében egyedi tulajdonság a Timeshift képesség, ami jól jöhet, ha az eszközünkkel – videómagnó közbeiktatásával – tévéadást szeretnénk rögzíteni. A rögzítéshez a Leadtek saját programját használva – a megszokott módon – most is bármilyen telepített codec-et használhatunk. A csomagolás tartalmazza még a Ulead VideoStudio 6-ot is, amelyhez a beépített átmeneti effektusokon kívül egy sor 3D-s hatást is mellékeltek a telepítő CD-n.

2003 Információk

Gyártó, típus: Leadtek WinFast A310TD (MyVIVO Edition)
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 48 300 Ft
Internet: www.leadtek.com.tw, www.ramiris.hu

Hardver	21	25
Szoftver	39	50
Szolgáltatások	23	25

83 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ**
• jó ár-teljesítmény arány
- MÍNUSZ**
• viszonylag gyakran cserélünk videokártyát

Kislexikon

Composite video: a leggyakrabban tévéknél és videóknál, illetve analóg kameráknál használt adatátviteli módszer, amely ugyanazon a kábelben keresztül továbbítja a színértékeket és a fényerősség-értékeket.

DV: a digitális videó rövidítése. A szabvány lényege, hogy a DV eszköz (pl. videokamera) egyaránt digitális formában menti a mágnesszalagra a kép- és hanganyagot. Ily módon minden további másolás minőségromlás nélkül végezhető (kameráról

kamerára is). A DV formátum tömörítési aránya 5:1-hez, a képminősége kiváló. A tömörítés ellenére 20 perc videó rögzítése a merevlemezen 4 Gbájtnyi helyet igényel. A szabvány egyik változata a *MiniDV*. A forgalomban lévő digitális videokamerák általában ezt a formátumot használják.

IEEE 1394 (FireWire, i-link): Az Apple által kifejlesztett adatátviteli busz, amely maximálisan 400 Mbit/s adatátvitelt tesz lehetővé. Ezen a csatlakozón keresztül köthetjük a DV kamerákat a PC-hez.

Lineáris szerkesztés: az analóg felvételek szerkesztési módszerét nevezzük lineáris szerkesztésnek, mert az egyes részletek sorrendje adott, és nem módosítható anélkül, hogy ne készítenénk újra az egész felvételt (pl. egy videokazetta közepre nem vehetünk fel semmit úgy, hogy a felvétel helyén előzőleg elhelyezkedő anyag ne vesszen el).

Nemlineáris szerkesztés: az az eljárás, amelynek során az egyes részek sorrendje egymástól függetlenül változtatható.

Műszaki adatok

	ANALÓG					
	Belkin USB VideoBus II	Dazzle Digitál Video Creator 150	Hauppage WinTV PVR 250	Hauppage WinTV PVR 350	Leadtek WinFast VC100 XP	Snazzi III PCI
Interfész	USB 2.0	USB 2.0	PCI	PCI	PCI	PCI
Külső/belső	Külső	Külső	Belső	Belső	Belső	Belső
Analóg forrás	van	van	van	van	van	nincs
Digitális forrás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	van
Bemenetek	Composite, S-Video, 2x RCA Audio	Composite, S-Video, 2x RCA Audio	Composite, S-Video, jack audio	Composite, S-Video, jack audio	Composite, S-Video	Composite (2x), S-Video, jack audio
Kimenetek	Composite, S-Video, 2x RCA Audio	Composite, S-Video, 2x RCA Audio	-	SCART	-	-
PAL/NTSC	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen
25/30 fps	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen
Maximális felbontás	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576
Mentési formátumok	MPEG-1/2 (szoftveresen)	MPEG-1/2	MPEG-1/2, AVI (szoftveresen)	MPEG-1/2, AVI (szoftveresen)	MPEG-1/2 (szoftveresen), AVI (bármilyen codec)	MPEG-1/2
Maximális bitráta	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	25 Mbit/sec
Analóg forrásnál hardveres támogatás	nem	igen	igen	igen	nem	igen
A szerkesztőprogram által támogatott formátumok	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia, MOV, Windows Media Format
Szoftverek	MGI VideoWave III SE, MGI PhotoSuite3 SE, TeVeO Live	Dazzle MovieStar 5, Dazzle DVD Complete, Dazzle OnDVD	WinTV Editor, Ulead Movie Factory	WinTV Editor, Ulead Movie Factory	Leadtek WinFast PVR, Leadtek WinFast DVD	Snazzi Movie Mill, Intervideo WinProducer 3, Ulead DVD Movie Factory, Intervideo WinDVD 4
Minimális rendszerkövetelmény	PIII-350 MHz, 128 Mbájt	PIII-500 MHz, 128 Mbájt	PII-500 MHz, 128 Mbájt	PII-450 MHz, 64 Mbájt	PII-300 MHz, 64 Mbájt	PII-400 MHz, 64 Mbájt
Támogatott operációs rendszerek	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP

tó, és az egyes részek önállóan és tetszőlegesen feldolgozhatók.

NTSC: az USA-ban és Japánban használt videójelszabvány, amely másodpercenként 30 képváltást (60 félképpel) használ, és a függőleges felbontása 480 sor.

PAL: Európában elterjedt videoszabvány, másodpercenkénti 25 képkocka frissítéssel (50 félkép) és 576 sor felbontással.

Renderelés: az a folyamat, amelynek során (mozgó)képet, illetve hanganyagot dolgozunk fel.

S-Video: a composít videóhoz hasonlóan képsávok átvitelére alkalmas szabvány, amely azonban külön szálon kezeli a színértékeket és a fényerőt. Így módon a composít videónál jobb átviteli minőség érhető el.

VCD (VideoCD): az MPEG-1 tömörítési eljárásra épülő formátum, a minősége kb. a VHS kazettáknak megfelelő. Egy perc anyag tárolása kb. 10 Mbájt helyet igényel. Általában az asztali készülékek is olvassák a VCD formátumú korongokat.

SVCD (Super VCD): a legrosszabb minőségű az MPEG-2 szabványt használó formátumok közül. A felbontása 480×576 képpont, amelyet 2,5 Mbit sávszélességen tárol. A méretéhez képest elég jó minőségben rögzíti az anyagokat.

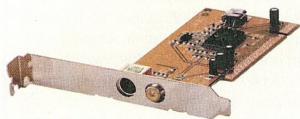
DVD: A szabvány az MPEG-2 formátumot használja, a felbontása 720×576 képpont, a sávszélessége 4-12 Mbit.

cdVD: ezzel a formátummal DVD-minőségben tárolhatjuk felvételeinket CD-lemezen.

VIVO-S VIDEOVEZÉRLŐ			DIGITÁLIS		ANALÓG + DIGITÁLIS		
Leadtek WinFast A310TD (MyVIVO Edition)	Sapphire Radeon 9000 Atlantis Pro (VIVO)	ADS Pyro ProDV	Terratec Cameo 600 DV	ADS Pyro A/V Link	Dazzle Real-Time Video Producer	Pinnacle Studio MovieBox DV	Terratec Cameo Convert
PCI	PCI	PCI	PCI	FireWire	FireWire	FireWire	FireWire
Belső	Belső	Belső	Belső	Külső	Külső	Külső	Külső
van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
nincs	nincs	van	van	van	van	van	igen
Composite, S-Video	Composite, S-Video	FireWire (2x külső, 1x belső)	FireWire (2x külső, 1x belső)	Composite, S-Video, FireWire (4 pines), 2X RCA Audio	Composite, S-Video, FireWire, 2X RCA Audio	Composite, S-Video, 2X RCA Audio	Composite, S-Video, FireWire, 2X RCA Audio
Composite, S-Video	Composite, S-Video	FireWire (2x külső, 1x belső)	FireWire (2x külső, 1x belső)	Composite, S-Video, RGB (3x RCA), FireWire (4 pines), 2X RCA Audio	Composite, S-Video, FireWire, 2X RCA Audio	Composite, S-Video, 2X RCA Audio	Composite, S-Video, FireWire, 2X RCA Audio
igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen
igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen	igen / igen
720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576
MPEG-1/2	MPEG-1/2	AVI (Natív DV)	AVI (Natív DV)	MPEG-1/2, AVI (Natív DV)	MPEG-1/2, AVI (Natív DV)	MPEG-1/2, AVI (Natív DV)	MPEG-1/2, AVI (Natív DV)
2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	Analóg: 2-10 Mbit/sec, Digitális: 25 Mbit/sec	Analóg: 2-10 Mbit/sec, Digitális: 25 Mbit/sec	Analóg: 25 Mbit/sec, Digitális: 2-10 Mbit/sec (MPEG-2), 25 Mbit/sec (DV)	Analóg: 2-10 Mbit/sec, Digitális: 25 Mbit/sec
nem	nem	nem	nem	igen	igen	igen	igen
AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	-	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format	AVI, MPEG-1, MPEG-2, RealMedia MOV, Windows Media Format
Leadtek WinFast PVR, Leadtek WinFast DVD, Cycore Cult 3D, Ulead Video Studio 6, Ulead Cool 3D SE	ATI Multimedia Center	Ulead DVD Workshop, Ulead Media Studio Director's Cut, Ulead Picture Show	Ulead Media Studio, Adore Magic FX, Cool 3D FX, DV Patch, DV Patch 2	Ulead Video Studio DVD Edition, TeVeo Live, MediaShare	Dazzle MovieStar 5, Dazzle DVD Complete, Dazzle OnDVD, Adobe Premiere 6.5 Boris FX LTD	Pinnacle Studio 8.6, Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound	Ulead Media Studio, Adore Magic FX, Cool 3D FX
AGP 2.0, 128 Mbájt	AGP 2.0	PIII-1 GHz, 256 Mbájt	PII-300 MHz, 64 Mbájt	PIII-400 MHz, 64 Mbájt	P4-1700 MHz, 64 Mbájt	PIII-500, 128 Mbájt	PII-400 MHz, 64 Mbájt
Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows XP	Windows 98/ME/2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP

Leadtek WinFast VC100 XP

analog

A mezőny legkisebb tagja szintén a Leadtek gyártósoráról érkezett. A VC100 XP éppen, hogy csak befér a videodigitalizáló közé, hiszen nem áll másból, mint két videobemenetből, valamint a Conexant Fusion 878A chipjéből. A munka érdemi része ennek megfelelően nem is

hardveres, hanem szoftveres úton, a CPU segítségével zajlik. Ebből az is következik, hogy a kártya funkcionalitása megegyezik a tévétunerek lehetőségével (amennyiben azok S-Video vagy composít csatlakozóját használjuk bemenetként). Nem véletlen az sem, hogy a CD-n található program már ismerős a néhány hónappal ezelőtt bemutatott tévétuner teszttünkből. A csupán felvételi funkciót ellátó program elég jó minőségben képes felvett készíteni, ami nem kis részben a jó minőségű, beépített deinterlace szűrőnek köszönhető. A kártyával vágtatlan formában, de tömörítve tudjuk a PC-re menteni a felvételeinket.

2003 Információk

Gyártó, típus: Leadtek VC100 XP
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 6 600 Ft
 Internet: www.leadtek.com.tw, www.ramiris.hu

Hardver	19	25
Szoftver	30	50
Szolgáltatások	22	25

71 Értékelés: középkategória

PLUSZ
 • olcsó

MÍNUSZ
 • csak szoftveres tömörítés

Sapphire Radeon 9000 Atlantis Pro

analog

Ha nem vagyunk nagy játékosok, akkor biztosan nem éri meg csúcskategóriás videokártyát vásárolni. Csak házimozi a legjobb ár/teljesítmény arányt a Radeon 9000 sorozat tagjai kínálják, amelyeknek szintén létezik VIVO-s változatuk. A kártyán az ATI saját lapkája végzi az ana-

lóg/digitális, illetve a digitális/analog konverziót, de tömörítésre ezúttal sem kerül sor. Az adatfolyamot az ATI kártyákhoz járó Multimedia Center segítségével tömöríthetjük, AVI vagy MPEG formátumba. A szokásosnak mondható profilok természetesen most is a rendelkezésünkre állnak, de akár saját sémákat is létrehozhatunk. Ekkor egyébként az átlagosnál valamivel több paramétert változtathatunk, így azt is megadhatjuk, hogy a felvétel készítése során a program csak „I” típusú képkockát gyártson, vagy mindhárom (I, P és B) lehetséges variációt használja. Sajnos a Sapphire nem mellékelte szerkesztő programot.

2003 Információk

Gyártó, típus: ATI Radeon 9000 Atlantis Pro
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 25 200 Ft
 Internet: www.sapphiretech.com, www.ramiris.hu

Hardver	22	25
Szoftver	30	50
Szolgáltatások	15	25

67 Értékelés: középkategória

PLUSZ
 • kedvező ár

MÍNUSZ
 • szerkesztőprogram nem jár hozzá

Snazzi III PCI

analog

Ezúttal a Snazzi egyik legegyszerűbb kártyájával, ráadásul annak is az EVO, tehát a kevésbé felszerelt változatával ismerkedhettünk meg közelebből (mivel a múltkorit teszttünkből már az összes többi készülék szerepelt). Az egyszerűség egyébként nem a programcsomag tartal-

mában keresendő – ez ugyanis majd' minden Snazzi kártya esetén azonos –, sokkal inkább a kimenetek hiányában. Az eszközt tehát akkor ajánlhatjuk, ha van videokimenetes videoezérőnk, vagy akkor, ha nem analog formában szeretnénk tárolni a felvételeinket. De most lássuk a kártya naposabb oldalát: a digitalizáló kiváló minőségű hardveres tömörítéssel dicsekedhet, és amolyan jó „eszköz” módjára a bejövő hang kezelését sem passzolja le másnak. Ezúttal végre nem a Ulead VideoStudio programmal találkoztunk (nem mintha az rossz lenne, de így legalább kicsit változatosabb a kép), hanem az Intervideo WinProducerével.

2003 Információk

Gyártó, típus: Snazzi III PCI
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 34 400 Ft
 Internet: www.snazzi.com, www.atcomp.hu

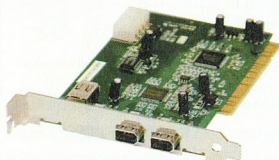
Hardver	23	25
Szoftver	41	50
Szolgáltatások	22	25

86 Értékelés: felsőkategória

PLUSZ
 • kiváló ár/teljesítmény arány

MÍNUSZ
 • nincsen rajta semmilyen kimenet

ADS Pyro ProDV

A *PyroDV* dobozában megbújó FireWire kártya egy hajszálnival többet nyújt a társainál: saját tápcsatlakozója van, s így stabilabb működést érhetünk el vele egy leterhelt PC-n. Az érdemi munkát három program segítségével végezzük. Ha DV-formátumban szeretnénk

digitális

menteni (amely a minőség 100%-os megtartását jelenti), vagy pedig a már megvágtatott felvételt szeretnénk a DV-kazettára visszamásolni, a *Ulead MediaStudio Pro*-t használhatjuk. A program egyébként bármilyen Windows környezetben kifogástalanul használható, ugyanis képes áthidalni a 4 Gbájtos fájlméretet. Ez utóbbi a FAT32 fájlrendszer használatakor jelenthet problémát. A *MediaStudio* további előnyei közé tartozik a VBR mód támogatása, szoftveres MJPEG támogatás, valamint a *Windows Media Formátum* stabil kezelése is. Ha PC-n is lejártható állományt szeretnénk, használjuk a *DVD Workshop* programot.

2003 Információk

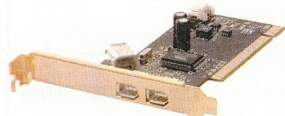
Gyártó, típus: ADS Pyro ProDV
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 28 800 Ft
 Internet: www.adstech.com, www.atcomp.hu

Hardver	25	25
Szoftver	27	50
Szolgáltatások	22	25

74 Értékelés: középkategória

- PLUSZ**
 • VBR MPEG-2 támogatás
- MÍNUSZ**
 • csak angol nyelvű kézikönyv

Terratec Cameo 600 DV

A *Terratec Cameo* sorozatának legnagyobb tagja a 600-as számot viselő eszköz, amely hardveres szinten a csatlakozó előlapra való kivezetésével nyújt többet a társainál, de valamelyest gazdagabb a szoftvercsomag is. A *Ulead MediaStudio Prót* már régóta ismerjük, annyit

digitális

azonban mindenképpen meg kell említeni, hogy a kártyához nem a legfrissebb verzió jár, be kell ünnökn a 6.0 VE változattal. Ez egyébként nem befolyásolja túlságosan a használhatóságot, viszont a kártya ára valamivel kedvezőbb, mint a versenytársak esetében. A szerkesztő felülethez több látványos effektust is telepíthetünk. Az új szűrők száma több száz, így biztosan nem lesz hiányérzetünk! Az elkészült anyagot CD-re vagy DVD-re égethetjük, de ha nincsen otthon ilyen eszközünk, akkor válasszuk a merevlemez mentés opciót, így később akár valamelyik ismerősünket segítségét is kérhetjük az utolsó lépéshez.

2003 Információk

Gyártó, típus: Terratec Cameo 600 DV
 Forgalmazó: RCE
 Ár: 26 900 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internet: www.terratec.com, www.rce.hu

Hardver	25	25
Szoftver	36	50
Szolgáltatások	23	25

84 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ**
 • FireWire port kivezetése az előlapra
- MÍNUSZ**
 • csak a CD-re került fel a használati útmutató

ADS Pyro A/V Link

A professzionális felhasználásra szánt ADS termék a mai divatnak megfelelően külső készülék, már csak azért is, mert a rengeteg csatlakozó nem is férne el egy PCI-os kártya hátoldalán. Néhány érdekesség: a DV bemenet a kamerákon is megtalálható négytűs verzió, ám mégsem

analog + digitális

ez a kártya egyetlen különlegessége. A hátlapon ugyanis komponenseire bontott videokimenetet is találunk. Az eszközt ráadásul PC nélkül is használhatjuk (a hátlapon a DIP kapcsoló állítása szükséges), ha csupán analog/DV konverziót szeretnénk végrehajtani. Mindemellett természetesen minden más alapszolgáltatás is a rendelkezésünkre áll, így analog/analog, DV/DV és DV/analog átalakítás is, amelyek a már megszokott módon működtethetők. A szerkesztési munkálatok során sem kerülhetünk ismeretlen helyzetbe (ismét csak a Ulead VideoStúdióval van dolgunk), így a lehetőségekre ezúttal sem térünk ki külön.

2003 Információk

Gyártó, típus: ADS Pyro A/V Link
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 55 800 Ft
 Internet: www.adstech.com, www.atcomp.hu

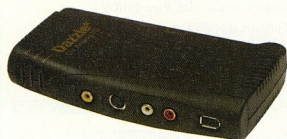
Hardver	25	25
Szoftver	40	50
Szolgáltatások	23	25

88 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ**
 • RGB videokimenet
- MÍNUSZ**
 • a bekapcsoló gomb lehetne jobb helyen

Dazzle Real-Time Video Producer

digitális

A profiknak készült eszköz az analóg és digitális készülékekkel is elboldogul, s ahogy az e kategóriában már elvárás, a kommunikáció mindkét esetben kétirányú. Ez egyébként inkább az analóg kiemelés miatt fontos, hiszen így az elkészült felvételeket igény szerint hagyomá-

nyos VHS kazettán is tárolhatjuk. Az eszköz külső, ennek ellenére a működéshez nem igényel külön áramforrást. Éppen ezért nem is értettük, hogy mit keres a tápegység a dobozban.

A szerkesztési munkálatokra a Dazzle saját programját is használhatjuk – az egyszerű kezelhetőség érve emellett szól –, ám ha nem sajnáljuk az időt, akkor az *Adobe Premiere 6.5* fortélyait is kitanulhatjuk (a csomagba nem az LE változat került). Ez utóbbi nagyon is megéri, különösen ha a profinak látszó felvételeket szeretnénk készíteni, hiszen a program segítségével minden elképzelésünket könnyen megvalósíthatjuk.

2003 Információk

Gyártó, típus: Dazzle Real-Time Video Producer
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 104 200 Ft
Internet: www.dazzle.com, www.atcomp.hu

Hardver	25	25
Szoftver	46	50
Szolgáltatások	23	25

94 Értékelés:
csúcscategória

- PLUSZ**
- a hozzáadott szoftverek mindent tudnak
- MÍNUSZ**
- nincsenek „analóg kábelek”, nagy a gépigénye

Pinnacle Studio MovieBox DV

digitális

A mezőny talán legtestesebb darabja a *Studio MovieBox DV*. Ez azonban nem a Pinnacle-t dicséri, hiszen a dizájn kialakítására a *Porsche* céget kérték fel. Az eszköz, AV-DV és DV-AV konverzióra egyaránt képes (akár PC közbeiktatása nélkül is). A csomagban a jól bevált *Stu-*

dio alkalmazás legújabb változata található (ez a 8.6-os verziószámot viseli), amelynek egyik legnagyobb előnye, hogy DV-formátum esetén lehetőségünk van arra, hogy először csak az előnézetnek megfelelő minőségben mentjük el a felvételt, és így végezzük el a szerkesztési munkálatokat. Ezzel a módszerrel legfőképpen tärhelyet nyerhetünk (akár 14 Gb-ot is a szerkesztés alatt), de gyorsabban mennek a munkálatok és az előnézet renderelése is, hiszen nem kell akkora adatmennyiséggel számolni. (A műveletek tényleges végrehajtása már az eredeti anyagból történik, nem kell tehát minőségromlástól tartanunk.)

2003 Információk

Gyártó, típus: Pinnacle Studio MovieBox DV
Forgalmazó: Axico
Ár: 59 830 Ft (ajánlott végfelhasználói)
Internet: www.pinnaclesys.com, www.axico.hu

Hardver	25	25
Szoftver	40	50
Szolgáltatások	21	25

86 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ**
- kiváló dizájn, könnyen kezelhető szoftver
- MÍNUSZ**
- a szoftver DivX-szel még mindig nem az igazi

Terratec Cameo Convert

digitális

A *Terratec* második egysége egy külső készülék, s mind az analóg, mind a hardveres feloldozására képes. A fejlesztővel jól feldolgozására képes. A fejlesztőt már megszokhattuk, hogy az érdemi munka elvégzésére a *Ulead* cég valamely termékét mellékelte a csomagban. Nos, jelen esetben a *MediaStudio 6.5*-ös változa-

tát kaptuk. Az amúgy elég jól sikerült felvételteljesítő és szerkesztő rész külön programban kapott helyet. Szerencsére ez egyben a legnagyobb probléma is, hiszen a programokon belül minden a legnagyobb rendben.

A *Capture* rész például irányítani is tudja a digitális kamerát. A felvételt, analóg forrás esetén, a hardveres tömörítés révén egyből MPEG-2 formátumba is történhet. A szerkesztő alkalmazás némileg eltér a megszokottól, hiszen akár két ablakban is láthatjuk a kezelésnek alávetett felvételt.

Higyed Gábor
gabor.higyed@cpanorama.hu

2003 Információk

Gyártó, típus: Terratec Cameo Convert
Forgalmazó: Pixel
Ár: 79 900 Ft
Internet: www.terratec.com, www.pixel.hu

Hardver	25	25
Szoftver	38	50
Szolgáltatások	22	25

85 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ**
- analóg és digitális kiemeléseket is tartalmaz
- MÍNUSZ**
- kár, hogy a munkálatokhoz három külön programot kell használni

Így tesztelt a CP

A tesztelésben egy *Gigabyte PE667 Ultra* alaplap, 2,53 GHz-es P4-es processzor és 512 MB-ot *PC2700*-as memóriamodul volt a segítségünk. Az adatokat 120 Gb-ot *Hitachi (IBM) Deskstar 180GXP* merevlemezben tároltuk. A további kiegészítők közé tartozott a monitorvezérlő kártya (*Gigabyte M5A9000 Pro*), s a gépben volt egy FireWire (OHCI kompatibilis) adapter is. Az USB 2.0 eszközöket az alaplap USB portra csatlakoztattuk. A hardvert a Windows XP Professional „keltett életre”.

A hardver erőssége (25 pont – 25 %)

A hardver minősége elsősorban az analóg forrást is támogató eszközöknek fontos, a DV-vel feldolgozásánál nem, ekkor ugyanis csak egyszerű másolásí műveletről van szó. A hardver feladata első-

legesen a képminőség megtartása, ami a DV-eszközöknél 100%-os. A csak DV-t támogató eszközök pontosan emiatt minden esetben megkapták a maximális pontszámot. Az analóg eszközöknél a hardverre hárul a processzor tehermentesítése is. A pontszám megállapítása során pozitívként könyveltünk el az analóg rendszereknél a saját videokimenetet, illetve azt is fontosnak tartottuk, hogy a hangszávozás kezelése is „házon belül”, azaz ne a hangkátyán keresztül történjen. Persze, ha videokimenetes monitorvezérlőnk és egy jó minőségű hangkátyánk van, ezek a szempontok mind-mind a háttérbe szorulhatnak.

Szoftver (50 pont – 50 %)

A csomagok lelke minden esetben a szoftver. A programoknak alapvetően három funkciót kell ellátniuk. Az első a felvétel rögzítése valamilyen formában a merevlemezre. Általános elvként azt jelölhetnénk meg, hogy minél több formátum támogatott, annál jobb. Az MPEG és a DV a mai szabvány, ennyit mindenkinek tudnia kell. Minden más formátum támogatását extraként értékeltük. A szerkesztésnél nagyjából a szokásos feladatokat végezhetjük el, így vágathatunk, feliratozhatunk és különféle effekteket is bevezethetünk a látvány érdekében. Itt inkább a repertoárt, mintsem a funkciókat lehetett értékelni. Két digitalizáló emelkedett ki a mezőnyből, hozzájuk az *Adobe Premiere-t* mellékeltek, ez magyarázza magasabb pontszámukat. Végezetül azt is fontosnak tartottuk, hogy az elkészült felvételt kedvünk szerint kíríthatunk DVD-re vagy CD-re. Azt azonban hozzá kell tennünk, hogy az elterjedt CD-írók alpból támogatják az (S)VCD formátumot, így csak akkor kell a DVD-készítő alkalmazás, ha menüt is szeretnénk a felvételünkre. Pozitívan értékeltük, ha az égető szoftver CD-re is tudott DVD-formátumot írni, ezzel a módszerrel ugyanis akár 30 perc kiváló minőségű anyagot írhatunk fel egyetlen ezüstkorongra, s hozzá menüt is készíthetünk (arra viszont figyeljünk,

Tesztünkre otthoni felhasználásra szánt videodigitalizálókat kértünk, mindenféle korlátozás nélkül. A beérkezett készülékeket három kategóriába soroltuk. A megkülönböztetés alapját az szolgáltatotta, hogy milyen forrással tudott megbirkózni az adott eszköz. Az első csoportba kerültek az analóg, a másodikba a digitális kamerára specializált eszközök. A harmadik csoportot a kombinált felhasználásra alkalmas készülékek alkották.

hogy a végeredmény ez esetben nagy valószínűséggel csak PC-vel lejártható!)

Szolgáltatások (25 pont – 25 %)

A szolgáltatások pontunkat már nem is nagyon kell magyarázni, de hátha valaki most tartja először a kezében a CP-t. A termékátogatás és a garancia időtartama fontos tényező, így ezeket mindenképpen értékelnünk kellett. A csomagolás igényességére vonatkozóan ellenőriztük a szükséges kábelek meglétét, így a DV- és az analóg kábeleket (értelemszerűen), a használati útmutató minőségét (megjelenési formáját, információtartalmát, nyelvért). Megvizsgáltuk azt is, hogy milyen konkrétan nem a digitalizáláshoz használható szoftvereket mellékeltek a szükséges alkalmazásokon kívül, és hogy ezek mennyire használhatóak.

H. G.

gabor.higyed@epanorama.hu

A *Pinnacle Studio 8* alapkiépítésben közel 30 menüt tartalmaz, de emellett természetesen saját kezelőfelületet is készíthetünk DVD/lemezeinknek

Így értékelt a CP

A videodigitalizálókat három szempont alapján értékeltük:

A hardver erőssége: ..... 25 pont
Szoftver: ..... 50 pont
Szolgáltatások: ..... 25 pont
Összesen: ..... 100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória: ..... 90 pont és felette
Felsőkategória: ..... 80-89 pont
Középkategória: ..... 65-79 pont
Bélepőszint: ..... 65 pont alatt

BILLENTYŰZET

BTC Smart Office

Név:	BTC Smart Office
Kategória:	billentyűzet
Forgalmazó:	Cédrus Számástechnikai Kft
Internet:	www.btc.com

- + praktikus
- először kissé szokatlan

Az már az első pillantásra látszik, hogy nem egy szokványos multimédiás billentyűzettel van dolgunk. Nos, a BTC Smart Office-t kifejezetten irodai felhasználásra szánták. Fejlesztőinek az volt a céljuk, hogy a legkevesebb egérhasználattal lehessen gyorsabban és hatékonyabban elvégezni a mindennapi munkát.

A Space billentyű alatt található plusz gombok hivatottak elvégezni az egér legfontosabb feladatait, persze teljes mértékben nem képesek a háttérbe szorítani az egeret, mert a kurzort nem irányíthatjuk velük. A billentyűzetten könnyű gépelni, nagyon könnyű a billentyűk lenyomása. Némi megszokás után nagy segítség lesz a munkában, mert a legtöbbször használatos parancsokat egyetlen gomb lenyomásával kiadhatjuk, a emellett néhány gombot akár egyedien is konfigurálhatunk. Az Officeban (Word, Excel, stb.) használható billentyűkön kívül természetesen megvan a multimédiás klaviatúrák „hagyományos” gombjai is, amelyek az internetezésben és a zenehallgatásban nyújtanak segítséget. A nyílak alatti Close elhelyezése nem a legszerencsésebb, a közelsége miatt könnyen megnyomhatjuk, ami az éppen használt program bezárását eredményezi.

A Space billentyűből hiányzó darab is az irodai felhasználás mellett szól, ezt a részt ugyanis a gyakorlott gépirók nem használják, és a kiegészítő billentyűk elhelyezése is szerencsésebb.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

Mercury Deluxe Classic Cam 3.1

Név:	(Kobian) Mercury Deluxe Classic Cam 3.1
Kategória:	digitális fényképezőgép
Forgalmazó:	Mercury Magyarország
Internet:	www.kobian.com, www.mercury.hu

- + sok funkció, igényes megvalósítás, hozzáadott programok
- átlagos (CMOS-nak megfelelő) képmínőség, egyedi meghajtóprogram

Kezdjük a névvel: a *Deluxe* a sok funkcióval felszerelt, könnyedén használható jelzi, a *Classic* a hagyományos, kompakt fényképezőgépek formájára utal (a Távol-Keleten ugyanis más a divat), míg a *Cam* a fényképezőgép kamerajellegére. A 3.1 a gép által lementett képek felbontását jelzi (2048x1536), a valóságban 2,1 megapixelos CMOS érzékelője van, tehát a natív felbontása 1600x1200, ami valóban használható méret. Ez nagyon szép érték, különösen annak tükrében, hogy az USB csatlakozású, 8 Mbájt belső memóriával rendelkező gépet webkameraként is használhatjuk. Vagy éppen külső USB-s meghajtónak, hiszen egy SD-kártyafogalata is van, amellyel jelenleg 512 Mbájtra bővíthetjük a gépre menthető adatok mennyiségét.

Menthetünk rá mozgóképet (AVI), természetesen képet és hangot is. A diktafon funkcióval a beszédhez megfelelő minőségű, 8 kHz mintavételezésű és 4 bit felbontású WAV fájlokot rögzíthetünk. A készülék kialakítása igényes, a támogatott funkciók sokrétűek, a megvalósításuk pedig ötletes. Az USB- és a videokábel mellé CD-lemezen megkapjuk az MGI PhotoSuite IV SE, a PhotoVista 2.02 és a VideoWave IV SE programokat is.

Az elmarafatalan kellékek mellé még hodszyját és tokot is mellékeltek. A készülék használata meglehetősen egyszerű, a különböző funkciók jól áttekinthetőek.

MP3-LEJÁTSZÓ

Live 3 in 1

Név:	Live 3 in 1
Kategória:	MP3-lejátszó
Forgalmazó:	East Computer
Internet:	www.digital-world.hu

- + könnyű
- bővíthető memória

Először a mérete miatt akad meg az ember szeme ezen az apróságon. Közélebb-ről szemügyre véve azután kiderül, hogy nem csupán egy „mezei” MP3-lejátszóról van szó. A zenei fájlok lejátszása mellett ugyanis, beépített mikrofonja segítségével, diktafonként is funkcionálhat, mi több, egyszerű adathordozóként is használható.

Kétféle kivitelben kapható: 64 Mbájt és 124 Mbájt beépített flash memóriával. Minthogy Smartmedia kártyával bővíthető, akár több száz Mbájtnyi tárhely is a felhasználó rendelkezésére állhat. Az adat és zene feltöltése USB kábelben keresztül, a számítógép segítségével történik. A feltöltött zenét nem konvertálja át, így több hasonló lejátszóval ellentétben nem ront a minőségen, tehát minden szempontból megfelel a kategória elvárásainak. A normál mellett négy előre programozott hangszínt közül választhatunk. Egy darab AAA típusú elemmel működik, ami körülbelül 6 órányi munkához elegendő (tanácsos töltethető elemmel használni).

Kezeli az ID3v1 tag-et, és a felvett számokat címmel láthatjuk el vagy már meglévő fájlok nevezhetünk át. A méretből és súlyából (37g) adódóan aktív mozgás, így például futás közben sem zavaró. Az MP3-lejátszóhoz szoftvereket tartalmazó CD-t is kapunk. A korábban lévő programok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a Live 3 in 1 valamennyi képességét kihasználjuk.

SONY
Multivetítő
AKCIÓ!

SONY multivetítők,
házimozsi kivetítők széles választékban!

VPL-CS5 Multivetítő, SVGA, 1800 ANSI

Extra ár: **479.000 + ÁFA**

VPL-CX5 MemoryStick Multivetítő, XGA, 2000 ANSI

Extra ár: **749.000 + ÁFA** és

adunk hozzá egy 3.2 megapixeles

SONY Cyber-shot P32 MemoryStick digitális fényképezőgépet

SONY

Floppyland
digital imaging

Floppyland Kft., Hivatalos Sony Kivetítő Centrum
1012 Budapest, Vérmező utca 6/B. Tel.: 487-7060, fax: 487-7078

SZERETSZ VÁLOGATNI?

Akkor nálunk a helyed! Magyarország egyik legnagyobb számítástechnikai és fotoelektronikai választékával, csupa világmárkával, lehető legjobb árakkal és PC-Klinikákkal várunk budakalászi, soroksári és budaörsi áruházainkban.

ELECTRO WORLD

Többet, kevesebért.

A megváltó fény?

A kék – vagy pontosabban ibolyakék – lézerekhez már hosszú évek óta nagy reményeket fűznek az optikai tárolás terén. A kék színű lézerefény előnye abban rejlik, hogy rövidebb (400 nanométeres) hullámhosszt kínál a vöröshöz (kb. 650 nm) és az infravöröshöz (kb. 780 nm) képest, amelyeket manapság a DVD- és a CD-készülékekben használnak.

Blu-ray lemez – hat rögzített műsorral

A Sony üdvöskéi

A Sony kék lézerral dolgozó, szórakoztatóelektronikai piacra szánt videofelvője a Blu-ray szabványon alapul. A készülékhez használatos üres adathordozó lemezek 25 Gbájtos kapacitást nyújtanak, darabonként 45 dollárba (kb. 10 ezer Ft) kerülnek, míg a videorekorder 3815 dolláros (kb. 870 ezer Ft-os) áron kerül kereskedelmi forgalomba.

Ezzel egy időben az *Association of Information and Image Management (AIM, Információ- és Képzéskészítési Szövetség)* New Yorkban megrendezett konferenciáján a cég bejelentette archiválási tárolásra kifejlesztett, kék lézerral dolgozó meghajtóját is. Az adathordozó lemezek kemény műanyag tokot kaptak, és egyenként 23,3 Gbájtot képesek tárolni (kaphatók lesznek újraírható és egyszer írható – **WORM** – lemezek is). A Sony 2005-re már a második generációt ígéri, amely 50 Gbájtos kapacitást fog nyújtani, 18 Mbájts adatátvitel mellett. A cég az év végére kívánja piacra dobni a saját márkanéve alatt futó termékét, míg az OEM-ek (eredeti berendezésgyártók) már nyáron hozhatják a **BW-F101** típusjelzésű belső változathoz 3000 dollárért (kb. 680 ezer Ft).

Ét utóbbi meghajtó és a hozzá illeszkedő

Az első kereskedelmi forgalomba kerülő Blu-ray videorekorder

Mivel rövidebb a fény hullámhossza, annál kisebb területen tárolhatók az adatok a lemezen, azaz ily módon a többszörösére növekszik az adathordozó tárolókapacitása. Aktualitást kölcsönöz a témának, hogy a Sony nemrég (április elején) bejelentette a professzionális adattárolás piacára szánt kék lézert alkalmazó nagykapacitású optikai meghajtóját és otthoni videofelvőjét. Nem kétséges, hogy ígéretes technológiával állunk szemben, mégis akadnak olyan tendenciák, amelyek – sajnos – aggályokra adnak okot.

A Blu-ray Disc

Mielőtt fejest ugranánk a felmerülő problémák taglalásába, tekintsük át a kék lézeres megoldások egyik legesélyesebb alternatíváját, a kilenc nagynevű szórakoz-

tatóelektronikai vállalat által kidolgozott *Blu-ray*-t.

A Blu-ray Disc 27 Gbájtnyi adat felvételét, újraírását és lejátszását teszi lehetővé egyoldalú, egyrétegű 12 cm-es CD-/DVD-méretű lemezre, 405 nm-es ibolyakék lézersugár használatával. Ez több mint 2 órányi nagyfelbontású digitális videó és több mint 13 órányi szabványos tévéadás (VHS/szabványos felbontású kép, 3,8 Mb/s) rögzítésének felel meg.

Rövid hullámhosszú ibolyakék lézersugár használatával a Blu-ray Disc hatásosan minimalizálja a fénypont méretét azáltal, hogy olyan tárgylencsén hozza létre a numerikus apertúrát (NA), amely 0,85-re konvergálja a lézert. 0,1 mm-es optikai átvivő védőréteggel bevont lemez használatával a Blu-ray Disc csökkenti a lemez megdőlése miatti aberrációt, így javítja a lemez olvashatóságát és felvételi sűrűségét is. A Blu-ray Disc sávtávolsága 0,32 mikrométerre, a rendes DVD-jének csaknem a felére csökkent, így akár 27 Gbájtnyi nagy sűrűségű felvételt lehet készíteni egyetlen egyoldalú lemezre.

A Blu-ray Disc az *MPEG-2 Transport Stream* globális szabvány tömörítési technológiáját alkalmazza, amely kompatibilis a videofelvételre alkalmas digitális műsorokkal, így igen sokféle tartalom felvételét teszi lehetővé. A Blu-ray Disc a jó minőséget megtartva rögzíti a nagyfelbontású digitális műsorokat és a videoadatokat együtt rögzített egyéb információkat.

A Blu-ray Disc alapspecifikációját elkészítő cégek a *Panasonic*, a *Hitachi*, az *LG Electronics*, a *Pioneer*, a *Philips*, az *LG Electronics*, a *Sharp*, a *Sony* és a *Thomson*.

Blu-ray készülék a kereskedelemben

A *Sony BDZ-S77* lesz az első olyan Blu-Ray videorekorder, amely bárki számára megvásárolható „csekély” 3815 dollárért. A készülékkel lejátszhatunk Blu-Ray- (egyelőre még nincs műsoros), DVD- és CD-lemezeket, rögzíthetünk videoanyagot Blu-Ray lemezekre, található rajta DV-bemenet a digitális videókamerák számára, és beépített HDTV kompatibilis digitális műholdvívó tunere is van. A Sony e kezdeti termékkel kívánja felmérni a Blu-ray meghajtók iránti piaci igényt.

adathordozó nem kompatibilis a Blu-ray formátummal. A legfőbb eltérés közöttük az adatátviteli sebesség terén tapasztalható. Míg a Blu-ray szabvány 36 Mbit/s sebességű rögzítést ígér, ami egy HDTV adatátviteli sebességének felel meg, addig a számítástechnikai alkalmazásokhoz készült meghajtó imponzáns sebességgel, 9 Mbit/s-mal rögzíti az adatokat, továbbá egy Ultra 160 SCSI interfésszel is felszerelték.

Az ellenpólus

A NEC és a Toshiba által kifejlesztett rivális kék lézeres szabvány, az *Advanced Optical Disk (AOD)* inkompatibilis a Blu-ray-jel. Az AOD-médián 20 Gbájtnyi adat tárolható. Az első ilyen típusú meghajtók megjelenése ez év végére várható, és minden jel arra utal, hogy a mértékadó *DVD Forum* (212 „illetékes” céget tömörítő testület) jóváhagyja ezt a szabványt.

A helyzetet bonyolítja, hogy egy tajvani tárolóegység- és adathordozó-gyártók által alapított konzorcium (*Advanced Optical*

Storage Research Consortium) két új nagy-sűrűségű DVD-formátumot mutatott be a kék lézeres lejátszók számára. A *Blue-HD-DVD-1* 17 Gbájtos, míg a *Blue-HD-DVD-2* 27 Gbájti kapacitású. Talán nem is meglepő, hogy ezek a formátumok egyedi tömörítési módszert, hibajavító kódot és fájlformátumot alkalmaznak, legalábbis a fentebb említett szabványoktól eltérően.

A konzorcium azt tűzte ki célul, hogy saját szabványt hozzon létre a kínai piac számára, így e hatalmas piac függetlenedhessen az idegen szervezetek által jóváhagyott szabványoktól.

Az a fránya árcímke...

Az egész ügy két problémát is felvet. A számos egymással versengő formátumhoz lassan már hozzászokunk, ilyen az üzlet világa. Viszont az első kék lézerezellel működő szórakoztatóelektronikai termékek (a Sony Blu-ray videorekorder) 3800 dolláros ára jóval kiábrándítóbb a formátumok számánál. Piacra valószínűleg csak azok köré-

Kétrétegű Blu-ray lemezek?

Március végén a *Sanyo* bejelentette, hogy nagyteljesítményű kék lézer kibocsátására képes diódot fejlesztett ki. A 405 nm-es hullámhosszú lézert kibocsátó dióddal 100 mW-os teljesítmény érhető el, ami duplája a jelenleg használatos 50 mW-os megoldásnak. Az új dióda segítségével az egyrétegű Blu-ray lemezek kapacitása (27 Gbájti) megduplázható anélkül, hogy ezért fel kellene áldozni a lemez másik oldalát (és ezzel a kényelmünket). A mintadarabokat már júliusban szállítja a cég, és várhatóan októberben megkezdődhet a sorozatgyártás.

ben lesz, akik a hatalmas plazmatévéktől sem sajnálják a pénzt – a hétköznapi háztartásokat valószínűleg még sokáig elkerüli a „kék fény áldása”...

Csöndes Áron

aron.csodes@cpanorama.hu

AGNEOVO

6PMA

P4 4845A PIV

6A815EPD-I

4PX266A

3 É V H E L Y S Z Í N I G A R A N C I Á V A L I

P4 4D845AL

ACORP
ALAPLAPOK
TELJES
KÍNÁLATÁ

Mycom Kft.
1115 Budapest,
Kelenföldi út 2.
T.: 204 5444, 204 5464
Fax: 204 7444
e-mail:
mycom@mycom.hu
www.mycom.hu

COOMP-KER
Coomp-ker Kft.
1097 Budapest,
Nádasy u. 6.
T.: 215 2923, 216 8206
Fax: 216 1163
e-mail:
coomp-ker@coomp-ker.hu
www.coomp-ker.hu

ACORP ingyenesen
hívható zöld szám:
06/80 204082

Tenyérbéli Commodore

A C64-et a megjelenésétől kezdve hatalmas siker kísérte. Az elsősorban játék és scene platform több változtatáson is átment az idők során, mígnem végleg leváltották őt a modern játékkonzolok és PC-k. A C64 azonban mindmáig él és virul – mi több, éppen újjászületik –, s ha valakinek fizikai értelemben nincs is meg a jó öreg masina, emulátorok formájában tízezrek teszik újra PC-jükön, Linux és Windows alatt egyaránt.

Megszületett a mobil változat

Nos, immár nem vagyunk szobánk négy falához kötve, ha ránk jön a nosztalgia, és régi kedvenceinkkel szeretnénk játszani. A *Clickgamer* cég elkészítette Windows CE alatt futó emulátort, amely a keresztségben a *Pocket C64* nevet kapta. Ha tehát van egy Pocket PC-nk és 7-8 feláldozható dollárunk, máris tenyérgépünkre varázsolhatjuk a jó öreg Commodore-t.

ROM-kérdés

A dolog egyetlen szépségihibája, hogy az emulátorhoz alapfelszerelésként – hasonlóan a legtöbb emulátorhoz – nem jár a C64 egyetlen ROM image-e sem (Kernel ROM, 1541 ROM stb.), így azokat ma-

gunknak kell letöltenünk az internetről. Ezt egyébként percek alatt elintézhetjük, mert a hálózat hemzseg a különböző lementett ROM-verzióktól, elegendő az egyik keresőben beírni a *C64 ROM image* kifejezést, és minimum nyolcezer találatat „gazdagodunk”. A letöltött image állományokat másoljuk át a tenyérgépünkre, és a program első indításakor válasszuk ki őket a megjelenő párbeszédablakokban.

Ha ezen túl vagyunk, már be is jelentkezik a jól ismert kék C64 képernyő, és a kurzor már villog is a *Ready* felirat alatt. Töröljük le megatottságunk könnyeit, és keressük elő a szekrény mélyéről vagy a memóriánkából kedvenc Basic parancsainkat, mert ha nagyon szeretnénk, akár programozhatunk is egy kicsit a játék előtt.

Átgondolt felület

A Pocket C64 használata a jól sikerült felületnek köszönhetően elég egyértelmű. Alaphelyzetben a képernyő felső részén találjuk a „monitor”, alatta a meghajtókat és a különböző parancsikonokat, végül legalul helyezkedik el a Commodore billentyűzet-utánzat az adatbevitel megkönnyítésére. A megnyitás és mentés ikonok a memóriatartalomra vonatkoznak, így például elmenthetünk egy éppen aktuális játékállást, hogy azután később bármikor visszatölthessük. Az IC-t ábrázoló ikonnal resetelhetjük az emulátorunkat (tisztára, mint az igazi), végül az *Options* ikont választva, beállíthatunk néhány fontos jellemzőt a működéssel kapcsolatban.

Beállíthatjuk, hogy melyik gombhoz kívánjuk rendelni a különböző joystick funkciókat is, vagy éppen szeretnénk-e gyorsabban elérni valamelyik billentyűt, szintén úgy, hogy hozzárendeljük tenyérgépünk egyik gombjához. Ha a „monitor” részt érintjük meg, változtathatjuk a képernyő méretét és helyzetét, így akár teljes képernyő is játszhatunk (ilyenkor persze nem látszik a billentyűzet sem).

Helyezzük be a lemezt!

A Pocket C64 használata nem ördögösség. A négy lemezghajtó képe fölött találunk egy-egy *Add* és *Auto* ikont. Az

Réges-réges kicsiny galaxisunkban készült egy személyi számítógép, amelynek neve híven tükrözte tudását, s amely olyan karriert futott be, mint később egyetlen utóda sem.

Add segítségével rendelhetünk a meghajtóhoz egy lemezt vagy programot (D64, T64 vagy PRG formátumú állományok). Ekkor a szokásos C64-es parancsok használatával nézhetjük meg a lemez tartalmát, és tölthetünk be a programokat.

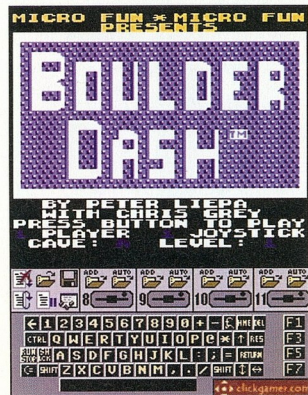
Az *Auto* ikon a lustábbak kedvéért került ide. Itt egyszerűen kiválasztjuk a kérdéses állományt, s a rajta található program automatikusan elindul. Ezzel megspórolhatjuk a gépelést, és már kezdődhet is a játék. A lemezek cseréje a többlemez játéknál szintén egyszerű, hiszen csak az *Add* ikonra kell kattintanunk, ki kell választanunk a szükséges állományt, majd közölni kell az éppen futó játékkal, hogy a csere megtörtént, és folytathatja a betöltést.

S ha már a betöltésnél tartunk, azt bizony élethűen emulálja a Pocket C64, így nosztalgikusan várakozhatunk, sokszor percekig, mint a régi szép időkben.

Játékkország

Természetesen mit sem érne a program, ha nem tudnánk egyetlen régi játékunkat sem használni. Nos, természetesen itt is az internet siet a segítségünkre. Ha rákeresünk a D64, T64, szavakra, számos archívumból válogathatjuk össze egykori kedvenceinket, de kizárás alapon elegendő beírunk a www.c64.com címet is. Több száz régi nagy nevet és kevésbé ismert játékot találunk itt letölthető formában, képekkel és rövid leírással.

Nákovics László
 nakovics@cpanorama.hu

Ismét gyűjtögethetjük a gyémántokat

Kormányvizsgálat

Ha már ilyen népszerű dolog a számítógépes játék és a Forma 1 is, akkor talán érdemes lenne összeházasítani őket. Ezt az autóversenyek rajongóinak nagy öröme már megtették, így semmi akadályja annak, hogy bárki kipróbálhassa, milyen is lehet egy Forma 1-es versenyautó kormányánál ülni.

Talán nem meglepő módon, az újabb fejlesztésű játékokhoz viszonylag erős számítógépre lesz szükségünk. Ez annyit jelent, hogy Pentium 4, Athlon XP vagy ezeknek megfelelő processzorral, legalább 128 Mbájtnyi memóriával és 3D-s videokártyával felszerelt gép nélkül ne is számítsunk tökéletes élményre. Szintén nem árt, ha a látvány nem valami halszem-optikás 14 colos képernyőn tárul a szemünk elé – érdemes legalább egy 17 colos monitort beszerezni.

Mint minden olyan játéknál, ahol gyors mozgást kell megjeleníteni, jobban járunk, ha ragaszkodunk a hagyományos, CRT (azaz katódsugárcsöves) technológiához, az olcsóbb LCD kijelzők ugyanis nem fognak szép látványt nyújtani (legalábbis egyelőre).

Az autószimulátorok vezethetők gégrérel, billentyűzettel, joystickkal vagy bármilyen egyéb eszközzel is, a minél pontosabb élethűség kedvéért azonban érdemesebb egy kormány-pedál összeállítást vásárolni, s abból is rögtön az úgynevezett Force Feedback (erő-visszacsatolásos) technológiával ellátottat.

Ez utóbbi lényege, hogy a kormány beépített motorok és ellensúlyok segítségével képes „szimulálni” a pályán történő eseményeket. Így például kilyukadt gumival nehezebb a kormányt forgatni, a fűvön történő haladásnál „ráz” a kerék és így tovább.

A piacon több ilyen eszköz is található, a legtöbb talán a piacvezető Logitech jövöltából. A cég jelenlegi kínálatában három olyan eszköz is szerepel, amelyet PC-s felhasználásra szántak, ezek rendre a Formula GP, a Formula Force GP és MOMO Racing nevet kapták. Az első két modell esetében tulajdonképpen nincs komolyabb különbség, a kisebbik, amint az a névből is látszik, nem rendelkezik a Force Feedback képességgel. Amúgy mindkét modellel 4-4 programozható gomb talál-

A Forma 1 játék azért kormányral az igazi!

A kormányt egy jól ismert olasz cég neve fémjelzi

ható (természetesen a kormánykerék és a gáz/fékpedaloknál kivül), a kormány mögött pedig két „lefényű” van, amelyekkel a le és fel váltás hajtható végre.

Teljesen másmilyen a harmadik modell, nem is véletlenül viseli a MOMO nevet. Ezt a szócskát valószínűleg minden autósportért rajongó ismeri, ugyanis az olasz cég világhírű a kormányok piacán – szinte minden komoly versenyző az általuk tervezett és gyártott „irányítóeszközt” használja. Ők tervezték a Logitech csúcsmo- delljét is, amelyen a hat programozható gombon, valamint a már említett kormányra szerelt váltólapokon kívül kézi szekvenciális váltókart is találunk.

Nagy versenytárs a Genius, amely négy modellel kínál, közülük egyedül a legdrágább, a Speed Wheel Force Feedback névre hallgató kamatoztatja az erő-visszacsatolásos technológiát. A már említett csúcsmo- delllel hat programozható gombot, valamint az efféle eszközökön általánosanak mondható váltókarokat találjuk.

R.G.

gabor.rosta@cpanorama.hu

Jusson el leggyorsabban a versenyre a V.I.P. úton.

HUNGARORING transzfer fix áron
Budapest bármely pontjáról 8600,- Ft/autó

Taxirendelés: 3-555-555, 06-30/3-555-555
2-333-333, 06-20/9-333-333

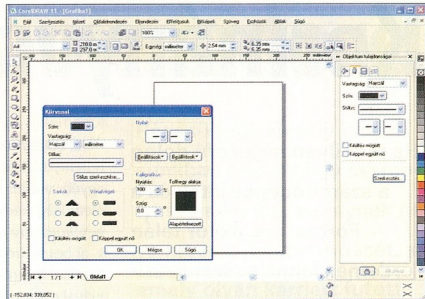
HUNGARORING
SPORT

TELE5TAXI
5
3-555-555

BUDATAxi
2-333-333
KALAPÁNYI 1988

A 2003-as Magyar Nagydíj Hivatalos Személyszállítója a BUDATAxi és a TELE5TAXI

A CorelDRAW vitathatatlanul az egyik legnépszerűbb grafikus program Magyarországon. S hogy fejlesztői szívéhez is közel áll, azt jól bizonyítja, hogy már a 11-es verzió is több mint egy éve piacon van. Örömteli újdonság viszont, hogy a csomag főbb alkalmazásai immár magyarul is értenek, hála a Codra Kft. honosító munkájának.

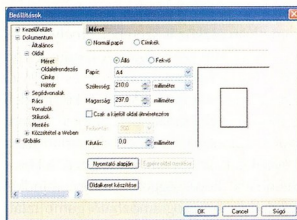
A CorelDRAW 11 felülete, immár magyarul

A magyar királynő

Több mint egy esztendővel ezelőtt jelent meg a Corel 11, s az eltelt idő alatt megbizonyosodhattunk arról, hogy e verzió az egyik legjobban sikerült változat a csomag eddigi kiadásai közül. Ennél már csak akkor lett volna tökéletesebb, ha magyar felülettel is ellátták volna készítői. Nos, ez a kicsiny hiányosság, úgy tűnik, mostantól már nem jelent akadályt, hiszen elkészült a végleges honosítás.

Mi van a dobozban?

A Graphics Suite 11 magyar változatának dobozában a már megszokott alkalmazásokat, így a CorelDRAW 11 vektoros illusztrációs szoftvert, a Photo-Paint 11 fotószerkesztőt, a Corel Rave 2 vektoros animációkészítőt, a Corel Trace 11 konvertálóprogramot (ennek segítségével bitmap képekből készíthetünk vektoros képeket) és a Corel Capture 11 képernyőfotózót. Ezeken kívül megtalálható még a Scansoft Omnipage SE, a Bitstream Font Navigator 4 for Windows, a Font Reserve

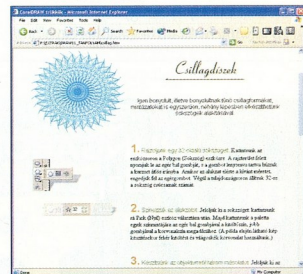
Íme egy ékes magyarsággal „beszélő” párbeszédablak

for Macintosh, a Kodak Digital Science és néhány hasznos segédprogram, mint például az Acrobat Reader. A csomagból természetesen nem maradtak ki a clipart (10000 db) és fotó (1400 db) gyűjtemények, no meg az ezer darab TrueType és Type 1 betűkészlet sem. Ajándékot is kapunk, jó néhány nagyfelbontású, nyomdai fénykép „személyében”. A doboz tehát igazán nem mondható üresnek, az eredetileg mellékelt öt CD és a kézikönyvek már első látásra kellemes érzéssel töltik el a bontogatással foglalkozó e-grafikust.

A magyar változatot választók még két CD-vel gazdagodnak, amelyeken a fent említett programok közül a CorelDRAW 11, a Photo-Paint 11 és a Rave 2 immár végleges magyar változata található meg (a részleges magyarítások már novemberben is elérhetőek voltak). Ezeket az angol verziók telepítése után installálhatjuk a mellékelt CD-k egyikéről. Természetesen ha nekünk csak adott program esetében van

szükségünk magyarításra, kiválaszthatjuk ezt a megoldást is a telepítőben, amely szintén magyar nyelvű. Sajnos a magyarítás a súgót és a kézikönyvet nem érintette, így azok továbbra is angolul színek a segítségünkre. Szerencsére elérhető áron vásárolhatunk már magyar nyelvű kézikönyveket is a 11-es verzióhoz, így az angol nyelvűtadás esetleges hiánya nem jelenthet nagy akadályt.

Örömhír, hogy a magyarított szoftverek már az SP1-es szervizcsomagot is tartalmazzák. A CD Extra könyvtárban találunk még egy Corel 8 magyar nyelvű kézikönyvet és egy rövid Corel 11 tanfolyamot, szintén magyar nyelven, így a kezdők is megtehetik első lépéseiket nyelvtudás nélkül. Ugyanitt lelünk még néhány magyar betűtívet és textúrát is. A második lemezen további ezer, teljesen magyar nyomdai betűkészlet várakozik arra, hogy hasznosítsuk.

Számos tipp és trükk is felkerült a CD-re

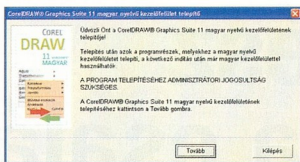
További információk: Codra honlap

A cikkben bemutatott lényeges újdonságokon kívül még számos módosítást és kiegészítést találhatunk a 11-es verzióban, amelyekről bővebben a Codra Kft. honlapján (www.codra.hu) olvashatunk.

Egységesség megújulás

Amit minden alkalmazásról elmondhatunk, az a felületek egységessége megújulása. Szinte minden testre szabható, végre a dokkoló ablakokat is kényünk-kedvünk szerint helyezhetjük el a képernyőn, sőt, a Photo-Paint lebegő ablakait akár átlátszóvá is tehetjük, így még akkor is viszonylag jól látható a szerkesztett kép, ha az ablakok fölötte helyezkednek el. Jó hír a Windows XP felhasználóknak, hogy immár többfelhasználós megoldásokat is alkalmazhatnak a programokon, így például limitálhatják a felhasználók számát, korlátozhatják a hozzáférési jogokat, és minden felhasználó a saját beállításait használhatja a csomag alkalmazásaiban.

Megváltozott a színkezelő belső motorja is, így a Kodak legfrissebb színkezelő rendszerét használhatjuk. A Windows XP és a Windows ME esetében a WIA lehetőséget is bevezettük. Ekkor a szkenelésnél és a digitális kamerák képeinek a beolvasásakor nem szükséges a hardvergyártó

Természetesen a telepítő is magyar

meghajtóját és kezelőfelületét használni, hanem ipari szabványnak megfelelő rendszeren keresztül kerülnek a képek a számítógépbe.

Még könnyebben

Számos nagyszerű újítással találkozhatunk a Corel 11-ben az előző verziókhöz képest. Ilyenek például az új, hárompontos rajzoló eszközök, amelyek pontosabban teszik a rajzolást – a 3-pontos ellipszisnél például megrajzolhatjuk az átmérőt, majd a következő kattintással megadhatjuk az ellipszis magasságát. Az új *Pen Tool* használata is egyszerű és gyors mód-

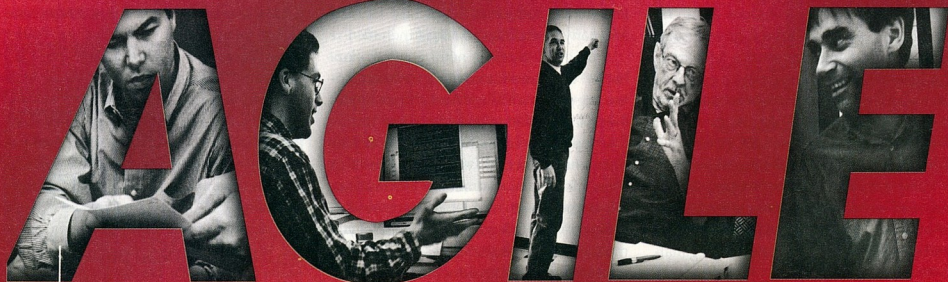
ja az egyes vonalak és a görbék rajzolásának.

Az internetre fejlesztők bizonyára örömmel nyugtázzák, hogy a 10-es csomag részeként nem túl fényesen debütáló Corel Rave animációs program is megújult köntösben jelentkezik, és jóval stabilabban működik, mint az elődje. Az eszközár bővülésén kívül a Macromedia Flash exportnál lehetséges a szöveges exportálása is (nem alakítja őket görbévé a program), így jelentősen csökkenhet a fájl méret. A 3D-s forgatási lehetőségek szintén jól hangzanak azok számára, akik a Flash-nél kényelmesebben és gyorsabban használható környezetben szeretnék elkészíteni az internetre szánt vektoros animációkat.

A Rave elsősorban persze animációk készítésére használható, a Flash teljes kiváltására valószínűleg még mindig nem alkalmas, ám a feladatát tekintve sokkal hatékonyabban alkalmazható.

Nákovics László

laszlo.nakovics@panorama.hu

A GYORS CSAPATMUNKA ÉS A BORLAND TÖRTÉNETE

Több mint 20 éve a Borland az alkalmazásfejlesztés gyorsításán dolgozik. Ma már ez az egész fejlesztői üzembe helyező csapatot jelenti: a tervezőket, elemzőket, tesztelőket, az implementációért felelős dolgozókat és vezetőiket. A gyorsaságot és az agilitást a kategóriájukban legjobb termékeinknek

köszönhetjük, amelyek teljes egészében integráltak eltérőve a hatékony csapatmunkát gátló technológiai határokat. Nincs platform-kötöttség. Nincsenek önkényes folyamatok. A jövő technológiai infrastruktúrájára építünk. Ahogy a múltban is tettük. Csak még gyorsabban. Gyorsítsa fel csapatát Ön is – ma!

Borland
Excellence Endures™

DEFINE

DESIGN

DEVELOP

TEST

DEPLOY

MANAGE

#1 független útvonal a Microsoft .NET platformra

#1 a Linux fejlesztői megoldásokban

#1 a Java fejlesztői megoldásokban

www.borland.hu/info/alm

A Borland Önnek is kínál megoldást. Felgyorsítja az alkalmazásfejlesztés életciklusát.

A Borlandnál mi a következő szintre fejlesztjük a szoftverfejlesztést:

- Internet-központú architektúra
- Platformfüggetlenség
- Moduláris készlet

Építész a családban

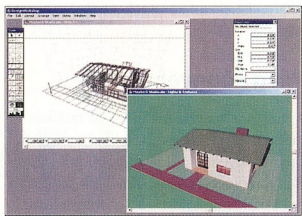
Összeállításunk második részében néhány további otthontervező programot mutatunk be. Tartjuk magunkat ígéretünkhöz, hogy ezúttal is csak olyan termékekkel foglalkozunk, amelyekkel már-már professzionális színvonalú eredményt produkálhatunk.

Összeállításunk előző részében két méltán népszerű programot mutattunk be: az *ArCont* és a *3D Home Architect*, abból a feltételezésből kiindulva, hogy még az amatőr felhasználónak sem mindegy, hogy milyen eszközöket használk háza vagy lakásbelsője kialakítására. Ezért döntöttünk úgy, hogy ezúttal eltekintünk a „belepő szinttől”, és egyből a legjobb programok közül válogathatunk.

Válogatásunk persze nem teljes, ám talán segít némileg eligazodni a kínálat útvesztőjében. Egy kis utánajárással, internetes böngészéssel ki-ki bizonyára megtalálja álmai tervezőszoftverét.

DesignWorkshop Lite

Az *Artifice* cég terméke régóta piacon van, az otthoni felhasználóknak szánt, 1998-ból származó *Lite* verzió letölthető változata nem túl „okos”, de arra jó, hogy kedvet csináljon a teljes csomag megvásárlásához. A *DesignWorkshop* valójában egész termékcsaládot jelent, amelyből az otthoni felhasználók számára a *DesignWorkshop Classic Home Design* lehet az optimális megoldás, míg a hivatásos tervezőknek a *DesignWorkshop Professional* csomag felel meg leginkább. A *Classic* ára egyébként 100 dollár körül, ami nem kevés, de ezért a pénzért tervezhetünk,

A *DesignWorkshop* felhasználói felülete Mac-es előzményekről árulkodik

renderelhetünk és körbejárhatunk is. Kár, hogy a teljes verzióhoz nehéz „büntetlenül” hozzáférni, így ha próbálgatni akarjuk a szoftver képességeit, be kell érniük a *Lite* verzió tudásával, amelynek letöltési állománya mindössze 8 Mb-át mérte.

A program kezelése némi gondot okozhat a *Windows*hoz szokott felhasználóknak, ugyanis a *DesignWorkshop*ot eredetileg *Macintosh*ra írták.

Új épület tervezéséhez a *File/New Model* menüpáncsallal kezdhethet hozzá: A *View* menüpont alatt azután kiválaszthatjuk a megfelelő nézetet (axonometrikus, perspektívikus, sík stb.). A kurzorral együtt mozog a 3D-s hajszálerkeszt, amelynek metszéspontja az úgynevezett munkapont. Ugyancsak a *View* menüben válthatunk át a különféle megjelenítési módok között, aszerint, hogy éppen mire van szükségünk. Ötféle mód közül választhatunk: a drótváz, a takart vonalas, az árnyékos, a vetett árnyékos és a fényeket és textúrákat tartalmazó megjelenítés közül.

A programmal való ismerkedés legjobb módja, ha megnyitunk egy példafájl (amelyet a *.dw kiterjesztésről ismerhetünk fel), és tanulmányozzuk a program eszközkészletét, a menüpáncsok szolgáltatásait. A tanulási folyamat során jó szolgálatot tesz a programhoz utólag letölthető *Tutorial*, amely megismerteti a mérnöki tervezés alapfogalmaival, a program kezelésének alapjaival.

Megnyitva egy példafájl, először az épület drótvázmodelljét csodálhatjuk meg a képernyőn. Természetesen azonnal más nézetre válthatunk, hogy még több információhoz jussunk.

Bármely megjelenítési módban – a megfelelő eszközt kiválasztva az eszközpalletán és az egeret ide-ode görgetve – járhatunk be az épületet kívülről-belülről.

Ha kellőképpen kigyönyörködtük magunkat a különféle nézetekben, hozzákezdhetünk első épületünk megtervezéséhez. Indítsunk el egy új modellt, majd válasszuk ki a *Block* nevű eszközt, és húzzunk vele egy téglatestet, amely az épületet szimbolizálja. Ha valamit elrontottunk, az *Undo* funkcióval „csinálhatjuk vissza”.

Ez a tervezési mód sokak számára szokatlan lehet, hiszen általában az épület alaprajzának az elkészítésével „szokás” kezdeni a tervezést, míg itt blokkokból építkezünk. Sebab, ezt is meg lehet szokni.

Hozzunk létre most még egy blokkot, ez lesz a tető, az *Eye* eszköz segítségével pedig döntünk meg kissé a modellt, hogy jobban kézre álljon. A kijelölő nyíl segítségével jelöljük ki a felső blokkot, és a fogópontok segítségével döntjük meg a téglatest két szemben lévő függőleges oldalát. Máris kész a tető. Ha átváltunk *Shading* (árnyékos) nézetbe, még érzékletesebben tárul elénk az eredmény.

Hasonló eljárással állíthatjuk elő az épület további részeit is: a lépcsőket, falki-

A *DesignWorkshop*tal rendellini is lehet

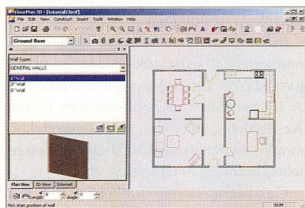

vágásokat, oszlopokat stb. Az egyes objektumok jellemzőit egy tulajdonságablak összegzi, itt változtathatjuk meg az objektum méreteit, felületi jellemzőit stb. Macintosh-eredetű programról lévén szó, az egér jobb gombjának sajnos nincs szerepe, annál többet kell nyomkodnunk vizuálisan az **Alt** gombot – amelyet a program opciógombnak nevez – hogy elérjünk bizonyos többletfunciókat.

A program elemkönyvtárban különféle berendezési tárgyak sorakoznak, ám bővebb választékot csak a teljes verzióban találunk. Ezek kiterjesztése – feltehetően az egyszerűség kedvéért – ugyancsak *.dw.

FloorPlan 3D v7

Az **IMSI** cég (www.imsoft.com) régóta fejleszt és forgalmaz szoftvereket az otthoni és professzionális felhasználóknak egyaránt. A cég egyik büszkesége a **TurboCAD** tervezőszoftver – kizárólag profioknak –, de szép sikereket ért el a piacon az amatőr felhasználóknak szánt **FloorPlan** otthontervező program is. A név ne tévesszen meg senkit: a programmal nemcsak alaprajzokat tervezhetünk, hanem teljes épületeket, épületbelsőket is, sőt...

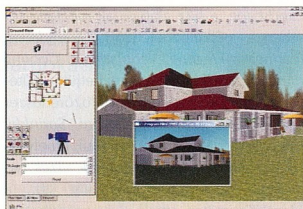

A tervezés érdemi része sík nézetben zajlik a FloorPlanban

Az ismerkedést a programmal nagyban megkönnyíti, hogy a teljes program ingyen letölthető a www.floorplan.com címről, és 15 napig próbálható. Utána ki-ki eldöntheti, hogy megveszi-e (potom 40 dollárért), vagy végleg megváltik tőle.

A telepítéssel az internetről letöltött 65 Mbájttal, .exe állomány lefuttatásával pár perc alatt végezhetünk, utána nyombarakasztva az ismerkedést a programmal.

A FloorPlan 3D kezeléséhez meg kell ismerkedni előbb a programban használható nézetekkel és eszközpalletákkal. Összesen két alapvető nézettel és három palettával dolgozhatunk.

A fotorealisztikus kép előállításra jó darabig eltarthat

A sík nézetben (*Plan View*) végezhetjük a tervezés érdemi részét: az alaprajz elkészítését, a különféle épületelemek, illetve berendezési tárgyak elhelyezését. Sík nézetben érhetjük el a program adatbázisát, amelyben kategóriánként csoportosítva találjuk az elemkönyvtárakat.

A sík nézethez tartozó eszközkészlet tartalmazza azokat az eszközöket is, amelyekkel szerkeszteni lehet az építészeti elemek tulajdonságait. Az egyes elemekhez tartozó tulajdonságablakban beállíthatjuk a szóban forgó elem anyagi jellemzőit, méretét, felületi sajátosságait stb., sőt a gyártó adatait és az elem egységárát is, a későbbi költségzámításokhoz (amelyeket szintén a program segítségével készíthetünk el).

A meglévő objektumok szerkesztése útján új objektumokat alkothatunk, s ezeket elmenthetjük az elemkönyvtárba. Ezzel a módszerrel például az idehaza kapható építészeti elemekkel egészíthetjük ki a program eredeti objektumkészletét.

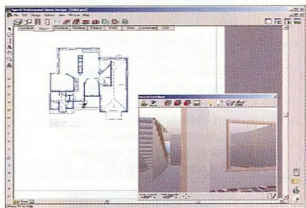
Az alaprajz elkészítése után a modellt – a megfelelő föltre kattintva – 3D-ben is megtekinthetjük, tanulmányozhatjuk. Térbeli nézetben a program – intelligens módon – új eszköztárat kínál fel. Ennek segítségével a modellt megnézhetjük például előlről, hátulról, oldalról, különféle magasságokból és szögekben, illetve magunk is létrehozhatunk különféle nézeteket. A modellt ezenkívül keresztül-kasul be is járhatjuk a navigációs eszközök kihasználásával.

3D módban még egy eszközpalletával gazdálkodhatunk. Ebben találjuk a **Zoom** és **Pan** eszközöket, valamint további nézeteket, illetve megjelenítési módokat. Háromféle megjelenítés közül választhatunk egyetlen gombnyomással: az árnyékolat, a renderelt és a drótvázás közül. A másik három gomb segítségével a nézőpont helyzetét változtathatjuk a talajszint és a madártávlat között.

A modellről még a renderelésnél is jobb fotorealisztikus képet állíthatunk elő a *View/Photorealistic Image/Generate* parancssal. A művelet eltart egy darabig, cserebe viszont egy gyönyörű képet kapunk .bmp formátumban.

Punch! Professional Home Design Suite 4.0.1

Nincs két egyforma program az otthontervezők között. A **Punch!** (www.punch-software.com) termékeit ugyanúgy meg kell tanulni kezelni, mint az összes többi, az intuícióval itt sem megyünk sokra. A szoftvercég több változatban is kiadta otthontervező programcsomagját, itt a legteljesebb változatot, a *Punch! Professional Home Design Suite 4.0.1*-et mutatjuk be. A szoftvert sajnos nehéz megszerezni ki-

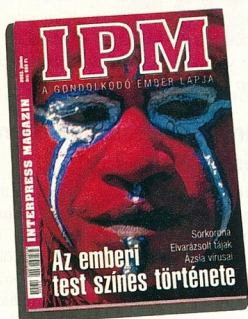
A 2D-s alaprajz mellett egy negyedméretű ablakban a térbeli „élő” modellt is megcsodálhatjuk

próbálásra, mert a cég sem demó-, sem időkorlátos verziót nem ad a felhasználóknak, aki vagy elhiszi, amit a neten olvashat a programról, vagy más termék után néz.

Nehéz lenne felsorolni, mi mindent kap a felhasználó egyetlen csomagban, potom 70 dollárért. Mind közül talán ez a legteljesebb összeállítás, amely összesen 12 alkalmazást foglal magában. Aki még ennél is többre vágyik, 50 dollárért upgrade-elhet a profi építészeknek szánt *Punch! Architectural Series 18* csomagra, amely – mint a nevéből is kitűnik – 18 alkalmazást integrál.

Persze a 12 alkalmazás sem kevés, nem is csoda, hogy a program telepítés után több mint 200 Mbájtot foglal el a merevlemezben. A roppant gazdag csomagban egyébként olyan alkalmazások találunk, mint a *3D Home Exterior & Interior Design* – egy számos 3D-s funkcióval felvértezett tervezőprogram –, az *Ultimate Deck* nevű, wizarddal megtámogatott födémtervező, a tájképtervezésre szakosodott *3D*

Június 4-től keresse az újságárúsoknál!

Büvárkunstszt

A Thistlegorm hadihajó roncsa sokáig békeesen pihent a vörös-tengeri hullámsírtában. Ma már korallok borítják és kíváncsi büvárok rajzák körül. Ódalenem csak a hajó raketeireiben sorakozó megszelídült fejverek és hadifegyverek emlékeztetnek a szörnyű pusztításra....

Négykerékű keresztelők

Az autógyártás háskorában könnyű volt elkeresni az automobiloikat. A gyártók önmaguk nevét adták a masinának, esetleg a gyártás helyét öröklötték meg a karosszérián. Ma, amikor minden egyes napon legalább száz ezer új járművel és tíz technikai újdonsággal gyarapszik a világ járműállománya, nem kis fejtörést okoz az autónévadás.

Mai mecénások

A művészt többnyire ehez, padlás-szobában alkotó, bohém zseninek képzeljük el, akinek csak halála után érte a vagyonokat a műve. Manapság életében is híressé válhat bárki, akít megfelelő segítők kezeik támogatnak.

www.interpressmagazin.hu

Landscape, a ház alapjainak megtervezésében nélkülözhetetlen *Foundation Planner*, a *Heating, Ventilating & Cooling Planner* (amellyel megtervezhetjük a hűtési-fűtési rendszerünket), az öntözőrendszer kialakítására szolgáló *Custom Sprinkler Systems*, néhány további modul, amelyekkel megtervezhetjük otthonunk vízes helyiségeit, elektromos hálózatát stb., a *Home Estimator*, amellyel összeállíthatjuk az anyaglistát és kiszámíthatjuk a várható költségeket, a *3D RealModel* modellező és több más modul.

A Punch! Professional Home Design Suite-tel tervezhetünk házat, lakást, kertet, sőt tájat is. Akár többszintes – többszörös alaprajzú – épületeket is megálmodhatunk. A méréseket virtuális vonalzó (*Virtual Ruler*) segíti, és különféle vetületekkel is dolgozhatunk mind 2D-ben, mind 3D-ben.

A 3D-s modell fotorealisztikus megjelenítésére is mód van, a modellt real-time bejáratjuk kívül-belül, sőt körbe is repülhetjük. A modellt megvilágíthatjuk, a világítás erősségét szabadon változtathatjuk.

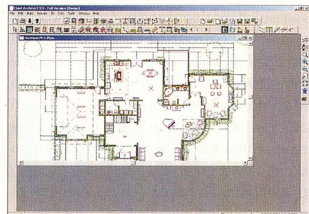
A program erősségei közé tartozik a hatalmas mennyiségű textúra (mintázat), amelyekkel a falakat, padlót, bútorokat, a külső területeket boríthatjuk.

Más programokhoz képest sokkal több variációs lehetőséggel élhetünk az ablakok és ajtók kialakításában is, és számos tervezési feladatot itt is és másutt is egyszerű egérműveletekkel (*Click & Drag*) oldhatunk meg. Hasonló sokoldalúságot tapasztalhatunk a tetőtervezés során is.

Chief Architect 9.0

A *Chief Architect 9.0*4 áprilisban jelenteték be, s jó hír, hogy a programnak van letölthető demoverziója is, hogy bárki kipróbálhassa – ha ugyan nem sokallja letölteni a 180 Mbajtos telepítőállományt a www.chiefarchitect.com címről. A program készítője egyébként az *ART, Inc.* szoftvercége.

A professzionális felhasználóknak szánt teljes változat meglehetősen boros árú, nem kevesebb, mint 995 dollárt kell leszurkolni érte. Még az otthoni felhasználóknak kínált *Home Edition 5.0* is 495 dollárt kóstál, ám nincs letölthető próbaverziója, így csak elképzelni lehet, hogy mit tudhat a professzionális változat árának feléért. Utóbbiról egyébként a júniusban megjelenő *Home Designer Professional 6.0*-ra lehet majd upgrade-elni, cirka 100 dollárért.

Ikonokból nincs hiány: a Chief Architect 9.0 felhasználói felülete

Amint az árából is kitudnik, nem holmi „kispályás” játékszerről van szó, hanem olyan termékéről, amelyre egzisztenciát és karriert lehet alapozni. A Chief Architect 9.0 valóban mindent tud, amire egy építésznek szüksége lehet, ám itt csak futólag foglalkozhatunk vele, hiszen az otthoni felhasználók számára nemcsak túl jó, de túl bonyolult is.

Miközben sík nézetben (*Plan View*) rajzolunk, a program szimulált létrehozva a 3D modellt is. A tervet egyidejűleg többféle – például sík és perspektivikus – nézetben is megjeleníthetjük a képernyőn. Miközben az egyiken változtatunk valamit, a többi nézet is automatikusan követi a változásokat. A tervezés közben természetesen az anyaglista is elkészül, amelyből elkészíthető az árajánlat.

Külön menüpont alatt sorakoznak a terepmoделlező eszközök, és a terepi objektumokból is könnytárnnyit tárol a program. A 3D funkciók is megtöltenek egy menüt. Az épületet különféle kameranézetekből tanulmányozhatjuk, készíthetünk metszetteket, homlokzati nézeteket stb.

Gazdag rendelelő funkciókészlet is a rendelkezésünkre áll, sőt az épület körbejárásáról mozi is készíthetünk.

A tervezésben varázsló. A *Tools* menüben aktiválható *House Wizard* közreműködésével lépésről-lépésre haladva tervezhetünk házat, szobabelsőket.

Ennyi talán elég is, a program valamilyen szolgáltatását amúgy is lehetetlen lenne mind felsorolni. A Chief Architect sokoldalú, nagy tudású program, amelynek a képességeit elsősorban a hivatásos építészek és belsőépítészek tudják kihasználni, akiknek nem okoznak gondot a nyakatekert szakkifejezések. A maguk mulatságára tervező amatőrök számára azonban bőven akadnak a piacon könnyebben kezelhető – ráadásul olcsóbb – programok is.

Bányai Ferenc
ferenc.banyai@cpanorama.hu

FAX MEGRENDELŐLAP

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Igen, utánvétellel megrendelem az alábbi
2002-es és 2003-as különszámokat:

- 2003/1 Tesztgyőztesek (495 Ft)
- 2003/3 CAD/CAM (695 Ft)
- 2003/4 PC-Házimozi (1990 Ft)
- 2003/5 Download (695 Ft)
- 2003/6 Adatbiztonság (695 Ft)
- 2003/7 Mobil Világ (495 Ft)
- 2003/8 Digit Fotó (695 Ft)
- 2003/9 Nyomatatók (695 Ft)
- 2003/10 Cad/CAM (695 Ft)

Tájékoztattuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatait felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

Mobilszám: 06

Aláírás

A megrendelés átfutási ideje körülbelül 2 hét.
Régebbi különszámaink megrendelhetők weboldalunkon. Internet: www.computer-panorama.hu/megrendeles, E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
A megrendelt különszámokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Hangszerkesztő, -felvétel

SoundEdit Pro v1.3

A *SoundEdit Pro* egy digitális hangszerkesztő, -felvétel alkalmazás, amely tökéletesen megfelel az otthoni stúdiófelvételek készítéséhez, illetve azoknak, akik most költsenek bele a hangszerkesztés fortélyába. Az áttekinthető, könnyű használatot kínáló kezelői felületen a „hétköznapis” felhasználók is kiigazodnak. Számos szerkesztési funkció segít a hanganyagokkal való munkálatokban, így a kivágás, beillesztés, mozzgatás, áthajlás, fokozatos erősítés/elhalkítás, késleltetés, vibrato (remeg-

etés), a hangerő normalizálása, erősítés, csend beillesztése mind-mind megvalósítható. Vannak továbbá speciális effektek is, használhatunk többek közt felület-átesztető és sáváteresztő szűrőket (high pass/low pass/band pass/high shelf/low shelf szűrők).

A *SoundEdit Pro* számos audioformátummal elboldogul: WAV, Windows Media Audio (WMA), Ogg Vorbis, Dialogic VOX, MP3 tartoznak a támogatott lehetőségek közé. Ráadásul az a lehetőség is a rendelkezésünkre áll, hogy audiotracket töltsünk be közvetlenül. Még markereket is bevethetünk, így egy audiofájlnak gyorsan válogathatunk a kijelölt részek között.

Száz szóval az egy a vége: amennyiben valamihez hangot szeretnénk illeszteni – legyen az weboldal, PowerPoint prezentáció, Flash animáció vagy bármilyen hasonló –, esetleg zenéket, hangállományokat akarnak kisebb vagy nagyobb mértékben „át-szabni”, a *SoundEdit Pro*ban alkalmas kis segédesszközre lelünk.

A shareware Windows 95/98/ME/NT/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

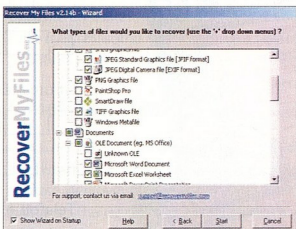
További infók: www.rmbsoft.com

Fájlyhelyreállító

Recover My Files v2.14

A *Recover My Files* egy fejlett adathelyreállító eszköz, mellyel visszanyerhetjük a már letrőlött állományainkat. A program képes dokumentumokat (DOC, RTF, XLS, PPT, Visio, HTML, TXT, stb.), grafikus állományokat (JPEG, TIF, GIF, BMP, PNG, WMF stb.), zenéket, videoklipeket (MP3, MPEG, MOV, AVI, WAV), és Zip-fájlokat (ZIP, RAR, GZIP, TAR, LZH, CAB) helyreállítani. A szoftver ereje abban rejlik, hogy szektorszinten fésüli át a merevlemez a helyreállítandó fájlokat (amelyek már a Lomtárból is töröltünk). Így visszakaphatjuk azokat az állományainkat, amelyekről merő figyelmetlenségből, esetleg éppen akarattal „örökre” lemondunk.

Az sem akadály, ha véletlenül formáztuk a merevlemez, vírus- vagy féregfertőzés történt, váratlan rendszerösszeomlás sújtott minket, netalán szoftverhiba lépett fel. A *Recover My Files* átkutatja a Windows ideiglenes mappáit, és olyan állományokba is képes újra életet lehelni, amelyeket nem mentettünk el! A használata nem igényel különösebb szakértelmet, kompatibilis az XP-vel és a FAT 12, FAT 16, FAT 32 és az NTFS fájlrendszerekkel. Továbbá ké-

pes a Jaz, Zip és más cserélhető formátumok, valamint a digitális fényképezőgép adathordozóiról történő helyreállításra. Nem utolsósorban törölt e-mailjeinket (Outlook .pst, Outlook Express .dbx) is képes feltámasztani. A helyreállítás konkrét művelete előtt egy előzetes ablakban tájékozódhatunk az adott fájl tartalmáról.

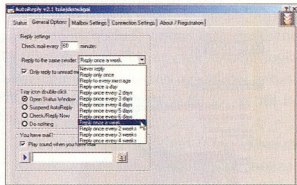
A shareware Windows 98/ME/NT/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

További infók: www.recovermyfiles.com

E-mailes alkalmazás

AutoReply v2.1

Az *AutoReply* nem más, mint egy e-mailre automatoma: előre rögzített üzenetekkel automatikusan válaszol a hozzászóló elektronikus levelekre. Számos felhasználási területe adódik eme hasznos kis programnak: használhatjuk arra, hogy automatikusan információt közöljünk rólunk vagy a cégünkről, vagy használhatjuk annak visszaigazolására, hogy megkaptuk az üzenetet.

Ha vállalkozásunk van, az *AutoReply* hozzájárulhat ahhoz, hogy professzionálisabb kép alakuljon ki a cégéről: a potenciális vásárlók által küldött üzenetekre azonnal visszaigazolást küldhetünk, így egyenesen tudathatjuk velük, hogy fontosak nekünk. Esetleg közölhetjük velük ily módon, hogy bár megkaptuk az e-mailjüket, nem áll módunkban rövest válaszolni. Személyes e-mail postafiókunk esetében tudathatjuk az üzenetek küldőivel, hogy megkaptuk a leveletük, azonban más irányú elfoglaltságunk miatt (például nyaralás) nem tudunk jelenleg válaszolni.

Megfogalmazhatunk egyedi válaszokat, amelyeket azután a feladótól vagy az üzenet tárgyától függően küld el választó program, azaz az általunk meghatározott feladók egyedi üzeneteket is kaphatnak.

Arra is van lehetőség, hogy több e-mailes postafiókunk állítsunk be, amelyek esetében más és más lehet az egyen-válaszüzenet.

Figyelem! Nem árt tudni, hogy az *AutoReply* csak POP3 postafiókokkal működik együtt, továbbá egy SMTP szerverre is szükségünk van a válaszüzenetek küldéséhez!

A shareware Windows 95/98/ME/NT/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

www.robotmagic.com

Médialejátszó

Crystal Player 1.2

A videofájlok valós időben zajló kitömörítése nagyban függ a számítógép teljesítményétől, így a gyengébb gépeken megakadást, csúszást tapasztalhatnak és így tovább. A *Crystal Player* egy sebességorientált lejátszó, amely négyféle megoldást kínál a sebességből származó problémák kiküszöbölésére, így lassabb számítógépeken is élvezhetővé válik a videofájlok megtekintése. A program speciális pufferelelési technikákat alkalmaz, amelyek lehetővé teszik a PC teljes memóriájának ideiglenes tárhelyként való felhasználását, ha a processzor nem elég gyors a kitömörítéshez. A szoftver képes SUB és SRT formátumú külső feliratokat a képhez illeszteni. A fontot és a színt választhatjuk meg, sőt élszűrőre és külső árnyék alkalmazására is lehetőségünk van. A külső feliratokká és a belső utófeldolgozást végző (audio- és video-) szűrőkkel a *Crystal Player* gyorsabban dolgozik, mint a konkurens lejátszók. Teljes képernyős lejátszás közben OSD-s menü segítségével módosíthatunk a fényerőt, a kontrasztot és a színtelítettséget. Lehetőség van a képkockánkénti léptetésre, de 1/5/60 másodperces előre- és hátrafejtésre. A program támogatja az 5.1 csa-

tomás (AC3) lejátszást, és a rossz minőségű filmeket is képes érezhetően feljavítani. A professzionális (fizetős) változat további képességei a nagyítás és görgetés, a képlópas, a videoszűrők (zajcsökkentés, lágyítás, élesítés stb.), az audioszűrők (automata hangrőg, basszus, sztereo hatás fokozása stb.) és a panoráma funkció (képméretarány megváltoztatása).

A freeware Windows 98/ME/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

További infók: www.crystalplayer.com

Filmfelirat-szerkesztő

Subtitle Workshop 2.01

A *Subtitle Workshop* uruguay-i készítőinek nem kevesebb volt a céljuk, mint a legteljesebben, lehetőleg könnyű és legkényelmesebb filmfeliratkozó szoftver elkészítése. A *Subtitle Workshop* támogatja az összes lényeges feliratformátumot, és tényleg minden elvárhatót teljesít. A segítségével készíthetünk, átszerkeszthetünk és konvertálhatunk feliratokat a digitális filmekhez – s mindez egy átlátható kezelői felületen ke-

resztül tehetjük. A program egyaránt kezeli a képkocka- és az időalapú feliratokat. A filmkeblől képes kiolvasni a képkocka sebességét (FPS). Támogatja a félkövér, a dőlt és az aláhúzott stílust, valamint a színek használatát. Összefűzhetünk több feliratot, még ha különböző formátumúak is (eltérő FPS esetében is). Körülbelül ötvenféle feliratozást ismer, és csoportos konvertálásra is kínál lehetőséget. Háromféle módszerrel illeszthetjük be a feliratokat: első és utolsó dialogus, szinkronizáció két pont között (lineáris algoritmus); és szinkronizált feliratokhoz való igazítás. A keresője segít a beírt szövegrész megtalálásában és egyszerű helyettesítésben, de ennél sokkal fontosabb, hogy javítani tudja a hibákat a feliratokban. A kimeneti beállítások közül a *DVDSubtitle*, a *SAMI*, a *Sonic Scenarist*, a *Substation Alpha*, a *SubViewer* és a *TMPlayer* formátumúkat támogatja. A főablakba beépített video-előzetes ablakon figyelhetjük a feliratozást, amelynek háttér- és előtérszínét módosíthatjuk (vagy átlátszóra válthatjuk), de ugyanígy lehetőség nyílik a keret és az árnyék beállítására is. Fordító módba váltva, még a kezdők számára is egyszerű a feliratozás fordításának elkészítése.

A freeware Windows 95/98/ME/NT/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

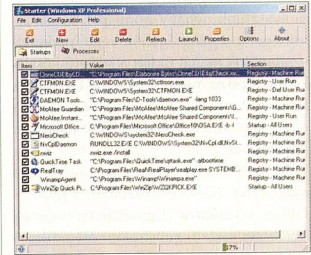
További infók: <http://ursoft.cjb.net>

Startup-kezelő

Starter v5.6

Számtalan olyan programot találhatunk, mint a *Starter*, mégis érdemes említést tenni róla, mivel kitűnően látja el a rá bízott feladatot.

A *Starter* egy úgynevezett startup menedzser, magyarul azozhok a programokhoz enged kényelmes hozzáférést, amelyek automatikusan indulnak el az operációs rendszerrel együtt. Megjelenti az összes rejtett Registry (rendszerleíró adatbázissal levő) megjegyzést, a startup mappában megtalálható programokat vagy az inicializáló fájlok közül néhányat (Win.ini). A felhasználó könnyen érvénytelenítheti a választott bejegyzéseket, esetlegesen átszerkesztheti őket, újakat készíthet, vagy akár véglegesen is törölheti őket (a *Properties* opcióval a programok tulajdonosságait – fájlt- és verzióadatokat – tekinthetjük meg). A Windows-zal együtt induló programok meghatározásán, átszerkesztésén kívül a *Starter* másik funkciója a futó folyamatok megjelenítése, együtt az adott folyamat részletes információival (használt DLL-k, memória-felhasználás, prioritás stb.). A folyamatoknak véget vethetünk, vagy átállítjuk a prioritásukat. A *Starter* kezelői felülete egyszerű, könnyen átlát-

ható. A Registry és a startup menü tételeivel, illetve a futó folyamatokkal kapcsolatos opciókat a legegyszerűbben úgy érhetjük el, hogy az adott tételre jobb gombbal kattintunk (vagy akár a fenti eszköztár menüjét is használhatjuk).

A freeware Windows 95/98/ME/NT/2000/XP operációs rendszerek alatt futtatható.

További infók: <http://codestuff.cjb.net>

Cs. Á.
aron.csondes@cpanorama.hu

Stratégia

Northland

A *Northland* gyakorlatilag a *Cultures 2* folytatása. A *Settlers*-re emlékeztető stratégiai játék egy varázslatos világba kalauzol. A történetben a *Cultures 2*-ből megismert bátor szaracén, *Hacsi* segítségével hívja a barátait, mivel a hazáját hullószörű teremtmények lepik el. A baljós esemény mögött a csínytevő viking isten, *Loki* áll. *Loki* célja nem más, minthogy bosszút álljon keresztapján, *Odinon*, amiért az száműzte őt *Asgardból*. Hőseink termé-

zetesen *Hacsi* segítségére sietnek, így egy újabb fordulatlan kalandorozat veszi kezdetét, amelynek keretében eljutunk az alvilágba, mágius amulettel készítünk, kiolvasztunk néhány pörül járt északi istenséget a jég fogságából, végül pedig kiszabadítjuk magát *Odint* a bűvéről közelképéből. Persze nem véletlenül beszélünk kalandról, mivel a játék készítői is kalandelemekkel tarkított stratégiaként jellemzik alkotásukat.

A *Northland* megmarad az igényesen megrajzolt 2D-s környezetnél, s gyakorlatilag a *Cultures 2* grafikai motorjának továbbfejlesztett változatán alapszik. A fejlesztők különleges effektekkel, így időjárás viszonytalanságokkal, köddel, szel-lemharcosokkal stb. fűszerezik az általuk teremtet, igencsak kedves világot.

A nyolc nagyszabású küldetés mellett többjátékos üzemmód is lesz a játékban, ráadásul a könnyen használható pályaszerkesztő tovább növeli az újrajátszhatóságot.

A Németországából származó *Northland* előreláthatólag 2003 júliusától kerül a boltok polcaira.

További infók: www.gmxmedia.net/northland

FPS

Call of Duty

A zajos sikert aratott *Medal of Honor: Allied Assault* készítőiből verbuválódott *Infinity Ward* egy újabb, második világháborús FPS-n dolgozik. Az *Activision* színeiben megjelenő *Call of Duty*-ban a készítő a realizmusra helyezik a hangsúlyt: nemigen lesz magányos hősködés, hanem csapatunkkal együtt hajjuk végre az akciókat. Három oldalról szállhatunk be a náci Németország elleni háborúba. Amerikai ejtőernyősként *Normandiában* kell missziókat teljesítenünk a partraszállás napjának idején. A SAS-kötelekébe tartozó brit kommandósként többnyire kockázatos szabotázs akciókat kell végrehajtjunk. Szimpla orosz gyalogosként pedig a sztálingrádi csatában veszünk részt, illetve a Lengyelország keleti felében zajló tankütközetben kell helytállnunk, biztosítva a Vörös Hadsereg töretlen útját Berlin felé.

A hitelességre való törekvés megmutatik a számtalan korabeli fegyver hű simulációjában – és itt nemcsak a kézi fegyverekre gondolunk, hanem a tüzérségi lövegekre és a járművekre is. Ráadásul a hangok felvételéhez valódi fegyvereket használtak fel a készítő – ide kívánczik az a tény, hogy már a *Medal of Honor*:

Allied Assault is kivételesen jó hangarzenállal dicsekedhetett. A játék alapjául szolgáló *Castle of Wolfenstein* motor számos egyedi fejlesztéssel is kiegészül, így egy új T&L leképezővel, ami képernyőnként 200 ezer poligon megjelenítésére képes, illetve a csontvázalapú animációs rendszerrel.

A 2003 őszére ígért játék minden valószínűséggel biztos befutó lesz a sifus kedvelőinek körében.

További infók: www.callofduty.com

Stratégia & kaland

Rebels: Prison Escape

A magyar illetőségű *Philos Labs* háza táján már jó ideje csend honolt. Nemrég azonban újra hírt adtak magukról egy 3D-s Commandos-szerű játék kapcsán. Az egyedi hangvételű *Rebels: Prison Escape*-ben lázadókat alakítunk, akiket az ország megalomán diktátora, *Friedrich* börtönbe záratott.

Ahhoz, hogy megdöntsük a gaz diktátor hatalmát, mindenáron ki kell szabadulnunk. Őt, különböző képességekkel felruházott főhőssel kell hátfelé helyszínről (pszichiátriai intézet, svitagi tábor, hegyi barlangrendszer stb.) kerekeltől odanunk.

Hőseinkről csak annyit, hogy képesek vudu mágiát, bűbájt, illuzionista trükköket vagy épp tudományos eszközöket bevetni a nemes cél érdekében, de persze a nyers erő alkalmazásától sem riadnak vissza. A környezet és a többi karakter (foglyok, felfegyverzett őrk, személyzet) meglehetősen interaktív egyveleget képeznek, így számos szökési alternatíva előtt nyílik meg az út.

A 3D motor több nagyítási fokozatot tesz lehetővé, a képernyő 360 fokban forgatható, ráadásul előreláthatólag az animációban sem fogunk csalódni, mivel a karakterek mozgása motion-capture technológia segítségével valósul meg.

Egy ilyen játéknál, érthető módon, a mesterséges intelligencia is hatványozottan kiemelt szerepet kap: az ígéretek szerint a *Rebels*-ben az őrk és a többi szereplő minden általuk látott vagy hallott eseményre élethűen reagálnak.

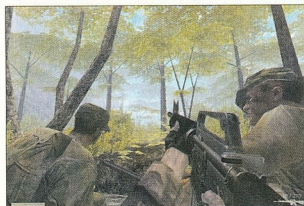
A megjelenés dátuma egyelőre ismeretlen.

További infók: www.rebels-the-game.com

FPS

Vietcong

A vietnámi háború eddig valameiót elkerülte a játéfejlesztők figyelmét, de most hitelen egyre-másra tűnedeznek fel a többé-kevésbé azonos hangvételű feldolgozások. A cseh fejlesztők keze munkáját dicsérő *Vietcong* nem az első a sorban, és bizonyosan nem is az utolsó. A konfliktus remek keretet biztosít a csapatalapú lövöldözős játéknak, amelyben egy amerikai őrmester gúnyájába bújhatunk. Bajtársainkkal a remekül rejtőzködő vietkongok

életét kell megkeserítünk. A történet – bár nem tartalmaz nagy meglepetéseket – érdekesítő, és hűen idézi a vietnámi háború dokumentumfilmekből és történelmekönyvekből ismert arcát.

Az ellenség (és honfitársaink) mesterséges intelligenciája ugyan nem a legkifinomultabb, mégis időről-időre valóságosnak ható szituációkba kerülünk – az életszerűség érzéséhez persze nagyban hozzájárulnak a jól sikerült animációk. Megnehezíti a dolgunkat, hogy az ellenséges erők általában fedezék mögöl harcolnak, és nehéz kiszúrni őket a dzsungel rejtekében. Ha megsebesülnek, visszavonulnak, ha túl alá vesszük őket, akkor lebukva viszonozzák. A grafikáról annyit, hogy bár első ránézésre kissé idejétmúltnak tűnik, de azért minden a helyén van: a karaktermodellek jól kidolgozottak, a vietnámi hadszínteret jellemző vegetáció megjelenítése pedig életszerű. A zenéről külön érdemes említést tenni, ugyanis a 60-as, 70-es évek rockzenéje kitűnően illeszkedik a játékhoz. A hangok meggyőzően keltik életre a dzsungel morajait és a csepatek hangulatát (figyelemre méltó a közeli detonációk után tapasztalható fülszengés). Összefoglalva: egy tisztességesen kivitelezett játékot kapunk, amely legfőképp a hangulattal ragadja meg a játékosokat.

További infók: www.vietcong-game.com

Lopakodós lövöldözős

Metal Gear Solid 2: Substance

Aki esetleg nem tudná: az eredeti *Metal Gear Solid* az egyik legmeghatározóbb játék volt PlayStation-ön. A 2001-ben, PS2-re kiadott második részt hatalmas várakozás előzte meg, így nem csoda, hogy a játék örösi sikerek bizonyult. Tavaly XBOX-on is megjelent az MGS2, idén pedig végre PC-n is élvezhetjük ezt a néhány óriási sikernek bizonyult. Tavaly XBOX-on is megjelent az MGS2, idén pedig végre PC-n is élvezhetjük ezt a néhány óriási sikernek bizonyult. Sokakat elretenthet viszont az a tény, hogy az *MGS2: Substance* kizárólag DVD-n került forgalomba, és a telepítésnél 3,9 Gb-át helyet sajátít ki magának a merevlemezben.

Az MGS2-ben a történet meghatározó szerepet kap: a játék leginkább egy remekül koreografált akciófilmhez hasonlítható. Ez a játékmenet szempontjából annyit tesz, hogy körülbelül annyit mozizunk, mint amennyit ténylegesen játékkal töltnék. A főként lopakodásra, felderítésre, valós fegyverek használatára összpontosító játék kétségtelen előnye, hogy az ellenség tagjai korántsem ostobák, és az igazi kihívást jelentő főellenfelek sem hiányoznak. Az akció meglepően életszerű: az animáció lenyűgöző, a játékmenetet pedig

olyan finomságok gazdagítják, mint az örök figyelmenél elterelése egy üres tárral, vagy az infravörös riasztórendszer láthatóvá tétele cigarettafüst segítségével.

A játékmenetről és a történetről nem is ejtenénk több szót, mivel annyira egyedi dologról van szó, hogy azt mindenkinek illik kipróbálni, aki nem veti meg a műfajt. Csúpan azon kell túltűnünk magunkat, hogy a billentyűzettel való irányítás ropant körülmenyes (legalábbis ha nincs a főkunkban egy magányosan árválkodó gamepad!).

További infók:

www.konami.jp.com/products/mgs2pc/english/index.html

Lövöldözős/autós

Grand Theft Auto: Vice City

A *Grand Theft Auto III* az utóbbi évek egyik legjobban sikerült játéka volt. Nem csoda, hogy az utóbbi éven számtalan magazin és fórum ítélte oda neki az év játéka megítéző címet. A *Vice City* a GTAIII egyenesági folytatása. A helyszín ezúttal egy Miami emlékeztető floridai paradicsom a '80-as években, azonban nem csupán egy más városban játszódó GTAIII-ról van szó. A Rockstar egy mélyés-

gében átdolgozott alkotással lepte meg a stílus rajongóit. Az új részben akár motorra is pattanhatunk, és a „nyeregből” tüzelhetünk, százféle autóból válogathatunk, számos épületbe betérhetünk, sőt, ingatlanokat is vásárolhatunk, helikopterrel szelhetjük a levegőt és így tovább – félelmetes mennyiségű újítás található a játékban. A hangok és a zene ugyancsak fenomenális. A szereplőknek olyan színészek kölcsönözték a hangjukat, mint *Ray Liotta*, *Tom Sizemore*, *Dennis Hopper* vagy *Burt Reynolds*, a zene pedig a 80-as évek klasszikusaiból nyújt egy fantasztikus egyveleg (Michael Jackson, Judas Priest, Toto, Run DMC stb.). A PC-s *Vice City* tartalom szempontjából megegyezik a PS2-n korábban megjelent változattal, azonban – dicséretükre legyen mondva – technikai oldalról számos változást hajtottak végre a fejlesztők. A felbontás akár 1600x1200-asra is állítható a textúrák részletesebbek, ráadásul a látóvonalás is jelentősen növekedett. Ez a játék olyasmit ad, amit manapság igen kevés játéknak nevezett „melléktermék”: eredetiség, élményt, hangulatot és nem utolsósorban izgalmat! Kötelező!

További infók:

www.rockstargames.com/vicecity/pc

Cs. Á.
aron.csodes@cpanorama.hu

Csak egy kattintás a szerelem

Játék nélkül nem tud meg-
lenni az ember. Legtöbbször
talán észre sem veszik, hány-
szor „játszanak” egy szokvá-
nyos hétköznapon is.

Ademokrácia.korridor.hu oldalon, egy igazi közösség várja az érdeklődőket: barátságok, szerelemek vagy éppen viszályok szülnék ebben a játékban, melyben a Föld összes létező (és egy kitalált) országában zajlik a virtuális élet. Az új játékos először virtuális állampolgárságot és egy karaktert választ magának, vagy választhat új országot is, aminek így ő lesz a vezetője a következő választásokig. Ez utóbbi ugyan több joggal, de egyszerűen több feladattal is jár — a vezető például indulás után azonnal neki-láthat korteskedni, toborozhatja maga mellé állampolgárait, egyedül mégsem élhet egy országban! A lakosok természetesen nem egyformák, bár egyenjogúak, ahogy az demokráciákban illik. A külön-
ségeket öt tényezőn alakítja: *intelligencia, műveltség, vagyon, erőnlét, depresszió*. Az országokban lakó polgárok életét számtalan játék, kihívás teszi érdekessé, s ezek teszik lehetővé azt is, hogy a fenti paramé-
tereket a valóságos élet eseményeihez hasonlóan tevékenységekkel befolyásolhassuk.

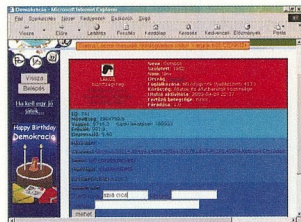
► *Honnan jött a „Demokrácia” elnevezésű virtuális stratégiai játék létrehozásának ötlete?*

– Akartam egy olyan játékot, amelyben a játékos nem a gép, a program ellen harcol, hanem élő emberrel. Sőt: emberekkel. Azok a játékok, amelyeket élvezettel játszottam, mind közösségek életéről szóltak, de igazából kivétel nélkül: két intelligencia

vezérelte őket a játékosé és a programé. Az alapötlet tehát adott volt: készíteni egy olyan közösségi játékot, ahol a sejték, a szereplők mindegyike külön egyéniség. S a játék érdekességét ezeknek a szereplőknek egymással való interakciója, konfliktusa jelenti majd. Aztán jöttek az igények, egyedül senkinek sem jó. Párokra (házasság), érdekközösségekre (szövetség), szimpátiaközösségekre (klubok, egyesületek, vallási közösségek) és a mindennapi működést szabályozó, strukturáló közösségekre (országok) is szükség van. Innen már szinte kínálta magát a megoldás, hogy a játék a Föld országainak közösségi életét demózza.

► *Meg tudad-e beszélni az ötleteidről valakivel?*

– Nem volt sajnos partnerem, pedig biztosan jót tett volna a fejlesztésnek. Akiknek beszéltem az ötletemről még a fejlesztési fázisban, nem láttak fantáziát a játékban. Tulajdonképpen részben igazuk volt: önmagáért való dolog ez a virtuális játék, mondhatni „csak” játék. Nem sokan vannak, akik munkát akarnak játékba fektetni. És ráadásul ez a játék sohasem készül el teljesen: lélegző élőlény, folyton változik, megkívánja, hogy frissítsm, alakítsam. Körülbelül egy évig tartott, mire egy valamirevaló, zárt, önma-
gát szabályozó rendszerre állt össze. De ismétlem: a mai napig is foglalkoznom kell vele. Újabb és újabb ötletek jönnek, már a

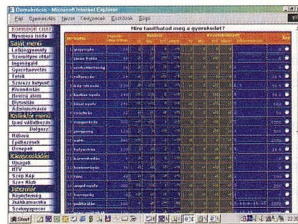
játékosok is be-besegítenek. Szükség is van rá, hiszen ma már olyan összetett a játék, hogy egyes dolgokat már én sem látok át teljesen. Nagyon nagy hasznomra, segítségemre vannak a játékbeli, országok felett álló kormánytagjai, a nagy miniszterek. A játék képi megjelenését egy grafikus-dizájnerek alkotta meg.

► *Miben különbözik a játék menete a valós élet folyamataitól?*

– Nagyon sok mindenben különbözik a valós élettől, kell is, hogy különbözzön. Gyakran fel is kell hívni a játékosok figyelmét rá, hogy ez csak játék. De egy más szempontból viszont épp az ellenkezőjét kell mondanom: a Demokrácia (vagy ahogy becézzük: a Demó) igen pontosan demózza a valós életet. Én is igyekszem egyre és egyre finomítani a játékot: újabb és újabb lehetőségeket adni, hogy életszerű eseményekkel szórakoztassa a résztvevőket. Azok az elemek az igazán izgalmasak ebben a játékban is, amelyek a valódi életre emlékeztetnek. A Demó legértékesebb eleme a kapcsolatokban rejlik (valódi, illetve virtuális kapcsolatokra egyaránt érte).

► *Milyen tevékenységekre számítson a vállalkozó kedvű érdeklődő?*

– Érdemes már a játék elején szövetségeket (barátokat) szereznie magának, hogy ne legyen annyira kiszolgáltatva a vad és erős harcsofoknak. Pénzt is kereshet

a játékban. Ehhez szakmát kell választania. Minden szakma más és más felkészültséget igényel (IQ, műveltség, vagyon, erőnlét tekintetében), és persze az is eltérő, hogy mennyi pénzt lehet a művelésükkel keresni. A sikeres játékos tartja a kapcsolatot a többi játékosal: beszélget, szexel, harcol velük, dolgozik vagy dolgoztat. Ha valamelyik társában nagyon megbízik, házasságot is köthet vele. Házastársával minden könnyebben megy és többet is ér (például a szex). Házastársal akár gyereket is vállalhat. Ha a játékos úgy érzi, hogy becsületes szakmával nem tud elég pénzt keresni, több szerencsejáték is a segítségére lehet. Lottózni a legegyszerűbb és a legveszélytelenebb. A játékban meglehetősen gyakran van lottóhúzás (jelenleg naponta)! A szerencsésjét Fortuna kerekén is próbára teheti. Itt hihetetlen nyereményei lehetnek, de ahogy lenni szokott, hatalmas veszteségei is! Ha a sötét érok szolgálatába akar állni, két lehetsé-

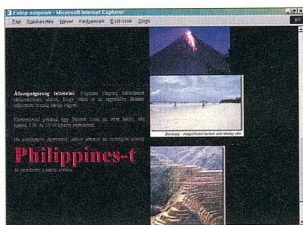

is van: vagy elmegy a varázslóhoz, aki szörnyű üzletet ajánl neki... vagy kitanulhatja a fekete mágia varázslatait, hogy előnyököt kovacsolhasson magának vagy ismerőseinek. Rontást hozhat ellenségeire, halhatatlanságot varázsolhat magának.

A játékban van még egy egyedülálló lehetőség: saját telket építhet, rendezhet be a virtuális polgár. Virágokat, erdőket, tavakat varázsolhat a telkére, bányákat, termőföldeket gondolozhat, hogy növelje a vagyonát és csökkentsen a depresszióját. Tehenet, kutyát tarthat a telkén, házat építhet és templomot működtethet. És még számtalan lehetőség van arra, hogy jól érezze magát a játékban, illetve egyre magasabbra állítsa vagyonát, erőnlétét, műveltségét, intelligenciáját, a depresszióját pedig minél alacsonyabbra.

S mindezt miért?

Hogy indulhasson a választásokon. A Demokráciában ugyanis választások vannak minden évszázfordulókor. A vezetők-

nek sok lehetőségük van a játékban: jutalmazhatják-büntethetik a lakosokat, kezelhetik az államvagyonot, állíthatják az adót, engedélyezhetik a kivándorlásokat, és olyan érdekes dolgokat is szabályozhatnak, hogy az adott országban házasodhatnak-e a hasonló neműek vagy sem.

► Hiszel-e a játékod jobbító hatásában?

– Nem hiszek benne. Soha nem is hittem. Azt látom, hogy azokat az embereket tartja meg éző a játék, azok játszanak vele, akik amúgy is hajlamosak... Mire is? Szeliégre, emberséges gondolkodásra és magatartásra. Ez nem azt jelenti, hogy csupa mosolygós, őzikepislogású ember ül a gépek előtt és kattintgat a Demokrácia játékban: vannak vad, öntörvényű, kifejezetten harcos játékosok is, de a maguk módján ők is naiv módon hisznek a... Miben is?

► Milyen visszajelzéseket kaptál?

– A beindult játékkal kapcsolatban a kezdetekkor, s az újonnan nekikezdőktől még most is: tetszik az ötletesség, a játék szellemisége – tehát jókat. A visszajelzésekkel nincs gond, a játékbeli viselkedésnél néha viszont igen. Hamar kiderült, hogy a játékban szereplő Hermész ki a valóságban. És nem ritka, hogy a lelkes kamazok és felnőttek (több esetben bizonyosodott be, hogy felnőttek viselkednek úgy, mint éretlen kamazok), cigányoznak, fenyegetnek engem és a családomat: kiirtással, megveréssel, a viszafogottabbak a játékszervert feltörésével, a Demokrácia hackerműködésével való ellehetetlenítésével. Gyakran kapok kioktató leveleket, gyalázkodásokat. Valamivel kevesebbser, tömörebb megfogalmazásban dicséreteket és köszönetet a játékért. Azt hiszem – ez egy érdekes, mondhatni, filozófiai tapasztalat –, azt viselik el nehezen a játékosok, hogy isten is van a játékban. A játé-

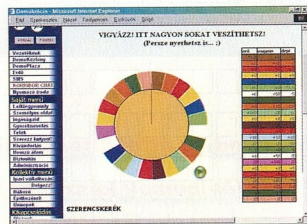
indulásakor Hermész nevet adtam magamnak, s mivel nem akartam beleszólni a játék ügyeibe, istenszerepbe bújtam. Az istent pedig imák ezreivel bombázzák – nem ritka, hogy egy-egy napon imák, kérések százai várnak rám a játékkal kapcsolatos valódi (pl. technikai) problémákon felül. Aztán: istent átkozzák, dicsérik. Nem szerencsés dolog, ha isten az emberi közösség tagjaként él, van jelen. Az emberekből passzíváltá vált ki, s előbb-utóbb szinte mindenkiből dühöt.

► Milyen valóságos kapcsolatokat hozott össze a játék?

– Remélem, csak baráti kapcsolatokat. Azokat azonban biztos. A Demokrácia-bulikon az emberek személyesen is találkoznak, évente többször is. Legutóbb a játék két éves fennállását ünneplő zártkörű összejövetel volt decemberben, majd rögtön egy másik januárban, s már újabbak szerveződnek.

► Hogy győzöd a sok feladatot a játék körül?

– Többnyire könnyen. Sokat segítenek a játékosok. És sokat segíthetek magamon én is azzal, ha olyan programozom a játékot, hogy az öfenentartóan önjavító, önműködő legyen. Sok-sok olyan része van,

amelyekben lehetséges ez, épp azokon a területeken, amelyek fenntartása mechanikus munkát igényel. A többi pedig érdekes, ahol az üzemeltetés is örömet nyújt.

► Külföldiek is játszzák a Demokráciát?

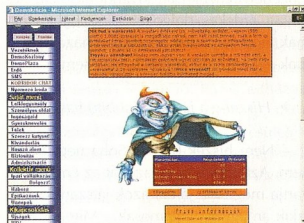
– Igen. A szomszédos országok mind egyikeből játszanak, de például Ausztráliából, Kanadából, Angliából is vannak játékosaink, akikkel rendszeresen beszélgetek is a játékon belül – magyarul, mivel előle nincs lefordítva a játék más nyelvre.

► Azt mondtad, a Demó legértékesebb eleme a kapcsolatokban rejlik. Játsszva többet mernek-e kimondani, megtenni az emberek, mint a valóságban?

– Részben igaz, hogy az interneten hamarabb eljár az ember virtuális szája (keze), főleg, hogy először nem lehet tudni, ki vagy, honnan, hány éves: a vélt anonimitás felbátorítja az embereket. Fontosabbnak azt érzem, hogy vegyes a társaság: idős, külföldi urak éppen úgy játszzák, mint 8-10 éves magyar kislányok. Ezt egészségesnek tartom, még ha nem is problémamen-

tesen zajlanak a hétköznapiak. Érdekes, hogy nem kell moderálni a játékokat, a játékosok hozzászólásait. Igaz: meg van oldva a dolog, hogy kitombolhassák magukat az akármivel elégedetlenkedők: létrehozhatnak egy klubot vagy egyesületet a játékon belül, s ott arról írnak egymásnak egymás között, amiről akarnak, nem zavarva vele senkit. Eddig egyetlenegy embert kellett eltüntetnom a játéktól, őt is hónapokig tartó harc után. S tulajdonképpen az én kudarcom ez is: ha túrelmes maradok, nála is elérhettem volna, hogy kulturáltabban adjon hangot gondolatainak, elvárásainak. Ez hol

természetes és egészséges, hol kissé eltűzött, némely esetben, szerintem, kifejezetten egészségtelen. Gyakran megtörténik, hogy embereket sétálni küldök, kirándulásra, bulizásra buzdítok a gép előtt ülés, a játékkal való foglalkozás helyett — ha látom rajtuk, hogy nem érett személyiségek még, s nem mindig tudják, mikor, mivel ártanak maguknak.

► Te szeretsz ezzel a játékkal játszani?

– Már nem. Már nem is játszom vele. Minden játék megunható, és én különösen hamar megunom a dolgomat. Szerintem a Demokrácia is olyan játék, amit bizonyos időközönként abba kell hagyni, s aztán érdemes visszanézni valamikor. Nagyon sokan ezt is teszik, mivel a játék folyamatosan változik, ez így természetes. Sokan persze nem hagyják abba a játékot, csak lazábban, ritkábban játszanak, a játékban megszerzett barátai, barátságai ott tartják őket.

Vajda R. Péter

Ashampoo

ILLUMINATOR

A fotó- és kép-mindentudó!

Rend és áttekintés fotói és képei számára!

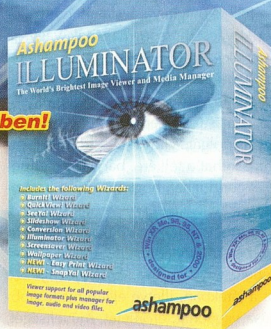
Fotóalbumok készítése és közvetlen elküldése E-mailben!

Képek és fotóalbumok közvetlen CD-re írása!

Minden jelenlegi képfórmátum támogatása!

Nagyszámú nyomtatásfunkció index-nyomtatással!

Képernyővédők és háttérképek készítése!

...és további korlátlan lehetőség!

ashampoo
www.ashampoo.com/hu

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Igen, megrendelem a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát egy évre **mindössze 11 990 Ft-ért** a következő számtól és kérem, küldjék el nekem ajándékba a Genius optikai egeret!

Hogyan is működik egy optikai eger?

A hagyományos golyós technológiától eltérően, az eger mozgását egy optikai érzékelő figyeli, folyamatosan „nézi” a felületet. A mozgás-információt egy jelprocesszor értékeli, és ennek megfelelően dönti el a mozgás jellegét (helyzetét és sebességét).

Kinek érdemes optikai egeret használnia?

Mindenkinek, hiszen az optikai eger technológiának köszönhetően megnőtt az eger pontossága és megbízhatósága - a hagyományos egerekhez képest -, és megszűntek a véletlenszerű kurzormozgások is. Ráadásul az optikai érzékelőnek köszönhetően, az eger nem koszolódik, így nem kell tisztítani és nem igényel speciális optikai alátétet sem.

Kinek ajánljuk a CD-mellékletes Computer Panoráma előfizetést?

Minden kedves olvasónknak, aki rendszeresen megvásárolja a CD-mellékletes Computer Panorámát, és szeretné kényelmesebbé tenni a Windows-os dokumentumok vagy az Internet Explorer kezelését.

PS/2 csatlakozású, golyónélküli, háromgombos, normál méretű, görgős optikai eger.

Speciális optikai eger-alátétet nem igényel.

Rendszer-kompatibilitás: Windows XP/Me/2000/98

Az ajándék optikai egeret a befizetést követő 3 héten belül, ajánlott küldeményként postázzuk

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatait felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

SZÁMLÁZÁSI CÍM:..

Cégnév:

Ir.sz.: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév:

Ir.sz.: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

Mobilszám: 06

dátum

alíráás

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Ajánlatunk a készlet erejéig, de legkésőbb a következő Computer Panoráma megjelenéséig érvényes.

Ma már nálunk is mind népszerűbbek az egészséges életmóddal, táplálkozással, fitnesszel foglalkozó színes magazinok, így talán nem meglepő, hogy az interneten is mind több ilyen témájú oldalal találkozhatunk. Összeállításunkban ezekből válogattunk.

Az egészségre klikkelve

A kínálat bősége, így a tesztünkben szereplő nyolc oldalt legfeljebb csak ízelítőnek, étvágygerjesztőnek szánjuk.

A világhálós barangolásunk során felke-

resett oldalak kellemes meglepetést okoztak, ugyanis a többségük profi kezek munkája, azaz ötvözik a szép külsínt és az informatív tartalmat. De nézzük meg részletesen, mit is ajánlanak!

www.vital.hu

Az oldal, a névéhez híven, az egészséges életmódra, életvitelre koncentrált. Mivel az egészséggel foglalkozó portálok közönségének többségét a szebbik nem adja, így nem meglepő, hogy itt is a női magazi-

nokban kötelezően felbukkanó címekkel találkozhatunk. Akadnak persze komolyabb témák is, így a *betegség* alcím alatt az egyes betegségtípusokról – például a légúti, bőrgyógyászati megbetegedésekről – szóló írásokat gyűjtötték össze. És persze itt az örök sláger, amiből soha nem elég, a *fogyókúra!* Olvashatunk itt „zsírszappáról”, testépítésről, az aqua joggingról, de persze a fogyási tanácsok sem hiányozhatnak a repertoárból. Am aligha lehetne trendi egy oldal, ha a test és az egészség mellett nem fektetne hangsúlyt a lelki egyensúlyra. A sláger témák persze itt is adottak, hiszen a mai nők égerét leginkább a divattal, a karrierrel, a tanulással és per-

www.hazipatika.hu

A *Házipatika.hu* portálról első látásra leír, hogy sem a szaktudást, sem a pénzt nem nélkülözik az oldal üzemeltetői. Ha konkrét elképzeléssel jöttünk az oldalra, vagy csak szeretnénk felmérni a kínálatot,

akkor a *Navigáció* menüpont alatt pillanatok alatt mindent megtalálunk. Csak ízelítőnek: orvometeorológia, lexikon, orvosok és patikák listája, klubok, kalkulátorok és persze az elmaradhatatlan fogyókúra program. De maradjunk csak a kalkulátoroknál, hiszen manapság mindent számolgatunk: pénzt, kalóriát, súlyt. Például elég megadnunk, hogy mit ettünk, és máris megkapjuk, hogy mennyi volt benne a kalcium vagy éppen a kalória. De utána nézhetünk annak is, hogy mennyi kalóriát is égetünk a különféle sportokkal vagy házimunkákkal. Döbbenet! A velem azonos, 70-80 kilogrammos súlycsoportha tartozók például egy óra ablatkiszítással vagy

2003 Információk

Internet: www.vital.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

93 Értékelés:
csúcskategória

sze a gyerekneveléssel kapcsolatos linkek vonzzák. Már-már övön aluli ütés a *gyerekpszichológia* rovat, hiszen a keresek nők többsége szinte ösztönösen klickek az ilyen témákra. Praktikus szolgáltatás az úgynevezett *Termékismertető*, ahol gyógyszereket és gyógytermékeket kereshetünk.

2003 Információk

Internet: www.hazipatika.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

95 Értékelés:
csúcskategória

takarítással 288 kalóriát égetnek el, míg ha favágásra adják a fejünket, akár 414 kalóriát is elhasználhatnak.

Az oldalon egy meglehetősen jól felépített webáruházat is találunk, ahol természetesen a portál tematikájához kapcsolódó termékeket vásárolhatunk meg.

www.napozas.hu

Ez az oldal kicsit kakukkos, hiszen nem általában az egészséges életmóddal, hanem annak egyetlen elemével, a napozással foglalkozik. Hogy mégis kiválasztottuk, annak egyszerű oka van, hiszen így,

nyár közeledtével másról sem hallani, mint a káros, rákkeltő sugarakról és persze az ózonlyukról. A magamfajta laikusok pedig rendszeren be is rezelnék, hiszen tényleg nagy baj lehet, ha nagymamám még kenecéce nélkül dolgozott naphosszat a földéken, anyukám napozáskor mindössze bronzolajjal kengette magát, én meg csak 16-28 faktoros csodaszerekkel a bőrömön mehetek ki a friss levegőre. Egyszóval, jól jön egy kis felvilágosítás, ebből pedig itt akad bőven.

Először is megnézhetjük azokat a fránya UV sugarakat, megtudhatjuk, hogy tulajdonképpen mi fán is teremnek. Ha már némileg képbén vagyunk, megtudhatjuk, hogy

2003 Információk

Internet: www.napozas.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	29	30
Dizájn	10	10

pont **89** Értékelés: felsőkategória

bőrünk hogyan reagál ezekre a sugarakra. Az okos felépített oldalon persze az is kiderül, hogy mily módon segíthetjük bőrünket a védekezésben, illetve bevezetnek bennünket a fényvédő faktorok ködös, misztikus világába is. Végezetül megnézhetjük, hogy mennyire érzékeny a bőrtypusunk.

www.fitt.info

A *fitt.info* portál a újságárusoknál is megvásárolható magazin online kiadás. Szerencsére a lap szerkesztői nem tartják az újság konkurenciájának a webes kiadványt, így nemcsak rövid recenziókat,

szemlézéseket, hanem a megjelenő cikkek teljes szövegét is olvashatjuk. A legfrissebb, kiemelt témákat itt is központi helyen, az oldal közepén találjuk, de a bal oldali tartalomjegyzékből is válogathatunk, míg ha konkrét elközelésünk van, azt érdemes a keresőbe bepötyögnünk.

A téma persze itt is adott, így talán tippeket az alakformáláshoz, a fogyókúrához, vagy éppen az egészséges táplálkozáshoz. A női magazin hangulatot erősítik a színes sztárinterjúk, így ott jártunkkor éppen a Való Világ Nóciája, azaz Czifra Noémi vallott arról, hogy fittségét a thaigéri-nek nevezett sport rendszeres gyakorlásával őrzi meg.

2003 Információk

Internet: www.fitt.info

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

pont **90** Értékelés: csúcscategória

De térjünk át valamivel komolyabb témákra, amelyekből a *gyógy.info* menüpont alatt bőven találunk. Olyan sokakat érintő problémákról tájékozódhatunk itt diszkréten, mint a herpesz, a pattanás, ám a csontritkulástól tartóknak is akad itt olvasnivaló.

www.fitline.hu

Kedzünk kicsit rendhagyóan a boncolgatáshoz, és járjuk végig a képernyő tetején található menüpontokat, persze ahogy rutinos újságolvasóhoz illik, jobbról balra. A **Vásárlás** pont alatt semmit nem ta-

látnunk, a felirat szerint a szolgáltatás éppen szünetel. Nem jó indulás! A *Kalkulátorok*-nál még nagyobb sikerrel járunk, igaz, az úgynevezett Férfi Test Kalkulátor, ami a csuklóméretünk alapján adja meg ideális paramétereinket, azért kicsit butuskának tűnik. Jóval hasznosabb a Terhességi Kalkulátor, ami alá a gyengébbek kedvéért azért oda írták, hogy „női”. Furcsa módon az úgynevezett testtömeg index (BMI) számológát innen nem, csak a főoldaltól érhetjük el. Hasznos szolgáltatás, hogy az oldal regisztrált felhasználói akár edzőpartnert is kereshetnek maguknak. Végre valaki vette a fáradságot, és összegyűjtötte a fitnessz termeket, squash pályá-

2003 Információk

Internet: www.fitline.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	24	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	7	10

pont **89** Értékelés: felsőkategória

kat és uszodákat, így könnyedén megnézhetjük, hogy mi van hozzánk a legközelebb.

Hogy teljes legyen a kép, egy kis izetlítő az online magazin legfontosabb rovataiból: *tesztelés, szex és párkapcsolás, táplálkozás, test és lélek 40 felett.*

www.fitnet.hu

A *Fitnet.hu* online magazin is jó példája az egészséges életmóddal foglalkozó oldalaknak, azzal a különbséggel, hogy itt mintha kicsivel több kreativitás szorult volna a készítőbe. Az oldal munkatársai például

dául igyekeznek saját szemükkel meggyőződni egy-egy edzőgép, szálloda vagy éppen mozgásstudió szolgáltatásairól, és bár a „tesztet” kicsit PR szagúak, kezdeményezésnek azért nem rossz. Jó pont, hogy az oldalon külön edzőterem-keresőre is ráleltünk, ahol megadhatjuk, hogy milyen sportot kívánunk űzni – harci aerobik, squash, verseny-aerobik, fitness labda stb., és máris megkapjuk a lehetséges termék listáját.

Kevésbé újdonság a legtöbb helyen megtalálható tesztgyűjtemény, ám a választékat érzékeltető, vegyünk néhány példát. Megnézhetjük például, hogy mennyire vagyunk fittekek-edzettek, hogy

www.shape.hu

A *Shape* magazin neve valószínűleg sokaknak ismerősen cseng, hiszen itt egy új-ság internetes változatáshoz van szerencsénk. A rovatcímek szinte szó szerint ugyanazok, mint a többi életmód maga-

zinnál, ami tulajdonképpen nem meglepő, hiszen itt is a táplálkozás, a divat, az egészség, a fitness, az utazás és a pszichológia áll a középpontban.

Az oldal kicsit egysíkú, na nem a szegényes kínálat miatt, hanem inkább azért, mert tulajdonképpen az újságban található cikkek köszönnek vissza, különösebb plusz szolgáltatások nélkül. Az oldal ennek ellenére informatív, könnyen átlátható, sőt az archívumban lévő régebbi cikkek között is kedvünkre böngészhetünk. A cikkek címeit olvasgatva szintén nem lepődhetünk meg, hiszen mindenről szó esik, ami a női lélek számára érdekes, izgalmas vagy éppen probléma. Ha a szerkesztők jól érezték rá

www.patikamagazin.hu

A *Patika Magazin*, ahogy önnön magukat frapánsan nevezik, egy egészségügyi ismeretterjesztő online magazin. Az már ekkor pillantásra lerí, hogy egy jól összerakott portál van dolgunk, ha pedig egy ki-

csit lejjebb görödülünk, az is kiderül, hogy írásközlő, információkból sincs hiány. A lap irányultságát jól érzékeltetik a kiemelt helyen, a képernyő közepén elhelyezett cikkek címei: A „vízpótlás” 10 józúd-móda, az Asztmás gyermek..., valamint A kálmogyóktörzs vérzsír-szintcsökkentő hatása.

Az oldalon elolvashatjuk a legfrissebb témába vágó híreket, de még lapszemlére is futja a szerkesztők energiájából. A sokaság egészséges életmóddal kapcsolatos hasznos írások természetesen itt sem hiányozhatnak. A *Hasznos tudnivalók* alatt megtaláljuk a patikák, illetve az ügyeletes gyógyszerárak listáját, a kezelési centru-

2003 Információk

Internet: www.vital.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	5	10

85 Értékelés: felsőkategória

milyen érzékeny a bőrünk, mennyire bírjuk a stresszt, sőt még arra is választ kaphatunk, hogy milyen tulajdonságokat hordozunk a génjeinkben.

Olvashatunk még cikkeket a fitnessről, a testépítésről, az aerobikról, az egészséges táplálkozásról.

2003 Információk

Internet: www.shape.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

88 Értékelés: középkategória

erre, akkor a hölgyek minden bizonylanszívesen olvassák majd a „Vásároljunk féláron”, a „Tökéletes farizmok”, „Magánélet a munkahelyen” címen futó írományokat. Az oldalról túl sok érdekeset már aligha írhatnánk, így végezetül legfeljebb a könyvajánló érdemes még megemlíteni.

2003 Információk

Internet: www.patikamagazin.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

98 Értékelés: csúcscategória

mok és civil betegszervezetek elérhetőségeit, valamint a következők hónapok véradó helyeit. Ha *Gyógyszerek* menüpontra kattintunk, akkor abcé-c sorrendben kereshetünk a gyógyszerlistában

Fülöp Norbert
norbert.fulop@epanorama.hu

CAMERON DIAZ DREW BARRYMORE LUCY LIU

CHARLIE ANGYALAI

TELJES GÁZZAL

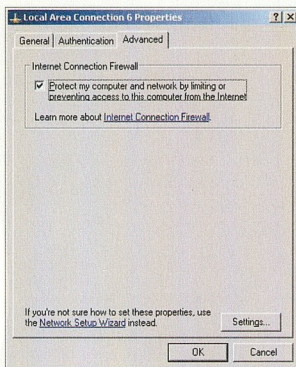
A COLUMBIA PICTURES BEMUTATJA A LEONARD GOLDBERG/FLOWER FILMS/TALL TREES/WONDERLAND S & V PRODUKCIÓJÁT McG FILMJEI "CHARLIE'S ANGELS" FULL THROTTLE'
BERNIE MAC CRISPIN GLOVER JUSTIN THEROUX ROBERT PATRICK és DEMI MOORE SZERELMEZŐK JÓSEPH G. AULISI SZERKESZTÉS SONY PICTURES IMAGEWORKS INC.
KÉNYI FÉNYKÉP JOHN HOULIHAN ZENE EDWARD SHEARMUR VÁGÁS WAYNE WAHRMAN, A.C.E. LÁTPÁNTYVOSZ J. MICHAEL RIVA FÉNYKÉPES RUSSELL CARPENTER, ASC EXECUTÍVEK JENNO TOPPING PATRICK CROWLE
TÖRZÉNYEI JOHN AUGUST FORDÁRTÁNYAI JOHN AUGUST és CORMAC WIBBERLEY & MARIANNE WIBBERLEY PRODUCERE LEONARD GOLDBERG, DREW BARRYMORE és NANCY JUVONEN RENDELTÉ McG

Jogos önvédelem

Ha valaki szeretné biztonságban tudni a számítógépet, az azon tárolt adatokat, valamint az otthoni hálózatát, érdemes néhány megelőző jellegű intézkedést megtennie. Cikksorozatunkban ennek mikéntjét fogjuk megmutatni, valamint megnézzük, melyek azok a témában fontos alapismeretek, amelyeknek hiánya félreértésekhez vezethet.

A tűzfal (angolul: firewall) a legjobb egy intelligens szűrőként képzelhető el: a megfelelő adatforgalmat átengedi, a nemkívánatosat kívül tartja. A tűzfalak szükségességét könnyen alátámaszthatjuk azzal, ha megnézzük, hogy hány olyan számítógép van az interneten, amire behatoltak már rosszakarók. Ha belegondolunk, számítógépek milliói vannak nap mint nap összekötve, rosszabb esetben minden biztonsági intézkedés nélkül.

A tűzfal esetén az adatforgalom megszűrés a számítógép fizikai tulajdonságai alapján történik. *Egy rutin figyelni az összes használt kommunikációs portot, és csak azok aktivitását engedélyezi, amelyek megfelelnek az összeállított szabályrendszernek.* Tilthatunk akár teljes szolgáltatásokat is (például egy adatbázishoz távolról csatlakozás lehetőségét), vagy internetes címeik alapján is válogathatunk. Például ha van egy belső hálózaton üldögélő nyomtatószerverünk, az IP-címe megadásával elérhetjük, hogy az a gép csak a belső hálózaton található számítógépek IP-teromán fog válaszolni, bármilyen más IP tartomány kérését figyelmen kívül hagyja.

Már egy beépített tűzfal is képes védeni az internetes kapcsolatot a Windows XP-nél

Kétféle rendszerrel fogunk foglalkozni, elsőként a Windowst vesszük sorra. Ebben a tűzfalmegoldások nagyon sokáig hiányoztak, ráadásul, amikor az operációs rendszer részei lettek, még akkor sem nyújtottak teljes értékű védelmet. A Linux disztribúciókat majd arra fogjuk felhasználni, hogy elvégezhessük az összehasonlítást a különböző tűzfal megoldások esetén.

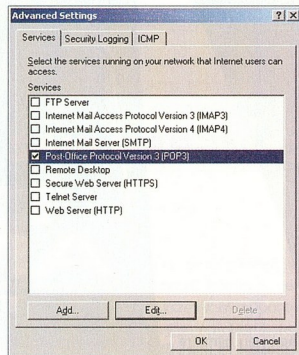
Egy kis történelem a Windows oldaláról

A Microsoft nagyon sokáig nem épített semmilyen szűrőrendszert az otthoni felhasználóknak szánt operációs rendszereibe, az első ilyen funkció a Windows XP-ben jelent meg. Előtte a windowsos gépek igencsak védtelenek voltak az interneten, ha bármilyen kiegészítő megoldás nélkül függesztek a világhálón. Mint közismert, nem csak ilyen problémái voltak ezeknek a verzióknak, hiszen az évek során további hibákra is fény derült. Nem árt tudni azonban, hogy az internetes forgalom felhasználói végpontján tűzfal szűréssel ki lehetett volna küszöbölni ezeket a biztonsági réseket. Az első, igazán a világhálóra kidolgozott biztonsági megoldás az XP-ben jelent meg, ennek a segítségével bizonyos szolgáltatásokat korlátozhatunk (pél-

dául FTP, levelezés), és végre elrejtjük a kíváncsi szemek elől számítógépünket és annak programjait is. Ez többi azt jelenti, hogy mindeddig a számítógépen futó alkalmazások által használt kommunikációs csatornák egy külső felhasználó számára is láthatók voltak – ebben a verzióban azonban alapértelmezésben nem lehet távolról észlelni ezeket. Az XP megoldása sajnos nem a legötökletesebb, hiszen csak az ordító hibákat orvosolja: eddig azal könnyítette meg a legjobban a támadók dolgát, hogy a számítógép szinte minden információt kiadott önmagáról, így pedig pillanatok alatt kideríthető volt, milyen támadható pontokkal rendelkezik az adott konfiguráció. Ugyanezek álcázása az első lépés a biztonsághoz, azonban az operációs rendszerbe került funkció tudása nagyon alapszintű. Ha összehasonlítjuk a linuxos megoldásokkal, azt is láthatjuk, hogy az utóbbiak konfigurálásához nem véletlenül szükséges igen komoly szak tudás.

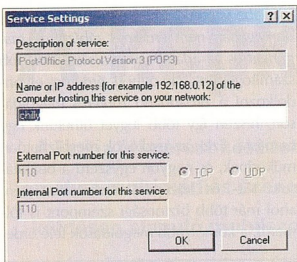
Megoldási lehetőségek – a szoftveres út

Amennyiben windowsos gépeken a biztonsági szintet szeretnénk növelni, kénytelenek leszünk egy tűzfal ellátott rendszert (például broadband router, linuxos gépek) beszerezni vagy szoftveres megoldásokhoz fordulni. A szoftveres tűzfalak ott-

Egyenként engedélyezhetjük az egyes szolgáltatásokat

Részletes beállítások a levelezésre vonatkozó szolgáltatás esetén

honi felhasználás esetén tűrhetően teljesítenek, azonban sosem szabad elfelejteni, hogy ezek jó pár problémát magukban foglalnak. *Elsőként is felhívánk a figyelmet arra a tényre, hogy a szoftveres tűzfal ugyanolyan programként fut, mint mondjuk a szövegszerkesztő.* Éppen ezért, ha a számítógépünknek nagy adatforgalma van, valamint sok szűrési szabályt használunk, akkor ez a gép teljesítményének a rovására megy majd. Mint külső program, ugyanazonok az erőforrásokon osztozik a többi futó alkalmazással, ráadásul, mivel nem az operációs rendszer gyökere része, saját megírt kódja van, amelyet a fejlesztőknek kellett kialakítaniuk és az operációs rendszerhez igazítaniuk. Mivel a Windows nem nyílt forráskódú rendszer, nem biztos, hogy az így fejlesztett program maximálisan kihasználja a rendszer valamennyi lehetőségét, hiszen a szoftvercégnél csupán a fejlesztőeszközöket vehették igénybe, a kód teljes egészét nem ismerhetik.

Hogyan lehet ennek ellenére bejutni?

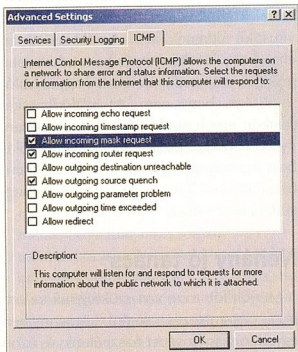
Nos, a szoftveres megoldások esetében az egyik legegyszerűbb, ha túl sok adatot generálunk, és egyszerűen *lefagyasztjuk a védelmi programot.* Mivel ez csak egy külső kód, nem az operációs rendszer része, így nem fogja magával rántani az egész rendszert, és a támadó valószínűleg a többi alkalmazáshoz így még hozzáfér. A Windows nagyon sokáig alapértelmezésben se nem zárta, se nem rejtette szolgáltatásainak portjait, így csak annyi volt a feladat, hogy kikeresjük, van-e támadható pont a rendszeren (például, egy hibásan megírt FTP-szerver). Persze, ha működik a tűzfal, akkor ezeknek a próbálkozásoknak nyoma maradna, ráadásul valószínűleg,

hogy nem mindenhez férünk hozzá, ezért kellett az előbb kiiktatni. Szerencsére a manapság használatos processzorok már nem könnyen terhelhetők hasonló mód-szerekkel, ráadásul a szoftveres tűzfalak kódját is csiszolgatják, így ezeknek a támadásoknak javarészt ellen tudnak állni.

Persze ha a támadó továbbra sem tud belépni, még mindig van egy lehetősége, amellyel, bosszantó módon, a mi internetes lehetőségeinket szüntetheti meg. Ez lehet egy *DoS-jellegű (Denial of Service) támadás.* Ilyenkor gyakorlatilag használhatatlanná válik az internetes elérés már csak a generált forgalom miatt is, viszont jó hír, hogy ezeket igen komolyan büntetik, tehát nem valószínű, hogy otthoni gépünk ellen hasonló támadást intéznének, hacsak nem szereztünk néhány valóban elszánt ellenséget magunknak.

És a Linux...

A különböző Linux disztribúciók esetében azonban más a helyzet. Itt a *központi kód magjába (kernel) van beépítve a tűzfal kódja*, amely így közösen gazdálkodik a létfontosságú rendszereszközök erőforrásaival. Ráadásul, a nyílt forráskódúknak köszönhetően, teljes mértékben a rendszerhez van igazítva, mind a stabilitását, mind a teljesítményét tekintve. Így sokkal bonyolultabb, ám egyben komolyabb megoldással állunk szemben, amelynek alkalmazásához szerencsére már elegendő segítséget kaphatunk az internetről vagy a szaknyelvekből. Természetesen, a különböző disztribúciókban megtalálható valamennyi

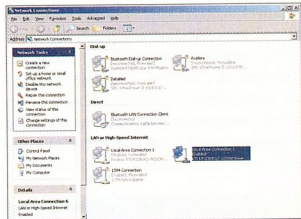

Az ICMP-beállítások testre szabása. Alapértelmezésben egyik engedélyezésére sincs szükségünk

nyí, a beállításukhoz szükséges, grafikus felületen használható eszköz, tehát az otthoni felhasználónak nem muszáj elsajátítania azok használatát. A linuxos megoldás segítségével a legapróbb részletig minden beállíthatunk, így teljes mértékben olyanra szabhatjuk a gépünk elérhetőségét és a hálózati adatforgalmat, amilyet elvárunk. Persze, nem kis munka árán.

Egyéb megoldások

Nem biztos, hogy a pénzügyi és időbeli szempontokat előtérbe helyezve, megéri linuxos gépet kötni a világhálóra, majd ennek erőforrásait megosztani a Windowsot futtató komputerrel. Sokkal olcsóbb megoldás egy boltban, pár tízezer forintért kapható *broadband routert* beszerezni.

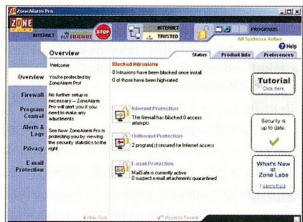
Az egyes kapcsolódási lehetőségek mellett a lakat ikonja jelzi, ha az adott szolgáltatás az XP tűzfala is védi

Ezek általában hálózati elosztóként (switch), nyomtatószerként funkcionálnak, méretük, könnyű kezelhetőségük és áruk ideális otthoni eszközzé varázsolják őket. Itt annyi a felhasználó dolga, hogy az útmutatónak megfelelően összeállítja az otthoni hálózatot, majd a szomszédjéperül böngésző segítségével beállítja az eszköz működési paramétereit. Mint ahogy ma már a Windows esetében is, ezzel az eszközzel is megosztható az internet több számítógép között, és mindez csak néhány kattintással igényel. Az eszközök, az említett internetmegosztás mellett, több gondot is levelesnek a vállunkról, hiszen a tűzfalas megoldások mellett az otthoni hálózat létrehozását (helyi fájlcsere, lehetőség egymás elleni jätékra), valamint a központi nyomtatás lehetőségét is felkínálják. Ezek az eszközök természetesen nálunk is kaphatók, és *ököltelesen működnek modem, ADSL, kábeltelevés és a többi netes szolgáltatással is.*

ZoneAlarm

Már régóta ismert, és nagy népszerűségnek örvend a *Zone Labs ZoneAlarm* (www.zonealabs.com/store/content/home.jsp) nevű szoftveres tűzfal megoldása, amelynek kipróbálásra szánt, 30 napig használható verziója az internetről is beszerezhető. A fejlesztések eredményeképpen testre szabható az alkalmazás, és a biztonsági képességei is sokat fejlődtek a kezdetektől.

Az utóbbi időben a programba olyan kényelmi funkciókat is beépítettek, amelyek ugyan melleslegnek tűnhetnek, ám nagyban növelik a biztonságérzetünket. Ilyen például a *Privacy control*, amelynek a segítségével a reklámok olyan cookie-jait (azaz egyéni azonosításra alkalmas, a helyi számítógépen tárolt fájljait) tiltja le, amelyek harmadik fél számára szolgáltatnának információkat a gépünkről, böngészési szokásainkról, esetleg személyes adatainkról. További funkciója, hogy a program képes a hirdetéseket is kiszűrni, ezzel megszabadíthatjuk magunkat az összes mozgó, felugró hirdető képtől, ablaktól.

A ZoneAlarm bejelentkező képernyője az általános statisztikákkal

A ZoneAlarm alapvető működése a következő: elsőként beállítjuk, milyen erőforrásokkal rendelkezhetnek az egyes programok, kiléphetnek-e a hálózatra, a világhálóra. Ha egy új alkalmazás próbál kapcsolatot létesíteni, felugrik egy ablak, és megkérdezi, engedélyezzük-e azt. Ez a telepítés utáni percekben eléggé idegesítő lehet, de ne feledjük, hogy mindezeket a beállításokat csak egyszer kell elvégeznünk, és azután már nincs szükség további módosításokra. Ha ezzel készen volnánk, állíthatunk a biztonsági fokozatokon, és természetesen kézzel is igazíthatunk (hozzáadás/eltávolítás) az egyes programok jogköreire.

A ZoneAlarm „csemegéi”

A program kiemelendő része két gomb. Az egyikkel a programok internet-elérését lehet egyetlen gombnyomásra letiltani, a másikkal a teljes internetes adatforgalmat lehet kiiktatni. Erre azért lehet szükség, mert ha bárki a gépre próbálna behatolni, vagy ha úgy véljük, általunk nem ellenőrzött, „gyanús” tevékenység folyik a gépünkön, akkor egyetlen bal egérgékkattintással leltíthatunk mindennemű forgalmat.

A program beépített funkciója az e-mail-en érkező üzeneteket is ellenőrzi, figyel, hogy még véletlenül se futhassanak le a veszélyes kódot is tartalmazható mellékletek. Ez ugyan nem helyettesíti a vírusölőt, csupán megerősíti azt.

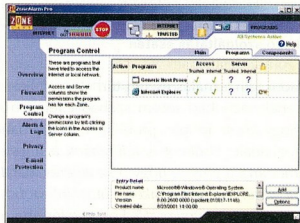
És amire nem elég egy ZoneAlarm

A leggyengébb láncszem a felhasználó. Hiába minden tudás, hiába minden biztonsági berendezés, ha valaki kinyitja a bejárati ajtót és beengedi a betörőt. Bármilyen tűzfalat is alkalmazunk, ha a *Windowst* futtató gépünk közvetlenül az internetre csatlakozik, mindenképpen telepítsünk rá vírusölő alkalmazást! Az egyik legkönnyebb módszer a szoftveres tűzfal likvidálására, illetve a többi megkerülésére, ha a felhasználó jóhiszeműen kinyit egy levelet, és abban egy kód aktivizálódik, amely trójai falóként óriási réseket nyit a betörő számára. Ilyenkor előfordulhat, hogy hiába fut a háttérben a tűzfalunk, a támadó kód kikerüli azt, és semmi jelét nem fogjuk látni annak, hogy valaki már turkál a gépünkben. Viszont ha rezidens vírusölőt futtatunk, akkor az folyamatosan ellenőrzi a leveleinket, és ha rendszeresen frissítjük a vírusdefiníciókat, nagy a valószínűsége, hogy nem aktivizálódhat gépünkön egy hasonló kód. Természetesen, ilyen ellenséges programot az internetről is beszerezhetünk, így csak a ZoneAlarm használata nem fog teljes mértékben megvédeni bennünket.

Néhány jó tanács

Mérjük föl, mire van szükségünk az otthoni internetezés során! Amennyiben egyetlen számítógépet használunk, és azon Windows fut, hacsak nem valamelyik szervernek szánt verzióját használjuk, mindenképpen használjunk vírusölőt és tűzfalat is.

Hiába van védelmi funkciója az XP-nek, önmagában nem érdemes rábíznunk magunkat és az adattalományainkat. Ha több számítógépünk van otthon, érdemes elgondolkozni a *broadband routeres* megoldáson, hiszen így több legyen üthetőnk egy csapásra. Ezek az eszközök megbízhatóan működnek, és nagyon egyszerű a beállításuk. Kis- és középvállalkozások esetén, ahol már több biztonsági szempont is fölmerül, a komolyabb megoldások féle érde-

A ZoneAlarmban módosíthatjuk az egyes programok beállításait, jogköreit

mes elindulni, hiszen itt azért elég nagy értéket képviselnek a számítógépen található adatok. Ekkor a legszerencsésebb, ha létezik egy külön linuxos gép, amelyen az összes funkciót (internet megosztása, gateway a levelezéshez, tűzfal) be lehet állítani. Ez egyszeri beruházás, hiszen a gépért kell csak fizetni (ami lehet tüzéres tétel is, ha bontóból szerzünk be egy 486/Pentium kategóriájú masinát), valamint a szakemberért, aki a rendszert kialakítja.

Védett-e a gépünk?

Két internetes forrást ajánlunk olvasóink figyelmébe, amelyek segítenek ellenőrizni, mennyire védett az általuk használt rendszer. Az egyik a *Wigwam* (wigwam.info/), ahol magyar nyelven található információkat a biztonságtechnikáról. A haladó felhasználók számára ajánlott a másik oldal a *Wigwam* (wigwam.szaki.hu/), ahol akár a saját számítógépünket is megírdadhatjuk, ezzel élesben is tesztelhetjük annak állapotát. Hasonlóképpen működik a *GRC.com* (<https://grc.com/>), ahol a portjaink állapotát, valamint a Windows rendszerek hibáit tesztelhetjük az interneten keresztül. Ez utóbbi oldal angol nyelvű, a megértéséhez némi számítástechnikai ismeretre és egy kis angol tudásra is szükség lesz.

Paczona Zoltán
chilly@g6.hu

A képkezelés a sláger

A Nokia felmérést készített, amely a multimédiás üzenetküldésen alapuló mobilszolgáltatások elfogadottságát vizsgálta. A HPI Research Groupall közösen elvégzett kutatás szerint az MMS jó úton halad az SMS hatalmas sikerének megismétlése felé.

Nokia MMS biztonsági kamera

A Nokia megkezdte MMS biztonsági kamerájának európai szállítását. A két-sávós (GSM 900/1800) Nokia MMS biztonsági kamera önállóan működő képkezelő berendezés, amelynek a segítségével az egyéni és az üzleti felhasználók távolról is kérhetnek és kaphatnak képi információt.

A Nokia MMS biztonsági kamera elhelyezése és az áramforráshoz történő csatlakoztatása után máris készen áll az információadásra. A kamera megadott időközönként, mozgás érzékelésekor vagy közvetlen SMS-utasításra automatikusan egy MMS-képes mobiltelefonra vagy e-mail címre küldi az elkészített felvételeket. A kamera a képeket multimédiás üzenetként (MMS) küldi el.

A kis méretű és hordozható Nokia MMS biztonsági kamera digitális VGA fényképezőgépet, GSM adóvevőt és MMS technológiát ötvöz egyetlen készüléken belül. További szolgáltatásként pedig SMS-ben tájékoztat a környezeti hőmérsékletéről, a zajok megfigyeléséhez pedig audiosávot kínál. A készülék az infravörös fényforrásnak köszönhetően még gyenge fényviszonyok között is készít felvételeket.

A Nagy Britanni-i kutatás legfontosabb eredményét az a felismerés jelentti, hogy a letölthető, képalapú szolgáltatásokban rejlő lehetőségek túlszárnyalják az előzetes várakozásokat. A szigetországi válaszadók nagy érdeklődést mutatnak az olyan letölthető szolgáltatások iránt, mint az utazási információk, a hírek, a játékok és a képernyővédők. A felmérés szerint ezen MMS-alapú szolgáltatások elhódíthatják a hagyományos médiától, így a televíziótól, az internettől és az egyéb információforrásoktól az egyes speciális szolgáltatásokra, például friss hírekre, utazási információkra, időjárás-jelentésre szánt médiaköltést.

A japán multimédia-használati szokások jól illusztrálják, hogy milyen sarkalatos szerepet játszik az MMS tömegessé válásában a fényképezőgéppel ellátott MMS telefonok elterjedése. A japán megkérdezettek között a fényképezőgépes telefonok tulajdonosainak 90 százaléka küld multimédiás üzenetet más telefonokra, és csupán 68 százalékuk küldi e-mail címre az üzenetét. Az MMS-t küldők fontosnak tartják, hogy a címzett azonnal meg tudja nézni a képet, és így „még melegebben” megoszthatják egymással a pillanatot.

A felmérés kiemeli, hogy a japán válaszadók általában a maiaknál gazdagabb szolgáltatástípusokat szeretnék látni. A japánban elvégzett kutatás azt is igazolta, hogy a multimédia használata nem helyettesíti a többi mobilszolgáltatást. Sőt, a japán megkérdezettek a jelenlegi multimédiás telefonjuk megvásárlása óta még többet használták a hagyományos mobilszolgáltatásokat, és az általuk küldött multimédiás üze-

netekre érkező szöveges vagy multimédiás válasza is számítanak. Mindez arra enged következtetni, hogy a sikeres SMS modellre építő és arra támaszkodva terjeszkedő MMS ösztönzi a szolgáltatói bevételek növekedését. A japán példa azt sugallja, hogy az MMS tömeges elterjedése maga után vonja majd a sokkal gazdagabb tartalomszolgáltatások iránti igényt, s így a 3G alapú kínálat folyamatos fejlődése felé vezet. (A 3G alapú szolgáltatásokról Business rovatunkban részletesen is olvashatnak.)

Tartalomszolgáltatás

A felmérés különös figyelmet szentel a mobiladat-szolgáltatások használatának, valamint az olyan, az SMS- és az MMS-szolgáltatások terén tapasztalható tendenciáknak, amelyek során a szolgáltatók tartalmat juttatnak el a felhasználóhoz, vagy két felhasználó egymással kommunikál. A kutatás során fókuszcsoportokat és 16-45 éves, MMS készülékkel még nem rendelkező, hagyományos mobiltelefonos felhasználó csoportokat is megkérdeztek. Japánban a kutatás során azonos korú, mobil multimédia felhasználókat is megkérdeztek annak kiderítésére, miként változtatja meg a multimédiás telefonok megjelenése a mobilkommunikációs viselkedést. Az összes, különböző nemzetiségű válaszadónál kíváncsiak voltak arra, hogy hogyan vélekednek az MMS-ről és az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokról, például a fotóküldésről, videó/audiófelvételekről és a mobil internetről a hagyományos médiumokkal összehasonlítva.

Szász György ízig-vérig antikvárius, aki a könyvektől roskadozó polcok között érzi otthon magát. Ám az ő boltcskája kicsit más, mint a többi, itt nem találunk olvasgató, könyveket böngésző embereket.

Az Operaház mögött megbújó aprócska helyiség legfeljebb 15 óra és 17.30 között élénkül meg valamelyest, ám az ekkor betérők sem maradnak soká, csak fizetnek, és már viszik is frissen szerzett szerzeményeiket. Csoda, hogy egyáltalán rábukkannak a hangulatos mellékutcában lévő, kirakat nélküli antikváriumra, amelyik mintha szánt szándékkal próbálna elrejtőzni. Később megtudjuk, hogy nem is voltak messze a valóságtól, ugyanis ide az utcáról legfeljebb véletlenül toppan be egy-egy vendő. Hamarosan az okra is fény derül: Szász György nem egyszerűen antikvárius, hanem online antikvárius, azaz a világhálón keresztül kínálja műveit, amelyeket megkaphatunk postán, de ha úgy kényelmesebb, délután 3 után személyesen is eljöhethünk értük.

Ilyen eldugott helyen nehezen élnék meg az utcáról betérő vásárlókból, viszont itt a bérleti díj is lényegesen alacsonyabb, mint a divatos környékeken – kezd a bemutatkozó Szász György. Saját példánkból kiindulva, erre mi is csak bólogathatunk, és legfeljebb azon csodálkozunk, hogy nincs hagyományos üzlet az online antikvárium mögött. Később megtudjuk, hogy ez valóban nem megszokott, de a betérőket azért mindig szívesen kiszolgálják, még akkor is, ha ez nem is olyan egyszerű feladat. Az itt található csaknem 10 ezer könyv ugyanis nem tematika szerint került fel a polcokra, hanem helyüket – aszerint, hogy melyik pol-

Múlt és jövő

con, illetve hányadik sorban vannak – két szám jelzi a számítógépes rendszerben. A dolog érthető, hiszen a oldal keresőjében szerző, cím, kiadó, kulcsszó és tematika szerint is keresgélhetünk, a megrendelt művet pedig a két szám alapján pillanatok alatt megtalálják a könyvdszungenben. Baj legfeljebb akkor lehet, ha a számokat rossz szul viszik be a gépbe, akkor a könyvnek nyoma vész, és legfeljebb véletlenül, vagy a leltározás során kerül elő. A könyvek ilyenét rendszerezésének köszönhetően a betérőket is csak számítógépről tudják kiszolgálni, hiszen az antikváriumon belül ugyanazt a keresőt használják, amelyen keresztül a vásárlók is böklászatnak a kínálatban.

– Amikor létrehoztuk az *Antikva.hu*-t, sokan székeptikusok voltak, és azt kezdték, hogy vajon kik vásárolnák majd antik-

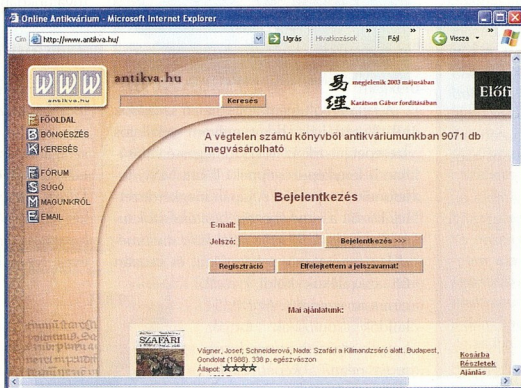
fele vidékről érkezik, sőt a nyitás óta regisztrált csaknem 4 ezer rendelésből külföldi is akad szép számmal. Az Egyesült Államokból például eddig 23 alkalommal vásároltak könyvet, de Törökországban és Ciprusban is akadt már vevője az antikváriumnak, sőt egy alkalommal Amerikai Szamoaiba is küldte könyvet. Egy üzlet sikerének a záloga, hogy sikerül-e egy stabil, törzsvásárlói kört kialakítani. Az Antikva leghűségesebb vásárlói eddig már 300 fölötti megrendelésnél tartanak, ami már magában is megtölt egy komolyabb könyvespolcot.

– Sokan először csak tesztelnek bennünket, megnézik, hogy a könyvek állapota valóban olyan-e, mint amit mi megadtunk, és ha nem csalódnak, később már bátrabban rendelnek – boncolgatja a siker titkát Szász György.

– A könyveknél ugyanis megadjuk azok állapotát is, ami a valódi gyűjtők számára nagyon fontos. Persze akad olyan, aki vásárlás előtt szereti „megrogatni”, azaz kézbe venni a műveket, amit ha személyesen jön érte, átvételkor megethet, és ha éppen úgy adódik, bátran vissza is adhatja azokat. A rendelés ugyanis nem jár kötelezettséggel, csak azzal az előnnyel, hogy azt más már nem haphatja el az orrunk elől.

– Ha valamely mű éppen nincs meg nekünk, akkor is meg lehet rendelni, mi pedig megpróbáljuk felkutatni azt. Mondanom sem kell, hogy egy antikvárius számára nehezen képzelhető el a nagyobb kín, mint amikor nem talál egy keresett művet! Amennyiben a könyvet megtaláljuk, azonnal értesítjük azt, aki kereste, elmondjuk, hogy milyen állapotban van és persze, hogy mennyibe kerül. Mindez ugyanis szintén nem jelent elkélezettségét.

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cpanorama.hu

Szász György boltja: www.antikva.hu

vár könyveket az interneten keresztül – avat be bennünket a kezdeti hezitálásba Szász György. – Akkor én azt mondtam, hogy a vidéki, számítógéppel és internetkapcsolattal rendelkező értelmiségiek szeretnének megcélolni, azokat, akiknek nincs módjuk eljönni a budapesti antikváriumokba.

Hogy az elképzelés nem volt rossz, azt jól mutatja, hogy a megrendelések mintegy

Egy új technológia felhasználásával a közeli jövőben az eladóknak és a vásárlóknak egyaránt könnyebbé válik az életük.

A csúcstechnológián alapuló vásárlás kikerült a laboratóriumból a való életbe: megnyílt a Metro egy szupermarketje, amelyben „intelligens polcok” szolgálják ki a vásárlókat. Ezek egy korszerű készletgazdálkodási rendszer alapját alkotják, amelynek a segítségével valós idejű információk szerezhetők az áruházban lévő árukról és az eladásokról.

Intelligens címkék

Az IBM rádiófrekvenciás azonosítási (RFID) technológiájának alapjául szolgáló köztes szoftverére és integrációs szolgáltatásaira épül a vezető szupermarketlánc „Jövő áruháza” nevet viselő kezdeményezése, amelynek keretében a közeljövőben nyitottak meg egy új nagyáruházat. Az áruházban forgalmazott cikkeket RFID azonosítónak (vagy másként intelligens címkének) nevezett mikrochippelel látták el, amelyek a termékre vonatkozó adatokat tartalmaznak. Az RFID összetevői mind egyetlen rugalmas kialakítású központi rendszerhubon keresztül kommunikálnak, amelyet az IBM készített, kifejezetten a Metro számára.

Az RFID még nagyon új jelenség a kiskereskedelemben, ez az első alkalom, amikor egy hatalmas kiskereskedelmi áruház teljes egészében ennek a technológiának az integrált hálózatára épül. Az IBM biztosítja az innovatív projekt egész rendszerének integrációját, az RFID azonosítással kezelő köztes szoftvert és az új, kioszkokra épülő tájékoztatórendszer.

A jövő áruháza

Jeleznek a polcok

A folyamat első állomása, amikor a disztribúciós központban letapogatják az árukat tartalmazó raklapokat. A rheinbergi áruházvezető a bolt raktárgazdálkodási rendszerén keresztül egyenként ellenőrizni tudja a szállítmányok állapotát, megtudhatja, mikor milyen áruknak kell beérkeznie. Amikor az áruházba érnek a raklapok, egy újabb letapogatással ellenőrizhető, hogy nem hiányzik-e valamelyik doboz, vagyis nem kell egyenként mindegyik raklapot megvizsgálni, és fizikailag leszámolni a szállítmányt.

Miután a cikkek kikerültek a polcokra, a beépített RFID-olvasó üzenetet küld az áruház back-office rendszerének, ha fogy az áru, így az igény szerinti árufeltöltéssel elkerülhető, hogy az üres polcok miatt árbevétel eshessen ki. A rendszer nyilvántartja a különböző cikkek fogyasztását is, kimutatja a legnépszerűbb és a legkevésbé kedvelt termékeket. A kijártnál elhelyezett érzékelők bekapcsolják a riasztót, ha a kivitt árun még nincs inaktíválva a címke lopásálló funkciója. A pénztárnál a rendszer kikapcsolja a lopásálló programot, és ekkor kerül sor a címkével ellátott cikkek utolsó letapogatására, amely kivezeti őket a készletből.

Az áruház vásárlói mindig hozzáférhetnek a kívánt árukhöz, és azonnali információkat szerezhetnek a címkével ellátott termékekről. Sokkal könnyebb például a DVD-k és a CD-k közül választani, ha a vásárló a vásárlóterületen elhelyezett kioszkokban belenézhetnek a filmekbe és belehallgathatnak a lemezekbe.

Vége a pénztársornak

A pénztárnál való várakozás is a múlté. A bevásárlókocsikba szerelt RFID címkék tájékoztatják a boltvezetőt, hogy hány koscsit toltak be és ki az áruházba. Ha nő a használatban lévő koscsik száma, több pénztárt nyithatnak meg a nagyobb vásárlótömeg gyors kiszolgálása érdekében.

Az új technológiák újfajta üzletvitelre adnak módot. Az integrált RFID módot ad a Metrónak az ellátási lánc racionalizálására, hatékony készletgazdálkodást tesz lehetővé a lánc minden részére kiterjedően. Az áruházi személyzet PDA-készülékek segítségével könnyen hozzá tud férni a szupermarket készletével és tárolókapacitásával kapcsolatos információkhoz. A rendszer segítségével az áruház vezetője és az eladók még a legbonyolultabb kérésekkel hozzájuk forduló vásárlókat is tökéletes kiszolgálásban részesíthetik.

A rendszer jó példa arra, hogyan használhatják a kiskereskedelmi cégek az igény szerinti e-business forgalom bővítésére, költségcsökkentésre és hatékonyságnövelésre, ugyanakkor a vásárlói hűség fokozására.

A rovatot írta és szerkesztette:
Gyarmati László
laszlo.gyarmati@panorama.hu

A második órán, azaz a mostani részben a PowerPoint-ban annyira kedvelt animációkkal foglalkozunk, s elkészítjük első animált diánkat.

1 Tájékválasztás

Nyissuk meg a programot, tegyük egy üres oldalra egy hátteret, ami, az egyszerűség kedvéért, most csak egyszerű legyen. A *Beüzemlás* menüpontban a *Kép/Fájlból* útvonalon szűrjünk be egy tájképet. Nem baj, ha nem fed teljesen a diánkat. A lényeg, hogy a háttér és a kép színei ne üssenek el nagyon egymástól. Mi Karthágó egyik látképét választottuk.

Nyissunk meg egy szövegdobozt, úgy, ahogy tanultuk, és írjunk bele valamit, például: *Karthágó romjai*. Helyezzünk el még egy szövegdobozt, amibe írjuk azt, hogy *PREZENTÁCIÓ*. Most tehát van egy tájképes hátterünk és két szövegünk.

Keressük meg a *diavetítés* menüpontban az *Animáció teste szabása* funkciót, kattintsunk rá, mire előjön egy ablak, amelyben a legkülönfélébb műveleteket végezhetjük. Egyébként akkor is kiválaszthatjuk ezt a funkciót az előbbukkanó menüből, ha az egész jobb oldali gombjával a diára kattintunk.

2 Pontról pontra

Vegyük most sorra, amit látunk:

A bal oldali ablakban fent vannak azok az objektumok, amelyeket elhelyeztünk a dián.

Mellette, jobbra láthatjuk a diát, s ha a bal oldali ablakban kijelöljük az egyik objektumot, akkor ezen a képen nézhetjük meg, hogy melyik objektumról van szó.

Animált világ

A bal oldali alsó ablakban jelennek meg az objektumok abban a sorrendben, ahogy megadtuk az animációkat.

Az ablak mellett található két nyíl segítségével lehet megváltoztatni az animációk sorrendjét.

A többi opcióval majd menet közben fogunk megismerkedni.

Kattintsunk a bal alsó ablak felett levő *Kivitelezés* fülre.

Ezután jelöljük ki a *Képre1* nevű objektumunkat úgy, hogy a mellette levő kis nézetbe kattintunk. Azt vesszük észre, hogy bal oldalon alul előjönnek az animáció beállítási lehetőségei.

Az *Animáció típusa* és *hang* alatt levő legördülő menüsávban több animálási lehetőséget is találunk. Érdekes kipróbálni mindegyiket, hogy lássuk, milyen lehetőségeink vannak.

3 Amikor a kevés a több

Ha már megismertük valamennyi animálási lehetőséget, akkor fontoljuk meg, hogy mikor melyiket használjuk. Látnunk ugyanis már olyan bemutatót, ahol az előadó az egyik képnél az *Előfordulás* animálási effektust használta. Az volt a probléma vele, hogy a szöveget már rég elmondta, és már a következő képről kezdett beszélni, mikor az előbbi kép még mindig mozgott. Az is furcsán hat, ha például az Afrikában éhező gyerekekről mutatunk be egy képet és humoros hatású effektust használunk. Sokan úgy gondolják, hogy minél többféle animálási effektust használunk, annál hatásosabb az előadásuk. Ez viszont tévedés, mert sokkal hatásosabb egy olyan bemutató, ahol nem kell (néha már túrel-

metlenül) várni a sokféle animálás végét, hogy végre láthassuk azt, ami tényleg érdekel bennünket. Tehát inkább legyünk visszafogottak az animálási effektusok kiválasztásában.

Észevethetjük, hogy vannak olyan effektusok, amelyeknek az irányát is vezérelhetjük, az effektusok melletti legördülő ablakban.

A *Beüzemlás* nevű animációnál például hét irány közül választhatunk. Látnuk egy olyan kis ablakot is az animációs ablak alatt, ahol hangot tudunk rendelni az animációkhoz. Többféle hangeffektust kínál fel a program, köztük például az írógép vagy a fényképezőgép hangját. De ha van a számítógépünk valamilyen zenedarab vagy bármilyen hangfájl, akkor az *Egyéb hang...*-ra kattintva tallózhatunk a gépünkön, és azt a hangeffektust rendelhetjük a bemutatónkhoz, amelyeket akarjuk. Ha kiválasztottunk egy animációt, akkor mindig nyomom követhetjük a munkánkat. Érdekes ezt mindig megtenni, mert így már menet közben láthatjuk, hogy milyen hatást válthat ki a művünk.

4 Egy kis időzítés

Most pedig válasszunk ki a szövegeinknek is egy-egy animációs effektust. A főcímhez adjuk a *Spirál*, a másik szöveghez a *Kúszás* nevű effektust.

Ha most az *Időzítés* fülre kattintunk, láthatjuk, hogy sorban ott vannak az objektumaink, amelyek felvitünk a diánkra. A borzasztó az lenne, ha rájönne, hogy nem ebben a sorrendben akarjuk a bemutatást elvezetni, és most mindent újra kellene kezdenünk. De semmi pánik: az ablak mellett levő két nyíl pont ebben segít nekünk. Ha kijelöljük azt az objektumot,

amelyeknek a sorrendjén változtatni szeretnénk, akkor a két nyíllal, fel-, illetve lefele tudjuk mozgatni.

Azt is megtehetjük, hogy az animálási effektus, kattintásra vagy automatikusan jöjjön a következő után.

Ha azt akarjuk, hogy ne kelljen külön kattintanunk a szövegre és a képre, akkor pipáljuk ki az *Animáció indulása* blokkban az *Automatikusan* funkciót. Ekkor az alatta levő ablakban be tudjuk állítani, hogy hány másodpercre következzen a következő effektus. Ez azért jó, mert automatizálni tudjuk a diánkat, és ha több objektumunk van egy dián, akkor csak egyszer kell jól beidő-

zítünk minden animációt, és utána már csak a diák váltásánál kell figyelnünk. Sokkal pergőbben lehet beszélni, ha nem kell mindig a bemutató effektusait figyelni, nem beszélve arról, hogy az ember, ha egy kicsit lámpalázás, akkor hajlamos arra, hogy kettőt kattintson az egérrel, és így egyből ki marad egy effektus, amire úgy is reagálhatunk, hogy megint kattintunk kettőt, és akár az egész bemutató elúszhat. Ha véletlenül kettőt kattintanánk, ami mindenkiel megeshet, nyomjunk nyugodtan egy **backspace** billentyűt, és folytassuk ott, ahol abba hagytuk.

A szövegünket betűnként és szavanként is animálhatjuk. Kapcsoljunk vissza a *Kivitelezés* fülre, és a *Szöveg megjelenése* ablakban választhatunk az egyszerűre, a szavanként vagy a betűnkénti megjelenési formák között.

5 Óvatosan a mentéssel!

Amikor mindennel elkészültünk, de persze akár közben is többször, nyomjuk

meg az **F5** billentyűt, és már meg is tekinthetjük alkotásunkat vetítés módban. Ha tovább akarunk szerkeszteni, az **Esc** billentyűvel térhetünk vissza a szerkesztési módba.

A sok változtatás miatt, amelyeket a szerkesztés során alkalmazunk, nagyon megnőhet a bemutatónk mérete, főleg ha zenei és más hangeffektusokat is adunk hozzá. A program segítje is tanácsolja, hogy emiatt kapcsoljuk ki az automatikus mentés funkciót, mert az állandóan elmentett változtatások nagymértékben megnövelik a bemutató méretét.

Ezt úgy tehetjük meg, hogy az *Eszközök* menüpontban kikapcsoljuk az automatikus mentéseket a *Beállítások*-nál, a *Mentés* fül alatt. Ajánlatos azonban minden elkészített és véglegesített diánk után rákattintani a *Mentés* gombra, ne-hogy esetleg újból kelljen kezdenünk mindent.

Bácsi Miklós
bmiklos@index.hu
(Folytatjuk)

Hogyan

takaríthat meg

33%-ot?

Rendelje meg

a CD-melléklettel megjelenő

Computer Panorámát

a következő három hónapra,

2590 kéthavi áron

2590 Ft-ért!

Igen, megrendelem a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2590 Ft-ért.

Név: _____

Cím: _____

út / utca / tér _____

hsz. _____

Telefon, Fax: _____

E-mail: _____

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

Kis fogalommagyarázat

POP3: *Post Office Protocol*, régebbi szabvány, nagyon elterjedt. Alapvető és általános működése a következő: a szerveren tárolt leveleket letölti a levelezőprogram (például az Outlook Express), majd törölődnek a szerverről. Ezután a levél csak ott érhető el, ahová letöltöttük. Ha ez a munkahelyi gépünk, akkor ezeket a leveleket már nem látjuk otthonról. Ha viszont úgy állítjuk be a levelezőprogramunkat, hogy ne törölje a szerverről a leveleket, akkor csak gyűlnek folyamatosan, és mindenholnan lassú lesz az elérésük.

IMAP4: *Internet Message Access Protocol*, a fenti problémák kezelésére fejlesztették ki. A levelek a szerveren tárolódnak, viszont a különböző helyeken való elérésük gyorsítása érdekében nyilvántartásba kerül, hogy melyik nincs még letöltve, melyiket jelölték ki törlésre a kliensprogramban, könyvtárakba rendezhetjük a leveleinket, amit máshol olvasva ugyanúgy viszontlátunk stb.

Levelezzünk!

Elérkezett az idő, hogy eddigiekből felépített, remélhetőleg már stabilan működő és állandó internetkapcsolattal rendelkező számítógépünkön létrehozzuk a legfontosabb szerverfunkciókat. Egy saját mailszerver sokszor jól jöhet, lássuk tehát a megvalósítást.

Ha valakiben felmerülne, hogy miért is jó egy saját mailszerver, íme néhány példa. Nincs több megelt postafiók (addig növelhetjük a méretét, amíg csak a winchester bírja), jóval gyorsabb a levelek LAN-ról vagy akár a helyi gépről való letöltése, mint a távoli szerverről, nincs több elérhetetlen levelezőszerver, soha nem kapunk olyan üzenetet, hogy ezt és azt a levelet a címzettnék nem továbbítja (relaying), ezenkívül a postafiók

minden beállítását kézben tarthatjuk. Kell-e ennél több? A jól beállított saját szerver sok kellemetlenségtől megkímél bennünket.

Ha követtük az előző hónapokban leírtakat, az automatikus és állandó internetre kapcsolódás már nem lehet kérdés. Dinamikus DNS bejegyzésünk is van már, a tűzfalat viszont konfigurálni kell majd az új program használatához. Lássuk az internet levelezés alapjait!

1 Kíváncsi szerver

Vegyünk egy rövid példát. Otthoni gépünkől levelet küldünk valakinek. Az e-mail címünk legyen *kuldo@sender.hu*, a levél címzettje pedig *cimzett@recipient.hu*. Levelezőprogramunkban megírjuk az üzenetet, majd a *Küldés* gombra kattintunk. Mi történik? Amint az az e-mail címünkől is kiderül, levelezőszerverünk címe *sender.hu*. Az ő dolga lesz azzal foglalkozni, hogy a leveletünk biztonságosan eljusson a címzethez. Tehát a levelezőprogramunk nem tesz mást, mint a szerver SMTP portjára kapcsolódva feltölti oda a levelet (Simple Mail Transfer Protocol –

Egyszerű Levéltovábbító Protokoll; 25-ös TCP port, később ezt kell majd engedélyeznünk a tűzfalon).

A szerver belenéz a levélbe, és (esetleg vírus- vagy tartalomszűrés után) a fejlécben megkeresi a címzett(ek)et. Mint a fenti példából látszik, a címzett mailszervere a *recipient.hu* névre hallgat, s a felhasználó neve a *cimzett*. Tehát a küldő szervergép a *recipient.hu* DNS bejegyzést lekérdezve megkapja a megfelelő IP címet, majd ennek szintén az SMTP portjára csatlakozik, és továbbítja neki a levelet. Ez a szerver persze rögtön észreveszi, hogy a levelet nem kell

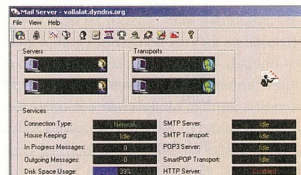
továbbítania, hiszen a számára érkezett (tisztában van ugyanis a saját nevével, és ő is belenéz az e-mail fejlécbé). Elteszi tehát a megfelelő felhasználó (jelen esetben a *cimzett*) levelesládájába, és várja, hogy az valahonnan rákapcsolódjon, és letöltse.

Ez utóbbira több módszer is létezik, legáltalánosabb még ma is a jó öreg *POP3* (*Post Office Protocol*). A felhasználó levelezőprogramja rákapcsolódik a szerver 110-es portjára, és jelszóegyeztetés után letölti a leveleit. Egyszerű kis példánk végére értünk, a címzett már olvashatja is a küldő üzenetet.

2 A mailszerver program

Mit kell tennünk, hogy a mi gépünk is el tudja látni ezeket a funkciókat? Természetesen szükség lesz egy *mailszervert programra* és annak megfelelő beállítására. Ekor a program figyelni kezd az említett portokon, és a megfelelő kérések érkezésekor leveleket továbbít és tárol. Nem tűnik bonyolultnak, ugyanakkor számos

bukatóval fogunk találkozni. Rengeteg levelezőszerver program közül válogathatunk, ezért igyekezzünk általánosságban leírni a tudnivalókat, miközben egy példán bemutatva a konkrét feladatok is előkerülnek. Az itt szereplő első program ennek megfelelően nem a legprofibb, hanem a legközzérhetőbb lesz. Ezúttal az *Internet*

IA Mail Server – otthonra ideális

Anywhere Mail Server (www.tnsoft.com) példaján ismerjük meg a beállításokat, ennek alapján egy komolyabb programot is könnyen konfigurálhatunk. Otthoni felhasználásra egyébként ez bőven elég, kisvállalat számára már kevésbé, de menjünk csak szép sorjában.

Miután telepítettük az említett programot, első indításkor meg kell állítanunk néhány alapvető tulajdonságot. Első a könyvtár neve, ahol a postafiókok lesznek. Cél-

szerű a rendszerlemezre létrehozni egy Server alkönyvtárt, azon belül pedig Mail, ftp stb. mappákat, ez egyrészt praktikus, másrészt pedig a biztonsági szempontok is ezt diktálják (mint majd az FTP-ről szóló folytatásban látni fogjuk). Tehát adjuk meg például a C:/Server/Mail mappát a helyi postafiókok tárolására.

Ezután a domain név megadása következik. Múlt havi cikkünkben létrehoztunk gépnév számára egy dinamikus DNS bejegy-

zést, legyen ez mondjuk *cegnev.dynds.org*. Tehát ez a domain nevünk, helyi e-mail címeknkben a kukac után majd ez áll, és a program ezt a nevet fogja összehasonlítani a beérkező e-mailek címzettjeivel. Ha azt látja, hogy a címzett postafiók a mi szerverünkön van (mondjuk *fonok@cegnev.dynds.org*), máris elteszi a megfelelő postafiókba, különben megvlik tőle. Itt tehát, ha lehet, ne hibázzunk, különben igencsak megszappan beérkező leveleink száma.

3 Fontos kapcsolatok

A következő pontban LAN kapcsolatot állítsunk be, DSL, chello stb. esetén is. Hiszen az automatikus csatlakozást már megoldottuk, nem a szerverprogram dolga lesz ezzel foglalkozni. Az SMTP Kick és a SmartPOP egyelőre üresen marad, a szerver máris indulásra kész. Lakat ikon, majd jelszó, s máris adminisztratív módba kerülünk. Hozunk létre egy felhasználót (*user mailbox*). Az ID a kukac előtt álló rész lesz az e-mail

címben, tehát előző példánkban a „fonok”, a név stb. értelemszerű. Megadhatjuk rögtön, hogy az összes levelet továbbítsa-e egy másik címre, esetleg küldjön automatikus választ és a postafiók méretét (quota). Néhány beállításra persze még szükség lesz. A már remélhetőleg működő tűzfalunkon engedélyezzük a szerverprogramnak, hogy kifelé minden távoli gép 25-ös portjára csatlakozhasson (ez a levelek küldéséhez kell;

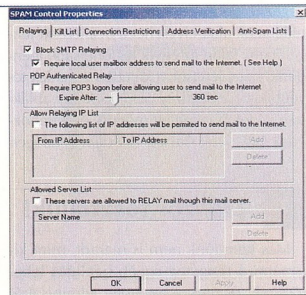
egyébként az sem gond, ha kifele minden portot engedélyezünk), és fogadni tudjon minden bejövő TCP csatlakozási kérést a 25-ös és a 110-es (SMTP és POP3) portokon. Víruskeresőnk, ha van (legyen), ne szűrje a kifelé menő leveleket, csak a bejövőket. A következő beállítás: *Properties/ Send and Receive/Connection Schedule/ Connect Always*, így az elküldendő leveleket azonnal a címzethez továbbítja.

4 További beállítások

Szükségünk lesz még a következő beállításokra is: *Properties/Spam Control/Relaying/Block Relaying, Require local...* Ha kipipáltuk az két kapcsolót, már csak az tud e-mailt küldeni a szerverünkön keresztül bárki másnak, akinek van e-mail címe nálunk. Kellemetlen lenne ugyanis, ha boldog-boldogtalan a mi SMTP szerverünket használná levelek küldözgetésére. Főleg a kéretlen reklámlevelek küldői kísérleteznek ilyesmivel, nem ritkán néhány ezer üzenetet igényelnek szerverünk gondjaira bízni. Nem árt tehát, ha ügyelünk a „relay” beállításokra. No persze ha valaki ügyes és megszerezi egy mailcímet a szerverünköről (ami ugye nem kizárt), még mindig küld-

het a nevében leveleket másoknak, emiatt a *Realy Settings* menü alján még azt is beállíthatjuk, hogy mely IP-címekről lehessen levelet küldeni a szerveren keresztül (itt a LAN-on található gépek megadása célszerű), vagy azt, hogy csak a POP3 jelszóval való bejelentkezés után fogadjon el a küldendő leveleket.

Most akár ki is próbálhatjuk az új e-mail címünket. Levelezőprogramunknak SMTP és POP szerverként is a frissen szerverre lett gép nevét kell megadni, vagy, LAN-on használva, a helyi IP-címet (így gyorsabb lesz az elérés, nem kell DNS kéréssel foglalkozni), az e-mail cím, név stb. pedig egyértelmű. Ha mindent megfelelően állí-

Erről soha ne feledkezzünk meg!

tottunk be, máris egy teljes értékű e-mail szerver, valamint e-mail cím boldog tulajdonosi vagyunk.

5 Újabb lehetőségek

Persze a konfigurálási lehetőségek még messze nem értek véget. A *Properties/Server* ablakban rengeteg apróságot állíthatunk be, ezek közül vegyük arra a fontosabbakat. A *Domain* fül alatt sokkal az elsődleges mellé felvehetünk újabb domeineket is, ekkor azonban gondoskodjunk arról, hogy ehhez is tartozzon egy dinamikus DNS bejegyzés, és máris fogad-

hatunk ahhoz tartozó címre érkező e-maileket is. A DNS beállításokhoz érdemes beírni a szolgáltatónk által üzemeltetett DNS szerver IP-címét (erről kérdezzük meg bátran a szolgáltatót), sokat gyorsíthat ugyanis a levelek küldésén. A maximális lelvélméretet is korlátozhatjuk az SMTP ablakban: állítsuk egy ésszerű értékre (például 1 Mbájt). A naplózást érdemes bekap-

csolni (itt is jól jön, ha a szerverek logfájlljai egy közös, erre a célra létrehozott könyvtárban található), valamint *System Service-ként* futtatni a programot, így a Windows gondoskodik az állandó futásról.

Körülbelül ennyi az, amennyit általánosságban és igen röviden tudni kell egy levelezőszerver beüzemeléséről. Persze

még ezekben a beállításokban is más-mást kínálnak az egyes programok, de a további lehetőségek még változatosabbak. Az eddig tárgyalt IA Mail Server például, a sima postafiókon kívül, különböző más account-típusok létrehozását is megengedi. Így – akár moderált – levelezőlis-

tát (amire/ről levélben is lehet fel/leiratkozni), infოსervert (automatikusan válaszában információt közlő automata), robotot (meghatározott tartalmú levél érkezések bizonyos szolgáltatást indít – vezérelés is lehet, ha nem vigyázunk). Mindezekon kívül külön installálható egy

webes felületű kliens, amely a szerverten tárolt levelekhez való hozzáférést segíti. Így a freemail-hez hasonló módon olvashatjuk, írhatjuk a leveleinket. Az igazság-hoz hozzátartozik, hogy ez a rész még nem túl kiforrott, viszont erre is megoldást nyújt a következő program.

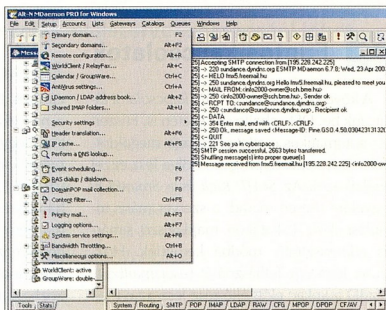
6 Próbáljuk a legprofibbal!

Ha szeretnénk kicsit komolyabban venni a levelezőszerverünket, akkor a tegyünk szert a legprofibb programra a kategóriában: ez pedig nem más, mint a *MailDaemon Pro for Windows* (www.mdaemon.com). A teljes leírása persze néhány száz oldal lenne, így ettől most eltekintünk. Tehát csak az telepítés, aki kicsit otthon van már a mailszerverek világában, és emellett szívesen olvassza a program 400 oldalas angol nyelvű leírását.

Az alapvető beállítások megegyeznek az említettekkel, tehát a tűzfal és a program hozzáférési és biztonsági konfigurálását az elmondottaknak megfelelően kell végezni, de aki először látja a programot, pillanatok alatt elveszthet a beállítások tengerében. Talán az egyik legfontosabb teendőnk, hogy letöltsük a kéretlen e-mailek továbbítását a *Security Settings/Relay* ablakban a fentebb említett módon, és létrehozzunk postafiókokat az *Account Manager*-

ben. A rendszer persze a gyári beállításokkal is működik, de jobban tesszük, ha kiismerjük a programot.

Rengeteg lehetőségünk lesz a vállalati levelezés megkönynyítésére a megosztott IMAP könyvtárakkal, és a *WorldClient*-et bekapcsolva, a *Settings* menüben hozzájutunk egy nagyon profi webes felületű levelezőklienshez. Engedélyezzük az ehhez való csatlakozást a 3000-es (legalábbis a gyári beállítás szerint) porthoz, és ekkor bármelyik felhasználó elolvashatja a leveleket a világ bármely részéről, ha beírja a **cegnev.dyn dns.org:3000** címet egy webböngészőbe. Ez az URL ugyan nem túl elegáns, de majd a webszerver telepítésénél még szépítünk rajta.

MailDaemon – opciók minden mennyiségben

A program lehetőséget ad külön vírus-és tartalomzűrésre, kvóták kezelésére, emellett speciális postafiókokat is létesíthetünk, sőt a POP3 mellett IMAP4-es elérést is használhatunk (lásd keretes írásunkat).

7 Először teszteljük!

Más teendőnk nem is maradt, mint kiismerni a rengeteg egyéb beállítás lehetőségeit, és persze az, hogy adminisztrátorként néha megnézzük a naplófájlok hibáuzeneteit, illetve a *Mailbox Manager* metekintünk, vannak-e régóta elakadt levelek stb. Általánosságban elmondható, hogy egy jól konfigurált szervertel semmi tennivalónk sem akad. És

ne feledjük: ha valamilyen problémát kózzel kell orvosolni, akkor biztos, hogy több beállításoknál elkerülhettük volna azt. Mielőtt végleg átteménk új e-mail címeink használatára, néhány hétig mindenképpen teszteljük a rendszerünket, hogy elkerüljük a „cég összes levele elveszett” vagy a „jé, tízezer reklámlevelet küldtek a szerveremnél” érzések meg-

ismerését (utóbbihoz e sorok írójának is volt szerencséje, nem mindennapi élmény).

A jövő hónapban webszerveret üzemeltünk be, addig is jó levelezést kívánunk mindenkinek.

Dúcz András
sundance@sundance.dyn dns.org
 (Folytatjuk)

Computer
MOBIL VILÁG
 KIJAVÍTÁSOK
 KÉRDÉSEK
 HÍREK
 88 mobiltelefon összehasonlítása
 BELTÉRFELI TÁRIFÁK
 ROAMING TÁRIFÁK
 VEZETÉK NÉLKÜLI
 ADATKOMMUNIKÁCIÓ
 777 mobil
 HÍREK – ÚJDONSÁGOK

MOBIL VILÁG különszám

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendelo
 E-mail: megrendelo@panorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságotat utánvétel nélkül, átlánk a postaköltséget nem tartalmazó!
 (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Ár: 495 Ft

roline

Designed in Switzerland

Újdonság! Ethernet hálózati eszközök a Roline-től.

Svájci technológia, versenyképes áron!

Keresse
viszonteladinknál!

Ethernet kártyák

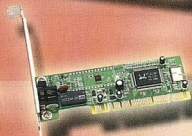
Ethernet switch-ek
asztali és 19" kivitelben is

Kábel/DSL routerek

Színes Ethernet összekötő kábelek

Fali csatlakozók, aljzatok, toldó,
krimpelő szerszámok, kábel teszter...

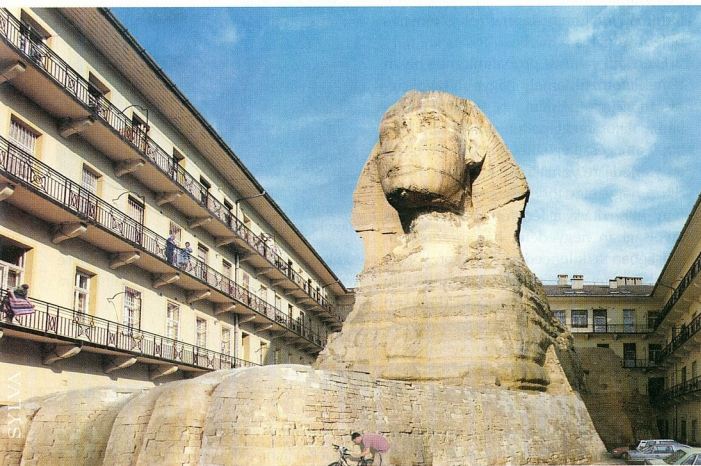
AlphaSonic

magyarországi disztribúció és nagykereskedelmi értékesítés:
1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel: 231-4090 Fax: 231-4099
E-mail: info@alphasonic.hu http://www.alphasonic.hu

Kiskereskedelmi értékesítés:

TELEMAT KFT. Budapest, XIII. Csángó u. 13. Tel:465-0114, TELEMAT INFORMATIKAI KFT. Budapest, VIII. József krt. 52-56. Tel:459-2070, JUMPER SZÁMÍTÁSTECHNIKA Budapest, XI. Orlyay u. 2/b. Tel:209-2421, COMPUTERV SZÁMÍTÁSTECHNIKA SZÜVEKTEZET Pécs, Petöfi S. u. 56/a. Tel:72225-000, COMTECH 96 KFT. Keszthely, Deszk Ferenc u. 9. Tel:83314-337, RUFUSZ KFT. Budapest, XI. Bercsényi u. 19/a. Tel:203-0362, I.T.C. KFT. Szeged, Maros u. 35. Tel:62/425-562, DIMIKRON-COMPUTER KFT. Debrecen, Zögo u. 3. Tel:52/412-022

Hozza haza a látnivalókat!

Ne érje be a pusztá másolattal: hozza haza az eredetit a Nikon Coolpix 2000-rell! Miután választott a Coolpix 2000 előre programozott üzemmódjaiból, mindössze egyetlen kattintásra van szükség, és nyári utazásáról a legököltebb emléktárggyal térhet haza. Az egyszerűen kezelhető, pehelysúlyú Coolpix 2000 kiváló képeket készít a 2.0 millió effektív pixelszámnak, a 3x Zoom-Nikkor optikának és a 2.5x-es digitális zoomnak köszönhetően. A Nikon nem másolja, hanem magával ragadja a világot!

www.nikon.hu

Ση φάδηελ φδ σκλυ ηλφφκδ!

Szereti az idegen nyelvű használati utasításokat böngészni? Szívesen javíttatja fényképezőgépét távoli országokban? Ha nem, akkor csak olyan Nikon fényképezőgépet vásároljon, melyen megtalálja a hologramos matricát, mely mostantól minden termékünket jelöli. Kizárólag a matricával ellátott gépek dobozában találja meg a Nikon Kft. hivatalos, magyar nyelvű garancialevelét és a magyar nyelvű használati útmutatót. A magyar jogszabályoknak megfelelő garanciális javításokat, illetve számos más szolgáltatásunkat csak a hivatalos, Nikon Kft. által kibocsátott magyar garancialevellel rendelkező fényképezőgépet vásárolóknak biztosítjuk.

Nikon

fényképezőgépek

Digitális fényképezés (7.)

Fotózás során gyakran előfordulnak olyan helyzetek, amikor rossz fényviszonyok között kell elkészíteni felvételeinket, legyen szó egy hangulatos esti díszkivilágításról vagy egy éjszakába nyúló vad buli megörökítéséről. Ilyenkor automatikusan előugrasztjuk a digitális gép vakuját és exponálunk.

A vaku használata általában a digitális fényképezőgépek egyik leginkább félreismert szolgáltatása. Gondoljunk csak azokra a felvételekre, amelyeken csak vöröss szemmel mosolygó arcokat látunk, és a vakuval megvilágított részleteken kívül szinte minden a sötétségbevész.

1 Kevés a fény

A nem megfelelő fényviszonyról általában minden digitális fényképezőgép tájékoztat. A legtöbb gép LCD kijelzőjén ilyenkor kis villogó pötty, remegő kéz vagy vakuszimbólum jelzi, hogy „kevés a fény” a felvételt elkészítéséhez, és automatikusan bekapcsolja a vakuját.

A digitális fényképezőgépek beépített vakuja automatikusan villan, ha az aktuális expozícióhoz egy bizonyos értéknél hosszabb megvilágítási idő szükséges, s így fennáll a fényképezőgép bemozdulásának és a kép élettelené válásának a veszélye. Az automatikus vaku kétszer vil-

lan, amit természetesen szabad szemmel nem érzékelünk. A valódi expozíció előtt a vaku elővillanást végez, s ezt követi a fő villanás. Az elektronika pedig az elővillanás után visszavert fény mennyiségéből határozza meg az expozícióhoz szükséges vakuteljesítményt.

2 Szabályozott teljesítmény

A közepkategóriájú digitális fényképezőgépeken általában lehetőség van a vakuteljesítmény szabályozására is. Ez akkor lehet hasznos, ha például túl közelről szeretnénk lefotózni a témát, s a rávillanás erős fénye egyes részleteket „beégetne” a képen. Például egy arc fotózásakor egyes részletek teljesen kihérednek. Ilyenkor a megoldás a vakuteljesítmény csökkentése, amelyet általában fix lépésekben állíthatunk be.

A vaku használatánál tisztában kell lennünk azzal is, hogy a villanás ereje nem olyan erős, hogy minden távolságon túl is képes lenne megvilágítani a témát. A digitális fényképezőgépek beépített vakuinál

ez a távolság csak néhány méter. Így azon objektumok, amelyek kívül esnek ezen a tartományon, nem kapnak elég fényt, s beleolvadnak a háttérbe.

Ezért, ha vakuval próbálunk meg olyan témát lefotózni, amely nagyobb távolságra van tőlünk (például egy éjszakai városkép), akkor meglepetten tapasztalhatjuk, hogy az egész kép sötét lesz. Ennek oka a fényterjedésre vonatkozó úgynevezett fordított négyzetes törvény, amely szerint a fény intenzitása a fényforrástól kétszeres távolságban negyedére, háromszoros távolságban kilencedére csökken. Nagy távolságok esetén a vaku használat helyett inkább hosszú expozíciós időre van

A digitális fényképezőgépek beépített vakuja kis teljesítményű

szükségünk, s a bemozdulás elkerülése miatt a gépet mindenképpen állványra kell helyezni.

3 Felvétel árnyékban

Előfordulhatnak olyan helyzetek is, amikor elegendő fény áll a rendelkezésünkre, és mégis vakut érdemes használni. Tipikusan ilyen helyzet a vöröfényes nyári napon, árnyékban készített felvétel. Az expozíciót vezérlő automatika ebben az esetben azt hiszi, hogy vakuzás nélkül is elegendő fény

áll rendelkezésre a jó képhez. Ha elhiszük ezt a beállítást, a modellünk arca teljesen sötétbe burkolózhat. Ha viszont engedélyezzük a vaku használatát, akkor a felvillanó plusz fényel deríthetjük az arcot, és használható fotót készítünk. Ha a nap fénye a modellünk háta mögül érkezik, és

nem szeretnénk a képen csak egy árnyékos sziluettet látni, akkor is célszerű vakut használni. Ugyanakkor vigyázni kell arra, hogy a vaku mesterséges fénye ne nyomja el a természetes fény hatását, kontrasztossá, valóságosabbá tegye a felvételt. Ezért érdemes a vakuteljesítményt csökkenteni.

4 A vörösszem effektus

Ha vakuval készítünk közeli arcképeket, számolnunk kell az úgynevezett vörösszem effektus hatásával. Ilyenkor az „áldozat” pupillája vörös színben jelenik meg, amely rendkívül zavaró hatású lehet. A jelenség magyarázata, hogy a vaku fénye a pupillán keresztül megvilágítja a szemgolyó belsejének hátsó falát, az úgynevezett ideghártyát, vagy más néven a retinát. Ez a hatás legtöbbször gyenge megvilágításban a beépített vaku használatok tapasztalható. Tovább erősíti a jelenség hatását, hogy gyengébb megvilágítás esetén a pupilla általában kitágul.

A vörösszem effektus kiküszöbölésére több megoldás létezik. A legegyszerűbb, de nem mindig kivitelezhető megoldás, ha megkérjük a modellünket, hogy ne nézzen az optikába. Sajnos kis szögű elfordulásoknál ugyanúgy éri fény a retinát,

A vörösre megjelenő pupilla tönkreteszi a kép tartalmát

s még jelentkezik a tág pupilla miatti vörösszem hatás.

Ma már a legtöbb digitális fényképezőgépek léteznek vörösszem hatás csökkentő üzemmódja. Ez nem más, mint a gép automatikája által vezérelt erős fényű lámpácska, amely az expozíció előtti pillanatban felvillan egyet, s fényével beszűkíti a modell pupilláját. Nagyon sokan tévesen használják ezt a beállítást, csodálkozva, hogy ebben az üzemmódban is vörös szem hatás csökkentés csak akkor lehet sikeres, ha a modell a vörösszem hatás csökkentő lámpába néz, különben az elővilágítás nem rántja össze a pupilláját. A vörösszem effektus csökkentés hatékonyabb lehet, ha nagy látószögű objektívtel, jobban megvilágított belső térben fotózunk, esetleg közelebb megyünk a modellünkhöz.

5 Digitális retusálás

Amennyiben nem sikerül az előző technikákkal lecsökkenteni a vörösszem effektus hatását, nem marad más hátra, mint a *digitális retusálás*. A feladat nem egyszerű, hiszen nem elegendő a szemet átfesteni a kívánt színre, hanem meg kell őrizni a természetes csillogást is. A probléma megoldására a legtöbb képfeldolgozó program alkalmas, amelyben a kép színcsatornáit külön-külön lehet szerkeszteni. Feladatunkat most a Photoshop program segítségével oldjuk meg.

A pupillához érintő segédvonalakat kell húzni

Első lépésként ki kell jelölnünk a vörös szem körvonalát. Erre a kiválasztás eszköz (*Selection*) a legalkalmasabb, amelynek a segítségével körbérázzolhatjuk a vörös területet. A pontos körülrajzoláshoz célszerű minél jobban kinagyítani a szem részletét a *Nagyítás (Zoom)* eszköz segítségével.

A szem vörössé váló része általában egy kör alakú területet alkot, amelyet kiválaszthatunk az ellipszis rajzolásra alkalmas eszközzel (*Elliptical Marquee Tool*). A kör vagy ellipszis rajzolása során az egér első kattintása, majd a felengedése által bezárt téglalap határozza meg az érintő méreteket. Azért, hogy pontosan a vörös terület fölé illeszthessük kör alakú kijelölésünket, szükségünk lesz segédvonalakra, amelyeket a kijelölendő pupilla határaihoz pozícionálunk.

A szem vörössé váló része általában egy kör alakú területet alkot, amelyet kiválaszthatunk az ellipszis rajzolásra alkalmas eszközzel (*Elliptical Marquee Tool*). A kör vagy ellipszis rajzolása során az egér első kattintása, majd a felengedése által bezárt téglalap határozza meg az érintő méreteket. Azért, hogy pontosan a vörös terület fölé illeszthessük kör alakú kijelölésünket, szükségünk lesz segédvonalakra, amelyeket a kijelölendő pupilla határaihoz pozícionálunk.

A következő lépésben a két segédvonal találkozásánál kattintva elindítjuk a körvonalunk rajzolását. Az egér folyamatos nyomva tartása mellett húzhatjuk az ellipszistünk mindaddig, amíg a vonalunk szemmel láthatóan rá nem illeszkedik a pupilla körvonalára.

Most szerencsénk van, hiszen az elvörösödött pupilla kör alakú és nem kell a kiválasztáson módosítani. Azonban könnyen előfordulhat, hogy a szemet nem teljesen nyitott helyzetben fotóztuk le, és a pupilla sem rajzol teljes kört. Ilyenkor általában a szabályos kör kiválasztást kell csökkenteni, s a szabadkézi

kiválasztó eszközt kell segítségül hívni (*Lasso Tool*). A meglévő kiválasztást „lefaragjuk” a kívánt méretűre, a **Shift** és az **Alt** billentyű használatával.

Digit Fotó különszám

Ha Ön már áttért, vagy tervezi, hogy át fog térni a hagyományos fényképezésről a digitálisa-ra, akkor mindenképpen olvassa el *Digit Fotó* különszámunkat. Az újságban találhat fényképezőgép-teszteket, megismerkedhet a digitális felvétel készítés fortelyaival, gyakorlati tanácsokat kaphat az elkészült képek utómunkáihoz, javításához, és bemutatjuk a legújabb képfeldolgozó programokat. A kiadványhoz CD-melléklet is tartozik, amelyen a digitális fényképezéshez nélkülözhetetlen freeware és bemutatott programok kaptak helyet.

A mindössze 695 Ft-ba kerülő kiadvány megvásárolható az újságárusoknál, illetve vevőszolgálatunkon (1091. Bp. Üllői út 25. l. em.), megrendelhető telefonon (456-6964), e-mailben (terjesztes@cp panorama.hu), faxon (456-6970) vagy honlapunkon (www.cpanorama.hu).

6 Kiválasztás után

Első ránézésre a kiválasztás határa élesen rajzolja körül a vörös területet, pedig mi azt szeretnénk, hogy a képen lévő lágy átmenetet is szelektálhassuk. Erre nyújt jó megoldást az élek lágyítása parancs (*Feather*), amelynek a segítségével pixelben határozhatjuk meg az ellágyítás mértékét. Jelen esetben 2 pixel használtunk, de a kép méretétől és az átmenet méretétől függően magunk kísérletezhetjük ki az optimális értéket. Az ellágyítás pontos meghatározását segítheti, ha a kép színcsatornáin közül csak a vöröset kapcsoljuk be,

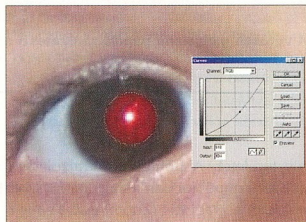

A kiválasztás ellágyítása 2 pixel értékű

amelyen pontosan láthatjuk a képen megjelenő vörös színek intenzitását. Jogosan kérdezhetné bárki, miért nem csak egyszerűen a vörös színcsatornából töröljük ki a vörös pupillát, hiszen így teljesen eltűnhetne minden zavaró vörös a szemből. A magyarázat egyszerű: ha nem is látjuk, de minimális vörös színösszetevője a szemnek is van normális megjelenés esetén, ezért, ha kitörölünk minden vöröset a pupillából, akkor csak a maradék színek (zöld és kék) rajzolják meg a szemet, ami eléggé valószínűtlenül hatna a képünkön.

7 Sötétítés

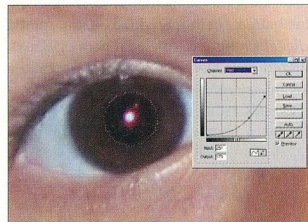
Az ellágyított kiválasztás elkészítése után sor kerülhet a pupilla besötétítésére, amelyet az úgynevezett gamma görbéekkel (*Curves*) oldunk meg. A gamma görbe az eredeti kép (input) világossági értékei és a megváltoztatott kép (output) azonos pontjainak világossági értékei között teremt összefüggést. A vízszintes tengelyen az eredeti világosságértékeket, míg a függőlegesen a megváltoztatott kép világossági értékeit találjuk. A parancs elindításakor logikusan az input és az output kép azonos, vagyis a grafikon egy 45 fokos egyenes.

A gamma görbe segítségével sötétíthetünk a pupillán

totatlan intenzitásuk maradjanak. A görbe közepét az egérrel megfoghatjuk, s lejjebb mozgatva tapasztalhatjuk a pupilla sötétebbé válását. Ilyenkor a gamma görbe végpontjai nem mozdulnak el, s így a kép legvilágosabb és legsötétebb pontjainak tónusa változatlan marad. A legjobb hatást persze akkor kapjuk, ha a gamma görbét a

vörös színcsatornán módosítjuk. Így csak a vörös tónusú képrészeket változtatunk. A besötétedés mellett még mindig tapasztalhatunk egy kevés vöröses árnyalatot a csillanás mentén. Ezért ha a görbe felső részét, ami a fehér tónus reprezentálja, lejjebb mozgatjuk, akkor a csillanás szélén látható vörös pixelek is kifehérednek.

A gamma görbe vörös színcsatornáján állíthatjuk be a pupilla színét

8 Telítettségsökkentés

Ha a pupilla sötétedését és a kifehéredést túlságosan kontrasztosnak ítéljük meg, s nagyon kiemelkedik a környezetből, akkor csökkentünk a telítettségén. Ezt a *Hue/Saturation* paranccsal tehetjük meg, amelynek a szaturációs értékét enyhén negatívra állítjuk.

Ezzel megoldottuk az egyik szem besötétítését. A másik szemnél is hasonlóan kell eljárunk. Ahhoz, hogy a beállítások és a módosítások pontosan ugyanolyanok legyenek mindkét szem esetén, több megoldás kínálkozik. Vagy elmentjük a gam-

A végeredmény vörös szemek nélkül

ma görbe és a szaturációs beállítások értékeit, amelyeket később bármikor visszaállíthatunk, vagy a két szemet egyszerre szelektáljuk ki, és egyszerre végezzük el rajtuk az előző lépéseket.

Az elmúlt hónapokban áttekintettük azokat az ismereteket, amelyekre a digitális fotózáshoz szükségünk lehet. A következőkben viszont olyan tippeket és trükköket mutatunk majd be, amelyekkel még szebbé, még élethűbbé varázsolhatjuk digitális fotóinkat.

Sz.L.

laszlo.szincsak@cpanorama.hu

Magyarország borvidékei

A 2003. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország borvidékeihez.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége, teljes ellátással a villányi borvidéken.

Mit jelent a cDVD formátum?

1. DVD-minőségben tárolhatjuk a felvételeinket CD-n
2. CD-minőségben tárolhatjuk a felvételeinket DVD-n
3. DVD-minőségben tárolhatjuk a felvételeinket DVD-n

Hány perc filmet tárolhat a MiniDV (LP módban)?

1. 240 perc
2. 180 perc
3. 90 perc

Minimálisan hányféle borból kell készülnie a legendás egri bikavérnek?

1. háromból
2. kettőből
3. hatból

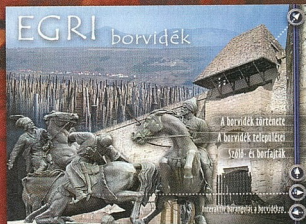
Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

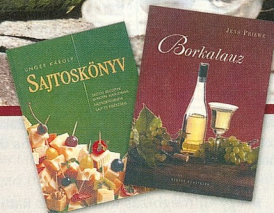
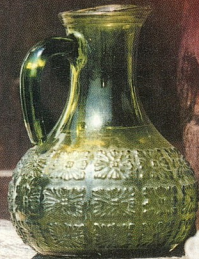
Májusi nyerteseink:

Fekete Szilárd, Miskolc
Mayer György, Siklós
Vigh György, Budapest

Nyerteseinket postán értesítjük.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a villányi borvidéken tölthet el egy kétszemélyes hétvégét, teljes ellátással, személyesen ismerheti meg a vidék látnivalóit és híres borait.

Név: .....

Cím: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

**Magyarország
borvidékei**

I.

II.

III.

A helyes választ beküldők között minden hónapban a Magyar Könyvklub és a Computer Panoráma 3 db közös ajándék-csomagját sorsoljuk ki.

**Beküldési határidő:
2003. július 23.**

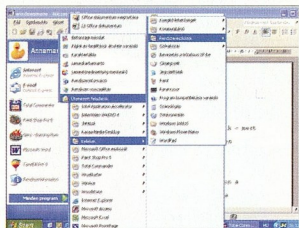
Windows-manók az XP-ben

Nem kell többé a PC előtt ülnünk, hogy töröljük a fölösleges fájlokat. Az operációs rendszer egy partíció sokszor órák hosszat tartó töredeztetségmentesítését is el tudja indítani, késő este, automatikusan. Az alábbiakban a Windows XP példáján mutatjuk meg, hogyan oldhatjuk meg egy folyamat automatizálását. Amúgy Windows 98, illetve Windows ME alatt, *Ütemezett feladatok* megnevezéssel is pontosan ugyanerről van szó, csak az úgynevezett Tudásbázist kell manuálisan elindítani a www.microsoft.hu alatt, hogy megtaláljuk a megfelelő vezérlőparamétereket.

1 Új feladatok létrehozása

Esetleg már anélkül is van néhány bejegyzés a *Feladatütemezőkben*, hogy tudnánk róluik. Ezért először nézzünk utána, milyen folyamatok vannak már tervebe véve.

► kattintsunk a *Start* gombról a *Min-den Program/Kellékek/Rendszereszközök/Ütemezett feladatok-ra*. A megnyíló ablakban minden már definiált feladat fel van sorolva.

Ezen az útvonalon kell elindulnunk, ha ütemezni szeretnénk feladatainkat

► Egy új megbízás kiadásához kattintsunk az *Ütemezett feladat hozzáadása* bejegyzésre. A következőként megnyíló varázslóban kattintsunk a *Tovább* gombra. Itt alapvetően két lehetőség kínálkozik: vagy választunk egy alkalmazást az átfogó listáról, vagy a *Tovább* gombbal át-

Rendrakás és takarítás automatikusan – amire otthon a lakásban legfeljebb a mesebeli manócskák lennének képesek, azt a Windows valóban önállóan elvégzi, csak közölnünk kell vele, hogy mit, mikor és milyen gyakran végezzen el.

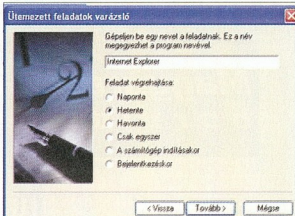

Megjelenik az *ütemezett feladatok varázsló*

kattintunk annak az alkalmazásnak az .exe fájljához, amelyet a Windowsnak a jövőben automatikusan el kell indítania.

► Válasszunk most egy alkalmazást, például az adathordozó-tisztítást. Jelöljük ki a kívánt elemet, és kattintsunk a *Tovább-ra*. A következő lépésben az ütemtervet rögzítjük: itt összesen hat lehetőség közül választhatunk, köztük a *naponta*, a *hetenként* és a *havonta* opciók közül. Válasszunk egyet; példánkban ez a *hetenként*.

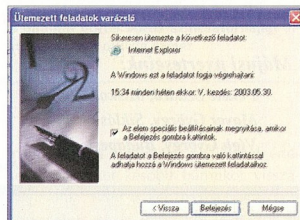
► A varázsló következő ablaka a választott intervallumtól függően alakul. A

Válasszuk a hetenkénti ütemezést!

hetenkénti választásnál a hét valamelyik napját és az órát rögzítjük. Végül azt is megadhatjuk, hogy a Windows csak minden második vagy harmadik héten hajtsa végre a feladatot. Ha hálózaton dolgozunk, vagy jelszóval jelentkeznünk be az operációs rendszerbe, a következő lépésben kétszer írjuk be ezt a jelszót, ellenkező esetben a feladat talán nem indul el terv szerint.

► Mielőtt a varázsló következő lépésében a *Befejezésre* kattintanánk, mindenképpen aktiváljuk *Az elem speciális beállításainak megnyitása...* opciót, különben a lemezkarbantartó varázsló elindul ugyan, de csak az első lépéig jut el, ugyanis felteszi a kérdést, hogy melyik meghajtót kell kitakarítani.

Mindenképpen aktiváljuk „Az elem speciális beállításainak megnyitása” opciót

2 Paraméter megadása

Példánk már mutatja, hol a bökkenő: alapértelmezésben az „automatikus végrehajtás” már az első lépésnél megáll.

Ezért a valóban automatikus végrehajtáshoz tartozó paraméterekkel kell kiegészíteni a parancssort. Ezekkel a kiegészítő parancsokkal vezetjük rá a programot, hol kell ténykednie, illetve mit kell elintéznie.

Ezzel kezdetét veszi egy néha fáradságos folyamat, mert a Microsoft ezeket a vezérlőparamétereket nem tárolta központilag. Ezért az adatokat nem mindig könnyű megtalálni.

► Miután előzőleg bekapcsoltuk Az elem speciális beállításainak... opciót, ez az ablak az Ütemezett feladatok vezérlő Befejezése után is nyitva marad. A Feladat regiszterlapon az Indítás helye mezőben megjelenik a kiválasztott feladathoz tartozó .exe fájl, példánkban a cleanmgr.exe.

► Keressük most meg a hozzá tartozó paramétereket. Ehhez legegyszerűbb, ha lenyomjuk az F1 gombot, és ezzel elindítjuk az integrált Sütőt. Okvetlenül lépünk fel az internetre, és a Keresés mezőbe írjuk be a fájl nevét – példánkban tehát „cleanmgr-t” –, és a keresés elindításához kattintsunk a nyílra jobbra mellette. Az internet-hozzáférés azért fontos, mert így a Microsoft Knowledge Base-t (Tudásbázis) is átkutathatjuk.

► Rövid idő múlva a Sütő oldal kilitázza a találatokat. A felül jól láthatóan felsorolt Teljes szöveges keresés eredményei rendszerint lényegtelenek. Ezért kattintsunk egészen lent a Microsoft Tudásbázis (X találatra). Erre megjelenik azoknak a technikai cikkeknek a listája, amelyeket előlvashatunk, ha a hozzájuk tartozó linke kattintunk.

► Az adathordozó-tisztítás „cleanmgr” példájában már a Microsoft Tudásbázis első cikkében megtaláljuk, amit keresünk. Be tudjuk állítani többek között a meghajtót, amelyet meg kell tisztítani. Mivel azonban ez rendszerint a c: munkapartíció, menjünk mindjárt tovább a második fontos „sagerun” paraméterre. Egészítsük ki az Indítás helye sort a /sagerun: n karakterssal. Feltehetően ügyeljünk a két üres karakterre – az első a / előtt, a második a záró n betű előtt! Az üres karaktereket, kettőspontokat és más különleges karaktereket egészen pontosan úgy kell beírunk, ahogy azt a technikai cikk előírja.

► Kattintsunk az Alkalmaz gombra, ismételjük meg a jelszómegadást, és kattintsunk kétszer az OK-ra. A jövőben ez a feladat teljesen automatikusan fog futni.

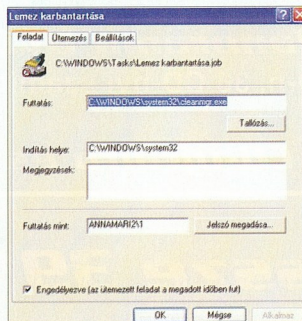
► Ha nem járunk sikerrel a magyar Tudásbázisban, töltsük be a microsoft.hu weboldalt, és kattintsunk jobbra fent a Support-ra. Balra fent az ablakban írjuk be újból a fájl nevét, alatta válsunk az angol Knowledge Base-re, és indítsuk el a keresést a zöld nyílra kattintva.

Előfordulhat, hogy ezután megjelenik a Kibővített keresés ablak, ahol még egyszer meg kell ismételni a keresett fogalmat.

3 Ütemezett feladatok teste szabása

Egy feladatot akkor is változtathatunk utólag, ha egyszer már meghatároztuk.

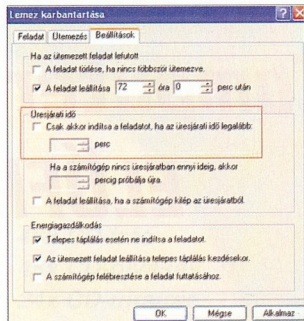
► Indítsuk el az Ütemezett feladatok listát a Start/Minden Program/Kellékek/Rendszereszközök/Ütemezett feladatok-on keresztül. Amint duplán egy feladatra kattintunk, megnyílik egy háromregiszteres ablak: Feladat, Ütemezés, Beállítások.

Íme a háromregiszteres ablak

► A Feladat regiszterlapon átmenetileg ki lehet vonni a forgalomból a feladatot, ha egészen balra az Engedélyezve elől eltávolítjuk a pipát. Az Ütemezés regiszterlapon megváltoztathatjuk az időt, amikor a feladatot automatikusan végre kell hajtani. Ehhez a Speciális gombbal egy lejárati dátumot is adhatunk.

► A Beállítások regiszterlapon az Üresjárati idő különösen érdekes. Ha a Csak akkor indítsa a feladatot, ha az üresjárati idő legalább: opcióit bekapcsoljuk, a hozzá tartozó feladatot az Ütemvert ellenére csak akkor fog elindulni, ha a megadott idő alatt – az alapbeállítás 10 perc – semmit sem csináltunk a PC-n. Ez biztosítja, hogy egy esetleg hosszadalmasabb feladat ne akadályozza a munkánkat.

Különösen érdekes az „Üresjárati idő”

► A feladat leállítása, ha a számítógép kilép az üresjárati állapotba beállítás minden erőforrást visszaad, amint egy futó feladat közben lenyomunk egy billentyűt vagy egérgombot. A számítógép felébresztése a feladat futtatásához arról gondoskodik, hogy a feladat akkor is lefusszon, ha a számítógépet már alvó állapotba kapcsoltuk.

4 Ütemezett feladatok befejezése vagy törlése

Ha alapvető dolgokat érintő műveleteket szeretnénk elvégezni, tehát például szoftvert telepíteni vagy változtatni a rendszerfájlokon, akadályozzuk meg minden tervezett folyamat futását.

► Ha már fut egy feladat, és nem szeretnénk kivárni, míg befejeződik, állítsuk le. Kattintsunk az Ütemezett feladatok ablakban jobb egérgombbal az éppen aktív feladatra.

A helyi menüből válasszuk a Feladat befejezése pontot, az alkalmazás rövid idő után leáll.

► Ha pillanatnyilag ugyan egyetlen feladat sem fut, de biztosítani szeretnénk, hogy a következő műveletek alatt ne is induljon el egy sem, kattintsunk a Feladat-ütemező neműsörán a Speciális menüre és ott a Feladatütemező használatának fel-függesztése pontra. Később ugyanígy, a Speciális menün keresztül a Feladatütemező használatának folytatása menüponttal újra ütembe vehetjük a feladatokat.

► Egy feladatot úgy tudunk teljesen törölni a listáról, ha kijelöljük, lenyomjuk a billentyűzetben a Delete gombot, és a rákövetkező biztonsági kérdésre is igennel válaszolunk.

MULTIFUNKCIONÁLIS Computer Panoráma ELŐFIZETÉS!

12 Computer Panoráma DVD-melléklettel,
(12 teljes film DVD-n, 36 CD-nyi számítástechnikai program)

+ LG GCC-4480B CD-újraíró és DVD-olvasó

---

mindössze 39 900 Ft!

Extra szolgáltatás: minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetési ár TARTALMAZZA.

Az ár az ÁFA-t is tartalmazza!

COMBO

LG GCC-4480B CD-újrairó és DVD-olvasó

48x CD-írás
48x CD-olvasás
24x CD-újrairás
16x DVD-olvasás

SuperLink - hibamegelőző technológia (2MB)
E-IDE/ATAPI és audió kábel
CD-író program: Nero/InCD
DVD-lejátszó program: PowerDVD

A CD-melléklettel megjelenő Computer Panoráma előfizetés Combo-val mindössze 29900 Ft.

Ne késlekedjen, rendelje meg most!

Telefon: 06-1-456-6964

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/combo

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Engedd be a napfényt...

„Let the sunshine in...” éneklük a halhatatlan musical, a Hair szereplői a fináléban – nos, engedjünk a felszólításnak, és engedjük be mi is a napfényt az otthonunkba, egész pontosan munkaasztalunkra, porosodó CD-tartó polcunkra, állványunkra. A Napfény Kft. jóvoltából nem mindennapi CD-tokokat és egyéb kutyüket vásárolhatunk – nézzük csak meg alaposan eme játékszereket!

A CD mint tárolóeszköz napjainkra kiszorította a flopit –, gyakorlatilag mindenkinek van legalább félszáz CD-lemeze otthon vagy a munkahelyén. Érdekes, hogy míg CD-lemezekből kaphatunk hagyományos, pici 120 Mb-át, márkásat és márka nélkülit, színeset vagy éppen kockásat, nos addig a CD-k tárolására szolgáló tokok piacán elképzelhetetlen unalom és szürkeség uralkodik. A Napfény Kft. által forgalmazott speciális tárolóeszközök éppen ezt az unalmat vannak hivatva elűzni! Természetesen a szóban forgó cég nem csak CD-tokokkal foglalkozik – remek kínálatot rendelkezik szinte mindenből (érdemes megnézni a weboldalukat!), jelen esetben azonban csak a tokokra koncentrálnak.

Első versenyzőnk a Variopac névre hallgat (nem Variopack!), és első látásra bizony elég megdöbbentő a külseje. A tok érdekessége (hm..., hogy is fogalmazunk), hogy kicsi (színes) műanyag „applikáció” segítségével tuszolhatjuk a kezünkbe a CD-lemezt. Magyarul: az átlátó tokot kézben tartva, megnyomjuk a

megfelelő fülecskét, és a lemez máris „ki-bújik” az átlátó tokból. Nincs több körömmel kaparászás és egyéb manuális és kalandos szenvedés a lemezhez jutás érdekében. Nagyon kényelmes e találmány, gyakorlatilag nem is foglal több helyet, mint a hagyományos tok – a kis csipeszek pedig bármilyen színben (piros, kék, na-

rancssárga) választhatók, annak érdekében hogy passzoljanak egyéniségünkhöz (már-mint, ha van nekünk ilyen...).

Variopac-ot kaphatunk kis „irattartóba” fűzve is – ebben az esetben egy mappánk lesz, amelyben több „pac” is van –, irodába ideális választás. Erre a célra van egy ridig „corporate” kinézetű Variopac is; szigorúan átlátó műanyagból, fekete fülecskével

Másik kedvencünk a „kagyló”, azaz a

A Boltkóstolóban szereplő árak és szolgáltatások tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. Az árak a 2003. 05. 26. állapotot tükrözik, és (ha nem tüntetjük fel külön) nem tartalmazzák az áfát. Az árváltoztatás jogát a forgalmazók fenntartják!

CShell névre hallgató tok: szintén kapható minden elképzelhető színben (van átlátós is), gyakorlatilag egy kis kagyló formájú tömör tok, amelyben egy darab CD foglalhat helyet. Sokkal szebb, mint a hagyományos tok, ráadásul az elég nagy felületre könnyedén címkézhetünk képet és reklámot is készíthetünk. Prezentációs CD-nek tökéletes: figyelemfelkeltő és aranyos. A CShell-hez kaphatunk állványokat is: ebben az esetben egy nagyon színes és érdekes kinézetű toronyhoz jutunk, amit szubjektív alapon vagy Andy Warhol stílusnak, vagy nagycsoportos óvodai dekorációs kellékanyagának minősíthetünk. A megoldás nagy hátránya (kötőközdünk is kicsit), hogy a CShell felületén nincsenek képek – pedig egy katicabogaras, rózsaszín-párducus, extrém esetben pedig Rambós vagy „moderntalkingos” variációnak örülnünk volna – persze plusz pénzért nyomtatnak nekünk rá valamit. A színes kagylókon azonban mi magunk is tuningolhatunk egy kis bátorsággal, egy nyomtatóval és némi „teknokolpirapidál” felszereléssel.

Napfény Kereskedelmi Kft.

<http://www.multimedia.hu>
Tel: (1) 463-90-30
e-mail: info@multimedia.hu

Minden kapható az égvilágon. Remek (sőt profil) weboldal – de a legjobbabb az érdekes CD-tokok.

vendégváró®

MAGYARORSZÁG A HÁLÓN

www.vendegvaro.hu

www.computerpanorama.hu

ULX
EXPERTS OF
UNITED LINUX SYSTEMS

- Ipari szabványokon alapuló Linux szerver megoldások
- SuSE Linux tanfolyamok széleskörű választéka
- Profesionális terméktámogatás

Információ: <http://www.suselinux.hu>, info@suselinux.hu, (1) 450-0921

Internetezhetsz mással is...

ingyenes
internetszolgáltatás
az indextől

index **et**

www.net.index.hu

Folyamatosan dolgozunk a tetőn...

Egy érdekes kezdeményezés, majd egy felháborodott levél – nem csoda, ha a boltkóstoló csapat máris elemében érezte magát...

„December elején a következő hirdetés ragadta meg a figyelmemet: 4000 forintért internetezhet, telefondíj nélkül korlátlanul! Megkerestem a www.lanport.hu honlapot, ahol nagyon részletesen le volt írva, hogy miről is van tulajdonképpen szó. A szerződés megkötésekor a következő díjakat kellett fizetni: 12 500 forint internet-kiépítési díj, 5000 forint belépési és regisztrációs díj [...] Nem jöttem januárban, februárban és később sem jöttem. Érdeklődtem e-mail-ben: nem válaszoltak. A mai napig (2003. május 16.) sem telefonáltak vagy érdeklődtek még arról sem, hogy ott lakom-e még...” – írja egy olvasónk.

Pedig a LANport kezdeményezése nagyon jó, mi több, újszerű és érdekes. Az általuk kínált szolgáltatást igénybe véve, a kapcsolat nem telefonvonalon (ISDN vagy ADSL) jön létre, hanem egy saját kiépítéssű hálózaton – magyarul: a házuk (vagy a társasházunk) tetejére egy antennát szerelnek, ebből pedig egy routert keresztül a lakásba vezetik a madzagot, és voila! Hálózati kátyúnk segítségével máris száguldozhatunk a neten.

A csatlakozási pontokon a gépek száma nincsen korlátozva, és a végpontokon akár szerver is üzemelhet, a sebesség pedig 64 K-tól 512 K-ig terjedhet. A havi előfizetési díj pedig valamivel kevesebb, mint amit egy átlagos ADSL csomagért fizetnénk.

Az eljárás külföldön már elterjedt, nálunk azonban, úgy látszik, az installálás

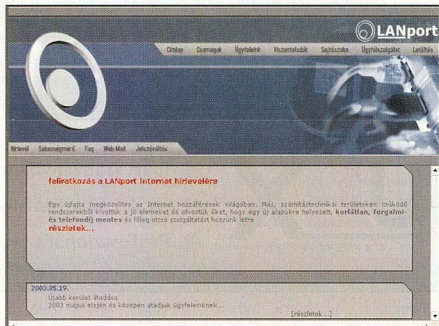
rágógumiszerűen húzódik is, legalábbis egy esetben: az egyik Olvasónk a saját bőrén tapasztalja immáron tavaly decembertől, hogy a türelm semmit nem terem – internetet legalábbis biztosan nem:

„Próbáltam egyszer személyesen, mobilon tizenkétszer, SMS-ben ötször, e-mailben legalább tízszer. Mintha nem is léteznék számukra... Pedig szerződésem van, kifizettem az előleget. [...] Közben az internetem ömlengenek, hogy hány kerületet, hány helységet kötöttek be a rendszerbe.”

Tekintve, hogy december óta majd fél év telt el, a dolog egyáltalán nem mindennapi – úgy tűnik, a LANport-nak sikerült felülmúlnia minden idők legljárhárabb internet-szolgáltatóját, a ****-ot (a csillagok helyére mindenki gondoljon, amit akar, a legtöbbünk úgyis egyre fog gondolni...)

Persze nem igazságos egyoldalúan vizsgálgatni a dolgokat, egy jó boltkóstoló mindig utána jár a tényeknek – a késlekedésről Faragó Sándort, a cég tulajdonosát faggattuk.

„Tudom, hogy pocskék a supportunk és pocskék az ügyfélszolgálatunk, de az igaz-

ság az, hogy ez a dolog hobbinak indult, és jelen pillanatban is szinte én vagyok a cég egyetlen dolgozója.

Az alapcélkéntűzésem az, hogy nagyon olcsó és gyors internetelérést biztosítsak az ügyfeleknek. Sajnos a tőkehiány miatt időnként problémák adódnak, így azután nem ritka a többhónapos késlekedés – ezt viszont úgy kompenzáljuk, hogy ahány hetet/hónapot késik a szolgáltatás, a bekötés után ugyanannyi ideig ingyen internetezhet az ügyfél.”

Hát igen, járhatlan utakon járni nem könnyű. Egy szó mint száz, a kezdeményezés nagyon érdekes (és valóban olcsó), a LANport-os fiúknak azonban szabadon egy (minden rosszindulatú mentes) tanácsot adnunk: egy ügyfélszolgálat vagy legalább egy „géphang” megkönynyíthatné a tájékoztatást – nekünk ugyanis csak nagyon nehezen sikerült elérnünk őket, pedig két teljes napig próbálkoztunk.

A jövődöbéli ügyfeleknek pedig felhívjuk a figyelmét arra, hogy végláthatatlan türelemmel kell rendelkezniük, amennyiben a „rádiós” internet-szolgáltatást választják, no nem azért, mert lassan megy majd a net, hanem azért, mert lassan jön...

LANport

infopoint Bt.
hotline: (06-1) 251-8997
E-mail: info@lanport.hu

Olcsó és gyors internet. Nem mindenütt elérhető, valamint előfordulhat, hogy fél évet is várunk kell, mire bekötik®

Fájl Szerkesztés Nézet Beszúrás Formátum Eszközök Táblázat Ablak Súgó

Helyesírás F7
Szinonima szótár Shift+F7
Elválasztás
Szavak száma
Körlevél...
Körlevél új dokumentumba

Legális szoftver
reális áron!

Write Szövegszerkesztő Táblázatkezelő

- MS Word kezelőfelület
- MS Word kompatibilitás
- VBScrip Makrók - kód és űrlap szerkesztővel
- Import és Export formátumok
- Szegélyek, Feliratok, Lábjegyzetek, Élőfej és Élőláb
- Testreszabható eszközárak
- Stílusok
- Többosztályú felsorolás és számozás
- Dátum és oldalszám mező formázási lehetőségek
- Szó, betű, oldal, bekezdés és sor számlálás
- Helyesírás ellenőrző

Spreadsheet Táblázatkezelő

- MS Excel kompatibilitás
- Excel kezelőfelület
- VBScrip Makrók - kód és űrlap szerkesztővel
- Sablonok
- Write FX - grafikus 'szöveg-effektus' szerkesztő
- Többszörös kijelölések a cellaformázásnál
- Cella formázási lehetőségek
- Táblázat méret maximumán 255 oszlop és 65 536 sor
- Visszavonás és Ismétlés
- Exchange Exportálás

Draw Rajzoló

- Vektoros rajzeszközök
- Bitkép import lehetőség
- OLE server és kliens

Ability Füelek BeszédFéltísmó

- A szövegszerkesztő vezérlése hangutasításokkal
- A programot nem szükséges előzőleg betanítani a saját hangjára
- 37 parancsot ismer

Database Adatbáziskezelő

- MS Access kompatibilis *.mdb' formátum
- Relációs szerkezet
- SQL Adatbázis Engine, a Microsoft DAO/JET engine alapján - (MS Access adatkompatibilitás
- Import és export: MS Access, dBASE, FoxPro, Excel, szöveg és ODBC adatforrás
- Külső táblák linkelese
- Szerkezet mentése különálló fájlba
- Közvetlenül szerkeszthető SQL parancsok
- Űrlap tervező
- Jelentés készítő 200 féle előre beállított címkeformátum

Photopaint Képszerkesztő

- TWAIN kompatibilis szkennelési lehetőség
- Kép retusáló eszközök - fényerő/kontraszt, színezettség /telítettség, szín csatornák, hisztogram
- Összetett kijelölő eszközök (Lasszó, Solkszög, B-görbe, Ellipszis, Téglaalp, Vonal, Varázspálca). Összeadható vagy kivonható és módosítható kijelölések

tel: (06-1) 472-0485 fax: (06-1) 332-9923 <http://www.ability.hu> info@ability.hu

Oldal: 1/1 Vonal: 1/1 Hely: 1/1 Beszúr Mentve

manó MATEK 4.

- Egy gazdagon illusztrált komplett kisregény a téma átváltásról
- 114, különböző nehézségi szintű feladattípus
- Kinyomtatható feladatgyűjtemény
- Animációkkal dúsított fogalomtár

MEGJELENÉS NYÁRON!

Prof-Média A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

Milliók a merevlemezen

A cím, azon felül, hogy szépen alliterál, nem árul el sokat a témáról. A cikk végére azonban biztos, hogy minden világossá válik: elballagtunk ugyanis szoftvereket vásárolni, mindenből a legjogtisztabbat és a legszükségesebbet – végül (forintban) valóban majdnem milliók lettek a merevlemezen.

Ha csak az „átlagos” otthoni felhasználást vesszük alapul, ami egy operációs rendszert és irodai szoftvereket jelent, akkor a következőkre kell költenünk: Windows XP (a legolcsóbb változat a *Home Edition OEM*, ami kb. 30 ezer forint) és egy *Office* (az egyik „legolcsóbb” az *Office XP Small Business HU.*, ez kb. 80 ezer forint). Tehát a számítógép (átlagosan 300 ezer forintos) árán felül további 100-120 ezer forintot kell költenünk az alapvető szoftverekre – és ekkor még csak operációs rendszerünk, szövegszerkesztőnk, táblázatkezelőnk, bemutató-készítőnk van, ami erős túlzással sem nevezhető szoftverparknak. Ha CD-t is szeretnénk írni, akkor kell CD-író szoftver (Nero vagy EasyCD – 20 ezer forint), kell egy vírusfigyelő alkalmazás (pl. Norton Antivirus 2003 vagy Panda Antivirus Platinum 7.0, mindkettő nagyjából 20 ezer forint). Persze nem lehet dolgozni fájlkezelő és karbantartó szoftverek nélkül, dobjunk tehát a kosárba még egy Norton Utilities 2002-t (az egyik legolcsóbb verziót) 17 ezer forintért, egy EU-kompatibilis angol nyelvű tanító szoftvert a gyerekeknek (kb. 10 ezer forint) és mondjuk két játékszoftvert hétvégére (darabja 10 ezer, de legjobb esetben is 5000 forint). Ugye még olvasni is szörnyű? Gyakorlatilag elköltöttünk 200 ezer forintot szoftverekre, és szinte üres a számítógép, úgyhogy vegyünk egy grafikai szoftvert,

Ezt vedd meg: játékok 2000 forintért – remek kezdeményezés az 576 Kbyte-tól

mondjuk az *Adobe PhotoShop*-ot (kb. 170 ezer forint), és persze kell valamilyen képkatalógus (ACDSee32 – 17 ezer forint) is. Az internetezéshez kell FTP program (Cute FTP5 – 16 ezer forint). Természetesen kell még egy WinZip is (10 ezer forint), s ha játékos kedvűek vagyunk, akkor valószínűleg nem elégünk meg két darab játékszoftverrel (darabja 5000-10 000 forint, emléksznék?) és DVD-filmet még nem is vásároltunk...

A bevásárlókorút végén úgy nagyjából 500 ezer forintnál tartunk, és még nem vettünk multimédia-fejlesztőt, Flash és HTML szerkesztőt, ne adj’ isten audio editáló vagy videóvágó szoftvert. Az átlagos magyar fizetés tükrében ez a kis körút lazán felemésztí fél éves keresetünket, magyarul ha fél évig nem iszunk/ eszünk és egyebek nos akkor összejön a szoftverállomány.

Mi hát a megoldás? Természetesen nem az, hogy össze vissza warezolunk és kalózprogramokkal rakjuk tele gépünket. Az egyik módszer az alternatív megoldások keresése: a legnyilvánvalóbb a Linux használata, de ha ragaszkodunk a Windows rendszerekhez, akkor is van lehetőségünk: a MagyarOffice vagy a StarOffice árban meg sem közelíti az MS Office-t és mégis ugyanazt kapjuk, a méregdrága Photoshop helyett ugyanolyan jó az olcsóbb (30 ezer forintos) Paint Shop Pro és így tovább. Ugyanígy a segítségünkre lehetnek a kü-

lönböző shareware és freeware programok az internetről vagy akár újságunk lemez-mellékleteiről.

Érdekes az interneten is vadászni: rengeteg esetben találhatunk ingyenes vagy korlátozott funkciókat kínáló, mégis használható szoftvereket.

Milliók tehát csak akkor lesznek a merevlemezen, ha nem figyelünk eléggé a szoftverpark összeállításakor és elszalad velünk (illetve pénztárcánkkal) a ló...

Szoftver árlista ízelítő (KimSoft)

Operációs rendszerek	Bruttó	Fejlesztő rendszerek	Bruttó
MS DOS 6.22 OEM	10 250	Borland Kylix 3 Professional	87 375
Windows98 Second Ed. magyar OEM	28 625	Turbo Pascal 7.0 for DOS	40 000
Windows Millennium Edition	64 250	Dark Basic v1.09	9 900
Windows XP Home Edition Hun.	65 500	Illuminatus Opus	49 875
Windows NT 4.0 Workstation HU OEM	49 875	Illuminatus Opus Pro	124 875
Windows 2000 Professional	97 375	Visual BASIC .NET 2003	33 750
Windows XP Professional Hun.	97 375	Visual C++ .NET 2003	33 750
Windows 2000 Sever + 10 Clients	349 875	Visual Studio .NET 2003 Prof	312 375
Windows 2000 Sever + 10 Clients HU	356 125	Visual Studio .NET Enterprise Architect	641 200
Mandrake Linux 9.1 Standard	11 000	Segédprogramok	Bruttó
Red Hat Linux 9.0	19 875	ACDSee32 5.0 for Win32	14 500
SuSE LINUX 8.2 Professional Edition	24 750	ARJ 2.81 for DOS	19 875
Novell NetWare 6.0 for SBS 5 user	312 375	eTrust Antivirus v7 – 5 users	43 625
Internet	Bruttó	eTrust Firewall 3.1 Workgroup	787 375
Adobe GoLIVE 6.0 for Win32	146 750	DisKeeper 7.0	84 875
eTrust Firewall 3.1 Workgroup	866 125	Drive Copy v4.0	13 250
HomeSite v5.0 for Win32	42 250	Easy CD & DVD	26 750
Macromedia Dreamweaver MX	149 875	FAR Manager v1.6x	13 125
Macromedia Flash MX for Win.	183 000	GetRight 5.0 Single user	10 625
Macromedia Studio MX Plus	334 875	McAfee Firewall 4.0	11 750
McAfee Firewall 4.0	11 750	McAfee QuickClean v3.0	11 750
MS FrontPage 2002	53 125	McAfee VirusScan 7.0 Pro	12 375
Norton Personal Firewall 2003	22 000	MS Plus! for Win XP	9 750
WS_FTP Pro 7.6	18 000	Nero 5.5	20 500
Fejlesztő rendszerek	Bruttó	Partition Magic 8.0	18 625
Borland C++ Builder 6.0 Personal	39 500	PKZip 6.0 for Win32	37 375
Borland C++ Builder 6.0 Prof.	327 375	PowerDVD XP v4.0 Deluxe	29 990
Borland CodeWright 7.0	96 125	WinRAR 3.2	13 125
Borland Delphi 7.0 Personal	39 250	Total Comander	13 625
Borland Delphi 7.0 Enterprise	978 500	WinACE v2.2	13 250
Borland JBuilder 9.0 Developer	331 125	WinZip 8.1 for Win32	13 500

Boltkóstoló kedvenc – Napfény Kft.

HDC JukeBox 150 CD/DVD - USB
A HDC JukeBox (CD Library) egy elektronikus CD-tároló • amely USB porton keresztül csatlakoztatható a számítógéphez
39 900.- (bruttó)

CShell Storer Tower

A CShell a kagyló formájú CD-tartó tokok mellett érdekes színfoltot visz a CD-tartó tornyok világába is
15 990.- (bruttó)

Boltkóstoló kedvenc – 576 Kbyte

Max Payne
Akciójáték/Ezt Vedd Meg sorozat
1999.- (bruttó)

Speciális CD-tokok (Napfény Kft.)

	Nettó
CShell	71
CShell (minden színben) 10db	792
CShell CD-tok Color (10 x 1db)	952
CShell Storer Module	10,392
CShell Storer Tower	12,792
Variopac StandardBox (10 db)	792
Variopac Book + 10 db	1595
CD Labelling KIT - Pro	5272
Mini CD Labelling KIT	4552
JukeBox 150 CD/DVD - USB	31920

A harmadik generációs mobiltelefonjáról viszonylag keveset tudunk, pedig már jelenleg is hat ország kilenc mobilcége kínál ilyen – az otthoni ADSL hozzáféréssel megegyező vagy annál nagyobb sávszélességű – szolgáltatást. A videotelefonálás, az internetezés, a zenék és képek letöltése ezzel már gyerekszám, így mobilunkat hamarosan már nem is annyira telefonnak, mint inkább multifunkciós terminálnak tekinthetjük.

A technológia erejét jelzi, hogy 2003 végére már 16, míg jövőre mintegy 30 országban működik majd 3G-s szolgáltatás, miközben Magyarországon még csak az ehhez szükséges koncessziós tendert sem írták ki. Ebből a szempontból még a közép-kelet európai régióiban belül is sereghajtók vagyunk, hiszen Lengyelországban már 2000-ben, Csehországban és Szlovéniában 2002-ben, míg Horvátor-

A jövő Nokia modellje: a kijelző dominál majd

A harmadik gene

A jövő Nokiaja?

szágban és Romániában idén írták ki a pályázatokat. Igaz, ezen országokban a kiírás, esetleg az eredményhirdetésén túl más nem történt, ám ha figyelembe vesszük, hogy a kiírást követő értékelés, az üzleti tárgyalások, majd a hálózatépítés a legjobb esetben is legalább másfél éves folyamat, már kicsit elgondolkodtató a kormányzati késlekedés.

Igaz, a jelenlegi mobilszolgáltatók is óvatosak, számukra az elmúlt csaknem egy évtized alatt kiépített GSM hálózat életben tartása a cél, hiszen most, amikor már túl vannak az igazán nagy fejlesztéseken, juthatnak hozzá befektetéseikhez, profitjukhoz. Az *Ericsson* legutóbbi szakmai napjának kerekasztal beszélgetésén *Sugár András*, a *Westel Rt.* elnök-vezérigazgatója elmondta, hogy óriási beruházásokat igényelne, hogy a hajdani 3G felvegye a versenyt a jelenlegi 2,5. generációs szolgáltatásokkal. *Sugár András* ugyanakkor kijelentette, hogy a 3G-re mindenképp szükség van, ám felhasználói igény elsősorban az épületen belüli nagy sávszélességű hozzáférésekre van, így földrajzi lefedettségéről szerinte értelmetlen beszélni. A *Westel* vezetője hangsúlyozta, hogy a technológia már ma is adott, ám hogy pontosan milyen technológia áll majd a 3G mögött, legfőképpen a majdan kiírandó pályázat függvénye. Ugyanakkor kijelentette, hogy amennyiben a minisztérium még az idén kiírja a tendert, akkor 2005-re Budapesten már működhet a 3G-s rendszer.

Sugár András szavaira reagálva *Kovács Kálmán* informatikai és hírközlési miniszter kijelentette, hogy év végére a legfontosabb kérdésekben várhatóan sikerül meg-

egyezni, így még idén kiírhatják a pályázatot. A miniszter egy „szépségszerep” típusú pályázatot tartana célravezetőnek, ahol a vállalt szolgáltatásokat versenytesztetnék. A kormányzat gyors kiépítést, megfelelő szolgáltatási minőséget szeretne, valamint azt, hogy az új technológia ne csak egy kiváltságos szűk réteg számára legyen elérhető, amihez viszonylag alacsony tarifákra és alapdíjakra van szükség. Ha marad ez a kormányzati akarat, akkor mérsékelt koncessziós díjakra számíthatunk, bár ezt a nagyobb, folyamatos adóbevétel pótolhatja. A szépségszerepben tender, illetve az ezzel járó alacsonyabb licenccégek számos új befektető megjelenését eredményezhetik, így *Kovács Kálmán* szerint akár egy tucat pályázó is számítani lehet. A miniszter ugyanakkor úgy véli, hogy a jelenlegi három szolgáltató mellett egy vagy több új szolgáltató csak jót tenne a piaci versenynek.

A 3G hálózatok gyors kiépítése és a szolgáltatások mielőbbi elindítása mellett szól, hogy ezzel nagy lendületet kaphat a hazai szoftverfejlesztői ipar, míg ha késlekedünk, akkor valószínűleg külföldön előállított alkalmazásokat implementálunk majd. Lényeges szempont, hogy a magyar cégek az EU-csatlakozás után azonos kommunikációs technológiát használhassanak, mint külföldi vetélytársaik. Nem elhanyagolható az sem, hogy egy fejlődő országnak létkérdés követni a technológiai változásokat.

Az első fecskék

Valószínűleg még sokan emlékezünk az első, téglányi méretű – és súlyú – mo-

ráció

bil masinákra, amelyek méretes akkumulátorukkal csak egy külön válltáskában fértek el. Ám az akkori célközönséget, az olcsó, színes konfekcióöltönyökben parádézó vállalkozókat mindez nem rettentette el, hiszen akkoriban a telefon nagy kincs volt, ha pedig még hordozható is, az már maga a csoda. A 90-es években, akkor, amikor Magyarország a 100 lakosra jutó vezetékes telefonvonalak számát tekintve még Európa keleti felén is sereghajtónak számított, akkor, amikor 5-10 évet kellett várni, míg valaki telefonvonalat kapott, a mobiltelefon, még ha meglehetősen borsos áron is kínálták, biztos sikerre számíthatott.

Az első hazai mobilszolgáltatót, a *Westel Rádiótelefon Kft.-t* a *Magyar Távközlési Vállalat* és az amerikai *US West* alapította. Az analóg, 450 MHz-es frekvencián működő szolgáltatás kezdetben csak Budapesten volt elérhető, de fokozatosan a főutak környékét, illetve a nagyobb vidéki városokat is elérte a mobiltelefonálási láz. Igaz, a csaknem negyedmillió forintot kóstáló masináknak csak kevesen engedhették meg maguknak, ráadásul a beszélgetésekért kezdetben – éppen

Akár csak egy hordozható CD-lejátszó

a borsos percdíjak miatt – a hívott félnek is fizetnie kellett.

Az analóg, 450 MHz-es készülékek az emberek a vezetékes telefonok mobilizált változatának tekintették, azaz kizárólag beszélgetésre használták. A *Westel Rádiótelefon Kft.* ennek megfelelően elsősorban a lefedettség növelésére koncentrált, majd az előfizetői szám növekedésével sor került a tarifák fokozatos csökkentésére is. Az első generáció azonban nem ígérkezett hosszú életűnek, hiszen az analóg rendszerek tulajdonképpen hangtovábbításra találták ki, kapaci-

Kihajtom, filmet nézek, mégis mobiltelefon

tásuk pedig korlátozott volt. Technológiai váltásra volt tehát szükség.

A második generációt a 900 MHz-es digitális mobiltelefon szolgáltatás jelentette, amelyet két szolgáltató, a *Pannon GSM Rt.* és a *Westel 900 Rt.* kínált. A GSM szabványosításának köszönhetően a mobiltelefonok újabb szolgáltatásokkal bővültek, így megjelent a mai napig népszerű *SMS (Short Message System)*, valamint a nemzetközi *roaming*, amikor telefonunkkal más országok hálózataira is felcsatlakozhatunk. Az egyes területeken előforduló kapacitáshiány miatt a 900

Mobil kislexikon

3G szolgáltatás: A harmadik generációs szolgáltatás rövidítése, általában a szélessávú mobil rendszereket értik alatta.

3GPP és 3GPP2: Third Generation Partnership Project (harmadik generációs együttműködési kezdeményezés), amelynek feladata a 3G nyílt, globálisan elfogadott technikai specifikációk kidolgozása.

ARIB: Association of Radio Industry Business (Rádióipari Üzleti Szövetség): japán szabványosító testület.

Cella: A mobil távközlési szolgáltatás földrajzi alapegysége. Az ellátandó területen egymáshoz kapcsolódó cellák hálózatát építik ki, amelyek mindegyikében elhelyeznek egy rádió adó-vevőt, egy úgynevezett bázisállomást. A cellában lévő, bekapcsolt mobiltelefonokkal a bázisállomás tartja a rádiókapcsolatot. A cella nagyságát, alakját a földrajzi (hullámterjedési) viszonyok és a felhasználók várható száma határozza meg, így átmérője lehet

néhány tíz méter, vagy akár több kilométer is. A mozgásban lévő mobiltelefonok a cellák egymáshoz „adják”, amiből a felhasználó jó esetben semmit sem érzékel.

Csomagkapcsolás: A maghálózatban használatos adatátviteli megoldás. Az adatfolyamot kisebb-nagyobb egységekre – csomagokra – osztják, és azok a hálózatban akár különböző utakon haladva, egymástól függetlenül érik el a célállomást. Előnye, hogy csak akkor foglalja le a frekvenciát, amikor tényleges adatátvitellel történik.

EDGE: Enhanced Data Rates for Global Evolution (az átfogó fejlődés érdekében gyorsított adatátvitel): a rádiós átviteli időrekeket 48 kbps-ra növelő új GSM és TDMA modulációs technika. A GPRS-sel kombinálva felhasználónként 384 kbps-ra növelhető vele a sávszélesség.

E-GPRS: Javított GPRS, az EDGE másik neve.

ETSI: European Telecommunication Standard Institute (Európai Távközlési Szabványosítási Intézet). Az ETSI feladata azon szabványok kidolgozása, amelyek biztosítják, hogy a globális távközlési piac egyetlen piacként működhessen.

GPRS: General Packet Radio Service (általános csomagkapcsolt rádiós átvitel). A GSM maghálózat kiterjesztése az adatcsomagok átvitelére. Az elérhető rádiócsatornák hatékonyabb használatát teszi lehetővé, és a felhasználónak nagyobb sávszélességet nyújt, mint a szabványos GSM-kapcsolat.

GSM: Global System for Mobile (mobil kommunikációs, átfogó rendszer). Eredetileg a digitális cellás telefonhálózatnak az országhatárokat átlépő barangolást is támogató páneurópai szabványa. A világ legfontosabb digitális mobil szabványa jelenleg a GSM, amely a 400, 900, 1800 és 1900 MHz-es frekvenciasávban működik.

MHz-es mellett az 1800 MHz-es frekvenciát is megkapták a mobilszolgáltatók. Ezel együtt új szereplő, a *Vodafone* érdekességébe tartozó, ezen a márkanéven szolgáltató *V.R.A.M. Rt.* is megjelent a hazai távközlési piacon.

A GSM magyarországi, csaknem tíz éves története igazi sikertörténet, hiszen a száz lakosra jutó mobil – kártyás és havi díjas – előfizetések száma eléri a 70-et. Eközben a vezetékes előfizetők száma tavaly mintegy 70 ezerrel csökkent, így 100 lakosra kicsivel több, mint a fele, 36,2 előfizetés jut. Óriási bevételeket jelent-

A billentyűzet halála

Kell valami más!

A verseny persze már ma is éles, újabb és újabb szolgáltatások jelennek meg a piacon, kezdetben a WAP – Wireless Access Protocol –, azután a GPRS – General Packet Radio Service – voltak azok a bűvös szavak, amelyekről az eladások növekedését várták a szakemberek. Ezek már egy láthatatlan generációváltásnak voltak az előjelei. Felmerült ugyanis az igény, hogy a mobiltelefon végre több legyen egyszerű „beszélő doboznál”, azaz olyan multimédiás eszközzé fejlődjön, amelyen a világhálón lévő tartalmakhoz is szabadon hozzáférhetünk. Abban, hogy a mobiltelefonok túlnyomó többsége WAP-képes, nagy szerepe van a legnagyobb távközlési cégek, az Ericsson, a Motorola, a Nokia, valamint a Phone.com által létrehozott ipari szabványosító testületnek, a WAP Forumnak. Ennek a szervezetnek ma már közel ötszáz tagja van, köztük vezető telefontársaságok, távközlési, informatikai, média- és szórakoztatóipari vállalkozások. Ez óriási

lökést adott a mobil-internetes tartalomfejlesztésnek, ám mivel a mobilok kicsiny, általában egyszínű kijelzőin egy-egy weblap nem jeleníthető meg, már-már a végtelenségig lebutított WAP-os oldalakra volt szükség. A fejlődés látványos és elképesztő egyben, hiszen míg a mobilról elérhető moziműsorok és menürendek jól működnek, amihez már egy kis látvány is jól jönne, az a kicsiny, egyszínű kijelzős, 9,6 kbps adatátviteli sebességgel döcögő mobilok számára már túl nagy fátort jelent. De nem csak az adatátviteli sebességgel van gond, ahhoz ugyanis, hogy valóban mobil internetről beszélhessünk, nagy sebességű, folyamatos kapcsolatra, csomagkapcsolt adatátvitelre, szélessávú rádiós hozzáférésre, nagyobb kapacitású maghálózatra és színes kijelzős, fejlettebb készülékekre van szükség.

Az igény tehát adott, ám ezekre a ma használatos GSM rendszerek nem képesek megfelelő választ adni. Vannak persze próbálkozások, ám ezek inkább csak köztes megoldást jelenthetnek, a generációváltás elkerülhetetlen. Mivel a GSM szolgáltatók lassan, lépésről lépésre haladnak a 3G szolgáltatások felé, a köztes megoldásokat GSM+, illetve 2,5. generációs megoldásoknak is nevezik.

Köztes generáció

A Pannon elsőként indította el a *HSCSD* (*High Speed Circuit Switched Data*) technológiára épülő, nagyobb adatátviteli sebességet kínáló szolgáltatását, a *PannonSztrádát*. Ez lehetővé teszi, hogy a bázisállomások szabad kapacitását egy adathívás folyamán a mobil előfizetők akár hívott, akár hívó félként igénybe vegyék. A Pannon GSM hálózatában elérhe-

Megjelennek az egy-egy területre specializálódott mobilok

nek a szolgáltatóknak a mind népszerűbb SMS-ek, amelyekből ünnepnapokon az átlagos napi forgalom többszörösét is elküldik.

Úgy tűnik tehát, hogy minden szép és minden jó, ám ez csak ideig-óráig tarthat, hiszen a magyar mobilpiac lassan telítődik, így mind nehezebb új – még szűz – ügyfeleket toborozni, így marad az átcsábítás más szolgáltatóktól. Az erősödő verseny persze jobb szolgáltatásokat, jobb árakat jelent, így csökkenhet a ma még realizálható búsás profit is.

SAS Airlines

SONY

Deutsche Lufthansa

Ericsson

VISA

Pirelli

Tesco

Vodafone Telecommerce

tő HSCSD technológia egy irányban maximálisan három csatorna (time slot) öszszefogását teszi lehetővé, így az adatátviteli sebesség akár 3x14,4, azaz 43,2 kbit/s is lehet. A csúcsebesség a Nokia 6210-es, illetve a Nokia Cardphone 2.0 készülékekkel érhető el.

Új funkciók, új külső

A nagy sebesség (43,2 kbit/s) elérése a rendszer kapacitásának a függvénye. Azokon a területeken, ahol nem áll rendelkezésre minden esetben szabad csatorna, az adathívások továbbra is egy csatornán, azaz maximum 14,4 kbit/s-on jönnek létre. Amennyiben mozgásban vagyunk, és ennek hatására a készülékünk cellaváltásra kényszerül, az általunk foglalt csatornák száma is dinamikusan változhat. Szélsőséges esetben, ha az új cellában nincs szabad kapacitás, a hívás akár meg is szakadhat. Az adott cellában az adathívásunk idején kezdeményezett beszédhívások mennyisége meghatározza az adatátviteli sebességét, tehát ha éppen három csatornát foglalunk, de a cellán beszédhívások kezdődnek, akkor az adathívásunk átmenetileg akár egy csatormára is korlátozódhat, amit hirtelen lassulásként élünk meg.

A kapcsolat jellege a fix vonali összeköttetéshez hasonló, így nem a konkrét

adatforgalom, hanem a kapcsolat felépítése után eltelt percek számláznak, ami eleve korlátozza a HSCSD használhatóságát. A Pannon azonban soha nem is titkolta, hogy ezt csak átmeneti, a GPRS bevezetését megelőző technológiának tekintik, ám addig sem akarta „szélessávú” kapcsolatot nélkül hagyni ügyfeleit.

Lényegesen jobb megoldást jelent a GPRS, ilyen rendszerrel a Westel jelent meg elsőként, ám ma már mindhárom szolgáltatónál működik a technológia. A GPRS valamivel gyorsabb, 40-50 kbps adatátviteli sebességre képes, de jól bírja az internetes és intranetes forgalom ingadozásait is, amit a HSCSD-ről nem mondhatunk el. De ami ennél is fontosabb, csak a konkrét adatforgalom után kell fizetnünk, így folyamatosan a „hálón” csünghetünk anélkül, hogy ez plusz költséget jelentene. Ez azt jelenti, hogy amennyiben megfelelő készülékkel rendelkezünk, folyamatosan kapcsolatban lehetünk a központon, így például e-mailjeink azonnal megérkeznek. A GPRS végétől-végig IP-kapcsolatának segítségével kapcsolódhatunk cégünk helyi hálózatához, internet-szolgáltatókhoz, illetve mobilszolgáltatónk saját LAN felületéhez. A GPRS-sel a kapcsolat felépítése szinte azonnal megtörténik, és ahogy már említettük, fizetni csak a tényleges adatforgalom után kell. Így nem meglepő, hogy a GPRS-t világszerte a 3G-hez vezető új első lépéseként vezetik be a telefonszolgáltatók.

Csomagkapcsolt technológiáról lévén szó, a GPRS csak akkor köt le hálózati kapacitást, amikor van adatmozgás, ezért lényegesen hatékonyabban használja ki a meglévő sávszélességet, mint a korábbi, vonalkapcsolt technológiák.

Majdnem 3G

A 3G felé vezető út következő, már valóban nagy adatátviteli sebességet kínáló megoldása az EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution) technológia. Az EDGE legnagyobb előnye, hogy a mai napig finomabban 8PSK (nyolcszintű fázistolás) modulációs eljárással számos rádiós átviteli rendszer – TDMA, GSM, GPRS – sávszélessége növelhető. Az EDGE GSM átviteli csatornát és időrészt használ, ám ennek ellenére nem csak a GSM-ben használható. Ugyanis olyan általános rádiós csatolójárásról van szó, amellyel minden időosztásos, többszörös elérésű hálózatban – így például a GSM-ben és a TDMA-ban is – meg többszörözhető az egy időegység alatt átvitt bitek száma. Ennek köszönhetően az EDGE maximálisan 384 kbps sebességre képes, ami már az otthoni ADSL kapacitásával azonos, ez pedig a jelenlegi szabványok szerint már 3G mobilszolgáltatásnak minősül. Ezen a ponton bátran kijelenthetjük, hogy a hálózatok felnőttek az igényekhez, hiszen ADSL sebességgel szűrőzni mobiltelefonról azért több mint nagy élmény.

Az EDGE elterjedését segíti, hogy viszonylag olcsón, kis kockázattal illeszthető

Csupa kijelző

Mindannyian a SYBARI ANTIGEN
hat keresőmotorral rendelkező
levelezésvédelmét használják.

SZERETNE ÖN IS KÖZÉJÜK TARTOZNI?

További információért, kérjük,
hívja a VirusBuster Kft.-t
a következő számon: 382-7000,
vagy látogasson el honlapunkra:

Egy a sok közül: élő lóverseny közvetítés mobiltelefonon

a jelenlegi GSM, TDMA és GPRS hálózatokba. Az EDGE ugyanis hatékonyan használja a meglévő 2G berendezéseket: a rádiós hálózat a tervek szerint nem változik jelentősen, azaz a jelenlegi bázisállomások a továbbiakban is megmaradhatnak. A váltás nem érinti a GPRS-es adatsomagirányító csomópontokat sem, hiszen azok a felhasználói sebességtől függetlenül működnek. A technológia mellett szól az is, hogy bevezetéskor a hálózati kapcsolóberendezéseken mindössze a szoftvert kell majd kicserélni, ami ugyancsak jelentős megtakarításokat jelent.

Az EDGE modulációs csatorna a szabványos 2G szolgáltatásokra is alkalmas, így nem kell a rádiócsatornákat felosztani az EDGE, a GPRS és a GSM között, a telefontársaságok pedig zökkenőmentesen vezethetik be az új EDGE szolgáltatásait. A szükséges bázisállomás berendezéseket pedig a szokásos, előre ütemezett hálózatbővítés vagy kapacitásnövelés keretében telepíthetik.

Az új generáció

Az *UMTS (Universal Mobile Telecommunications System)* rövidítést az európai távközlési cégeket összefogó *ETSI (European Telecommunications Standard Institute)*, az *Európai Távközlési Szabványozási Intézet* használja, ám ezzel párhuzamosan más régiókban is elindultak a 3G-es fejlesztések. Hogy a hálózatok egymással kompatibilisak legyenek, a fejlesztéseket harmonizálni kellett, ennek koordinálását pedig a *3GPP és 3GPP2 (Third Generation Partnership Project)* szabványozási szervezet kapta feladatául. A szervezet első és talán legfontosabb feladata az UMTS műszaki paramétereinek meghatározása volt.

Az egyik ilyen szabványos harmadik

generációs technológia a *WCDMA (Wideband Code Division Multiple Access)*, egy olyan szélessávú rádiós átviteli megoldás, amellyel a ma használt rádiós átviteli eljárásnál nagyobb sebesség érhető el. A WCDMA az IMT-2000 előírásainak megfelelő szélessávú rádióátviteli technológia, amelyet az UMTS és a japán ARIB 3G szabvány ír le.

Az egyik legfontosabb előrelépés, hogy a GSM 200 kHz-ével szemben a WCDMA 5 MHz szélességű vívőfrekvenciával dolgozik, ez pedig lényegesen nagyobb adatátviteli sebességet tesz lehetővé. Egyetlen ilyen, 5 MHz szélességű csatornán egyszerre több szolgáltatás adatai is „közlekedhetnek” – 8 kbps sávszélességtől 2 Mbps-ig –, de természetesen maga a telefon is képes lesz több szolgáltatás egyidejű használatára.

Így néz majd ki a Siemens egyik UMTS modellje

Ami a maximálisan elérhető adatátviteli sebességet illeti, ahogy már említettük, a szakemberek 384 kbps-ban határozták meg a 3G minimális sebességét, amely a ma oly népszerű ADSL hozzáférésekével azonos. Ez pedig már zene- és filmletöltésekhez is elegendő, azaz éppen úgy szűrőföhetünk majd a mobilunkról, mintha otthoni gépünk előtt ülünk. És ez csak az alsó határ, ami a tulajdonképpeni belépő a 3G-s világba, hiszen a WCDMA már most is akár 2 Mbps adatátviteli sebességre képes, de a technológiában magában elvileg 8-10 Mbps is benne rejlik.

Nem elegendő azonban a nagy sávszélesség, elengedhetetlen még, hogy a rendelkezésre álló kapacitás az éppen aktuális igényekhez rugalmasan igazodjon, ami a hatékonyság alapfeltétele. Már írtunk a csomagkapcsolt adatátviteli mód előnyeiről, így nem meglepő, hogy a WCDMA is apró csomagcskákban továbbítja az adatait.

A jövő készülékei

Valószínűleg sokan teszik fel a kérdést, hogy vajon hogyan is képzelhetjük el majd ezt a generációváltást? A dolog lassú folyamat lesz majd, ugyanis az új UMTS és a régi GSM hálózatok jó ideig egymás mellett működnek majd. Az UMTS hálózat kiépítését a felhasználói igényekhez szabják majd, így ahogy ez a GPRS esetében is történt, először majd épületen belül, Budapesten, illetve a nagyobb vidéki városokban mobilozhatunk majd szélessávon. Mivel a rendszer kiépítése óriási költségeket jelent, a 100 százalékos UMTS lefedettség bizony még sok időnek kell eltelnie, addig pedig a kétnormás, GSM/UMTS telefonok jelentik majd a megoldást. Ami a beszélgetéseket illeti, a hálózatváltás nem jelent majd problémát, azaz egy UMTS és egy GSM cella éppen úgy ad majd át egymásnak minket, mint ahogy ezt a GSM cellák ma is teszik, azaz a dologból jó esetben semmit sem veszünk majd észre.

Felmerülhet a kérdés, hogy mikor jelennek meg nálunk is ezek a mindent tudó, színes kettyerék? Erre egy ideig még várunk kell, hiszen bár Japánban már évek óta elérhető egy UMTS-hasonlító szolgáltatás, Európa – annak ellenére, hogy Ausztriában, Svédországban és Szlovéniában már működik ilyen hálózat – ezen a téren még a kezdeti lépéseknél tart. Magyarországon még csak a koncessziós pályázatot sem írták ki, aminek egyik oka a jelenlegi szolgáltatók érdektelensége volt, ami tulajdonképpen érthető, hiszen számukra a százmilliárdokért kiéptett GSM hálózatokban rejlő pénzügyi lehetőségek minél jobb kihasználása az elsődleges cél. Az mindenestre már sokat elárul a jövőről, hogy az ETSI szerint országunként éppen egy tucat vívőfrekvencia jut majd, és mivel szakemberek szerint szolgáltatónként három vívőfrekvencia már elegendő, akár egy újabb piaci szereplő is megjelenhet majd a hazai mobil-távközlési piacon.

Ami magukat a készülékeket illeti, külsőre a legkorszerűbb mai, színes kijelzős, kamerával felszerelt típusokra hasonlítanak majd, legfeljebb használatkor lepődünk meg a váratlan gyorsasággal. A kamera attól kezdve már nem csak fényképezésre szolgál majd, hiszen akár videotelefonálhatunk is.

Fülöp Norbert

E-világi találkozó

Május 31-én rendezték meg Érden a III. Infopolitikai Találkozót. A több mint száz résztvevő – közöttük több miniszteri-um és a parlament szakbizottságának képviselői – a magyarországi informatika olyan aktuális kérdéseit vitatta meg, mint például az internet felhasználók száma, a szerzői jogok és a biztonság.

Gartner-elemzés

A Gartner Inc. adatai szerint a relációs adatbáziskezelő-rendszerek új szoftverlicenccel 2002-ben világválságban összesen 6,6 milliárd dollár árbevételhez jutott, amely 6,9%-os visszaesést jelent a 2001-es 7,1 milliárd dolláros árbevételhez képest. 2002-ben az IBM 36,2%-os részesedést ért el a világ RDBMS piacán eladott új szoftverlicenckel, míg az Oracle 33,8%-kal a második helyre szorult.

A teljes RDBMS piacon tapasztalható 20%-os visszaesés ellenére az Oracle megtartotta vezető pozícióját a terjesztett operációs rendszerek piacán (Unix és Windows szerver). Az Oracle a piac 43%-át uralja az IBM 24%-ával szemben. A Microsoft, a piac harmadik számú szolgáltatója 17%-os növekedést produkált.

Egyetemi hálózat Gödöllőn

Lezárult a gödöllői Szent István Egyetem teljes körű hálózati fejlesztése. A több mint 2500 végpontot érintő, 300 millió forint összegű beruházásban az egyetem partnerei a Cisco Systems Magyarország, a HP Magyarország és a KFKI Csoport hálózatintegrátor cége, az LNX Hálózatintegrációs Rt. voltak. Az átadó-ünnepség alkalmából a Cisco Systems Magyarország és a „Kiemelt Felsőoktatási Hálózati Referencia Intézmény” címet adományozta az egyetemnek.

HP-Graphisoft megállapodás

A Graphisoft és a HP Magyarország együttműködési megállapodást kötött az épület-felügyeleti és -üzemeltetési szoftverek, valamint szolgáltatások közös fejlesztéséről, értékesítéséről és terjesztéséről. Az együttműködés keretében a HP Magyarország és a Graphisoft saját szoftverei, a BuildDog és az ArchiFM integrál-

sával a jövőben testre szabott megoldásokat fejlesztenek a felhasználók speciális igényeinek kielégítésére. A két cég együttműködésének első példája a Nyíregyházi Főiskola rekonstrukciója, amelyben az HP több mint másfélmilliárd forint értékű fővállalkozásban vesz részt. A projekt keretében a HP által kialakított intelligens épületfunkciókhoz kapcsolódnak a Graphisoft ArchiFM integrált létesítmény-gazdálkodási adatbázisának moduljai, lehetővé téve egy teljes körű épület-felügyeleti, információs és létesítmény-gazdálkodási rendszer működtetését.

OM-Cisco együttműködés

Dr. Magyar Bálint oktatási miniszter és John Chambers, a Cisco Systems Inc. elnök-vezérigazgatója az egyesült államokbeli San Joséban együttműködési megállapodást írt alá az informatikai hálózati szakképzést nyújtó Cisco Hálózati Akadémia Program (Cisco Networking Academy Program, CNAP) további bővítéséről. A szerződés alapján sor kerül a CNAP 5-8. szemeszterei magyarországi bevezetésére, továbbá a Cisco Learning Institute (CLI) ingyenesen az Oktatási Minisztérium rendelkezésére bocsátja az általa kifejlesztett Virtuoso online oktatási keretrendszer használati jogát.

Az együttműködési megállapodásban a Cisco Systems vállalta az e-tanulási megoldások és stratégiák megvalósítása terén felhalmozott szakértelmének és tapasztalatának átadását. Továbbá a Cisco támogatja a minisztérium által kezdeményezett távoktatási programokat és projekteket, különös tekintettel a Sulinet Expresszre.

Oracle-partner a Grepton

Az Oracle Partner Program keretében Certified Partnerré lépett elő a Grepton Informatikai Rt. A vezető informatikai megoldásszállítóként ismert és elismert vállalat a piaci igényekhez igazodva Oracle technológiával bővítette portfolióját. A még teljesebb körű szolgáltatás nyújtása érdekében a Grepton április 1-től létrehozta új üzleti tanácsadás üzletágát, amelyben ötvöződik a klasszikus és technológiai tanácsadásban szerzett szakértelem.

A cím megszerzéséhez a pályázónak rendelkeznie kell megfelelően képzett, vizsgázott szakemberekkel, és évente legalább két referenciaértékű informatikai

projekttel, amelyekben Oracle-alapú megoldásokat vezettek be. A vállalat az üzleti igények alapján döntött szolgáltatási körének szélesítéséről az Oracle-technológia irányában.

IVSZ előadás

„Felkészülés az Európai Unióra – kihívások és lehetőségek az informatikai és szoftveriparban” címmel rendezett szakmai konferenciát elsősorban a közép és kisvállalkozások számára az ITDHI Euro Info Központja, amelyen az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) is előadást tartott. Az IVSZ előadásban, amelyet Kóka János elnök nevében Szittya Tamás elnökségi tag tartott meg, a hallgatók megismerhették az IVSZ hivatalos álláspontját az informatika hazai fejlettségéről, annak fejlődési üteméről, az EU csatlakozás lehetőségeiről és kihívásairól, illetve a kormányzati intézkedések jelentőségéről.

Az IVSZ támogatja a kormányzat azon intézkedéseit, amelyek a hazai informatikai kultúra fejlődését, és a számítógépek és az internet-használat minél szélesebb körű elterjedését célozzák.

Samsung kampány

A Samsung Electronics elindította eddigi legnagyobb marketing akcióját, a hazai mozikban idén május 22-én megjelent „Mátrix Újratöltve” támogatását célzó reklámkampányát. A tizennégy hetes kampány a tévében, napi- és hetilapokban, magazinokban, az interneten és óriásplakátokon, valamint eladáshelyi reklámok formájában jelenik meg.

A V200 Matrix telefon mellett a kampány Magyarországon a Samsung LCD TV termékeit és monitorait támogatja. Ez az első alkalom, hogy a Samsung ilyen sok terméket támogat, ennyi médiában, egyetlen kampány keretében belül.

Az Axeleróé az Alba

Az Axeleró Internet, Magyarország piacvezető internet-szolgáltatója megvásárolta a székesfehérvári székhelyű, elsősorban vállalati ügyfélkörrel kiszolgáló Alba Internetet. A felvásárlás révén az Axeleró Internet a kelet- és nyugat-magyarországi régiókban erősíteni kívánja piaci részesedését és ügyfélkiszolgálási képességét a nagy és középvállalati ügyfélkörben.

A hónap lemeze

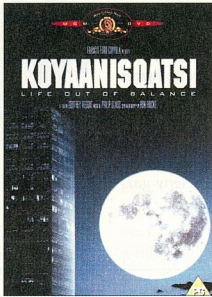
Koyaanisqatsi / Powaqqatsi (2 DVD)

A gyönyörű látványra és fantasztikus zenére épülő sorozat első két filmje felújított DD 5.1-es hanggal kápráztathatja el a nézőket.

Godfrey Reggio „qatsi”-trilógiájának első két része végre megjelenik azon a formátumon, amely a lehető legtekintélyesebben képes közvetíteni a *Philip Glass* lenyűgöző zenéje és a feljethetetlen szépségű látvány házasságából született egyedí mestermű hangulatát. A két, dialógusok és valódi cselekmény nélküli film még soha nem látott perspektívából mutatja meg a természet csodáit, a felhőket, a viharokat, a naplementét és az éjszaka fényeit, hol lassítva, hol felgyorsítva az eseményeket, majd az ember alkotta létesítmények művészien fényképezett részleteiben gyönyörködhet a néző, a milliós nagyvárosok forgatagában, a szinte néptelen sivatagok látványában, a különböző népcsoportokhoz tartozó emberi arcokban, de láthatunk balettszerűen mozgó gyártáson dolgozó robotokat, az ipar képeit, és láthatjuk az emberi pusztítás nyomait is.

Koyaanisqatsi hopi nyelven annyit jelent: egyensúlyából kibillent világ. *Powaqqatsi* azt jelenti: változó világ. Reggio két filmje hol megnyugtatta a nézőt, hol csodálkozásra készíti, de mindenképpen gondolkodásra serkent. Célja, hogy meglássuk a világ hétköznapi csodáit és megértsük, milyen veszélyek fenyegetik változó világunkat, ha az embernek köszönhetően kibillen a kényes egyensúly.

Az első mű kaleidoszkópszerűen mutatja be Észak-Amerika urbanizált és ter-

mészeti tájainak egymás ellen feszülő ellentétét. A második, a *Powaqqatsi* világ körüli utat tett, szembeesítve az ősi hagyományok továbbélését az új technológia beáramlásával. E filmeket „mozis utazásokként” jellemezték, arra utalva, hogy nézőiket a tiszta érzéki tapasztalatok birodalmába vezették. A két film együttesen a 20. század végi megdöbbentő átalakulások és ezek addig nem látott következményeinek ritka, művészi krónikájává vált.

Külön érdekesség, hogy a DVD-k megjelenésével egyidőben kerül a mozikba a sorozat harmadik része a *Naqoqatsi – Erőszakos világ*, amely újabb nagy ugrást tesz előre. Megragadja a globalizáció lényegét, olyan új jelenségekre, folyamatokra világítva rá, mint a robottechnológia forradalmi eredményei vagy a digitális kommunikáció bozótúteriszver terjedése szerte a földkerekségen. A „Quatsi”-sorozat e befejező része egy ember víziója arról, milyen irányban roghatunk a technika által uralt világban. Mi vár az út végén? Elképesztő lehetőségek, látványosságok, tragédia, vagy talán remény.

EXTRÁK

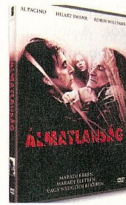
- ▶ Interjú – a rendezővel és a zeneszerzővel a film készítéséről és az inspirációról
- ▶ Előzetesek

Filminfo

Eredeti cím: Koyaanisqatsi / Powaqqatsi
Rendező: Godfrey Reggio

Álmatlanság

Ideai bemutató

Will Dormer, a sokat tapasztalt Los Angeles-i nyomozó partnerével, *Happel* egy kis alaszakai faluba utazik, hogy elkapja egy tizenhét éves lány gyilkosát. Dormer és Hap hamarosan meg is találja az első számú gyanúsítottat, a remetelelet élő regényíró, *Walter Finch-et*, ám ő a sziklás, kődös tengerparton – ami ismeretlen terep a nyomozók előtt – kicsúszik a kezük közül. Amint eltűnik, lövések dördülnek, és Hap halott. Dormer felelősnek érzi magát társa haláláért.

Csak úgy győzheti le lelkiismeret-furdalását, ha belemeleg abba a pszichológiai macska-egér játszmba, amelyet Finch irányít. A tét egyre növekszik, a nyomozó mind jobban belegabalyodik az ügybe, ráadásul egy helyi rendőrnővel, a tapasztalatlan, de éles szemű *Ellie Burr-rel* is konfliktusba keveredik.

EXTRÁK

- ▶ Előzetes

Vélemény: 4

Bár a történet követése itt nem okoz akkora gondot a nézőknek, mint a rendező korábbi filmjében, a *Memento*-ban, izgalomban most sincs hiány. A fordulatos történetben Al Pacino alakítása kiemelkedő, a sarkvidéki tájak káprázatosak. Sajnos a film a kelletnél egy kicsit hosszabbra sikerült.

Filminfo

Eredeti cím: *Insomnia*
Szereplők: Al Pacino, Robin Williams, Hilary Swank, Martin Donovan, Maura Tierney
Rendező: Christopher Nolan

Tartalom

Koyaanisqatsi / Powaqqatsi (2 DVD)	152	Rejtélyes manhattani haláleset	154	Pinokkió	155
Álmatlanság	152	Dennis, a komisz ismét pimasz	154	Boa	155
A királyné nyakéke	153	Kovbojok és bolondok	154	Novocain	156
Tenenbaum, a háziatkok	153	Dennis, a komisz	155	A hal neve: Wanda	156
Sötétkamra	153	A tőkös, a török, az ór meg a nő	155	Végtelen történet	156
X-Men 1.5	154	Véres munka	155	Eleven hús	156

Idei bemutató

A királyné nyakéke

A királyné nyakéke látványos romantikus kaland, melyben a vágy, a csábítás, a szex, a fényűzés, a korrupció és a kapzsiság játssza a főszerepet. Egy rendkívül aktuális provokatív történet a ködbe vesző

XVIII. századból. *Jeanne de la Motte-Valois*, az élvhajász, lázadó nő, aki zseniális és életveszélyes konspirációs képességekkel volt megáldva, óriási botrányt kavart rágalmaival a legfelsőbb körökben. Valószínűleg nem kis szerepe volt abban, hogy *Marie Antoinette* és *XVI. Lajos* a guillotine-on végzte, és ezzel Franciaországban megdőlt az abszolutista monarchia. A királyné nyakéke a történelem egyik legizgal-

masabb korszakába vezet el bennünket, azt vizsgálja, mi történik, ha a nagyra törő vágyak és a hatalom találkozik. A történet Jeanne-ról, a vakmerő asszonyról szól, aki megpróbálja visszaszerezni mindazt, amit igazságtalanul elvettek tőle. És aki mindenkire nagyon veszélyes, aki az útjában áll. A bosszúnak néha igen nagy ára van, de Jeanne bosszút akar állni – mindenáron.

EXTRÁK

- ▶ Rendezői kommentár
- ▶ Werkfilm
- ▶ Speciális effektek - látványtervezés
- ▶ Bakik ▶ Eredeti előzetes

Vélemény: 3

▶ A film igaz történetet mesél el: a nyakék vezetett Marie Antoniette halálához, és

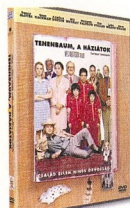
nagy szerepe volt a forradalom kitörésében is. A kosztümök, a jelmezek, a szép helyszínek korhű hangulatot keltenek. A film kisé körülményes, mint maga a történelem is. Túl rövid az utalás arra, milyen nagy szerepe is volt a nyakék körül kibukkanó botránynak a történelem alakulásában. Kitérőn alkalmat nyújt azonban arra, hogy bepillantunk a francia királyi udvar életébe.

Filminfo

Eredeti cím: The Affair of the Necklace

Szereplők: Hilary Swank, Jonathan Pryce, Simon Baker, Adrien Brody, Brian Cox, Joely Richardson, Christo-

Tenenbaum, a háziatok

Royal Tenenbaum három gyerek atyja. A gyerekek mindegyike nagy reményesség, *Chas* született pénzügyi zseni, *Margot* drámatróként az általános iskola kilencedik osztályában ösztöndíjat nyer,

Richie junior teniszezőként, egymás után háromszor nyeri meg az *Amerikai Nemzeti Teniszbajnokságot*. A mama, *Etheline* egyedül neveli fel a gyerekeket. Bár, mindent megad nekik, a család széthullik, a gyerekek élete kudarcba fullad.

Etheline-nak azonban, aki hivatalosan sosem vált el férjétől, váratlanul komoly kérére akad a család régi jogásza és bizalmasa. *Royal* ezt nem engedheti, akcióba lendül. Halálos betegnek hazudja magát. A hír hallatán újra összegyűlik a Tenenbaum család. Bár terve nem sikerül, a családtagok megtalálják az utat egymás szívéhez.

Vélemény: 4

▶ Fantasztikus szereplőgárda, érdekes történet. Kiderül, milyen fontos szerepe van a családnak, a testvéri összetartozásnak. A családtagokat bemutató rövid történetek a múltba is visszanyúlnak. Gondolatban mindenkinek szembesülnie kell ma-

gával, terveivel, álmaival, bukásaival. Nyilvánvaló, hogy a bajban csak a családra számíthatunk, hiszen előtűnik nem kell titkolni hibáinkat, gyengeségeinket. Egy kicsit talán hosszú lett a film, de az alakítások miatt ez nem olyan nagy hiba.

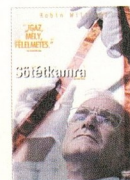
Filminfo

Eredeti cím: The Royal Tenenbaums

Szereplők: Gene Hackman, Anjelica Huston, Ben Stiller, Gwyneth Paltrow, Luke Wilson, Owen Wilson, Bill Murray, Danny Glover

Rendező: Wes Anderson

Sötétkamra

Nina Yorkin minden családi eseményt megörökít fényképezőgéppel. Filmjeit mindig ugyanoda, egy bevásárlóközpontba viszi elhelyeztetni. Így az ott dolgozó férfi, *Sy* sok mindent tud a családról és irigyli őket mindazért, ami neki nem adatott meg: szép otthon, család, szeretet. Szereti munkáját, minden képet a magáénak érez

és ismer. Ő veszi észre, hogy a férjnek szeretője van. Úgy gondolja, meg kell mentenie a családot, amit már teljesen a magáénak érez.

Vélemény: 3

▶ A téma érdekes: titokban belesni mások életébe. A megvalósítás kicsit azonban csalódást okoz. A film lassú, túl sok időt szentelnek arra, hogy megértsük *Sy* magányát és indítékait, pedig egy jó színészi alakításnál erre nem lenne szükség. Sajnos *Robin Williams* túljátszotta magát

holott képes lett volna egy pergőbb filmben is kifejezni a film drámai mondanivalóját: tudjuk megbecsülni, és értékelni amink van.

Filminfo

Eredeti cím: The Hour Photo

Szereplők: Robin Williams, Connie Nielsen, Michael Vartan, Gary Cole, Eriq La Salle, Dylan Smith

Rendező: Mark Romanek

X-Men 1.5

Az atomkorszak gyermekei? Felsőbbrendű emberek? A következő láncszem az evolúcióban? Mindegyikük, mint egyedi genetikai mutáció született meg, és kamaszkorában ébredt rá rendkívüli képességeire. A világban egyre több a gyűlölet és az előítélet, ezért a természet védelmének, tudományos kakuktojásnak tartják őket: kiteszítottak, akiktől viszolyognak és félnék azok, akik nem tudják elfogadni az ő különbözőségüket. Ellen-ségeik közé tartozik *Robert Kelly* szenátor is, aki olyan törvénytervezetet készít elő, amely – szerinte – megvédi a társadalmat attól a veszélytől, amit a mutánsok jelentenek.

Charles Xavier professzor, akinek mindenkinél erősebbek a telepatikus képességei, iskolájában gyűjti össze a mutánsokat, és megtanítja őket bánni rendkívüli

képességeikkel: hogy használhassanak velük az emberiségnek, és azokért küzd-hessenek, akik nem fogadják be őket ma-guk közé. Két új tanítvány érkezik a pro-fesszorhoz. *Farkas* magányos harcos, tes-tét szőr borítja, és behúzható fémkarmai teszik félelmetessé. *Vadóc* egy elmagá-nyosodott lány, aki képes bárki emlékeit és energiáit magába szívni, akit csak meg-érint. Ahogy *Farkas* és *Vadóc* beilleszke-dnek „fajtájuk”, az X-Men közösségébe, rögtön részt vállalnak a harcban is, amely a két régi barát és munkatárs, a két legna-gyobb erejű mutáns között tört ki.

EXTRÁK

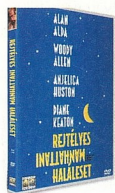
- ▶ Két lemezes kiadás
- ▶ Bryan Singer bevezetője
- ▶ Az X-Men életre keltése
- ▶ Hugh Jackman első felolvasópróbája
- ▶ Hugh Jackman próbafeelvétele
- ▶ Képgaléria a szereplőkről
- ▶ X-faktor – A film látványvilága
- ▶ Küklopsz jelmezpróbája

- ▶ Jelmezteszt
- ▶ Varangy smink tesztje
- ▶ 4 képgaléria a látvány kategóriában
- ▶ Az X-Men készítése
- ▶ 2 jelenet készítése több kameraállásból
- ▶ Az X-men trükkjei
- ▶ 4 trükkjelenet, több kameraállással
- ▶ Reakciók az X-Men filmmel kapcsolat-ban
- ▶ Díszbemutatók
- ▶ X-Men 2 – bepillantás az új rész forgatá-sára
- ▶ További előzetesek

Filmino

Eredeti cím: X-Men
Szereplők: Hugh Jackman, Patrick Stewart, Ian McKellen, Famke Janssen, James Marsden, Halle Berry, Anna Paquin, Tyler Mane, Ray Park
Rendező: Bryan Singer

Rejtélyes manhattani haláleset

Carol Lipton, az unat-kozó manhattani házi-asszony meg van győ-ződve arról, hogy szomszédjuk gyilkossá-got követett el. Mivel szkeptikus férjét, *Larryt* nem érdekli az ügy, *Carol* frissen elvált ba-rátjához fordul segítség-ért, akivel azután együtt kutatják a rejt-élyes ügy részleteit.

EXTRÁK:

- ▶ Előzetes
- ▶ Audiobeállítás

Filmino

Eredeti cím: Manhattan Murder Mys-tery
Rendező: Woody Allen
Szereplők: Woody Allen, Diane Keaton

Kovbojok és bolondok

Earl Crest és csinos ba-rátnője, *Baby* boldogan tervezgetik a jövőt – egy kevéske pénz a bank-ban és egy kis elszánt-ság kell ahhoz, hogy el-induljanak álmaik vá-ro-sába, Los Angelesbe. Már csak néhány nap van hátra az indulásig, amikor a lány ütődött unokatestvére, *Junior* körös-körül helyzetbe keveredik: egy börtöntöl-telék és egy dühös drogbáró kergeti életre-halálra. Earlnak 48 óraja marad, hogy el-rendeze Junior zavaros ügyeit, és végre elindulhassanak *Baby*-vel egy új élet felé, ami talán kevesebb meglepetést tartogat számukra, mint unalmas szülővárosuk.

EXTRÁK:

- ▶ Audiobeállítás

Filmino

Eredeti cím: Lone Star State of Mind
Rendező: David Semel
Szereplők: Joshua Jackson, James King

Dennis, a komisz ismét pimasz

Torlaszold el az ajtókat! Reteszeld be az ablako-ka! Mert újra itt van, és komiszabb és pima-szabb, mint valaha! Igen, *Dennis* az, az egyszemélyes csíny-hadsereg. És feltett szándéka, hogy feje te-tejére állítsa a környé-ket. Ezúttal azonban Dennisnek nem egyedül kell az idegösszeomlás szélére

kergetnie Mr. Wilson, a szomszéd bácsit, mert itt van látogatóban a kis rosszaság nagypapája, a nagy rosszaság is.

Filmino

Eredeti cím: Dennis The Menace Strikes Again
Szereplők: Justin Cooper, George Kennedy
Rendező: Charles T. Kanganis

Dennis, a komisz

Abban a pillanatban, amikor a kerítés felett felbukkan a szöke tökfey, Mr. Wilson agyát előlenti a vér, pokoli grimaszokban rángatózik az arca, artikulálatlan hörgések törnek fel a mellkasából, és habzani kezd a szája, és már hall-

hatjuk is a jellegzetes kifakadást: „Gyűlölm ezt a kölyköt!” A gyűlölet tárgya és a szöke kobak tulajdonosa egy mindössze hatéves csöppség, aki mindig jót akar... legfőképp Wilson bácsinak. Arról pedig már nem tehet, hogy néha (nála mindig) a legjobb szándék is visszafelé sül el.

EXTRÁK

- ▶ A Komisz neve Dennis
- ▶ Így készült a film
- ▶ Egy Komisz emlékei – látogatás Mason Gamble-nél a film 10 évfordulójának alkalmából
- ▶ Beszélgetések Walter Matthau és John Hughes közreműködésével
- ▶ Rejtett extrák
- ▶ Előzetes

Filminfo

Eredeti cím: Dennis The Menace
Szereplők: Walter Matthau, Christopher Lloyd
Rendező: Nick Castle

Pinokkió

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy magányos ffaragó, akit *Dzseppetónak* hívtak. Egy csillagfényes éjszakán, a csodák éjszakáján egy tündér életre kelti az öregember fabábuját,

Pinokkiót. Ezzel fantasztikus kalandok egész sora veszi kezdetét, amelyek próbára teszik a kis Pinokkió bátorságát, hűségét és őszinteségét – azokat az érényeket, amelyeket meg kell tanulnia ahhoz, hogy igazi hús-vér kistű váljon belőle. Bölcs barátja, *Tücsök Tihamér* hiába próbálja figyelmeztetni, Pinokkió csetlik-botlik, és egyik butaságot el a másik után követi.

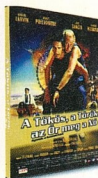
EXTRÁK

- ▶ Így készült a film
- ▶ 2 rajzfilm Tücsök Tihamérral
- ▶ Sztoribord-film összehasonlítás
- ▶ Eredeti előzetes 1940-ből

Filminfo

Eredeti cím: Pinocchio
Rendező: Hamilton Luske, Ben Sharpsteen

A tőkös, a török, az őr meg a nő

Ez a történet két fickóról szól: *Moltis-ról*, a nagy-menő gyorslövészről, akit a világ a Főnöként tart számon és *Reggio-ról*, a fegyőről. Moltis a sitten ismert meg Reggio-t, a fegyőrt, aki minden héten megtette

Moltis számai a lottón. És aztán egy este egyszerre csak ott vannak a számok: és bejött a 15 millió!

Másnap reggel viszont Reggio sehol! Hosszú időre betegszabadságra ment. Moltis úgy érzi, átverték, ezért megszökök, amikor mindössze 47 nap van hátra a büntetésből. Reggio-t a saját házában sikerül nyakon csípni, aki megpróbálja be-

adni, hogy a feleségénél van a szelvény, aki Afrikába ment. Reggio és Moltis elindulnak, hogy megkeressék a feleséget és a szelvényt.

EXTRÁK:

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Eredeti előzetes
- ▶ tévéreklám(ok)

Filminfo

Eredeti cím: Le Boulet
Rendező: Alain Berberian és Frédéric Forestier
Szereplők: Gérard Lanvin, Benoît Poelvoorde, José Garcia, Rosy De Palma

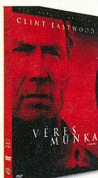
Boa

Valahol az Antarktisz mélyén létezik egy börtön, ahol a világ legveszélyesebb bűnözőit tartják fogva. A szigorú biztonsági intézkedéseknek és a kegyetlen sarkköri vidéknek köszönhetően a szökés innen lehetetlen. Rabok

és örök nem is sejtik, hogy sok százezer méterrel a tundra jege alatt egy hatalmas, emberévő kígyó alszik évszázadok óta. Az emberek jelenléte azonban felébreszti az alvó szörnyeteket, és a börtön minden lakójának életét halálos veszedelem fenyegeti.

Véres munka

Terry McCaleb, a tapasztalt és elismert FBI ügynök mindig az ügyek velejéig hatol. Ezúttal azonban a szokottnál is közelebb jut: egy gyilkosság áldozatának a szívét ültetik be testébe. A donor húga arra kéri,

hogy segítsen megtalálni testvéré gyilkosát, akinek Terry tulajdonképpen életét köszönheti. És ez csak az első csavar ebben a hajmeresztően izgalmas krimiben, amely magán hordja az Eastwood filmek

minden jellemzőjét: „gyors, meglepő és nagyon, nagyon izgalmas.”

EXTRÁK:

- ▶ magyar 5.1 hang
- ▶ Előzetesek
- ▶ Így készült a Véres Munka

Filminfo

Eredeti cím: Blood Work
Rendező: Clint Eastwood
Szereplők: Clint Eastwood, Jeff Daniels

Filminfo

Rendező: Philip J. Roth
Szereplők: Dean Cain, Elizabeth Lackey

Novocain

Ideai bemutató

Frank élete maga az Amerikai Álom. Virágzó fogorvosi praxisa áldásait csillogó-villogó, modern otthonában élvezi. Továbbá boldog vőlegénye ambiciózus asszisztensnőjének, Jean Noble-nak. Tökéletesen működő élete veszedelmes gyorsasággal borul fel és esik szét, amikor Susan Ivey, egy csábítónak vonzó és fájdalomcsillapítókra éhes új beteg ül be fogorvosi székébe. Rövidesen gyógyszerek tűnnek el a fogorvosi rendelőből, ráadásul Susan pszichotikus bátyja, Duane titokban állandóan Frank nyomában van, akit idő-

közben kábítószer-kereskedelem, sőt, gyilkosság miatt immár köröznék. Ahogy menekülni próbál a hatóságok elől, Frank egyre közelebb kerül Susanhoz, és a nő révén tudja meg, hogy ő maga tulajdonképpen egy aprólékosan kidolgozott és persze tisztességtelen „beugratós balhé” áldozata.

EXTRÁK

- 5.1 magyar hang • Előzetes
- Így készült a film
- Megharaplak – betekintés a törvényszéki orvostanba
- Kimaradt jelenetek
- Alternatív befejezés
- Ajánló

Vélemény: 3

• A film izgalmas thrillernek indul. Sajnos, azonban a végére a tempó lelassul, és a megoldás is előre sejtethető. Közben részt vehetünk több fogászati kezelésen, és szórakozhatunk Steve Martin alakításán, még akkor is, ha ez alkalommal elmaradnak az igazi poénok.

Filminfo

Eredeti cím: Novocain
Szereplők: Steve Martin, Helena Bonham-Carter, Laura Dern, Scott Caan, Elias Koteas
Rendezte: David Atkins

A hal neve: Wanda

Egy alkalmi tolvajbanda nagyszabású akciója sikernek ígérkezik - meglépnek a milliósoktól érő gyémántokkal. Sajnos a banda egyik tagját, a keménykötésű George-ot elkapja a rendőrség. Ami még ennél is nagyobb baj: egyedül George tudja, hol van a zsákmány, a menekülés során ugyanis az ő feladata volt elrejtetni azt. A banda többi tagja, a bombázó Wanda, a dadogós, állatvédő Ken, és

Otto, egy ex-CIA-s bérgyilkos újabb tervet eszelnek ki, hogy megkaparintsák a zsákmányt. Tudják, hogy a rejtkehelyről egyedül George ügyvédjén keresztül juthatnak információhoz, így Wanda megpróbálja elcsábítani a vonalas angol úriembert, akiről kiderül, hogy fantasztikus trükkököt tud az ágyban. De mire ideig eljut a történet, néhány kiskutyának meg kell halnia.

EXTRÁK

- Két lemezes kiadás
- A rendező audiokommentárja
- 26 kimaradt/alternatív jelenet

- Képgaléria • Rejtett extrák
- John Cleese üzenete
- John Cleese első búcsúja-werklím
- Valami halás-új werklím
- A forgatás helyszínén

Filminfo

Eredeti cím: A Fish Called Wanda
Szereplők: John Cleese, Jamie Lee Curtis, Kevin Kline
Rendező: Charles Crichton, John Cleese

Végtelen történet

A történet hőse, Sebastian, a tizenéves kisserác nagy feladatra vállalkozik: meg kell mentenie Fantázia birodalmát, mielőtt azt bekebelezi a Semmi, ami elől nincs menekvés.

szíven ütnek. *Ende* klasszikus - felújított képpel és hanggal – minden bizonnyal megdöbegtatja kicsik s nagyok szívét.

EXTRÁK

- 2.0 magyar hang
- filmográfia
- előzetesek

Filminfo

Eredeti cím: Neverending Story
Rendező: Wolfgang Petersen
Szereplők: Barret Oliver, Gerald McRaney, Noah Hathaway, Moses Gunn, Patricia Hayes

Eleven hús

Victor érkezésére senki sem számított, váratlanul egy autóbusz „rázta ki” erre a világra. Évekkel később egy képtelen helyzetbe sodródva ártatlanul gyilkosság vádjával elítélik, hat évet kell börtönben töltenie. Itt születik meg a terve, a sajátos bosszú.

Filminfo

Eredeti cím: Carne Tremula
Rendező: Pedro Almodóvar
Szereplők: Javier Bardem, Angela Molina, Penélope Cruz

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

E számunk hirdetői

A Ability Office	1054 Bp., Zoltán u. 11.	143
Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	16-17
Agenda-Age	1086 Bp., Erdélyi út 15.	87
Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	131
Asbis	1139 Bp., Váci út 81-85.	86
Ashampoo		114
AtComp	1107 Bp., Ceglédi út 1-3.	39
B Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	103
C Canon Hungária	1134 Bp., Váci út 37.	Bill
Carbon	9700 Szombathely, Lovas u. 23.	75
Cédrus	1103 Bp., Dömsödi út 1/B	19
ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	85; 157
D Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	29
DVD Magazin	1152 Bp., Palotás u. 1.	59
E Electro World M.o.	2040 Budaörs, Malomkő u. 5.	97
F Floppyland	1012 Bp., Vérmező u. 6/B	97
Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	45
H HCS Hungary	1142 Bp., Tengerszem u. 2/A	71
I Index.hu	1134 Bp., Klapka u. 1-3.	141
Intercom	1145 Bp., Bácskai u. 28-36.	119
IPM Magazin	1026 Bp., Pasaréti út 49.	106
K Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	39
Kossuth Kiadó	1043 Bp., Csányi u. 34.	51
Kronos Trade	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	70
L LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BIV; 13
M MC&CD	2040 Budaörs, Baross u.77.	9
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	21
Microsoft	1031 Bp., Graphisoft park 3.	33
Mycom	1115 Bp., Kelenföldi u. 2.	99
N Napfény	1119 Bp., Pirelle Kornélia u. 4.	45
Narba Hungaria	1034 Bp., Áldomás u. 4.	83
Nikon	1134 Bp., Dévai u. 26-28.	131
Notebook World	1092 Bp., Ráday u. 49.	20
O OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	11
Orbitrade	1138 Bp., Népfürdő u. 21/B	CD
Origami Systems	1107 Bp., Ceglédi út 1-3.	83
P Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u. 160-162.	83
Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
Procomp Hungary	1102 Bp., Szállás u. 21.	25
Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	143
Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	79
Q Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	55
S SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
Siemens Mobile	1143 Bp., Gizella út 51-57.	Bill
U ULX	1137 Bp., Szent István krt.12.	141
User's	1092 Bp., Ferenc krt. 36.	39
V VirusBuster	1116 Bp., Vegyész u.17-25.	148-149
W Well-Press Kiadó	3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszki út 15.	156

Itt keressz

A AAC	48
adware	42
animáció	126
audio codec	48
B Blu-ray disk	98
C CCD	58, 68, 70
cDVD	88
CMOS	58,68
Commodore	100
composite video	88
Corel Photo-Paint 11	102
CorelDRAW 11	102
cracker	52
D diafóliát	80
DIGIC	68
digitális fényképezőgép	58,68
digitális retusálás	132
DV	70,88
DVD	152
É építészeti programok	104
F feladatütemezés	136
FTP szerver	120
H hacker	52
I IEEE 1394	88
interpolálás	80
J játékkormány	101
K karótelefon	40
kék lézer	98
M mailszerver program	128
médialejátsszók	46
Memory Stick tároló	58
MiniDV	70
MMC	70
MMS	123
MP3	48
Mp3pro	48
O Ogg Vorbis	48
P Pocket C64	100
port	120
PowerPoint	126
pszicho-akusztikai modell	48
R Rave 2	102
Real Audio	48
Registry	42
S SD	70
skinek	46
SVCD	88
szkenner	80
szoftvertvásárlás	144
telítettségcsökkentés	132
T tűzfal	120
V vakuzás	132
VCD	88
videodigitalizáló	88
vörösszem effektus	132
W Warez	52
WIA	102
Windows Media Audio 9	48
Windows XP	136
X xD	58
Z ZoneAlarm	120

SEGÍTHETÜNK?

■ GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

 laszlo.kohler@cpanorama.hu

Rosta Gábor

 gabor.rosta@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Nákovics László

A következő témákban tud segíteni: programok telepítése

 laszlo.nakovics@cpanorama.hu

■ KÉRDÉSEI VOLNÁNK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklik további információit, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu ferenc.banyai@cpanorama.hu

■ MONDJA EL VÉLEMÉNYÉT

Ha elnyerte a tetszését valamelyik cikkünk, esetleg bosszankodott valamelyik miatt, kérjük írja meg véleményét a velemeney@cpanorama.hu e-mail címre.

■ ELŐFIZETNE A CP-RE. RÉGEBBI (2002-ES) KIADVÁNYAINKA, KÜLÖN-SZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNE MEGRENDELNI?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2002-es Computer Panoráma, szeretne kiegészítőkből, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg CP előfizetését.

 Jancsó Emőke 456-6964

 terjesztes@cpanorama.hu

 Kocsis Andrea 456-6963

 terjesztes@cpanorama.hu

■ CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

■ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközöt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-/DVD-mellékleten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkor akciós termékekről is értesülhet.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XIV. évfolyam 7. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc
Művészeti vezető: Iszka Ildikó
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztők: Fülöp Norbert, Nákovics László, Rosta Gábor, Szincsó László
Rendszergazda: Nagy Lajos
Titkárságvezető: Szőke Erika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

■ Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet:
<http://www.computerpanorama.hu>
Címlap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalat,
a Computer Panoráma Kiadó Kft.

■ Felelős kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

■ Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztes@cpanorama.hu
■ **Ügyfélszolgálat**
hétfő-péntek: 9-17 óráig
Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Róza
hirdetés szervező: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: hirdetes@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: ARieger@wekanet.de

■ **Előfizetés:** a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzürgalmi jelzőszámon. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon

(H-Szo, 9-20 óráig).

A 2002-es számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6963, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ A Computer Panorámát készítette:

Lévilátás: HVG Press
Nyomatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolások bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazótól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékoknak résztvevők által megadott adatok nyilvánításunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal dolgozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

2003/8

Megjelenik:
július 23.

Hardver

Multifunkciós DVD-író

A *Panasonic* új multifunkciós DVD-írója, az LF-D521E MultiWriter a biztonságos és egyszerű adatrögzítés kompatibilitását egyesíti a DVD-RAM szabvány sokoldalúságával, ráadásul DVD-R, DVD-RW, CD-R és CD-RW lemezek írására is alkalmas. Egyaránt használható videoanyagok, házimozik-alkalmazások és adatok tárolására. A MultiWriter írószoftvernek köszönhetően pedig még a DVD-RAM és a házi készítésű videoanyagok másolása és szerkesztése is gyerekjáték.

Szoftver

Windows Media Player 9

Az új Windows Media Player 9 több mint egy kozmetikai frissítés. Magasabb videofelbontásokat kínál, többcsatornás hangot, csatolófelületet pluginekhez és skinekhez, és kibővített lejátszási funkciókat. Következő számbunkban részletesen bemutatjuk, hogy mit tud az új lejátszó, és hogy valóban megéri-e update-elni.

Szoftver

PaperPort Pro 9 Office

Az új PaperPort Pro 9 Office programmal egyszerűvé válik a papírdokumentumok és a digitális fájlok rendszerezése, keresése és megosztása minden irodában. A PDF állományok professzionális felhasználása révén lassan talán valóban megvalósulhat a papírmentes vagy legalább majdnem papírmentes iroda elképzelése. A program segítségével könnyen archiválhatjuk a dokumentumainkat, majd jól áttekinthető rendszerbe illeszthetjük őket. Legyen szó Word, Excel dokumentumokról vagy képekről, a PaperPort minden esetben jó megoldást kínál.

Aktuális

Új biztonsági technológia

Még el sem készült a Microsoft biztonsági technológiája, máris nagy vihart kavart. A Windows XP utódjában, a 2005-ben megjelenő Longhornban helyet kapó megoldástól sokan előre félnek, talán joggal. A korábban Palladiumként emlegetett NGSCB (Next Generation Secure Computing Base – következő generációs biztonságos számítástechnikai alap) hardveres és szoftveres megoldásokat egyaránt tartalmaz, ám ma még nehéz megjósolni: áldás vagy átok szakad-e a nyakunkba.

DVD-melléklettel is!

Menni vagy meghalni (March or die)

Augusztusi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi korongon a CD-ken is szereplő programok mellett a *Menni vagy meghalni* című színes amerikai kalandfilm is helyet kap.

„Marco Segrain (Terence Hill) profi kasszafűró, akinek már a nyakába líheg a rendőrség. A légóban talál menedéket, ahol Foster őrnagy (Gene Hackman), a szigorú, ám mégsem igazságtalan parancsnok keze alá kerül. És máris irány Marokkó, ahol a légionáriusoknak egy pazar kincset rejtő sír feltárásában kell segíedezniük, Francois Mameau (Max Von Sydow) régészcsapata mellett. A bonyodalmakat csak fokozza a gyönyörű Simone (Catherine Deneuve), aki eltűnt apja nyomát kutatja. Az expedíciót baljós előjelek és sötét árnyak kísérik...”

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Minden 3. DVD-s Computer Panoráma AJÁNDÉK!

MOST MÉG JOBBAN MEGÉRI!

Ha az alábbi DVD-mellékeltes Computer Panorámákból legalább hármat megrendel, akkor az egyiket ajándékba adjuk!

Válasszon legalább három Computer Panorámát és fizessen 7170 Ft helyett **CSAK 4780 Ft-ot!**

Ezzel 2390 Ft-ot takarít meg!

Megtakarítása hat darab megrendelt DVD-s Computer Panoráma esetén 4 780 Ft, 9 darab esetén már 7 170 Ft!

Ne késlekedjen, rendeljen még most!

CP 2003/6

CP 2003/5

CP 2003/4

CP 2003/3

CP 2003/2

CP 2003/1

CP 2002/12

CP 2002/11

CP 2002/10

CP 2002/9

CP 2002/8

CP 2002/7

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

Mobilszám: 06

Aláírás

AJÁNLATUNK A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

Átfutási idő körülbelül 2 hét.

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg lelévelben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatait felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Disztribútor a javából

HÍR Intel akadémia

Az *Asbis Magyarország* az *Intel Magyarország* közösen megalapította az *Intel Szerver Akadémiát*, amellyel teljesen ingyenesen magukra vállalták valamennyi viszonteladójuk oktatását. A szerverek technikai működésével kapcsolatos előadásokat a legjobb szakemberek tartják.

Az *Asbis Magyarország Kft.* 1998. szeptember 14-én kezdte meg működését, mint Európa nyegedik legnagyobb számítástechnikai disztribúciós vállalkozásának – az *Asbis Enterprises-nak* – a magyarországi kirendeltsége. A cég alig egy év alatt látványos fejlődésen ment keresztül, ennek köszönhetően egyre jelentősebb helyet foglal el a számítástechnikai alkatrész-forgalmazásban.

► Az *Asbis* 1990-ben alakult, viszont Magyarországra csak nyolc évvel később jött. Mi tartott ennyi ideig?

– Nagyon nehéz volt előteremni a 25 ország kezdeti tőkéjét és gárdáját. Komoly központi fejlesztések történtek először, ezután indultak el az irodák. Belorussziából indult a cég, ezért először az orosz piacra koncentráltunk. A környező országok közül Kazahsztánban és Ukrajnában nyitottuk első irodáinkat, ezután döntött úgy a cég vezérigazgatója, *Szergej Kosztevics* – aki egyben fő tulajdonosa is

az *Asbis*nak – hogy Ciprusra költözik; most ott van a vezérigazgatósági központ. Ezután kezdtünk el terjeszkedni Európában: kilenc országban szinte egyszerre nyitottunk képviselőket, európai terjeszkedésünket nagymértékben az *Intel*nek köszönhetjük.

Az *ASBISc Enterprises Ltd.* 540 millió dollár árbevételért el 2002-ben. Ez 44%-os növekedést jelent a 2001-ben elért 375 millió dollárhoz képest. A világ legjobb gyártóit kiválasztva több mint 2000 termék forgalmaz, így vált többek között az *Intel*, a *Seagate*, a *Maxtor*, az *IBM* és az *Adaptec* legdinamikusabban növekvő disztribútorává Kelet-Európában és a volt Szovjetunió függetlenségüket kivívó országaiban. Egy új iroda megnyitása kezdetben veszteséges, mert meg kell ismerni az adott piac sajátosságait. Magyarországon két évig nem termeltünk profitot, viszont tavalyhoz képest 60%-ot növekedett az *Asbis* Magyarország, 2002-ben az összesen 7000 darabos hazai szervereladásból 8,5%-os volt a részesedésünk.

► Miért volt szükség a vezetőváltásra az *Asbis* Magyarországon élén?

– Korábban elég sok tapasztalatot szereztem a krízismenedzselésben, ez is közrejátszott a megválasztásomban. Eddig regionális igazgató voltam, és több országban jártam, ahol vezetői pozíciókat töltöttem be, így nemzetközi tapasztalatokkal rendelkezem. A magyar nyelvet csak most

tanulom, de mivel hosszú távú terveim vannak Magyarországon, meg akarom tanulni jól a nyelvet.

► Üzleti stratégiájukban fontos szerepet játszik az internet. Mondana erről bővebbet?

– Korábban a merevlemezek, a processzorok, az alaplapok, a memóriák jelentették a fő csapásirányt, ma már sokkal szélesebb a palettánk: például monitorokkal, digitális kamerákkal és notebookokkal is kereskedünk, tehát minden, ami a piac kíván. Kereskedelmünk az interneten alapul: *IT for profit* rendszernek hívják a belső fejlesztésű szoftvereinket. Mind a 35 iroda ezen keresztül dolgozik: központián, interneten keresztül rendel mindenki, ahol minden lényeges információ megtalálható a termékeinkről. Egy ilyen kereskedelmi rendszer komoly versenyelőnyt jelent manapság: gyorsabban és olcsóbban lehet rendelni, jobban meg lehet ismertetni a kereskedőkkel a termékeinket. Öt éve zajlik ennek a rendszernek a fejlesztése, amely emeli a szolgáltatásunk minőségét: kiszolgálja a logisztikát és a kereskedelmet. A belső kereskedelmi rendszer mellett létezik egy elhatárolt rendszer is, amelybe minden honlapunkra látogató betekinthet: ez egy online e-katalógus, ahol rendelni nem lehet, árak nincsenek, azonban minden más információ megtalálható a termékekről, gyártókról. Előbb-utóbb szeretnék az internetes kereskedelmet az ügyfeleink felé is kitágítani.

Az *Asbis* stratégiai jelentőségének tekintik az internetet, így bevételeit is folyamatosan fejlesztette az elmúlt évben. A tradicionális disztribútori csatornákat az online business to business rendszerrel kombinálva lehetővé vált, hogy a cég ajánlatainak 60%-át az interneten tegye meg.

Minden belső termék menedzselése az interneten létrehozott rendszerben történik, beleértve ebbe a rendelések menedzselését, az árúrkészítést, az árképzést és a termék rendelkezésre állásának figyelését. 2001-ben az *Asbis* az *IT4profit* B2B e-Exchange közösség platformja tagja lett.

Vajda Péter

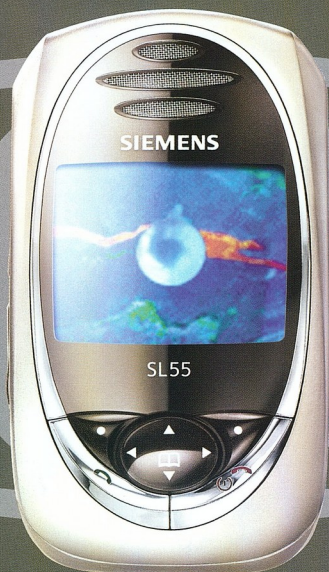
Névjegye

Andrei Velesko (42) a minszki Belorusz Nemzeti Egyetemen 82-ben Master of Science diplomát, majd 86-ban doktori címet szerzett, matematika szakon.

Kezdetben kutatóként dolgozott a Belorusz Természettudományi Egyetemen, majd a Belorusz Nemzeti Egyetemen alkalmazott matematika és számítástechnikai tanszéke professzora, programfejlesztője lett. Ezen kívül ismereteket szerzett az

IT ipari marketing és a kereskedelem területén is, a tudását az alábbi munkahelyeken kamatoztatta: IBM Belorusszia – ügyvezető igazgató, Acer Computer Hamburg – kereskedelmi igazgató, *Asbis Enterprises* Cyprus – regionális kereskedelmi igazgató. Ezeket a megbízásokat három éves németországi munka követi, mely után az *Asbis Enterprises* megkeresésére visszatért, ezúttal az *Asbis* Magyarország élére. Az iroda irányítását 2003. február 17-től vette át.

SIEMENS
mobile

Valóra vált vágyak

Új SL55. Az Ön érintése kelti életre.

Be inspired

A **PLAYBOY** „Év mobiltelefonja 2003”
szavazáson Csúskategóriában olvasói díjazott.
A Títán színű modell augusztustól érhető el az üzletekben.

A monitor átlagosan ilyen távolságra
helyezkedik el az Ön szemétől.

Ezért szeme megérdemli a tökéletesebb védelmet

A különlegesen széles tükröződésmentes bevonatnak és a sötétített üveges technológiának köszönhetően a **FLATRON™** monitor fényvisszaverődési értéke 40% alatti marad, kímélve ezzel a felhasználók szemét. További információért keresse a: www.flatron.com és a www.lge.co.hu honlapot.

17" teljesen sík Flatron képcső / elegáns
formatervezés / 1024x768 @ 85MHz

Modellszála: F700B, F700P, F900B

F700B

Óvja szemefényét!

 LG FLATRON™

A Magyar
Optikus Ipartestület
ajánlásával

 LG Electronics Magyar Kft.
tel: +36-1-455-6060
fax: +36-1-455-6066